

Fellul al doilea

BIBLIOTECA LITTERARIA SERIA III.

CONTINUTUL

DE

MONTE-CRISTO.

de

ALEXANDRU DUMAS.

TRADUCERE

de

G. A. Baronzi.

22 OCT. 2019

VOL. I.

BUCURESCI.

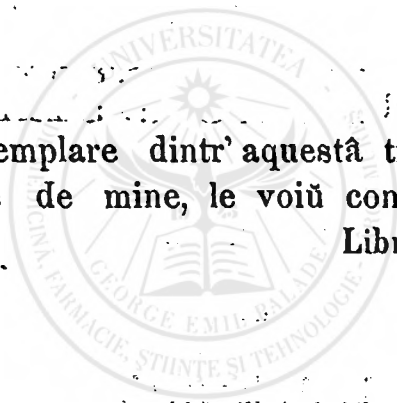
Librariu-Editariu George Saanidii.

1857.

23.357!

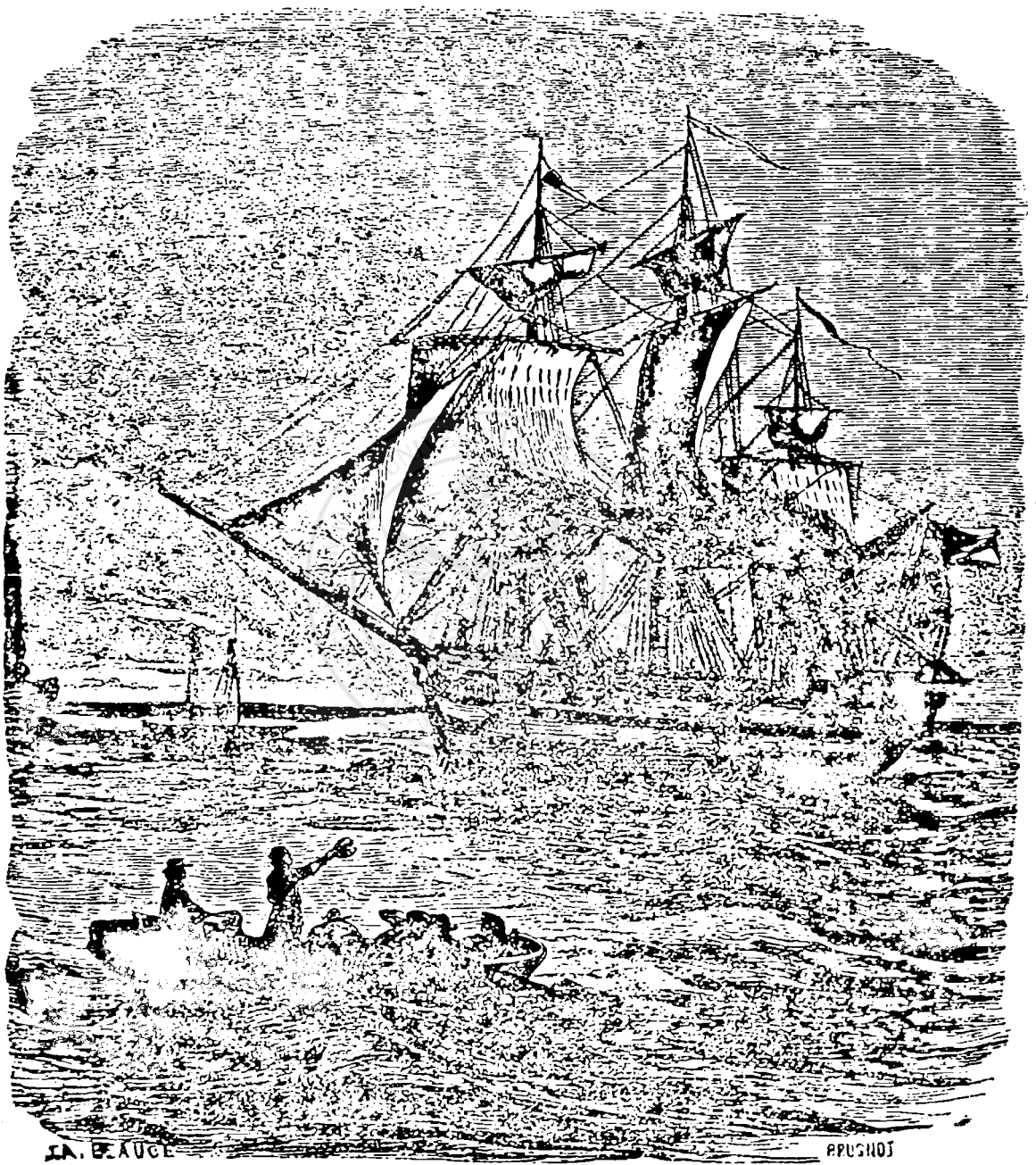
BIBLIOTECA INST. PED
C. DRACULUI INEZEL NOBIVIAS
To - Mures - Marosvásárhely

Orî-quâte Esemplare dintr'aquestâ traducere nu voru fi
subscrise de mine, le voiû contesta dupê legî.
Librariu-Editoru.

CONTELE
DE
MONTE-CRISTO.

J. A. BAUGE

BRUSSEL

Faraonlë.

J. H. H. H. H.

CONTELE

DE

MONTE-CRISTO.

— EDIȚIE —

CAPITULU I-ii.

MARSILIA. — SOSIREA.

La 24 februară 1815, sentinela de la Notre-Dame-de-la-Garde însemnă trikatartă *Faraon*, care venia de la Smirna, Triestă și Neapole.

Дѣлѣ обичеиѣ, знѣ нилотѣ кѣноскѣторѣ алѣ коастелорѣ нлекѣ индатѣ де ла портѣ, трекѣ не лѣнгѣ kastelsѣ д'If ми се дѣсе а с'анрония де корабѣ интре канѣлѣ Морѣионѣлѣ ми инсѣла Рѣон. Индатѣ, еартѣ дѣнѣ обичеиѣ, подеала интѣрѣриѣ Saint-Jean се конерѣсе де кѣриуѣ, кѣчѣ ин Марсѣлиа тотѣ д'аѣна ѣ знѣ лѣкрѣ маре сосѣреа знѣлѣ bastimentѣ, маѣ виртосѣ кѣндѣ аѣестѣ bastimentѣ, ка *Faraonsѣлѣ*, а fostѣ konstrѣitѣ, екинатѣ ми инкѣркатѣ не кантиереле векѣиѣ Foreѣ, ми ѣ алѣ знѣлѣ арматорѣ алѣ орауѣлѣиѣ.

Astѣ bastimentѣ инсѣ инainta; трекѣсе преа бѣне стрѣм-тоареа ѣа стѣнатѣ де вѣре о сгѣдѣсѣре волканѣкѣ интре инсѣла Calasarcigne ми инсѣла Jaros; трекѣсе инainte де Pomѣgue, ми инainta сѣб ѣеле треѣ нѣнзе але sale, мареле сеѣ трѣн-

gislară mi brigantina sa, dar așă de închetă mi k' ună mersă așă de tristă, înkălă kriomii, kă avelă instinktă kare nre-simte o nefericire, se întreba ce s'z se fi întimnată vasălă. Kă toate aștea, ce'i cherkaui desnre ale plătiri reknoșea kă, daka s'a întimnată ceva, fără îndoială nă s'a întimnată bastimentălă, kăci elă înainta în toate kondițiunile șnei korăbii kare ă foarte bine găvernată: ankora sa era mxiată, fșniele katartălă celă dinaintea vasălă desnrinse, mi lingă pilotălă kare se gătia s'z îndrente *Faraonslă* nrin intrarea cea strimă a portălă Marsilie, se afla ună jșne kă uestălă iste mi kă okiălă aktivă, kare privegea făr-kare miskare a vasălă mi repetia făr-kare ordină ală pilotălă.

Demertălă neastimnăgă kare domnia în mălyime prin-sese mai alesă ne unălă din spektatori șplanadei¹ de la Saint-Jean, astă-felă înkălă nă năts s'astente intrarea bastimentălă în portă; ștri într'o barkă mikă mi ordonă a vîsli ne dinaintea *Faraonslă*, ne kare lă ajșnse în fața șinimoră-lă Reservei.

Jșnele marinară, vîzîndă avelă omă venîndă, ișlă pîrăzi¹ nostălă celă de lingă pilotă, mi veni, kă kapela în mănă, a se rezîma de năretele bastimentălă.

Aștea era ună jșne de la ontă-snră-zech pînz la doză-zechi de ană, mare, svellă, kă okii negri frămouă mi kă pîră de ebenă; toată nersoana sa era nlină de avelă aeră lină mi de rezolușne kare ă partiklară la oameni învîșuăi din konișria loră a se lșnta kă nerikălălă.

— A! domnia ta estă, Dantès! strigă omălă din barkă; dar ce s'a întimnată, mi nentă ce toți oameni din korăbia voastră șuntă konrină de întristare?

— O mare nefericire, domșle Morrell! resnșne

1 Lokă meșă mi întinșă înaintea șnei țetăi.

jşnele, o mare nefericire, pentru mine mai virtuos: la în-
ţlăgimea de la Civita-Vecchia, amş perdatş pe avelş bravş
kanitanş Leclère.

— Şi karikşlş? întrebş kş vioicişne armatorşlş.

— A sositş prea bine, domnşle Morrel, şi krezş
kş veş fi mşlşşmitş pentru aceasta; dar bietşlş kanitanş Leclère...

— Dar ce i s'a întîmplatş? întrebş armatorşlş k'şnş
aerş învederatş şuşratş, dar ce i s'a întîmplatş, bietş-
lşlş bravş kanitanş?

— A mşritş.

— Kşzşlş în mare?

— Nş, domnşle; a mşritş de o ferbinşealş cerebralş,
în nisce şşferinşe şşşimîntştoare.

Anoş se întoarse kştre oamenii lşi mi le zise:

— Ei! şi kare la postşlş seş pentru arşnkatslş ankorelş

Ekinapişlş askultş. Într'avela-şi minşţ, veş ontş
saş zech mateloş kari kompanea avelş ekinapiş se re-
pezirş, şniş la şşniele nînzelorş, alşiş la frşngiele chele pen-
trş înşlşatşlş vcelorş, alşiş earş la şşniele katartelorş,
şi alşiş la şşniele pe kari se strîngş nînzele.

Jşnele marinarş arşnkş o kşşţşţş de okiş kş ne-
ingrijire aşşra înşenşţşlş manonereş, şi, vşzîndş kş era
şş se pşiş în lşkrare ordinile sale, se întoarse la întrevor-
bitorşlş seş.

— Şi kşm dar s'a întîmplatş astş nefericire? şrmş ar-
matorşlş, relşşndş konvorbirea de şnde o lşsase jşnele marinarş.

— Dşmnezesh meş! domnşle, într'şnş felş foarte
nepşvşzşţş: dşn'o konvorbire lşngş kş komandantşlş portş-
lşlş, kanitanşlş Leclère pşşşsi Neapole foarte trşşratş; pe-
ste dozş-zech şi patru de ore, şş prinsş de frigşri; trei
zile dşn'aveia, a mşritş...

— I amş şşkşţş obişşşşita morgîntare, şi se re-

pașă, înfășurată cu kaviinul într'ună xamakă¹, cu o bală de trei-zeci mi mease la picioare și șna la cap, la înălțimea insulei Giglio. Amă dăse vădăveii sale kăchea sa de onoare și sabia sa. Destăle treabă, șrimă șnele k'șnă șrișă melankolikă, să fakă čineva resbelă Angliloră în kărsă de zecă ani ka s'ajungă să moară ka toată lămea, ne natăle seă!

— Eak' așă! ce voiesăi, domșle Edmondă, zise armatorăle, kare părea kă se konsola din ce în ce, toăi șntemă măritori, mi čei vekă kată să fakă lokă čeloră noăi; de n'ară fi așă, n'ară măi fi înaintare, și din minălele kăndă m'asigări kă karikăle...

— Este în bșnă stare, domșle Morrel, iăi resuănză nentă ačeastă. Eată o kăltoră ce ăi dăă konsiliăle să nă o skonteză nent' ūnă beneficiă de 25,000 fr.

Pe șrimă, dăpă ce aă trekăle țărnăle Rotăndă:

— Păneăi-vă să străneăi năzele de la podăelă², de la antevela³ și de la brigantina⁴! strigă șnele marinară.

Ordinăle fă esekătată măi kă ačeia-șă izăeală ka și ne ūnă bastimentă de resbelă.

— Lăsaăi pnetăindenc năzele și străneăi-le!

La čea din șrimă komandare toate năzele fără lă-sate joăă, și korabia înaintă măi ne nesimăite, kăčă mer-čea dăpă imăinčerea ce i se da.

— Și akăm, daka voiesăi a te șrka, domșle Morrel, zise Dantés văzăndă nerăbdarca armatorăle, eată kontabilăle domșiei tale, D. Danglars, kare ese din kabina sa mi kare ăi va da toate însemămintele ce poăi dori. Kăle

1 Патă атărnатă. 1 Подă mikă făkăle imăreșăle ūnă katartă ka să poate observa čine-va d'akolo. 3 Pinza kare é pșă înaintea korăbiei. 4 ūnă felă de năză la korăbiă.

pentru mine, ca să privegeze aruncarea ancorei și să năvălească la corabia la nemiskare.

Armatorul n'astentă să i o zică de două ori. Puse mâna pe un plic și îl aruncă Dantés, și, k'o îndemnatăre ca kare s'ar fi lădată un marinară kiară, și k'ă treptele cele nironite pe coasta esută a bastimentării, pe kândă acesta întorkindăse la postăre se de al doilea, lăsa să vorbească acela pe kare îl anunța săb nămele de Danglars, și, kare esindă din kabina sa, înainte într'adevără către armatură.

Noi venită era un om de la douăzeci și cinci până la douăzeci și șase de ani, k'o figură destulă de întănată, foarte nlecată către mai marii și, nerășinată către mai micii și: astă-felă, afară de titlă se de agentă kontabilă, kare ă totă d'asna ună kăvintă de renșisăne pentru mateloi, este în genere așa de reșvăzită de totă ekinașăre pe kăă ă, din kontră, isbită Edmondă Dantés.

— Ei bine! domnăle Morrel, zise Danglars, și a kăm nefericirea, nă ă așa?

— Da, da. Bietașă kanitană Leclère! era un om bravă mi onestă!

— Și un marinară de minăne, mai virtosă, îmbătrănită între cheră și apă dăpă kăm se kăvine un omă însușinată ca interesele unei kase așa de importante pre kăm ă kasa Morrel și fișă, resnăse Danglars.

— Dar, zise armatură și kândă ca okii pe Dantés, dar mi se pare ca nă ă trebănuț să fiă cineva așa de vekă marinară prekăm zici, Danglars, ca să și kănoască meseria; eată amikă nostră Edmondă kăm își face pe a sa, mi se pare, ca un omă kare n'are trebănuț să cheară vr'o învățăre de la nimini.

— Da, zise Danglars arănkândă asăra lui Dantès o kărtătură oblikă în kare lăci ună făcueră de ărg, da, ă jăne: mi nă se îndoesche de nimikă. Abia a mărîtă kanitanălă mi îndată i a lăată komanda fără să întrebe ne niminî mi ne a făkătă să perdemă o zi mi jămătate la insula Elba, în lokă să venimă d'a drentălă la Marsilia.

— Kătă, nentru lăarea komandei vasălăi, zise armatorălă, asta era datoră sa ka ală doilea che era; kătă nentru perderea unei zile mi jămătate la insula Elba, a făkătă reă, atară nămaî de nă va fi avătă korabia vr'o strikăciune de dresă.

— Korabia era săpătoasă ka mi mine mi dăpă kăm doreskă să fi mi domnia ta, domnăle Morrel, mi astă zi mi jămătate a fostă perdătă dintr'ună kărată kanăciă, nentru kă a avătă plăcherea a se dăche ne ăskată, eată totă.

— Dantès, zise armatorălă întorkîndăse kătre omălă celă jăne, ia vino aci.

— Mă eartă, domnăle, zise Dantès, voiă veni îndată.

Dăpăcheia îndrentăndăse kătre ekipajă:

— Arănkajă ankora! zise.

— Îndată kăză ankora, mi lanălă se lăsă kă sgomotă. Dantès remase la postălă seă kă toată înfăcișarea pilotălăi, pînă kăndă se termină astă manoperă din ărgă, ne ărgă zise: — Lăsaă josă lăngăiaja* pînă la brălă katartălăi, strînceă bandiera, kăcișajă prăjinele.

— Vezi, zise Danglars, pre lecea mea, daka nă se krede kă ă kanitană!

— În fantă este, zise armatorălă.

— Da, afară de semnătăra domniei tale, mi de a asociatălă domniei tale, domnăle Morrel.

— Dek! nentru che să nălă lăzămă în ačestă postă?

* Pînă lăngă mi îngăză la korabile.

și k̄ bastimentxl̄ era al̄ kasei Morrel și fīxl̄. — A! a! zise, o k̄nosk̄. Morelii s̄nt̄ armatorī din tat̄ în fīx, și era x̄n̄ Morrel kare servia într'acela-și reșiment̄ ka mi mine pe k̄nd̄ m'afflam în garnison̄ la Valența.

— Z̄b̄, è nea adev̄rat̄! striḡ armatorxl̄ foarte voios̄: era Poliear Morrel, x̄nkis-meș, kare a devenit̄ kanitan̄. Dantès, veī zice x̄nkislī meș k̄ imperatorxl̄ și a ad̄s̄ aminte de d̄insxl̄, și l̄ veī vedea pl̄nḡind̄, ne b̄-tr̄n̄xl̄ ḡraliv̄. Las̄, las̄, x̄rm̄ armatorxl̄ lovind̄ amikal̄ x̄merxl̄ j̄nel̄i, bine ai f̄k̄xl̄, Dantès, k̄ ai x̄mat̄ instr̄k̄ișnile kanitan̄xl̄ Leclère și te ai onrit̄ la insla Elba; k̄ toate k̄, k̄nd̄ s'ar̄ afla k̄ ai dat̄ x̄n̄ nakel̄ mareșal̄xl̄ și k̄ ai vorbit̄ k̄ imperatorxl̄, ai n̄tea s̄ fī komnromis̄.

— De ce voiesc̄i, domn̄le, s̄ fī komnromis̄? zise Dantès: niç̄i k̄ s̄cī ce l̄kr̄ d̄x̄eam, și inneratorxl̄ mi a f̄k̄xl̄ nis̄ce întreb̄r̄i ne kar̄ le ar̄ fi f̄k̄xl̄ orī k̄i i ar̄ fi emit̄ înainte. Dar m̄ ear̄, x̄rm̄ Dantès, cat̄ doktorii și vama sosind̄; im̄ dai voiz̄, n̄ è ama?

— D̄-te, d̄-te, sk̄mp̄xl̄ meș Dantès.

J̄nele se den̄rt̄, și, pe k̄nd̄ se den̄rta, Danglars s'aronp̄ ear̄.

— Ei bine! întreb̄ el̄, nare k̄ ç̄i a dat̄ nis̄ce k̄vinte nea b̄ne nentr̄ ancorarea sa la Porto-Ferrajo?

— Min̄nate, sk̄mp̄xl̄ meș domn̄le Danglars.

— A! at̄t̄ mai bine, resp̄nse ačesta, k̄ç̄i i vine k̄iiva tot̄ d'arna k̄ greș s̄ vaz̄ x̄n̄ kamarad̄ al̄ seș nef̄kind̄-și dator̄ia.

— Dantès a f̄k̄xl̄ ne a sa, resp̄nse armatorxl̄, mi n'ai ce s̄ mai zic̄i. Kanitan̄xl̄ Leclère i ordonase s̄ dea ne akolo.

Dantès aruncă o cărbătură înnejerăle seă.

— Nă, toate sântă în ordine, zise.

— Атънчі поці veni съ prinzesчі къ noi?

— Мъ veі erta, domnșle Morrel, мъ veі erta, te rogă, къчі sânt datoră întâia mea vizită tătăлі meă. Къ toate astea sânt reknoșkătoră nentă onoarea че мї facі.

— Аі drentate, Dantès, аі drentate. Sчиă къ estі ună fiă bănă.

— Ши, întrebă Dantès k'o oare-kare îndoină, ши се афă sântosă, ne кътă sчиі, tătăлі meă?

— Dar kreză къ da, skămnăлі meă Edmondă, къ toate къ nă l'am văzătă.

— Da, stă inkisă în kămpășă lăi.

— Asta probează челă năgină къ nă i a linsită ni-mikă de kăndă nă estі lîngă dînsăлі.

Dantès sărise

— Tăt-meă ă mândă, domnșle, ши kiară de i ară linsi totă, мъ îndoeskă къ ară nătea cere чеva ori de la kare omă din lăme, аfară de la Dămnezeă.

— Eі bine! dăn' ачеастă vizită d'întiă, speră къ veі veni.

— Мъ veі маі erta inkă, domnșle Morrel; dar, dăn' ачеастă vizită d'întiă, am o a doxa vizită la kare ăiă totă аша de măltă.

— А! într'adevără, Dantès, vitam къ се афă la Catalanі чине-va kare kată съ te astente nă къ маі năgină nerăbdare de кътă ună nărinte: Ачеаста ă frămpasa Mercèdes.

Dantès sărise.

— А! а! zise armătorăлі, nă мъ miră akăm pentă че съ viă de trei ori съ мъ întrebă năvele despre Faraonă. În kredină, Edmondă, nă estі de plănsă de lokă, ши аі o amantă frămășikă!

— Fьгъ kanitanьš seš! strigь Dantès kь okii stre-
lьchitorі de bьkьrіѣ, iea bine a minte la cheia че zичі, domnъle,
kьчі аі resnъnsъ чelorъ mai sekrete snerange ale inimei mele.
Къцегі оаре а мъ nъmi kanitanъ алъ *Faraonsi*?

— Daka eram nъmai eš, џі аші fi întinsъ mъna,
skъmnъlъ meš Dantès, mi џі аші fi zisъ: S'a fьkьtъ; dar am
нъš asoџiatъ, mi sчii proverbъlъ italianъ: Che a compagno a
padrone. „Dar estі fьkьtъ ne jъmъlate чelъ nъџinъ, fiindъ-kъ
din doxъ votъrі-нъlъ іlъ аі. Lasъ-te ne mine sъ џі fakъ
mi ne чelъ altъ, mi voiš face kьm voiš sчi mai bine.

— O! domnъle Morrel, strigь jъnele marinarъ kь la-
kremele ne okі anъkъndъ mъpile armatorъlъi, domnъle Morrel,
џі mъlъџmeskъ in nъmele nъrintelъi meš mi алъ Mercèdès.

— Bine, bine, Edmondъ, este нъš Dъmnezeš in че-
rъrі nentъ oamenі. чеі bravі, че drakъ! Dъ-te sъ џі vezі
nъrintele, dъ-te sъ џі vezі ne Mercèdès, mi vino ne џrmъ
sъ mъ vezі mi ne mine.

— Dar nъ veі sъ te skouš ne џskatъ?

— Nъ, mъlъџmeskъ; remъiš sъ mі regъlezъ sokote-
lele kь Danglars. Аі fostъ mъlъџmitъ de dînsъlъ in timnъlъ
кълъtorieі?

— Dъnъ іnџelesъlъ че lъ daі ачesteі kestіnі, do-
mnъle. Ka нъš bъnъ kamaradъ, nъ, kьчі krezъ kъ nъ mъ
іџbesче din zіsa kъndъ am fьkьtъ nerozia, in џrma нeі чerte
mічі че avъseserъmъ іmpreнъ, de а і pronъne sъ ne o-
nrimъ zече minъte la insъla de Monte-Cristo ka sъ termi-
nъmъ astъ чeartъ, pronъnere ne kare am avъtъ greșeala de
а і о face, mi ne kare elъ а avъtъ kъvîntъ а о refъsa. Ka
нъš kontabilъ lъndъ-lъ, krezъ kъ n'аші avea nimikъ de zisъ
mi kъ veі fi mъlъџmitъ de felsъlъ kь kare іші face datorіa.

— Dar, întrebъ armatorъlъ, sъ vedemъ, Dantès:

— Oх: domnșle Morrel! strigă jșnele marinariș anșkândș, kș lakremele pe okș,
mșnele armatorișliș.

ceia ce zikš: Dak'avea Parisxlš Cannebiera, Parisxlš arš fi o Marsiliž mikž.

Întorkîndș-se, armatorxlš vžzș la snatele lși pe Danglars, kare, de fauž, semžna kž astenta ordinile sale, dar kare în realitate, žrma ši elš kž okii pe jșnele marinarș.

Dekžł era o mare diferinž în espresisnea acelei îndoite kžxtžtžre kare žrma pe ačela-șii omș.

CAPITULŪ II.

Tatālū ſi Fiulū.

Sz lszmš ne Danglars, in lzntz kx zenislš xrei, cerkndš sz inszle in kontra kamaradzi ſeš'yr'o sznosizne rez'čioasz in zrekia armatorzli, mi sz zrmzmš ne Dantès, kare, dznz ce a strebzislš Cannebiera in toatz lznuimea sa, o iea ne strada de Noailles, intrz intr'o kzszzz kare se a-lla da stznga alcielorš Meilxanzli, zrkz kx izdealz cele pa-trz planzi ne o skarz intznekoasz, mi anzknz-se kx o mznz de gardzilš skzrei, zinindš kx cea-altz bzziile inimei sale, se onresce inaintea zmei intredeskise, prin kare se ve-dea fzndzilš znei kzmzrzze.

Astz kamerz era aceia in kare loksia tatzilš lz Dantès.

Nzvela sosirii Faraonzli n'ajznsese inkz pinz la bz-trznš, kare se zrkase ne znš skaznš mi se okzpa sz intinzz kx o mznz tremzrztoare kzte-va flori de cikoare ameste-

kate kx vige selbatice, kari se xrka în lăngălă zăbreloră ferestreî sale.

De odată îmi simți kornălă lăată în brațe, și o voce foarte kănoskătz strigă înderătlă lăi:

— Tată! bătălă meă tată!

Bătrănlă skoase o strigare mi se întărnă; dău'aceia vătândă ne fîă-seă, se lăsă în brațele lăi tremăgăndă de totă, mi de totă palidă.

— Dar ce ai, tată? strigă jănele kă neastămnăgă; estă oare bolnavă?

— Nă, nă, skămnălă meă Edmondă, fîălă meă, kônălă meă, nă: dar nă te astentam, și bătăria m'a kôngrinsă vătândăte așă ne neastentate... Ah! Dămnezeălă meă! mi se pare kă voiă mări!

— Eî bine! vino-ți în simțiri, tată: eă sânt, sânt eă! se zice totă d'ășna kă bătăria nă face reă, și eată nătră ce am intrăă aci fătă pnegătire. Ia sărîde-mi, în lokă de a mă urivi astă-felă kă nășce oki retăciți. Mă întorkă, și vomă fi fericiți.

— Ah! atătă măi bine, fătălă meă, zise bătrănlă: dar kăm avemă să fimă fericiți! nă mă veî măi năgăsi? Ia sătne-mi fericiirea ta!

— Dămnezeă să mă erte, zise jănele, de a mă bătăria de o fericiire fătătz kă dolislă șnei familii, dar Dămnezeă știe kă n'ășă fi dorită o asemenea fericiire: ea se întămnă, și nă am nătarea de a mă întrista de dînsa: bravălă kanitană Leclère a mărită, tată, mi è de krezătă kă, kă protekășnea domnălăi Morrel, voiă avea lokălă seă. Pričenî tată? kanitană la doăz-zeci de ani k'ășă anștamentă de o sătă de lădoviți și kă narte la beneficie! nă è măi mătă din ceia ce nătă șpera șnă bietă matelotă ka mine?

— Da, fiizlă meș, da într'adevăr, zise bȃtrȃnălă,   o mare ferichire.

— Și   voiș ka, din  ei d'intiș banı   ı voiș l a, s  aibı o k s ioar  k  o gr din  ın kare s   i plan-tezi vijele selbatice, florile de  ikoare  i k rpenalbı... Dar  e aı, tat ? arș zice  ineva k   i   reș.

— R bdare; r bdare! n  va fi nimikș.

Și, p r sindș p terile ne bȃtrȃnălă, k z  ne spate.

— Tat , tat ; zise j nele,  nș pa arș de vinș, tat , te va reıns flecı,  nde  i vinălș?

— N , ı i m l meskș, n  maı k ta: n'am treb in z, zise bȃtrȃnălă,  erk nd s   iș ne fiș-seș.

— Ba da, ba da, tat , arat -mı lokălș.

Și deskise doz  trei armariı.

— N  maı k ta... zise bȃtrȃnălă, n  maı   vinș.

—  e felș, n  maı   vinș! zise Dant s ıng lbenindș  i elș,  it nd -se k ndș la obrajiı  ei s na ı  i ınvine iı aı bȃtrȃnălă, k ndș la armariete  ele demerte;  e felș, n  maı   vinș!  i orș fi linsitș banı, tat ?

— N  mı a linsitș nimikș, fiındș-k  estı a i, zise bȃtrȃnălă.

— K  toate acestea, ıng n  Dant s stergındș s doarea kare k r ea ne fr ntea sa, k  toate acestea, ı i l sasem doz -s te de fran i k ndș am nlekatș, s ntș trei l nı.

— Da, da, Edmondș, este adev ratș, dar  itasemı, k ndș aı nlekatș, o mik  datorı  la vecinălș Caderousse; mı a ad s'o a minte, zikınd -mı k , daka n  pl team pen-tr  tine se va d ce la D. Morrel s  i pl teask . At n , ıngele ı, temınd -m  s  n   i fak  vr' nș reș...

— Eı bine?

— Eı bine! am pl titș  ș.

— Dar! strigă Dantès, eram datoră o sută patru-zeci de franți lui Caderousse!

— Da, îngână bătărnă.

— Și 'i ai dată din cele două-sute franți ce mi lăsasem?

Bătărnă fâcă ună semnă din capă.

— Astă-felă inkăță ai trăită trei luni kă șeai-zeci de franți! mărmară jănele.

— Știi kăță de năgină imă trebăe, zise bătărnă.

— O Dumnezeu! meă! strigă Edmondă kăzîndă în penăki înaintea bănăli omă.

— Dar ce faci?

— O! mi ai sfășiată inima.

— Ba! eată-te, zise bătărnă sărizîndă, akum toate sântă xitate, kăci toate sântă băne.

— Da, eată-mă, zise jănele, eată-mă k'ună viitoră frumosă mi kă năgină bană. Cîine, tată, iea, iea, mi trimite îndată să kămpere ceva.

Și mi dășertă posănarele ne masă, kari koprindea vr'o două-sute-zeci monede de ară, cînci săă șease skăde de cînci franți și bană mănănu.

Fața bătărnăli Dantès se învioră.

— Ai kăi sântă așestă bană? zise elă.

— Dar, ai meă!... ai teă!... ai nostri!... Iea, kămpăreă proviziăni, sîi fericită, măne voră măi fi și alăi.

— Încetă, încetă, zise bătărnă sărizîndă; kă voia ta, voiă întrebăniua kămpătată bană teă: ară krede cîine-va văzîndă-mă kă kămpăreă mălte lăkrări de odată, k'am fostă nevoită s'astentă întărnarea ta sune a le kămpăra.

— Fă kăm veă voi; dar măi nainte de toate, iea-mă o femeie în kasă, tată, nă voiă să stai singură. Am kafea

Ши ми демертъ поспнареle не масъ, кави конридеа вр'о догъ-зеи de монede de асрѣ.

de kontra-bandă și tabakă de fumată foarte bună într'ună căștelă, mănă le veți avea. Dar tăcere! eată țineva.

— Kată să fiă Caderousse kare va fi aflată venirea ta, și vine fără îndoială a te komplimenta nentră bună ta întărnare.

— Bine! eată nische baze kari zikă ună lăkră ne kândă inima kămetă altă felă! mărmară Edmondă; dar, ce ne nasă, ă ună vecină kare altă dată ne a făkătă vr'ună serviciū, să vii s'ăntosă.

Într'adevără, în momentăle kândă Edmondă își terminase frazea încetă, se vără arătând-se, încadrată de șșa de la skartă, kapăleă celă negră mi păsă ală lăi Caderousse. Ačesta era ună omă de la doșă-zeci și činči năntă la doșă-zeci și mease de ani; ținea în mănă o bskată de postavă ne kare, ka ună kroitoră ce era, se peregătia s' o skimbe într'ună nentă de veselăntă.

— E! eată-te dar întorsă, Edmondă! zise k'ună ačentă marsiliesă din cele măi pronunțate și k'ună srisă largă kare i deskoneria dăntăi ței albi ka ivoriăle.¹

— Prăkăm vezi, vecine Caderousse, și sânt gata a și fi plăkătă în ori ce veți voi, respănse Dantès nre-făkăndă-mi reș țecheala săb ačeastă oferire de serviciū.

— Mășămeskă, mășămeskă, din ferire n'am nevoi de nimikă. — Dantès făkă o miskare. — Nă zikă asta nentră tine, bțete: te am împrăstată kă bană, mi i ai dată înderătă; asta se întămplă între vecini bșni, și sântemă plătiți unș de altă.

— Nă ă niči o dată plătită ține-va de ačei țe lăăș îndatorită, zise Dantès, kăči kândă nă le măi ă datoră bană le ă datoră rekănosčăntă.

1 Oșă de fildemă.

— La ce s'ă mai vorbim' de ayeasta! ce s'a f'ăkt'ă s'a f'ăkt'ă. S'ă vorbim' de ferichita ta înt'arnare, b'zete. M'ă d'ăsesem la nort'ă ka s'ă iea'ă z'n'ă postav'ă kafeni'ă, k'ănd'ă înt'ălni'ă ne amik'ăl'ă Danglars.

— T'ă, la Marsilia?

— E! da, k'ăm vezi, imi resn'ănse.

— Te kredeam la Smirna?

— Voi'ă fi fost'ă, k'ăy'ă d'akolo vi'ă.

— Dar Edmond'ă, z'nde è, mik'ăl'ă?

— Pe la tat'ă-se'ă, f'ăr'ă îndoial'ă, resn'ănse Danglars. Și at'ăn'ă am venit'ă, z'gm'ă Caderousse, ka s'ă am n'ăb'ăcherea de a strin'ăe m'ăna z'n'ăi amik'ă!

— B'zn'ăl'ă Caderousse, zise b'ătr'ăn'ăl'ă, k'ăt'ă ne izbes'ăe!

— Negreșit'ă, k'ă v'ă izbes'ă'ă mi înk'ă v'ă mai și stim'ă, nent'ăr k'ăvint'ăl'ă k'ă oamenii 'ăei onest'ăi s'ănt'ă rar'ă! Dar se vede k'ă te întor'ăi înav'ăz'ăit'ă, b'zete? z'gm'ă kroitor'ăl'ă ar'ăn-k'ănd'ă o k'ăz'ăt'ăr'ă oblik'ă as'ăn'ă n'ăm'ăn'ăl'ă de ar'ă mi de ar-ăvint'ă ne kare l'ă den'ăsesse Dant'ăs ne mas'ă.

J'ănele observ'ă f'ăl'ăer'ăl'ă de nes'ăzi'ă kare l'ămin'ă oki'ă 'ăei negri ai vecin'ăl'ăi.

— E! D'ămnez'ăl'ă me'ă! zise Dant'ăs k'ă neîngrijire, as'ăi ban'ă n'ă s'ănt'ă ai mei; ar'ătam n'ăr'ăint'ăl'ăi me'ă temerea 'ăe aveam ka n'ă k'ămva s'ă i linseask'ă 'ăeva ne k'ănd'ă e'ă n'ă e-ăgam a'ăi, și, sup'ăe a m'ă înkredin'ăa, și a golit'ă n'ănga ne mas'ă. A'ăd'ăi, tat'ă, z'gm'ă Dant'ăs, n'ăne-ăi ban'ăi î'n n'ășk'ăl'ă-ău; af'ăr'ă n'ămai daka vecin'ăl'ă Caderousse n'ă va avea nevoi'ă de 'ăeva și el'ă, înt'ămplare, la kare il'ă n'ăstem'ă servi.

— Ba n'ă, b'zete, zise Caderousse, n'ă am nevoi'ă de nimik'ă, și, m'ăl'ăzmesk'ă l'ăi D'ămnez'ă, meseria n'ăt'ăres'ăe ne om'ă. ăine-ăi ban'ăi, ăine-ăi: ni'ăi o dat'ă n'ă are om'ăl'ă n'ăea m'ăl'ăi; 'ăeia 'ăe n'ă m'ă opres'ăe de a ăi rem'ănea îndatorit'ă nent'ăr a'ăeast'ă of'ăring'ă ka k'ăm m'ăș'ăi fi și folosit'ă de ea.

— Ți am fâkâi' o kâ toatâ inima, zise Dantès.

— Nâ mâ îndoeskâ. Eî bine! eatâte dar în bânâ îngeleșere kâ D. Morrel, sekâterâ ce estî?

— D. Morrel a avâi totâ d'âna mâtâ bânâlate pentrâ mine, respânse Dantès.

— Daka é așâ, n'âi avâi kâvintâ sâ refâsî nrînzâi seâ.

— Kâm, sâ i refâse nrînzâi? zise bâtrânâi Dantès; așâ dar te invitâse sâ nrînzâi kâ dînsâi?

— Da, tatâ, respânse Edmondâ sârzîndâ pentrâ mirarea ce o prodâse tatâi seâ urea mâtâ onoare ce i se fâkâse.

— Eî! ūi pentrâ ce dar âi refâsatâ, fîșle? întrebâ bâtrânâi.

— Ka sâ vîiâ mâi kârîndâ lîngâ tine, tatâ, respânse jânele; mâ grâbiam a te revedea.

— Asta va fi kontrariatâ ne bânâi D. Morrel, zise Caderousse; ūi kândâ é aminte kâiva a deveni kapitanâ, nâ face bine sâ kontrarieze ne armatorâi seâ.

— I am esulikatâ kâvîntâi refâsâi meâ, zise Dantès, ūi krezâ kâ lâ a îngeleș.

— A! dar ka sâ fî çine-va kapitanâ katâ sâ lîngâșeaskâ nrîgîne ne patronîi seî.

— Sperâ sâ mâ fakâ kapitanâ ūi fârbâ asta, respânse Dantès.

— Atâi mâi bine, atâi mâi bine! asta va face plâcere tatâlorâ amiçilorâ çelorâ vekî, ūi çuiâ ne çineva, kare meade în doșâi çitadelei Sant-Nikolae, kâria nâ i va pârâea reâ pentrâ açeasta.

— Mercèdés? zise bâtrânâi.

— Da, tatâ, zise Dantès, ūi, kâ voia domniei tale, akâm kâ te am vâzâi, akâm kâ çuiâ kâ estî bine ūi

kъ ai totă ce și treburе, și voiă cere voia de a mъ dăce sъ fakă o vizitъ la Catalanî.

— Dă-te, koniălă meă, dă-te, zise bătrânălă Dantès, și Dămnezeă sъ te bine-kăvinteze în femeia ta, nre-kăm m'a binekăvintată ne mine în fiălă meă!

— Femeia sa! zise Caderousse; ce repede o ieă, tată Dantès! nă è inkă femeia lăi, mi se nare!

— Nă, dar, dăpă kăm è de kreztă, resnănse Edmondă, nă va întăzia de a fi femeia mea.

— Ce ne pasă, ce ne pasă, zise Caderousse, ai făkată prea bine sъ te grăbesăi, băele.

— Pentă-ce?

— Pentă-kă Mercédès è o fată frămoasă și pentă-kă fetele cele frămoase n'aă linsă de amorăi; ea, măi virtosă, è șmărită de vr'o doă-spre-zече.

— Adevărată! zise Edmondă k'ănă șărisă nătrănsă de o șoară năană de neastămpăă.

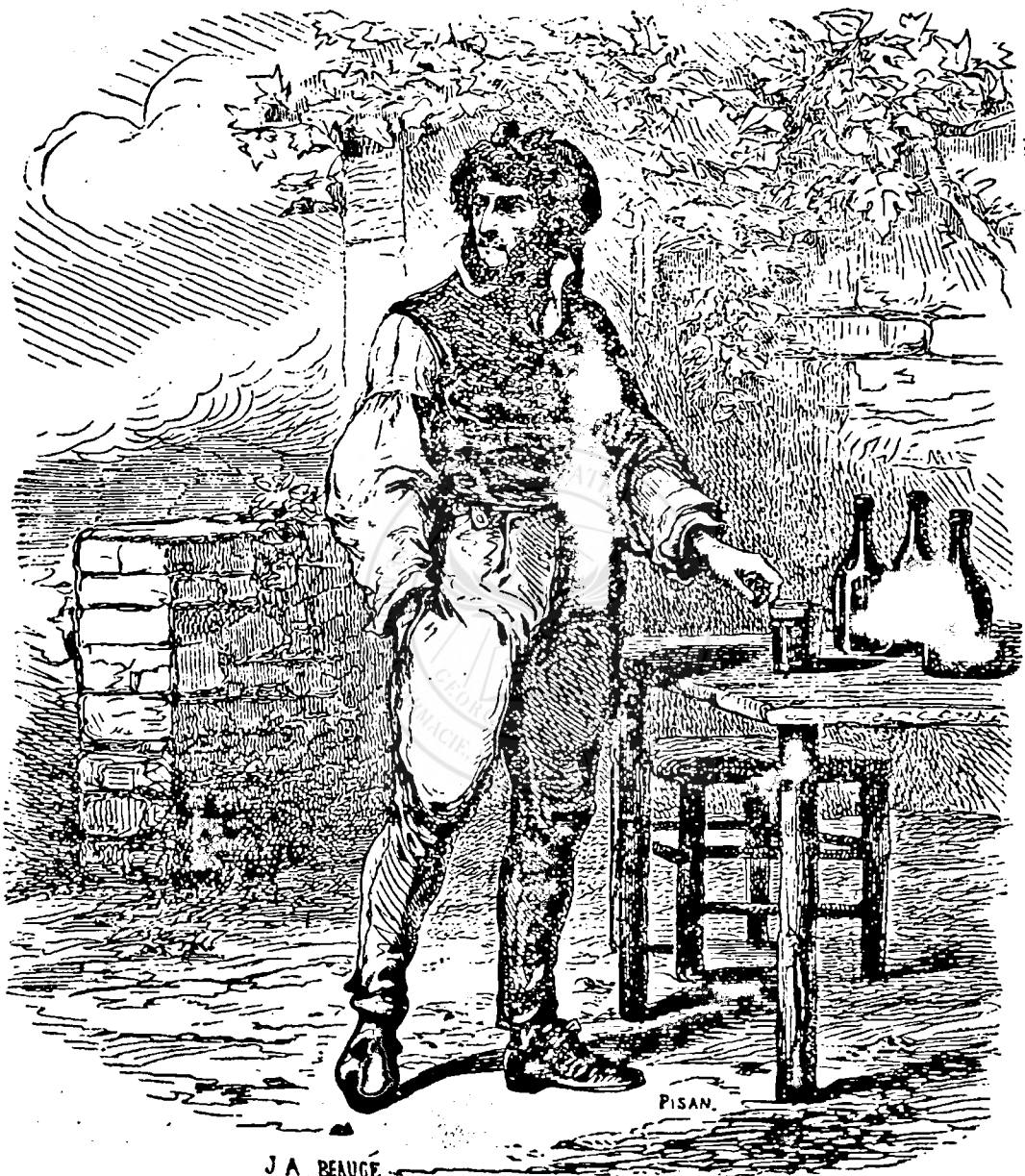
— O! da, resnănse Caderousse, și kiară nășe partide foarte frămoase; dar înțeleăi, veă fi kanitană, și nă va trece nămălă prin minte a te refăsa, ne tine.

— Kare va să zikă, șmă Dantès k'ănă șărisă kare nă prea askăndea neastămpăălă seă, kă daka nă voiă fi kanitană...

— E! e! zise Caderousse.

— Să lășămă, să lășămă, zise jănele, am măi bă-nă năgere despre femeie în țenere de kăta domnia ta, și de Mercédès în partăklară; și șănt konvinsă, kă de voiă fi kanitană saă nă, ea măi va remănea kredinăoasă.

— Atăă măi bine, atăă măi bine, zise Caderousse totă d'ăna, kăndă va să se însoare țineva, è bine să aibă kredină; dar nă ne pasă, krede-mă, nă perde timă, și dă-te de i anăană șosirea ta, și a o împăășă de șperănțele ce le ai.

J A. BEAUCE

PISAN.

Caderousse.

— Мъ дѣкѣ, zise Edmondѣ.

Îmbrăciunţ pe tatălş seş, salăţ ne Caderousse k'znă semnă, şii eşi.

Caderousse mai remase znă minţţ; dăp'acheia, lăndă voiz de la bătrânăş Dantès, deschinse mi elş şii se dăse să întilneaskă pe Danglars, kare lă astenta în kolăşş stradei Senac.

— Ei bine! zise Danglars, lă ai văzătş?

— Akəm m'am despăgăitş de elş, zise Caderousse.

— Şii şii a vorbitş de snerană lăi de a fi kanitană?

— Vorbesche ka kăndă arş fi şii fostă.

— Răbdare! zise Danglars, mi se nare kă prea se grăbesche!

— Apoi kəm! se vede kă D. Morrel i a promis'o.

— Şii è foarte voiosă?

— Adikă şii a kam lăat'o aşpăgă-î: mi a propăşş de akəm să mi fakă vr'znă servişş ka kəm arş fi çine çie che personăş mare; mi a zisş să mă înpărmăte kă banî, ka kəm arş fi vr'znă bankerş.

— Şii ai refăsată?

— De totă; kă toate kă năteam să şii priimeskă, nentă-kă eă i am păsă çelă d'intiăş în măpă monedele de argintă ne kari le a pipăită. Dar akəm, D. Dantès nă va mai avea nevoiz de nimină, are să fă kanitană.

— Ba! zise Danglars, inkă nă è.

— Pre lepea mea, arş fi bine să nă se fakă, zise Caderousse, kăçii çine poate a mai vorbi kă elă.

— Dak'amă voi poi, zise Danglars, arş fi în mă-pa noastră să lă facemă să remăz cheia che este, şii, poate kiară va ajăne şii mai păgăină din cheia che este.

— Çe snăl?

— Nimikă, vorbeskă în sine-mă. Şii totă è inamorată de frămoasa Catalana?

— Împamorată nebună. S'a dusă la dînsa; dar, dacă nu mă închei, va avea o nemulțumire din partea ei.

— Esnikz-te.

— La ce?

— Nu ți trece prin minte cătușă e de importantă. Nu izbesci ne Dantès, xim?

— Nu izbeskă ne aroganții.

— Ei bine! atînci, spune-mi ceia ce sții despre Catalana.

— Nu știu nimic pozitiv; de cătușă am văzută nicidec lucruri ce mă fakă a crede, căm zisei, că fitorulă kanitană va avea o nemulțumire nîn prejerulă drămlăi-Vekiloră-Infirmarie.

— Ce ai văzută? ai, zăne.

— Ei bine! am văzută că, de căte ori Mercédès vine în oraș, e însoțită de ună blestemată de Catalan, că okii negri, că nelea roșie, foarte brună, foarte arzătoră, mi ne kare lă nămesce vărulă meș.

— A! într'adevăr! Și krezi că acestă vără i face karte?

— Mi se pare: ce drakă poate face ună bziată mare de doză-zeci mi ună de ană znei fete de șante-spre-zech!

— Și zici că Dantès 'a dusă la Catalană?

— A plekată înaintea mea.

— De ne vomă dăce în partea aceia, ne vomă ongi la Reserva, mi vomă astenta ceva năvele bîndă ună pahară de vină de Malga.

— Și cine ni lă va da?

— Vomă fi în drămă, mi vomă vedea ne faga lă Dantès ceia ce se va fi întîmplată.

— Aidedi, zise Caderousse; dar tă plătesci?

— Făză indoială, respăne Danglars.

Ши аміндої плекаръ к' знѣ пасѣ репеде суре लोकѣ агъ-
 татѣ. Къндѣ ажнсеръ аколо, зисеръ съ ле адѣкѣ о бѣтилъ ши
 дохъ пахаре.

Tata Pamfilă vâzuse pe Dantès trekindă de vre o ze-
 ce minste.

Sigurî kă era Dantès la Catalanî, щезъръ съб foie-
 тѣлѣ нъскіндѣ алѣ платанilorѣ ши алѣ sikomorilorѣ, în ramъre-
 le кърора о bandă voioasz de пасерî кънта зна din че-
 ле d'întîiș zile frămoase ale primъverei.

CAPITULŪ III.

CATALANILORŪ.

La o sxt̃ de nash̃i denarte de loksl̃ ɣnde am̃dõi am̃ic̃ii, k̃s ok̃ii snre orizont̃ ɣni k̃s ɣrek̃ia la p̃ndz̃, sorbia viñsl̃ de Malga kare ferbea iñpaxare, se iñɣl̃a iñ do-s̃sl̃ ɣnei kolibe goale ɣni arse de soare ɣni de mistral̃*, sats̃l̃ Catalanilor̃.

Înr'o zi, o kolonĩ misterioas̃ plek̃ din Spania ɣni veni s̃z̃ trag̃ l'achea limb̃ de p̃m̃int̃ ɣnde se afl̃ ɣni ññ iñ zisa de ast̃-z̃i. Ñs se sc̃ia de ɣnde vine, ɣni vorbia o limb̃ nek̃nosk̃tz̃. ɔñsl̃ din kañi, kare iñgelecẽa dialekt̃sl̃ provensal̃, ɣer̃ de la kom̃na Marsiliẽi s̃z̃ le dea aɣel̃ promontorĩ gol̃ ɣni ɣskat̃, as̃nra k̃r̃gia tr̃seser̃ bastimente le lor̃, ka ñs̃che matelõgi din antikitate. ɣererea i l̃s̃ akordatz̃, ɣni d̃ñp̃ trẽi l̃sñi, iñprej̃r̃sl̃ ɣelor̃ dõz̃-snre-z̃eche sã ɣiñɣi-snre-z̃eche bastimente kari ad̃seser̃ ast̃i ɣigañi de mare, se iñɣl̃a ɣñ s̃z̃l̃k̃.

* ɔñ ṽint̃ de la nord̃-vest̃.

Astă s'z'akă, f'k'ată într'ună felă foarte k'riosă mi pitoreskă, j'm'itate m'ară, j'm'itate snaniolă, ă avela 4e se vede astă-zî loksită de strenenouii aveloră oamenî kari vorbia limba p'ringiloră loră. De vr'o trei saă natră sekli, ă remasă inkă kredinçiuşî la promontorişlă loră celă mikă d'as'p'ra k'rgia se p'p'astiseră ka ună felă de naserî de mare f'g' a se mesteka întră nimikă kă loksitorii din Marsilia, k's'torindă-se între ei mi konservăndă moravurile mi obicei-ele m'amei loră natrie d'epă k'm ă konservată mi limba-çişlă ei.

Kată s'z' ne ş'gmeze lektorii nostri p'rintre unika stradă din avelă s'z'akă, mi s'z' între kă noi într'una din a-çele kase k'rgia soarele a dată ne din afară avela frămoasă k'loare de frănză ş'kată kare ă partikulară la monşmentele 4ereî, mi, ne din întră, o spoiată albă kare formează sing'urăşlă ornamentă ală posadeloră¹ snaniole.

O fată frămoasă mi j'şnă, kă p'rgăşlă negră, kă okii kati-felaçî ka ai gazelei, sta în niçioare kă snatele întorsă la ună p'rete, mi mototolia între deçitele ei 4ele s'şbuçiri mi de ună desemnă antikă o b'rgiană inoçintă sm'lgindă-î florile, kari înnlea lokşlă kă sf'rg'm'ş'rele loră; afară de asta, braçele ei goale nînz la koate, braçele ei oakewe, dar kari sem'na modelate d'epă ale Vinerii din Arles, se înçiora de ună felă de nerăbdare febrilă, mi b'şea p'mîntăşlă kă niçiorăşlă ei ml'çdiosă mi arkşită, inkăş se întrevedea forma k'rată, m'ndră mi k'şteztoare a gambei sale inkise într'ună çiorană de b'şm-bakă romă kă kolçurile çenşie mi albastre.

Trei naşî denarte de dînsa, se afla ună b'şiată mare ka de la doşă-zeci nînz la doşă-zeci mi doi de ani, şe-

1 K'rgiştă, kasă 4erăneaskă; vorbă snaniolă kare a p'şrg'şşă mi în çara noaştră. Posada, între Org'çii, ne drămăşlă Brahovăşlă.

zîndă ne şnă skasnă ne kare lă legăna k'o miskare sgădxi-toare, rezimăndă-şî kotălă ne o mobilă vekiz mănkată de karî, şî se şita la ea k'şnă aeră în kare se lănta neastîmpărlă şî nekasălă; okiî lăî întreba, dar kăxtăgra cea fermă mi infintă a jşnei fete domina ne întrevorbitorălă ei.

— Să vedemă, Mercèdès, zicea jşnele, eată kă eară sosese nascele, è momentălă de făktă şnta, respunde-mi.

— Ūi am respunsă de o şată de ori, Fernandă, şî kată să şî într'adevără foarte inemikă kă sine-şî ka să mă mai întrebî!

— Ei bine! mai şşne o dată, te rogă, ka să ajşngă s'o kreză. Şşne-mi nentă a şata oară kă nă mi priimesăi amorălă, ne kare ilă aproba mămă-ta, fă-mă să înşelegă bine kă te joci kă fericierea mea, kă viaăa mea şî moartea mea nă şşntă nimikă nentă tine. Ax! Dămnezeşlă meă, Dămnezeşlă meă! să viseză zעה anî kă şî voiă şî souă, Mercèdès, şî să perză astă şperană, kare era şingărlă skonă ală vieăei mele!

— Nă te am înkăraăiată celă şşină eă vre o dată a avea astă şperană, Fernandă, respånse Mercèdès; n'ai să mă măstri nentă niăi o koketăriă în şrivină-şî; am zisă totă d'aşna: Te isbesă ka n'şnă frate, dar nă cere niăi o-dată de la mine mai mălă de kăţă astă amiăiă făşceaskă; kăăi inima mea é a altsia. Ūi am zisă totă d'aşna asta, Fernandă?

— Da, o şăiă bine, Mercèdès, respånse jşnele, da, şî ai dată în şrivinăa mea kărdălă merită ală frankeşî; dar ai şitată kă è o leăe sakă între Catalanî de a se kăştori între dinşî?

— Te înşeli, Fernandă, nă è o leăe, è şnă obiăeiă, eată totă; şî, krede-mă, nă mai kizma astă obiăeiă în favoare-şî. Ai kăxtă în konskrinăşne, Fernandă; libertatea

— Fernando o femeie se face meuațers rea mi nu poate rezuinde că
va remănea onestă kândă isbesce ne altă iar nu pe bărbats-geș.

че џи се ласъ, è o simnлъ toleranгъ; dintr'анѣ minѣтѣ интр'altѣ поџи fi kiзmatѣ sѣb steagѣrи. Индатъ че веi fi soldatѣ, че веi face кѣ mine, adikъ кѣ o biatъ fatъ orfanъ, tristъ, fѣrѣ stare, kare n'are altъ avere fѣrѣ nѣmaи анѣ bordeiѣ mаi in rѣine, in kare atirнъ кѣte-va kaere vekи, tikъloasъ moschenire лѣsatъ de tatъ-meѣ mѣmeи mele ши de дiнса mie? De анѣ анѣ de кѣndѣ a mѣritѣ, jѣdekъ, Fernandѣ кѣ trѣeskѣ mаi кѣ karitatea пѣblikъ! Кѣte odatъ te nrefачи кѣ џи sѣnt folositoare, ши asta nѣmaи ka s'aibi drentлѣ a имѣrџи neskѣitлѣ кѣ mine; ши еѣ priimesкѣ, Fernandѣ, nentрѣ кѣ estи fiилѣ анѣ frate алѣ tatлѣи meѣ, nentрѣ-кѣ амѣ fostѣ kresкѣџи импѣрнъ, ши mаi mѣltѣ inkъ nentрѣ кѣ, mаi nre sѣsѣ de toate, џи арѣ veni nrea кѣ greѣ sѣ te refѣsѣ. Dar simџѣ destлѣ de bine кѣ nesचेle ne kare am sѣ лѣ vиnzѣ mi de la kare ieaѣ чеva banи кѣ kari кѣmpѣrѣ кѣnena че o torkѣ, simџѣ indestлѣ, Fernandѣ, кѣ este o karitate.

— Ши че џи насъ, Mercèdès? Ori кѣтѣ de neavѣтѣ mi de isolatъ estи, imи konvиi mаi bine dekѣтѣ fata чelѣи mаi mѣndрѣ armatorѣ saѣ a чelѣи mаi inavѣџitѣ bankierѣ din Marsilia! Че ne trebче noѣ? o femeиѣ onestъ mi o бѣнъ menaѣerъ. Ne kare ами nѣtea-o afla mаi бѣнъ sѣb ачeste doѣтѣ nрivиnѣ?

— Fernandѣ, respнse Mercèdès klѣtindѣ din kanѣ, o femeиѣ se face o menaѣerъ rea ши nѣ poate resнnde daka va remѣnea onestъ кѣndѣ isbesче ne altѣ iar nѣ ne бѣrbatъ-seѣ. Mѣлѣzmesче-te кѣ amicиa mea; кѣчи, џи o renetѣ, asta è totѣ че notѣ sѣ џи nromitѣ, ши nѣ nromitѣ mаi mѣltѣ de кѣтѣ чеia че sѣnt sigѣrѣ кѣ voiѣ nѣtea da.

— Da, iнgelegѣ, zise Fernandѣ; sѣferи-кѣ rѣbdare miseria ta, dar џи è teamъ de a mea! Eи bine Mercèdès, isbitѣ de tine voiѣ черка soartea; veи fi кѣ nezѣ бѣнѣ nen-

tră mine: potă intra la xniă kantoră: kiară eă potă deveni neguătoră.

— Nă nouă face nimikă din toate aqestea, Fernandă; estă soldată, mi, de veă remănea la Catalană, se ingelece a-
tăpăi kă nă è resbelă. Remăi dar neskară; nă visa qeia qe
te ară face să vezi realitatea mi mai srimintătoare inkă,
mi mălxmesqe-te kă amicia mea, fiindă-kă nă potă să qă
daă altă qeva.

— Eă bine! ai kvântă, Mercédès, voiă fi marinară; în
lokălă kostămălăi păringiloră nostri, ne kare ilă desnreuxă, voiă a-
vea o kanelă lăstrăită, o kămășă vărgată mi o vestă alba-
stră kă ankore ne nastări. Nă trebăe să se poarte qineva
astă-felă ka să qă nlakă?

— Qe veă să zică? întrebă Mercédès kă o kvăstă-
tăgă imperioasă; qe veă să zică? nă te păchenă.

— Voiă să zikă, Mercédès, kă qeia qe te face să
fiă ama de kvădă mi ama de întămrită nentă mine este a-
stentarea xniă omă kare se poartă astă-felă. Dar aqela ne
kare ilă astenqă è nekonstantă noate, mi daka elă nă este
astă-felă, marea è nekonstantă nentă dănsălă.

— Fernandă! strigă Mercédès, te kredeam bdnă mi
eram înqelată! Fernandă, ai xniă săletă reă daka kămăi mă-
nia lăi Dămnezeă în ajătorălă qelosiei tale! Eă bine! ama,
nă m'askănză, astentă mi izbeskă ne aqela ne kare zică, mi,
daka nă va reveni, în lokă să akășă astă nekonstantă ne kare
o invocăi tă, voiă zice kă a mărită izbindă-mă.

Jănele Catalan făkă xniă qestă de tărbare.

— Te ingelegă, Fernandă: te veă lega de dănsălă nen-
tră kă nă te izbeskă eă; qă veă inkăvăqima kvăitălă katalană
kă pămnalălă seă! Ia qe te va folosi aqeasta? ka să perzi
amicia mea, daka qeă fi invinsă, ka să vezi amicia mea
skimbăndă-se în gră daka veă fi vingătoră. Krede-mă, ka

să kaste cineva cearta k'zîș omș è zîș mizlokș foarte reș pentru a plăcea femeii pe kare o izbesche acestș omș. Nș, Fernandș, nș veî lăsa relele tale kșmetșri a te dăce astș-felș. Nenșlîndș a mș avea souș te veî mșluzmî a mș avea amikș și sșrorș; și afarș de asta, adășți ea kș okii țrbșrașii și nlinî de lakreme, asteantș, asteantș, Fernandș, ai zis'o singșrș adineaorî, marca é perfidș, și sșntș patrș lșnî akșm de kșndș a nlekatș; de patrș lșnî am nșmșratș mșlte fșrtșne!

Fernandș remase în nenșsare; nș se çerkș a sterșe lakremele kari kșrșea pe obrazii jșnei Mercédès; și kș toate ačeste, pentru fș-kare dintr'ačeste lakreme, arș fi datș zîș pașarș din sșnșele seș; dar aste lakreme kșrșea pentru altș.

Se skșlș, se dăse în kolibș și reveni, se onri înaintea fetei, kș okișlș înkrșntatș și kș nșmniî sgîrșii.

— Sș vedemș, Mercédès, i zise, mai respunde-mî inkș odatș, estî foarte otșritș?

— Izbeskș pe Edmondș Dantès, zise kș reçalș jșna fatș, și nimini altș afarș de Edmondș nș mî va souș.

— Și ilș veî izbi totș-d'ășna?

— Kștș voiș trși.

Fernandș își nlektș kanșlș ka zîș omș deskșrașiatș, skoase zîș sșspînș kare semșna a çemetș; ne șrmș, redi-kșndș-și frșntea de o datș, stringîndș din dînșii și kș nș-rile întredeskise:

— Dar dak'a mșritș?

— Dak'a mșritș, voiș mșri și eș.

— Mercédès! strigș o voce voioasș din afarș, Mercédès!

— Ax! strigș jșna fatș roșîndș de bkșrîș și sșl-tșndș de amorș, bine vezi kș nș m'a zitatș, fiîndș-kș eatș-lș!

— Ши се репеzi la зуръ, ne kare o deskise strigândă:

— La mine, Edmondă! eată-mă.

Fernandă, palidă mi țarbată, se trase înderțăță, dăru kəm face zăă kăltoră la vederea zăă mearne, mi dăndă de skăznăță seă kăză ne elă.

Edmondă mi Mercédès era zăă în bragele altsia. Soarele arzătoră ală Marsilie, kare strebătea prin zăă cea cea deskisă, îi înănda kă lămina sa. Măi întăă, nă văzără ni-mikă diu čeia če'i înkonjăra. O ferăire foarte mare îi isola de lămc, mi vorbia nămă prin kăvinte întretăiate kari săntă avăntele zăă băkărie atăță de vie, înkăță seamăntă kă esuresănea dăreră.

De o dată Edmondă văză figăra cea înkrăntată a lăi Fernandă, kare se descăna în zăăbră, palidă mi amenințătoare. Jănele Catalan, print' o miskare ne kare însă-mi nă o înțelese, năse măna ne kăvățăță seă de la brăă.

— Ah! eartă-mă, zise Dantès înkrăntăndă-mi mi olă sărăčeană: nă văzăsem kă eram trei.

Dăă' ačeia, întorkăndă-se kătre Mercédès:

— Čine è domnăță? o întrebă.

— Domnăță va fi čelă măi băăă ală teă amikă, Dantès, kăčă è amikăță meă, è văzăță meă, è fratele meă, è Fernandă, adikă omăță ne kare, dăru tine, Edmondă. Ilă isbeskă măi măltă în lăme; nă lă rekănosčă?

— A! da, într' adevăță, zise Edmondă. Ши, făr' a nărăsi ne Mercédès, a kăria măntă o činea strănsă într' a sa, întinse k' o miskare de kordialitate čea altă măntă Ca-talanăță.

Dar Fernandă, în lokă de a respănde l' ačestă semnă amikală, remase măță mi nemiskată ka o stată. Atăăčă Edmondă, preămbă o kăstățără čerčetătoare dela Mercédès mis-kată mi tremățătoare la Fernandă înkrăntăță mi amenințătoră.

Astă singără kăstățără ilă făkă să aște totă.

Edmondŝ mi Mercédés era xus in bragele altsia.

Nekaslǎ i se ȣrkǎ ne frunte.

— Nǎ sciam kǎ voiǎ veni la tine, Mercédès, ka sǎ aflǎ ȣnǎ inemikǎ.

— ȣnǎ inemikǎ! strigǎ Mercédès k'o kǎstǎtǎrǎ mǎ-
nioasǎ adresatǎ vǎrǎlǎi seǎ; ȣnǎ inemikǎ la mine, zicǎi, Ed-
mondǎ! daka kredeam aȣeasta, te lǎam la brayǎ ȣi mer-
ȣeam la Marsilia, nǎrǎsindǎ-mǎ kasa ka sǎ nǎ maǎ intrǎ in-
tr'insa nicǎi o datǎ.

Okizlǎ lǎi Fernandǎ skoase ȣnǎ fǎlȣerǎ.

— ȣi daka ȣi se intǎmna vr'o nefericire, Edmondǎ
alǎ meǎ, ȣrmǎ ea kǎ aȣea flegmǎ neinnȣkatǎ kare proba
kǎ jȣna fatǎ ȣitise ninǎ in fǎndǎlǎ ȣelǎ maǎ mare alǎ
kȣȣȣȣriǎ sale sinistre, daka ȣi se intǎmna vr'o nefericire,
m'ȣȣi fi ȣrkatǎ pe kanǎlǎ Morȣionǎlǎ ȣi m'ȣȣi fi arȣnkatǎ
kǎ kanǎlǎ ne stȣnȣe.

Fernandǎ deveni palidǎ de sǎaimǎ.

— Dar te aǎ inȣelatǎ, Edmondǎ, ȣrmǎ ea, n'aǎ
nicǎi ȣnǎ inemikǎ aȣi, ȣ nǎmaǎ Fernandǎ, fratele meǎ, kareȣi
va strinȣe mǎna ka la ȣnǎ amikǎ devotatǎ.

ȣi l'aȣeste kȣvinte jȣna fatǎ ȣȣi infinse faȣa ȣea im-
rioasǎ asȣnra lǎi Fernandǎ, kare, ka kȣm arǎ fi fostǎ fer-
mekatǎ de aȣeastǎ kǎstǎtǎrǎ, s'aȣroniǎ inȣetǎ de Edmondǎ
ȣi i intinse mǎna.

ȣra sa, asemenea ȣnǎi valǎ fǎrǎ nǎtere, de ȣi fǎ-
riosǎ, venia sǎ se sfǎrame de inrǎirirea ȣe avea femeia
ȣeia asȣnra lǎi.

Dar, abia atinse mǎna lǎi Edmondǎ, ȣi simȣi kǎ fǎ-
kȣse totǎ ȣe nǎtea faȣe, ȣi eȣi repede afarǎ din kasǎ.

— Ox! strigǎ alergȣndǎ ka ȣnǎ smintitǎ ȣi inekȣn-
dǎ-ȣi mǎnile in nǎrǎlǎ seǎ, ox! ȣine dar mǎ va skȣna de a-
ȣestǎ omǎ! Vaǎ mie! vaǎ mie!

— Eî! Catalanse, eî! Fernandă, unde alerui? zise o voce.

Jănele se omri îndată, se xită împrejărlă lăi, mi vără ne Caderousse stăndă la o masă kă Danglars săb ună frânzară.

— Eî! zise Caderousse, de ce nă vii? Căi ă atătă de grabă inkătă n' ai timpă să zici amiciloră bână zisa?

— Mai virtosă kăndă ă o bxtiliză inkă plină înaintea loră, adăru Danglars.

Fernandă se xită l' amîndoi k' ună aeră ameuită, mi nă resnăse nimikă.

— Mi se nare kă totăă ameuită, zise Danglars împingîndă kă denskiărlă ne Caderousse: ne vomă fi închelătă oare, mi în kontra kă ceia ce prevăzăserămă, ăă fi trixmfătă Dantès?

— Kată să vedemă, zise Caderousse; mi întărnăndă-se kătre jăne: Eî bine! zise, să vedemă, Fernandă, te decizi?

Fernandă sterse sădoarea kare kăruca de ne frăntea sa mi intră închelă săb frânzară, a kăria ombă părea kă i alina păgină simăurile, mi a kăria rekoare i însăflegia oare kăm kornărlă celă ostenită.

— Bănă zisa, zise, m' aui kămată, nă ă awa?

Mi mai mătă kăză de kătă meză ne ună skăună din acelea kari inkonjăra masa.

— Te-am strigătă nentă-kă alergăi kă ună nebănă, mi mî era teamă să nă daî în mare, zise rîzîndă Caderousse. Ce drakă! kăndă are cincă amici nă i are nămai kă să i dea ună năxară de vină, dar să lă mi onreaskă de a bea vr' o trei nată vedre de apă!

Fernandă skoase ună račetă kare semăna a plănsătă, mi mi lăstă kănxărlă să i kăză ne amîndoi nămăi lăi nămăi kăruce ne masă.

— Eî bine! veî sꝛ ȳî snîiș, Fernandș, zise Caderousse înčenîndș vorba kș aċea brștalitate grosolanș a oamenilorș din nonorș ne kari kșriositatea îî face sꝛ zite oriș ȳe diplomaȳîș; eî bine! aî șnș aerș de amantș brștștș!

Șî însouî aċeastș glșmș k'șnș mare rîșș.

— Ba! respnșse Danglars, șnș brșiatș k' aċesta nș é fșkștș a fi neferîċitș în amorș; veî sꝛ rîzî, Caderousse.

— Ba nș, zise aċesta; askșltș maî bine kșm șșsnîntș. Ia ștșî, Fernandș, zise Caderousse, redîkș-ȳî nasslș șî respnșde-ne: nș é frșmosș sꝛ nș respnșzî la nișċe amiċî kari te întreatș desure șșnșlate.

— Șșnșlatea mea é în bșnș stare, zise Fernandș, stringîndș din nșmnî, dar fșr' a șî redîka kanșlș.

— A! vezî, Danglars, zise, Caderousse fșkîndș semnș kș okîzîș amîkșlșî seș, eatș ȳe este: Fernandș, ne kare îlș vezî, șî kare é șnș Catalan bșnș șî bravș, șnșlș din ȳeî maî bșnî nekariș din Marsilia, é înamoratș dșnș o fatș frșmoasș kare se nșmesċe Mercédès; dar din neferîċire se vede kș fetîmoara din parte-î é înamoratș dșnș ȳelș d' alș doilea din *Faraonș*, șî fiindș kș *Faraonșlș* a intratș astș-zî kiarș în portș, îngeleșî?

— Nș, nș îngelegș, zise Danglars.

— Bietsîș Fernandș, î va fi datș nashortșlș, șrmș Caderousse.

— Eî bine, ne șrmș? zise Fernandș redîkșndș-șî kanșlș șî urîvindș ne Caderousse ka șnș omș ȳe kashș sꝛ șî skoagș nekashș ne ċineva; Mercédès nș denînde de nimînî, nș é ama? șî é liberș sꝛ îșbeaskș ne ċine va voi!

— A! daka o îeî astș-felș, zise Caderousse, é alîș ȳeval eș, kredeam kș este șnș Catalan; mi mi șnșserș kș Catalanîî nș era oameniș sꝛ lase ne șnș rivalș a le lșa lokșlș;

și mai virtuosă imi sursese că Ferdinandă era sursimintătoră în reschizarea sa.

Fernandă surise că îndrăgare.

— Șnă înamorată nă ă năi odată sursimintătoră, zise elă.

— Bietsăă bziată! zise Danglars prefăkindă-se că plănăea ne jănele din fândăă inimeă sale. ăe veă, nă s'as-tenta să vază veniudă ne Dantès de odată; ilă kredea poate mortă, nekredinčiosă, čine sčie? Aste lăkrări de ăe ne soseskă mai de odată, de ačeia sântă mai simțitoare.

— Ax! nre lăcea mea, ori kăm va fi, zise Caderousse, kare bea ne kândă vorbia și asăna kăria vinăă lămosă de Malga înănea să și fakă efektăă, ori kăm vă fi, Ferdinandă nă ă singură kare să fiă kontrariată de feričita sosire a lăi Dantès; nă ă așă, Danglars?

— Nă, zăi adevărsăă, și mă ară veni să zikă că asta i ară adăce vr'o neferičire.

— Dar ăe ne nășă, șrni Caderousse vărsăndă șnă năxară de vină lăi Ferdinandă și imlăndă pentă a onta saă a zăea oară năxarăă seă, ne kândă Danglars abia năseșe la gără ne ală seă, ăe ne nășă, de o kăm dată elă ăa ne Mercédès, ne frămoasa Mercédès, d'ăeia s'a și întorsă.

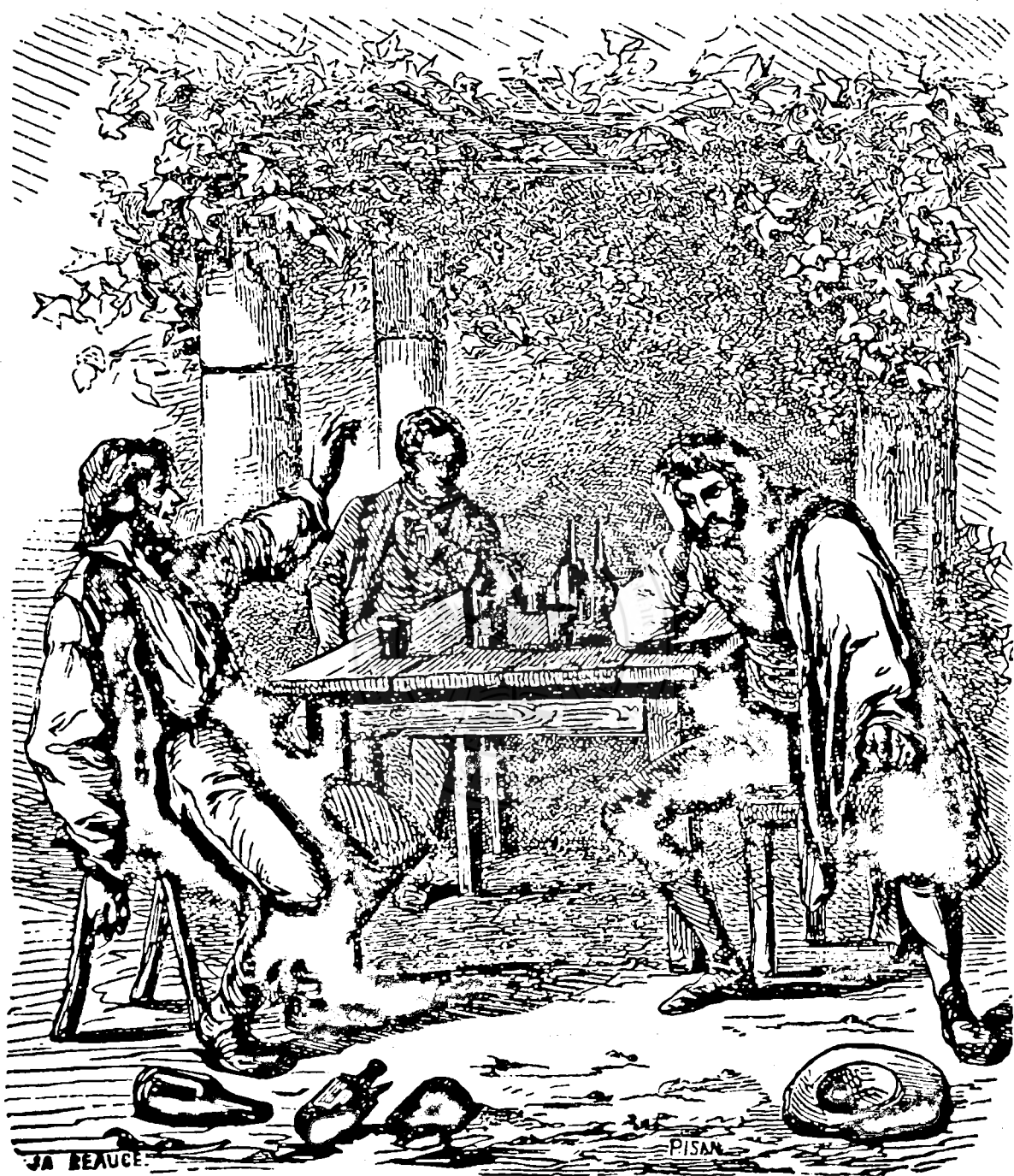
Înr'ăcestă timpă, Danglars înășăra k'o kăstăgă nă-trănzătoare ne jănele, ne inima kăria kădea vorbele lăi Caderousse ka șnă nămbă tonită.

— Și kândă ă năntă? întrebă elă.

— O! nă s'a făktă inkă! mărări Ferdinandă.

— Nă, dar se va făce, zise Caderousse, așă de adevărată nrekăm Dantès va fi kanitană ală Farăonăă; nă ă așă, Danglars?

Danglars tresări l'ăeastă atinčere neastentă, și se întoarse kătre Caderousse, ală kăria obrază ilă stădiă și elă akăm ka să vază dăka lovirea era nrekățată; dar nă čiti

„Mi kändž é nenta? întrebž elž.“

ne rivalisă seș; dar Mercédès rîzîndu și dreaptu, își redică frumosul cană, și fâc sî radieze limpedea sa kîrtîcîrî. Atunci Fernandă își adăse aminte amenințarea ce o fâcuse ea de a mîri daka mîria Edmondă, și rekîzî deskîrațiată ne skăsnă seș.

Danglars se sîtî kîndă la unu kîndă la altu din amîndoi: unu ne kare îlă prostise begia, celă altă kare era dominată de amoră.

— Nu o sî fakă nimikă kă acesî necrozî, zise elă, și mîltă mî è teamă sî nu sîă aci între ună bețivă și ună frikosă: eată ună invidiosă kare se îmbată kă vină, ne kîndă se kîdea sî se îmbete kă fiere; eată ună nîțîră kîrăia i lăgă amanta din okî lăi, și kare se mîlțîmesce sî nîngă, și sî se nîngă kă ună kopîlă. Și kă toate acestea îlă vezî kă are nisce okî înlakîrațî kă acei Spaniolî, acei Sivi-lianî și acei Kalabrezî kari își resbîră așă de bine; și ți are nisce nîmî kă kari sîarce ună kană de boă. Fîră îndoială, șrsita lăi Edmondă trîsmfă: va lăa ne fata cea frîmoasă, va fi kanitană și va rîde de noi; afară nîmăi daka.... ună șrîsă îvinețîlă se desemnă ne bîzele lăi Danglars...; afară nîmăi daka nu mă voiă amesteka eă, adășî elă.

— Eî, așî! șrîmă Caderousse strîgîndă ne jîmîtate skălată și kă nîmî ne masă; eî așî, Edmondă! dar nu ți vezî amîcîi, săă estî prea mîndră kă sî lă vorbesî?

— Nu, nu, skîmne Caderousse, respîuse Dantès, nu șnt prea mîndră, dar șnt ferîcîtă, și ferîcîrea, mi se pare, orbescă măi mîltă de kîtă mîndria.

— Așă încelegă, eată o esnîkare! zise Caderousse. E! bîră zîă, doamă Dantès.

Mercédès salătă kă gravitate.

— Înkă n'am acesă nîme, zise ea, și în țara mea è ună reă așră dîră kîm ne înkredîncează, sî kîme

chineva fetele k̄ n̄mele fidan̄gat̄sl̄i lor̄ n̄in' a n̄ se face b̄r̄bat̄ al̄ lor̄ achest̄ fidan̄gat̄; n̄mes̄c̄e-m̄ dar Mercèdès, te roḡ.

— Kat̄ s̄ ert̄m̄ ne achest̄ b̄n̄ vechin̄ Caderousse, zise Dantès, se în̄ceal̄ k̄ nimik̄!

— Așa dar n̄nta se va face k̄t̄ de k̄r̄ind̄, domn̄le Dantès? zise Danglars sal̄t̄nd̄ ne amindoī j̄n̄i.

— K̄t̄ se va n̄tea mai k̄r̄ind̄, domn̄le Danglars; ast̄-zī toate akord̄rile la tata Dantès, m̄ne sā poīm̄ne, cel̄ m̄lt̄, čina de n̄nt̄, aic̄i, la Reserva. Amic̄i vor̄ fi, d̄n̄ k̄m̄ spor̄; asta čī s̄n̄e k̄ est̄i invit̄t̄, domn̄le Danglars; mi domnia ta asemenea, Caderousse.

— Și Fernand̄, zise Caderousse r̄iz̄nd̄ k'̄n̄ r̄is̄ koklit̄, Fernand̄ è mi el̄ invit̄t̄?

— Fratele nevestei mele è fratele mē, zise Edmond̄; mi l̄ am̄ vedea k̄ čea mai mare n̄r̄ere de rē deuz̄rt̄nd̄-se de noī într'̄n̄ asemenea moment̄.

Fernand̄ deskise ḡra ka s̄ resn̄nz̄, dar k̄vin̄-t̄l̄ esnir̄ în ḡl̄l̄ sē, mi n̄ n̄rt̄ artik̄la nič̄ o vorb̄.

— Ast̄zī akord̄rile, m̄ne sā poīm̄ne fidanga-liele... drace! te ai gr̄bit̄, kanitane.

— Danglars, zise Edmond̄ s̄r̄iz̄nd̄, s̄ zik̄ mi ē ka Mercèdès, k̄m̄ zic̄ea adineaor̄i l̄i Caderousse: n̄ m̄ da titl̄l̄ kare n̄ mi se k̄vine înk̄, asta ar̄ fi de rē a-ḡr̄ nentr̄ mine.

— M̄ eart̄, resn̄nse Danglars. Zic̄eam dar n̄mai k̄ te gr̄bes̄č̄i; če drak̄! avem̄ timp̄: *Faraon̄sl̄* n̄ se va n̄ne pe mare înainte de trei l̄ni.

— Tot̄ d'asna se gr̄bes̄c̄e čineva s̄ fī fericit̄, domn̄le Danglars, k̄č̄i k̄nd̄ čineva a s̄ferit̄ m̄lt̄ i vine k̄ grē s̄ kreaz̄ în feric̄ire. Dar n̄ m̄ face n̄mai ego-ism̄l̄ s̄ r̄mez̄ așa: kat̄ s̄ m̄ d̄k̄ la Paris̄.

— A! adevărată, la Parisă! mi nentru întâia oară te dăci, Dantès?

— Da.

— Ai vr'o afacere acolo?

— Nu nentru mine: sã împlinescã cea din urma komisie a bietãri nostru kapitanã Leclère; înelegi, Danglars, è unã lucrã sakrã. Pe ling' ayeasta, sã linișcitã, nu voiã face mai multã timnã de kãtã dãrsãlã mi întorsãlã.

— Da, da, înelegi, zise tare Danglars.

Apoi foarte încetã:

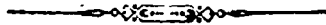
— La Parisã, ka sã dai l'adresa sa fãrã îndoialã skrisoarea ne kare mi a dat'ò marele mareșalã. O Doamne! astã skrisoare. imi dã o ideã, o minunatã ideã! Ah! Dantès, amikãlã meã, nin' akãm nu estã asternutã la regiștrãlã *Faraonsi* sãb nãmãrãlã 1.

Apoi, întorkîndu-se kãtre Edmondã, kare se depãria:

— Kãlãtoribã bunã! i strigã elã.

— Mãlãmescã; resuãse Edmondã întorkîndã kapãlã mi însușindã ayeastã miskare k'unã semuã amikalã.

Dãp'aveia amîndoi amanușii urmarã kalea lorã, linișciți mi voiomã ka doã aleuș kari se urkã în cherã.

CAPITULŪ IV.

COMPLETU.

Danglars žrnė pe Edmondž mi pe Mercèdès kž okiĩ nĩnž kžndž amĩndoĩ amanjiĩ s'až fžkktž nevžžmĩ intr'žnžlž din žngižrile forterejiĩ Sant-Nikolae: dšn' ačeia se ĩtoarse mi vžžž pe Fernandž kare rekžžse palidž mi tžrbndž de mž-niž pe skažnžlž sež, pe kžndž Caderousse ĩngžna vorbele ž-nži kžntikž de bežiž.

— Аша! skžmnžlž mež domnž, zise Danglars ĩž Fernandž, eatz o kžžžtoriž kare nž mi se nare kž ažž face pe toatz ĩžmea feričĩž.

— Mž desperž, zise Fernandž.

— ĩžbesčĩ dar pe Mercèdès?

— O adoram!

— De mžltž?

— De kžndž ne kžnoasčemž totž d'žžna am ĩžbit'o.

— Mi stai ačĩ ka sž mĩ smžljiĩ nžržlž ĩn lokž sž

*

îndrentezi lăkrăslă! Ce drakă! nă kredeam să fiă astă-felă oa-
menii din țara domniei tale.

— Ce vei să fakă? întrebă Fernandă.

— Eii! s-ciă mi eă? nă kămva mă nivesche pe mine
aceasta? Mi se pare kă nă sânt eă înamoraț dăpă domni-
șoara Mercédès, ăi domnia ta. Bate, mi mi se va deskide,
ziche în evanșeliă.

— Am voită să fakă ceva asemenea.

— Ce?

— Voiam să strengă ne omșă, dar femeia mi a
zisă kă, daka se intimpla vr'o nefericire fidanșăslă ei, s'ară
omorî mi ea.

— Ba! asemenea lăkrări se zikă, dar nă se fakă.

— Nă kăposă ue Mercédès, domșle: kăndă va a-
meninșă o dată, o mi năne în lăkrare.

— Nățrăă! mărșri Danglars: omoare-se saă nă,
ce mi nasă mie? nămaī Dantès să nă fiă kapitană.

— Șii, înainte d'a mări Mercédès, șră Fernandă
kă otrărea cea maī nestremșată, eă așii mări negreșită.

— Eată ce maī amoră! zise Caderousse k' o voce
din ce în ce maī afșmată de vină; cată ce amoră, saă kă
nă sânt pe lămea asta!

— Ia stăi, zise Danglars, te vără ună bșiată kăm
se kade, mi așii voi, să fiă ală drakăslă! să te skapă din
șpărgarea această, dar...

— Așă, zise, Caderousse, să vedemă.

— Skămpălă meă, șră Danglars, estă trei pșuī
beată; golesche-șii bștilia mi te vei îmbăta de totă. Bea mi
nă te mesteka în ceia ce fačemă noi: pentră ceia ce fačemă
kată să mi aibă ăineva minșile întreșii.

— Eă beată? zise Caderousse, ia lasă! așii maī bea

inkъ patrѣ din bŕtiliele tale, kari nѣ sŕntѣ mai mari de kŕtѣ stiklele de apѣ de Kolonia! Tatѣ Pamfile, vinѣ!

— Ши ka sѣ ѣneaskѣ проба kѣ пропŕnerea, Caderousse lovi kѣ пахарѣлѣ in masѣ.

— Аша dar zŕcheaŕ, domnŕle? ѣrmѣ Fernandѣ asten- tŕndѣ kѣ nesagŕѣ ѣrmarea frasiŕ intregŕnte.

— Че zŕcheam? Nѣ mai mŕ adŕkѣ aminte. Beѣivŕlѣ auela de Caderousse m'a fѣkŕtѣ sѣ mŕ perzѣ шirŕtѣ ideelorѣ.

— Beѣivѣ kŕtѣ veŕ voi, atŕtѣ mai reѣ nentrѣ auela че se temѣ de vinѣ, kѣyŕ aѣ vr'ŕnѣ kѣyctѣ reѣ ши le   tea- mѣ sѣ nѣ'ŕ dea vinŕlѣ de golѣ.

— Ши Caderousse se nѣse sѣ kŕnte chele din ѣrmѣ doѣѣ versŕrŕ dintr'ŕnѣ kŕntikѣ kare se kŕnta foarte mŕltѣ n'atŕnѣyŕ.

Тоѣi oamenii чеŕ reŕ sŕntѣ bestori de apѣ,
Delŕvisŕlѣ destŕlѣ auela a dovedit'o.

— Zŕcheaŕ, domnŕle, ѣrmѣ Fernandѣ, kѣ voiaŕ sѣ mѣ skanŕ din sŕpŕrarea mea; dar, adѣѣyŕiaŕ....

— Аша, dar, adѣѣyŕiam... ka sѣ te skanѣ de sŕ- pŕrarea,   destŕlѣ ka Dantѣs sѣ nѣ iea ne auela че o iŕbe- sŕe, ши kŕsŕloria poate prea bine sѣ remѣyŕ fѣrѣ ka Dan- tѣs sѣ moarѣ, аша mi se pare.

— Nѣmai moartea ŕi poate despŕyŕi, zise Fernandѣ.

— Јdечŕ ka o skoikѣ, amikŕlѣ meѣ, zise Caderous- se, ши  atѣ ne Danglars, kare   ѣnѣ finŕleuѣ, ѣnѣ rex- tŕciosѣ, ѣnѣ grekѣ, ши yŕ va dovedi kѣ n' aŕ drentate. Do- vedesŕe, Danglars. Am respŕnsѣ de tine. Ziŕ kѣ nѣ   de- trebŕingѣ sѣ moarѣ Dantѣs; fѣrѣ asta, аrѣ ŕi tristѣ sѣ moar- ѣ Dantѣs.   ѣnѣ bŕiatѣ bŕnѣ,   ŕlѣ iŕbeskѣ ne Dantѣs. In sŕnŕtatea la, Dantѣs.!

Fernandѣ se skŕlŕ kѣ nerѣbdare.

— Lasť-lě sť zikť , zise Danglars ěiněndě pe ěsne, Ńi anoĭ, ori kťť de beatě sť Ńĭ, nř fache ařa mare eroare. Linsa desnesce totě asemenea ka mi moartea : Ńi nres-nřne kť ěntre Edmondě mi Mercédés se ařť zidřrile řneĭ ěnkisorĭ, vorě fi despřěěiěĭ niĉĭ mai męltě niĉĭ mai nřěině ka Ńi kěndě ařě fi fostě neatra řnřĭ mormĭntě.

— Ařa è, dar din ěnkisoare noate eři ĉineva, zise Caderousse, kare se mesteka ěn vorbť kř reměřiěa ěnteliĉĭněeĭ sale, Ńi, dřpť ĉe vř eři ĉineva din ěnkisoare, mi se nřmesce Edmondě Dantès, ěŃĭ resbřnť.

— Će ne pasť? mřmřřť Fernandě.

— Afarť de asta, řmť Caderousse, de ĉe sť nřĭ pe Dantès ěn ěnkisoare? niĉĭ n'a řřratě niĉĭ n'a omoritě pe ĉineva.

— Taĉĭ, zise Danglars.

— Nř voiě sť takě, eě, zise Caderousse. Voiě sť mi řnřĭ nentr-ĉe sť nřĭ pe Dantès ěn ěnkisoare. Eě ěřbesķ pe Dantès. ěn sľnřtatea ta, Dantès!

Ńi mai trase řně pařarě de vině.

Danglars řmť ěn okĭĭ amorěiěĭ aĭ kroitorřĭĭ ěnaintřrile beěieĭ, mi ěntorkĭndř-se kťtre Fernandě:

— Eĭ bine! ěnĉeleěĭ, ĭ zise, kť nř è trebsĭně sť Ńĭ omoritě?

— Nř, negreĭnitě, daka, nřekřm zĭĉeai adinearĭ, ařě fi vre řně mizlokě d'a aresta pe Dantès... Dar astě mizlokě, ĭĭ křnosĉĭ?

— Křťěndě bine, zise Danglars, ařě nřtea ĉineva sť dea neste eĭ. Dar, řmť eĭ, la drakř! ĉe am eě sť mť mestekě ěnr'asta? nř křm-va mť nřivesce pe mine?

— Nř řĉĭě daka te nřivesce, zise Fernandě anř-kěndř-lě de braĉě; dar, ĉeia ĉe řĉĭě, è kť aĭ vr'řně kř-

vîntă de ȝră în kontra lăi Dantès. Acela kare ȝrasce nă se încheală niči o dată despre simtimentele celorlă alți.

— Eă, să am kăvinte de ȝră în kontra lăi Dantès? niči ȝnălă, ne onoarea mea. Te am vȝzătă neferičită, și m'am interesată la neferiçirea în kare te aști, eată totă. Dar, din mințătă în kare krezi kă eă lăkreță nentă soko-teala mea, remăi sȝnătosă, skămnătă meă; skapă singără ksm vei nătea.

Și Danglars se pfețkă kă se skoală și elă.

— Ba nă, zise Fernandă reginîndă-lă, remăi! nă-ȝină imăi nășă, kăndă e cea dănpă ȝrătă, dak' ai ceva kă Dantès saă nă. Am eă kă dînsătă: o mărtăriseskă în ȝra mare. Așă mizlokătă, și eă ilă năiă în lăkrare, destătă nămaă să nă fătă moarte de omă, kăçi Mercédès a zisă kă s' ară omori și ea dak' ară omori çineva ne Dantès.

Caderousse, kare și lășase kapătă să kază ne măsă, imăi redikă frăntea și ȝităndă-se la Fernandă și la Danglars kă nisce okă ingreșiată și prostiçă, zise:

— Să omoriçă ne Dantès! çine vorbesce să omoare ne Dantès? Nă voiă eă să lă omoară: e amikătă meă, mă a pronășă açi dimineaçă să împarçă bană kă mine, kăm am imărtăçită eă p' ai mei kă dînsătă; nă voiă să omoară ne Dantès!

— Și çine çă zice să omoară ne Dantès, nățrăle! zise Danglars; e o ȝlămă nămaă; bea în sȝnătatea sa, adăçă elă imălîndă năxarătă lăi Caderousse, și lasă-ne în paçe.

— Așă, așă, în sȝnătatea lăi Dantès, zise Caderousse ȝolîndă-și năxarătă, în sȝnătatea sa!.. în sȝnătatea sa!.. da!

— Dar mizlokătă... mizlokătă? zise Fernandă.

— Înkă nă lă ai aflată?

— Nə, te ai însărcinată kə dînsălă.

— Adevărată, zise Danglars, Franțesii aș aचेastă superioritate asăpra Spanioliloră, kə Spaniolii se frămîntă kə mintea mi Franțesii inventă.

— Atunci dar inventă, zise Fernandă kə nerăbdare.

— Băiete, zise Danglars, o pană de skrisă mi xărtiă!

— O pană de skrisă mi xărtiă! mărimăré Fernandă.

— Da, sânt aचेतă kontabilă: pana de skrisă mi xărtia sântă instrămentele mele, mi fără instrămentele mele nă sची să fakă nimikă.

— O pană de skrisă mi xărtiă! strigă mi Fernandă.

— Țeia țe doriji è kolo ne masă, zise băiatlă a-
rătăndă obiektele țegețe.

— Așa dar dă-ni-le.

Băiatlă adăse ne masa unde se afla ei kə bețarele loră țeia țe țegețe.

— Kăndă își păne ține-va în minte, zise Caderrousse lătăndă-mi măna să i kază ne xărtiă, kə se află achi kə țe să omoară ține-va ună omă măi sigără de kărtă daka lă ară fi astentată ține-va la mărținea unei pădării spre a lă asasina! Totă d'asna mi a fostă măi teamă de o pană de skrisă, de o stikă de negreală mi de o foaie de xărtiă de kărtă de o sabie mi d'ună pistolă.

— Sekătra nă è așa de beată dăpă kəm se arată, zise Danglars; ia toarnă-ți să măi bea, Fernandă.

Fernandă imnă paxară lă Caderrousse; mi aचेsta, ka ună adevărată bețoră țe era, își redikă măna ne d'asăpra xărtiei mi o dăse la paxară.

Catalanălă ărmă miskareă pînă kăndă Caderrousse, măi invinsă de aचेtă atakă noă, își renăse paxarălă să măi bine ilă lătă să kază ne masă.

— Ei bine? ărmă Catalanălă vărîndă kə remasălă

mingiloră lui Caderousse înțenea să nearză sub acestă din urmă pahară de vină.

— Ei bine? spuneam dar, cum amă zice, respunse Danglars, că dăca, dăp' o călătorie ca aceea ce a făcut' o Dantès, mi în kare a dată ne la Neapole mi ne la insula Elba, lă ară denșnuă ține-va la prokșorăleș rețelăi ka a pentă bonanartistă...

— Îlă voiă denșnuă eă! zise că vioiciune jănele.

— Așa è, dar atșnci te pșne să ții săbskrii deklaraarea, te skoate de față că acela ne kare lă ai denșngată: te învăță eă că ce să ții sășșii akșșarea, o sçiiă bine; dar Dantès nă poate remănea pentră totă d'ășna în inkisoare, azi măne va emi dintr'ınșa, mi ziaa în kare va emi, vai! de acela kare lă a făcută să intre.

— Asta doreskă mi eă, zise Fernandă, să viiă să mi kate ceartă!

— Așa è, dar Mercédès? Mercédès kare nă va mai avea oki să te vază dăca vei avea nămai nefericiarea să șgrii nelea lui Edmondă izbitalăi ei!

— Drentă, zise Fernandă.

— Nă, nă, șrmă Danglars, kăndă s'ară decide ține-va la țnă asemenea lăkră, s'ară kădea mai bine să iea bișșoră astă pașă, dăpă cum fakă eă, s'o moie în negreală, mi să skriă că măna stăngă, ka să nă se kănoaskă skrișoarea, o mikă denșngare că aceste vorbe:

Și Danglars șrmăndă dăpă învățășra ce o detese, skrise că măna stăngă mi k'o skrișoare întoarsă kare p'avea niči o asemănare că skrișoarea sa obișnișită, linielē șrmătoare, ne kari le dete lui Fernandă, mi ne kari Fernandă le çiti înçetă.

„Domnăleș prokșoră ală rețelăi è înșçințată de șnă „amikă ală tronăleș mi ală reliçionii că șnăleș, a năme Edmondă

„Dantès, alǎ doilea¹ alǎ vasǎlǎi Faraonǎ, ajungîndǎ azi-di-
mineagǎ de la Smirna, dǎpǎ ce a datǎ pe la Neanole mi la
„Porto-Ferrajo, a fostǎ însǎrǎinatǎ de kǎtre Mǎrat kǎ o skri-
soare nentrǎ ǎsǎrnatorǎ, mi, de kǎtre ǎsǎrnatorǎ, kǎ o skri-
soare nentrǎ komitetǎlǎ bonanartistǎ din Parisǎ.

„Va nǎtea avea ǎine-va proba despre krima sa a-
restǎndǎ-lǎ; kǎȃi se va afla astǎ skrisoare saǎ la dînsǎlǎ
„saǎ la tatǎlǎ seǎ, saǎ în kabina sa din korabia Faraonǎ.“

— Aǎa înǎelegǎ, ǎrmǎ Danglerǎ; astǎ-felǎ, arǎ fi o
reshǎnare kǎm se kade, kǎȃi niȃi într'ǎnǎ felǎ nǎ va nǎtea
sǎ kazǎ asǎnǎ-ȃi, mi lǎkrǎlǎ arǎ merȃe de sine; nǎ maǐ
remǎne de kǎtǎ sǎ îndoesȃi skrisoarea, nrekǎm fakǎ eǎ, mi
sǎ skrii pe d'asǎnǎ: „Domnǎlǎi prokǎrorǎ alǎ reȃelǎi.“ Asta
è totǎ.

Și Danglerǎ skrise adresa jǎkǎndǎ-se.

— Aǎa è dǎpǎ kǎm snǎi, strigǎ Caderousse, kare,
nintr'o lǎntǎ din ǎrmǎ a inteligîncei, ǎrmase ȃitirea, mi kare
înǎledea din instinktǎ kǎtǎ neferiȃire nǎtea adǎce o aseme-
nea denǎnǎare; aǎa è, dǎpǎ kǎm zicǎ kǎ asta è totǎ: de kǎtǎ
arǎ fi o infamǎ.

Și întinse brayǎlǎ ka sǎ iea skrisoarea.

— Și eǎ, zise Danglerǎ împingîndǎ skrisoarea de-
parte de mǎna sa; mi eǎ, ȃeia ȃe zikǎ mi ȃeia ȃe fakǎ, voiǎ
ka sǎ glǎmeskǎ, mi, ȃelǎ d'întîiǎ eǎ, aǎi fi sǎnǎratǎ sǎ se
întîmple ȃeva lǎi Dantès, astǎi hǎnǎ Dantès! nrin ǎrmare, eatǎ...

Lǎǎ skrisoarea, o mototoli în mǎnile sale mi o arǎnkǎ
întǎrǎnǎ kolȃǎ alǎ frǎnzarǎlǎi.

— Aǎa înǎelegǎ! zise Caderousse. Dantès è ami-
kǎlǎ meǎ, mi nǎ voiǎ sǎ i fakǎ ȃine-va reǎ.

1 Amǎ întrebîngatǎ de mǎlte ori nîn' aȃi aȃeastǎ zicere fǎz ka s'o esnlíkǎmǎ
ȃititorilorǎ nostri. Alǎ doilea, ȃeia ȃe se zicere second în limba franȃezǎ, însȃmȃazǎ
sǎb-karitanǎ la o korabiǎ de negoȃǎ.

— Eî! cine drakx îmblx sxb i fakx vr'xnş reş? niçi eş niçi Fernandş, zise Danglars skxlndx-se şi nrivindş ne jşne, kare remşese ne skaxnş, dar alş kşgia okiş oblikş nş se deslinia de ne xşria denşuţtoare kare era arşnkatz într'xnş kolş.

— Astş-felş dar, şrmş Caderousse, sxb ne dea vinş; voiş sxb beaş în sşnşlatea lş Edmondş şi a frşmoasei Mercedes.

— Destşlş ai bestş, beşivşle, zise Danglars, şi de veş şma veş fi nevoiş a te kşlka aci, nentrş kş nş te mai poş şine ne nişioare.

— Eş, zise Caderousse skxlndx-se kş arşagşlş şni omş beatş; eş, sxb nş potş a mş şine ne nişioare! mş prinş kş mş şrkş în kampanila Akşlelorş, frş kiarş sxb tremşř!

— Eî bine! fiş, zise Danglars, mş prinş şi eş, dar nentrş mşne: astşzi è timnş sxb ne dşcemş a kasş; dş-mi dar braşlş şi sxb merşemş.

— Sxb merşemş, zise Caderousse, dar n'am nevoiş de braşlş teş nentrş asta. Viş, Fernandş? viş şi ts kş noi la Marsilia?

— Nş, zise Fernandş, eş mş întorkş la Catalanî.

— Nş faş bine, vino kş noi la Marsilia, vino.

— N'am şe faş la Marsilia, nş mş dşkş.

— Kşm ai zisş? nş te dşci, penişorşle! eî bine! kşm şi o fi voia, libertate nentrş toatş lşmea! vino, Danglars, şi sxb lşşmş ne domnşlş sxb se dşkş la Catalanî, daka voies-şe aşa.

Danglars profitş de minşşlş aştia de bşnş voinş alş lş Caderousse ka sxb lş ũraskş snre partea Marsilieî; de kşţş, ka sxb deskizş o kale mai skşrtş şi mai lesne lş Fernandş, în lokş sxb se întoarkş ne la keişlş Rivei-Noşe, se întoarse ne poarta San-Victor.

Caderousse îlă xma, шонџindă ші агџџată de bra-
цălă seă.

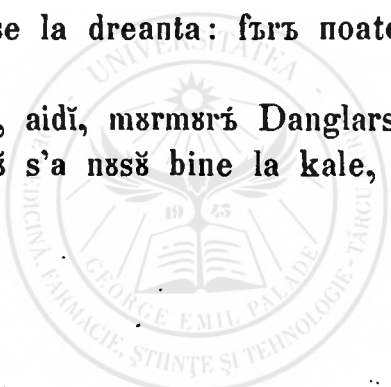
Dăпъ че а făkăťă vr'o doăť-zecî de nașî, Danglars
se întoarse ші văză ne Fernandă arănkăndă-se ne xărtic, ne
kare o păse în nosănară; ne xrmă eșî îndată de săb frăn-
zară. Jănele se îndrentă snre partea Pilonălă.

— Eî bine! че o fi făkăndă elă, zise Caderousse, ne a
minăită: ne a zisă kă se dăche la Catalanî, ші se dăche în o-
rașă! Eî! Fernandă, aî retăcită drămălă, amikălă meă!

— Tă nă vezi kărată, zise Danglars, elă a lăat'o drentă
ne drămălă Vekieloră-Infirmerie.

— Într'adevără! zise Caderousse; eî bine! m'așî fi
jărată kă o lăase la dreanta: fără poate, vinălă kată să fiă
znă trădătoră.

— Aidî, aidî, mărmără Danglars, akăm imî vine să
kreă kă lăkrălă s'a nășă bine la kale, ші poate merăe sin-
gără de sine.

CAPITULU V.

GINA DE MUNTĂ.

A doua zi era o zi frumoasă. Soarele rezzi kărată și lăminosă, și întiele raze rămene ka părăsra împneștriga kă rșbinele loră năktele snămoase ale valșriloră. *

Čina fșese pnegătită la întișlă plană kiară ală a-vestei Reserve kă frănzarălă kăria făkăzrămă kănosčingă. Era o sală mare lăminată de țină să ășe fereștre, d'ășnra fș-kăria dintr'ınsele (esulive fenomenălă țină va voi!) era skrișă nămele șnăia din orașele ășe mară ale Frančiei.

O balăstradă de lemnă, ka și ășe altă parte a bas-timentălă, domnia în lăngălă ferestreloră.

De și čina era însemnată nentă amează, kiară de la șnă-șnre-șeș ore așă balăstradă era plină de pșembă-toră. Ačestia era marinariă nprivilečiaă ai *Faraonălă* și kăăi-va soldaăi amičă ai lăi Dantès. Ka șă fakă onoare fidančăăiloră, toăi skoasertă la lămină ășe mai frumoase găteli ășe le aveă.

Sgomotălă ășirkăla pıntıre fiitoră oasneăi, kă armatorăi

Faraonslăi era sã onoare kã aflarea lorã de faupã çina nãnuï lăi Dantès; dar ayeasta era din parte-le o astã-felã de mare onoare datã lăi Dantès, în kãtã niminã nã kãteza a o kre-de ãnkã.

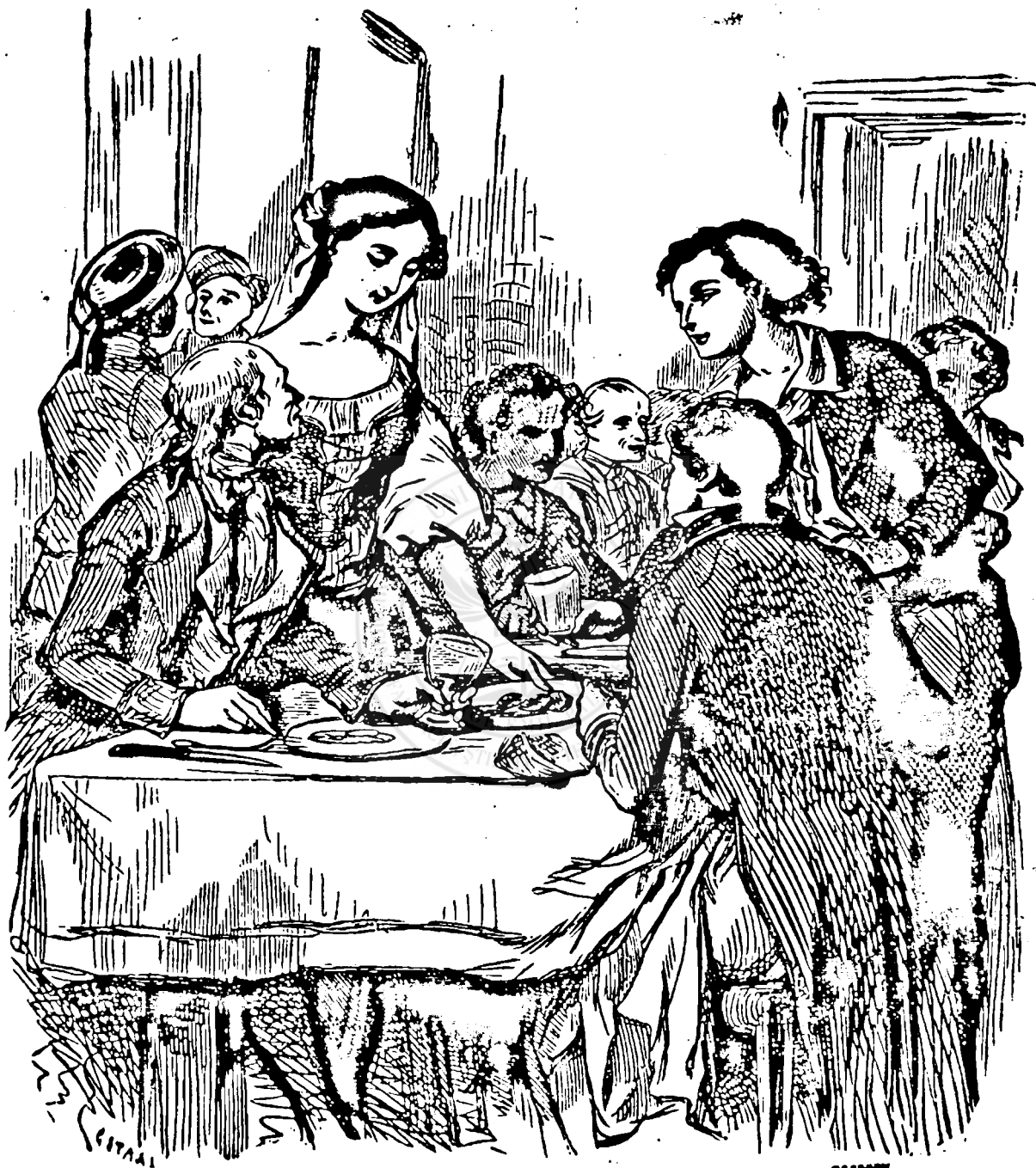
Kã toate ayeastea Danglars, sosindã ãmpreunã kã Caderousse, ãntãri mi elã astã noxtate. Vãzãse în dimineaua ayeia ne D. Morrel ãnsã-șã, mi D. Morrel i snãse kã va veni sã nrãnzeaskã la Reserva.

Întã'adevãrã, unã minãtã dãnã dãnșã, D. Morrel ãntã mi elã în kamerã, mi fã salstatã de mateloïi *Faraonslăi* k'o gra ãnanimã de anlaãdãrã. Aflarea de faupã a armatorãlăi era pentã dãnșã ãntãrãrea sgomotãlăi çe se respãndise kã Dantès arã fi fostã nãmãtã kanitanã; mi, fiindã-kã Dantès era foarte ãzbitã ãntre oamenã korãbiei, ayeșã bravã mãlãmãia astã-felã armatorãlăi pentã-kã s'a ãntãmplatã ka o datã çelã nãmãntã aleçerea sa sã fã în armoniã kã dorinçele lorã. Abia intrase D. Morrel, mi ãndatã trimiserã ne Danglars mi ne Caderousse la fidãntãlã: era ãnsãrãinãã a lã ãnçãinãã desne venirea persoanei ãmportante a kãria vedere prodãse o sim-çire atãtã de viã, mi a i zice sã se grãbeaskã.

Danglars mi Caderousse plekarã ne fãgã; dar nã fãkãrã o sãtã de pașã, kãndã vãzãrã la ãnãlãmãea magasinãlăi de nãlberã trãna çea mikã sosindã.

Astã trãpã mikã era komãsã de patã jãne fele, a miçe kã Mercédès mi Catalane ka mi dãnșã, mi kari ãnsoçia ne fidãntãta, çe era de brauã kã Edmondã. Lãngã fiitoare merçea tatãlã Dantès, mi dãnã dãnșã venia Fernandã kã sãrãslã seã çelã reã.

Nãçã Mercédès nãçã Edmondã nã vedea ayeã sãrãslã reã alã lã Fernandã. Bieçã kopã era ama de ferãçã, ãnkãtã se vedea nãmã ne sine mi ayeã çerã frãmossã mi kãratã kare ã bine-kãvãntã.

Cina de nuntă.

Într'astă timpă Dantès esekstase aचेia-ші fantă; la dreapta sa nxsese ne D. Morrel, la stnga sa ne D. Danglars; dnp'acheia fьkь semnă kь mьna fь-kьrvia sь sheazь xnde le plъcea.

Împrejърălă mesei incenьrь sь kьrgь kьrnapii din Arles kь karnea oakewь mi kam tare afьmaii, langьstele¹ kь koaja lъcioasь, xrsinele² kari seamъnъ a kastane infьmьrate in kь-mama loră ьnoasь, kloiele³ kari pretindă kь ьină lokălă kь sьperioritate, pentrь lakomii din Meazь-zi, ală stridieloră de la Nordă, in чеa dnpь xrmь toate prodьyerile delikate ne kari le skoate valălă ne malălă eі nisinosă mi ne kari neskarii le nъmeskă kь nъmele ьenerikă de frьkte de mare.

— Че frьmoasь tьчere! zise bьtrъnălă sorbindă xнă naxară kь vină galbenă ka tonazălă ne kare ьrintele Panfilă in persoană ilă adxsese pentrь Mercèdès. Ară zичe ьi-neva kь se află aci trei-zeci de persoane kari nъ черă altă чеva de kьtă sь rizz?

— Ei! xнă bьrbată nъ è totă d'axna voiosă, zise Caderousse.

— Adevъrălă este kь sьnt urea fericită într'astă mină mi nъ notă fi voiosă, zise Dantès. Daka astă-felă o inьeleii, vecine, ai drentate: bьkьria face kьte o dată xнă e-fektă straniă, apasь inima omălă ka mi dьrerea.

Danglars se xită la Edmondă, a kьrvia natьrь im-presionabilă absorbia mi inapoia ori че emojixne.

— Ia lasь! nъ kьm-va ьi è teamă de чеva? Mi se nare, din kontra, kь toate mergă dnpь dorinьele dьmitale?

— Ши tokmaі asta è kare mь snimintă, zise Dantès: mi se nare kь omălă nъ è fьkьlă ka sь fь aua de

1 Xнă felă de rakă de mare

2 Xнă felă de skoikь impetrită.

3 Alte skoicь de mare.

Bétrânuľü Dantés.

lesne fericită! fericirea è ka acele palate din insulele în-
kântate ale kâroga norii sântè pîzite de smei; katè sè se
lunte çineva spre a le kâpeta, mi eș, într'adevăr, nè sçiș
kîm am meritât fericirea de a avea pe Mercédès de nevastă.

— Bîrbatîș, bîrbatîș, zise Caderousse rîzînd; înkè nè, kapitane: cearkè-te pîuinș sè façi pe bîrbatîș, mi vei vedea kîm vei fi priimitîș.

Mercédès roși.

Fernandè se smîcina pe skașnîș seș, treseria la
chel mai mikș sgomolș, mi din kîndè în kîndè storçea o
sêdoare groasè kare nikîra dintr'o ploaiș fîrtînoasè.

— Pre leçeua mea, zise Dantès, vecine Caderousse,
ce te mai osteneai sè mî desminçi pentrè atîtș de pîuinș
lîkrî. Mercédès nè è înkè nevasta mea, este adevîratîș...

Îmi skoase orloșîș.

-- Dar dîp'o orș mi jîmîtate va fi.

Fîș-kare skoase o strigare de mirare, afarè de Dan-
tès, alș kîrșia rîș largș i arștî dinçi kare era înkè frî-
moși. Mercédès sîrise, dar nè mai roși. Fernandè anșkî
kè o miskare konvîsivî mînerîș kîșitîș seș.

— Dîp'o orș! zise Danglars pîlîndî-se mi eiș; mi
kîm asta?

— Da, amiçi mei, resnîse Dantès, mîlîșmitî kre-
ditîș D-lî Morrel, singîrîș omș din lîme dîpî tatî-meș
kîrșia i sînt datorș mai mîltș, toate greșîșile sîntè în-
vinse. Am nîș toate la orîndîalî astî-felș înkîș la dozè
ore mi jîmîtate mîrîș Marsilieî ne asteantî la kasa Ora-
șîș. Așa dar, fiîndî-kè a bîtîș o orș mi nîș pa-
trarș, nè kreș kè mî închel mîltș zîkîndî kè dîp'o orș
mi treî-zeci de minște Mercédès se va nîmi doamna Dantès.

Fernandè înkise okî; nîș norș de fokî i arse pleo-
pele; se çinș de masè ka sè nè leșine, mi, kî toate silin-

cele sale, nu nău regine ună nemetă sardă kare se perdă în sgomotăle rîseteloră mi ale felicităriloră adăunării.

— Asta va să zikă a lăkra cineva kăm se kade! nu è așă? zise tatălă Dantès. Voi adă nămi așeasta o perdere de timpă? Ajănsă ieri dimineață, însărată astă-ză la trei ore! Nămaă marinarii sūi să mi fakă afacerile kăm se kade.

— Dar cele alte formalități, aminti kă temere Danglars, kontraktăle, înskrisele?...

— Kontraktăle, zise Dantès rîzîndă, kontraktăle zi kă è făkătă: Mercédès n' are nimikă, mi eă totă ka mi ea. Ne kăștorimă săb reșimăle komănității, eată! Asta n' a fostă mătă de skrișă, mi nu va fi skămpă de plătătă.

Astă glămă făkă să se naskă o noșă băkărie mi ună bravo din toate pășile.

— Așă dar șeia șe kredeamă noi kă è șina fidanșalieloră, è kiară șina de năntă?

— Ba nu, zise Dantès; nu veșă perde nimikă, fișă în pașe. Măne dimineață plekă la Parisă, nătră zile nătră dășă, nătră zile nătră întorsă, o zi ka să mi indenli-neskă în konsșiinșă însășșinarea, mi la 1-iș martiș sūnt mi întorsă; la 2 martiș dar va fi adevărata șină de năntă.

Astă nerspektivă nătr' ună ospășă noă îdoi voiomia atătă de mătă inkătă tatălă Dantès, kare la încenătăle șinei se plătăea de țșere, fășea akăm în mizlokăle konvorbirii șenerale dășerte șerkări ka să mi arate șrarea nătră prosperitatea fiitoriloră șoi.

Dantès înelese kășetăle tatălă seă mi respănșe nătr' ună șărișă nlină de amoră. Mercédès încenș să se șite la ora șe era atărată în sală mi făkă ună semnișoră lă Edmondă.

Se așă împreșșăle mesei așea voiomiă sgomotoașă mi așea libertate individăală kari, între oamenii de ștarea

de jos, însogeskă osnăyurile kăndă sântă ne la finită. A-
ceia ce era nemălyxmigî de lokălă loră se skălaseră de la
masă mi se dăseseră să wează ne lîngă alți vecini. Toți
închenșeră a vorbi de o dată, mi nimălxî nă era a minte să
resnănză la ceea ce i zicea întrevorbitorălă seă, și nămaî la
ceia ce kămeta elă.

Paloarea lăi Fernandă trekăse măi pe obrăziî lăi
Danglars; kătlă nentră Fernandă însă-mî, elă nă maî trăia mi
semăna ka șnă damnată în lakălă de fokă. Dintre ceî din
tăiă se skălă mi elă mi se nreimbla în lăngă mi în lată prin
sală, ăerkăndă a mi denărtă șrekia de șgomotălă kăntăceloră
mi de ăioknirea naxareloră.

Caderousse s'ănpotiă de elă în momentălă kăndă
Danglars, kare semăna kă făcia, se alyărase de dînsălă
într'ănlă kolălă ală saleî.

— Într'ădevnărlă, zise Caderousse kăria frămoasele
maniere ale lăi Dantès mi maî vîrtosă vînsălă ăelă bșnă ală
nărintelăi Pamfilă i șterse toate remășigele de șră ale kă-
ria semînge le ărșnkăse în șăfletălă seă ferăcirea neastenta-
tă a lăi Dantès, ă șnă bșială nrea bșnă Dantès, mi, kăndă
ilă văză wezîndă aua ănoape de fidăntata lăi, zikă kă ără
fi șnă năkată să i fakă ăineva șrăta glămă ne kare o kom-
plotăi ieră.

— Așă, zise Danglars, văzșmi kă lăkrălă n'ăvș
niăi o șrmare. Bietălă D. Fernandă era într'o ăstă-felă de
rea stare, inkătlă mi se rănsese inima la închenătlă văzîndă-lă;
dar, din minătlă kăndă mi a venită în fire mi s'a fă-
kătlă fratele miresei rivalălă seă, nă maî remăne nimikă
de zisă.

Caderousse se șită la Fernandă: era vîntă.

— Sakrifăiălă ă kă ătlă maî mare, șrmă Danglars,
kă kătlă, într'ădevnărlă, ă fata maî frămoasă. La drakă! ce

În numele leului! strigă o voce rezistentă... Îndată zăna se deschise.

dar katъ s'o imnlineskъ. Kare dintre domnia voastrъ, domnilorъ, este Edmondъ Dantés?

— Toate kъrtъtrele se întoarserъ kъtre jъnele, kare, fiindъ foarte miskatъ, dar konservândъ-ші demnitatea, fъkъ xпъ nasъ înainte, ші zise :

— Eъ sъnt, domnъle; че mъ vгeцi?

— Edmondъ Dantés, zise komisarъlъ, în nъmele le-
uіi te arestezъ!

— M'arestezi! zise Edmondъ kъ o naloare xшоаръ, dar pentrъ че m'arestezi?

— Nъ sчиъ, domnъle, dar o veі afla dъпъ чelъ d'în-
tiіъ interogatoriъ че џi se va face.

D. Morrel îngelese kъ nъ era nimikъ de fъkrtъ ne-
flesibilitъџiі sitъaџiіniі; xпъ komisarъ înчinsъ kъ skarna sa nъ
maі é omъ: é statъa leџiі, reче; sъrdъ, mъtъ.

Bъtrъnъlъ, din kontra, se renezi kъtre ofiцerъ: sъntъ lъkrъgi
ne kari înіma xпi tatъ ші a xneі mъme nъ le va nriчene
niчi o datъ; elъ se rъgъ, sъplikъ: lakremele ші rъgъminџile
nъ nъtrъ sъ fakъ nimikъ; kъ toate aчestea desperarea sa
era aша de mare înkъtъ komisarъlъ sъ miskatъ.

— Domnъle, zise elъ, alinъ-te, noate kъ fiіlъ do-
mnieі tale va fi neіngrijitъ vr'o formalitate de vamъ saъ de
sъnъtate; ші, dъпъ toatъ nrobabilitatea, dъпъ че se vorъ
nriimi de la dînsъlъ toate însemnъmintele че sъntъ de doritъ,
i se va da earъ libertatea.

— Аша! dar че va sъ zikъ asta? întrebъ Cade-
rousse ne Danglars înkrъntъndъ-ші snъnъчeana, ne kъndъ
Danglars se nrefъчea kъ era în mirare.

— Sчиъ eъ? zise Danglars, sъnt ka tine, vъzъ чеia
че se netreче, nъ îngelegъ nimikъ, ші staъ ameџitъ.

Caderousse kъrtъ din oki ne Fernandъ; însъ elъ se
fъkъsse nevъzъtъ.

Toată scena din ajun se desfășură atânci în mintea sa ca o lăciditate spaimântătoare: ară fi zisă cine-va că katastrofa trăsese vâslă ne kare bejia din ajun ilă arănkase între elă și adăcherea sa a minte.

— O! oi zise elă kă vocea sa regășită, să fî oare zămarea glămei de kare vorbiai ieri, Danglars? daka va fi așa, vai! de avela kare va fi făkt'o, kăci é foarte tristă.

— Niči de kăm! strigă Danglars; săii bine, din kontra, k'am rănită xărtia.

— N'ai rănt'o, zise Caderousse, ai arănkat'o într'ună kolă, eată totă ce ai făktă.

— Тақі, тэ n'ai văzătă nimikă: erai beată.

— Unde é Fernandă? întrebă Caderousse.

— Săiș eă? respănse Danglars; dăpă afacerile sale, năkăm se vede. Dar în lokă de a ne okăna de astea, ai-deu! să dămă ajătoră la bieji amărigi de kolo.

Intr'adevără, în timnă konvorbirii aचेsteia, Dantés strinsese, sărizăndă, măna tătăloră amăiloră lăi, iui se făkăse năisonieră, zikăndă: Fiji în nache, eroarea se va esnlika, mi é de krezătă kiară să nă mă dăkă niči la inkisoare.

— O! fără indoială, amăi respănde nătră aचेasta, zise Danglars, kare într'avelă 'minătă s'aunonia, năkăm amă zisă, de grăna nănčinală.

Dantés desvănse skara, năchese de komisarălă poličiei și inkonjrată de soldați; o trăsă kă nărtița deskisă a-stenta la noartă: se șkă într'insa, doi soldați și komisarălă se șkăkă dăpă dănsălă; nărtița fă reinkisă, și trăsă nălekă snre Marsilia.

— Adio, Dantés, adio, Edmondă! strigă Mercédés înaintăndă snre balăstră.

Prisonierălă aszi astă strigătă din șrmă, euită kă kă nă nănsetă din inima sășuiată a fidančatei sale; skăose kănălă

din trăsarg, strigă: "La revedere, Mercédès!" mi se fâkă nevzătă într'șnălă din șngișrile fortărlă San-Nikolae.

— Astentați-mă aci, zise armatorălă, voiș lăa cea dintăiă trăsarg ce voiș întilni, voiș alerga la Marsilia, mi vă voiș adăce noștăci.

— Dă-tel strigară toți împreună; dă-te mi întoarce-te kărlndă!

Dăp'această indoită plecare șrmă șnă momentă de inkremenire șnimintătoare între toți cei ce remăseseră.

Bătrănlă mi Mercédès remaseră kătă-va timnă izolăci făr-kare în propria sa dăre; dar în cea dăpă șrmă okiă loră se întilniră; se rekănoskără ka doșă viktime șvise kă ațeia-mi lovitărg, mi s'arșnkără șnălă așnra altăia.

Într'această timnă Fernandă intră, împlă șnă paxară de ană pe kare îlă beș, mi se dăse șă șează pe șnă skășnă.

Întimnlarea adăse ka Mercédès șă șează pe șnă skășnă vecină kăndă emi din brațele bătrănlă.

Fernandă printr' o miskare instinktivă, își trase skășnălă.

— Elă è, zise lăi Danglars Caderousse, kare nă nerdăse din vedere pe Catalănlă.

— Nă kreșă, respășse Danglars, era prea prostă; ori kăm va fi însă, kază lovităra pe kănlă kăi a fărăt' o.

— Nă vorbesăci de ațela kare lă a învățată, zise Caderousse.

— A! în kredină, zise Danglars, kăndă ară fi că-nea respășștoră de totă țeia ce zice în vintă!

— Da, kăndă totă țeia ce zice în vintă rekade tok-măi la țină.

Într'această timnă, grănele se țerka a da șnă în-țelesă areștrăi în toate felările.

— Și domnia ta, Danglars, zise oare-ține, ce nă-rere ți dai desne astă întimulare?

— Eș, zise Danglars, kreză k'ară fi adărsă kâteva kolete de marfă nonrită.

— Dar, daka era ačeasta, kăta să o sčii domnia ta, Danglars, kare eraī ačentă kontabilă.

— Ama, este adevărată; dar ačentălă kontabilă kănoasce koletele ce i se deklară: sčii kă sntemă inkărkauī kă bəmbakă, eată totă; kă am inkărkată la Alesandria, la D. Pastret, și la Smirna, la D. Paskal; nă mă întrebauī mai măltă.

— O! mī adăkă a minte akăm, mărmară bietălă tată agăzndă-se de astă sfărămătură, mī a zisă ieri kă aveă pentră mine o ladă de kafea și șna de tabakă.

— Vezī, asta è, zise Danglars; în linsa noastră vama va fi făktă vr'o visită *Faraonlăi*, și va fi deskonerită ačeasta.

Mercédès nă kredea ničī de kăm în toate astea; kăčī dăregea eī, inkisă nînă într'achelă minălă, esbăkni de o dată în plânsete.

— Aidī, aidī, aibī speranță! zise tatălă Dantès făr'a sčii măltă țeia ce zichea.

— Speranță! reneti Danglars.

— Speranță! se țeerkă să mărmară Fernandă, dar astă vorbă ilă îneka, bəzele lăi se miskară, ničī șnă sănetă nă i eșī din gără.

— Domniloră! strigă șnălă din komesenī kare remțese ka o sentinelă d'asăpra balăstradeī, domniloră, o trăsără! A! è domnălă Morrel, kărauiă, kărauiă! fără îndoială kă ne adăche bəne noștăi.

Mercédès și bətrănlă tată alergară înaintea armatorălăi, pe kare ilă întimpinară la șuș. D. Morrel era nalidă de totă.

— Eī bine? strigară toți de o dată.

Mercédés și bătrânul Dantés alergă înaintea armatorului.

— Ei bine! amicii mei, respunse armatorilor klătindă din kană, lăkrăle e mai gravă de kăle ne ară fi trektă nrin minte.

— Ox! domnule, strigă Mercédès, e inocintă!

— O kreză, respunse D. Morrel, dar e akksată.

— De ce lăkră e akksată dar? întrebă bătărâle Dantès.

— Kă e ună acentă bonapartistă.

Aceia dintre lektorii mei kari aș trăit în epoca ne kăndă se petrece istoria ayeastă, își voră adăce a minte ce akksare de snaimă era, l'acea epokă, ayeia ne kare o formulase D. Morrel.

Mercédès skoase ună strigăle, bătărâle kăz p'ună skakă.

— Ax! mărmară Caderousse, m'ai încelată, Danglars, și glăma a fostă năz în lăkrare; dar nă voiș să lasă să moară de dăgere ayeastă bătărâle și astă fată jă-nă, și oiș să le snăiș totă.

— Тахі, nefericitule! strigă Danglars anăkăndă ne Caderousse de mănă, saș nă respunză de tine. Cine ăi zi-ce kă Dantès nă e kă adevărată kălnabilă? Bastimentăle a stată la insula Elba, unde elă a desăinsă mi a remasă o zi întreagă la Porto-Ferraio; de s'ară afla asănră-i vre o skri-soare kare să lă kompromită, ayei kari lă ară săssjine ară trece de komnliă ai lăi.

Caderousse, kă instinktăle ăelă renele ală egoismă-lăi, îngelese toată soliditatea ayeastă raționamentă; se vită la Danglars kă nisce oki bleăiă de temere și de dăgere, și nentr'ună nasă ce făkăse înainte, făkă doă înderăle.

— S'astentămă atăncă, zise elă.

— Da, s'astentămă, zise Danglars; daka este inocintă, i se va da libertatea; daka e kălnabilă, la ce să se mai kompromită cineva nentr'ună konsniratoră!

nia ta, la întîmnlare daka Dantès era sꝛ devîrꝛ kanitanş alş *Faraonşlş*.

— Țe felş, domnşle?

— Da, întrebasesm maî d'înainte ne Dantès Țe ideş avea de domnia ta, şî daka nş i arş venî neste voîr a te şine la postşlş domnieî tale, kꝛȚî, nş sꝛîş nentrş Țe, mi se pꝛşse kꝛ eraçî kam reȚe şnşlş kꝛtre altşlş.

— Şî Țe a resnşnsş elş?

— Kꝛ kredea înr'adevꝛrş kꝛ îp oare-kare împre-şrare ne kare n'a voitş sꝛ mî o nşmeaskꝛ, a fostş kam ne-drentş îp nrivinga domnieî tale, dar kꝛ orî kare nersoanş a-vea înkrederea armatorşlş avea şî pe a sa.

— Bietslş Dantès! zise Caderousse, Țe este adevꝛ-ratş è kꝛ se aflş şnş bşiatş minşnatş.

— Aşa este, dar nînrş şna alla, zise Morrel, eatş *Faraonşlş* fꝛrş kanitanş.

— O! zise Danglars, katş sꝛ sperşmş, fiindş-kꝛ nş nştemş pleka înainte de treî lşnî, kꝛ nînr' atşnȚî Dantès îşî va rekꝛnşta libertatea.

— Fꝛrş îndoialş; dar nînr' atşnȚî?

— Eî bine! nînr' atşnȚî, eatş-mş, domnşle Morrel, zise Danglars. Sꝛî kꝛ kşnoskş manierea şnei korşbîî aşa de bine ka şî Țelş d'întîîş kanitanş kare va fi fꝛkşrş Țele maî depşrtate kşlştorie ne mare. Veî avea şnş foloşş ser-vîndş-te kş mine, kꝛȚî, kşndş va emî Edmondş din înkî-soare, nş veî avea sꝛ mşlşşmesȚî nîmşlşî: elş va relşa lo-kşlş seş şî eş ne alş meş, eatş totş.

— Mşlşşmeskş, Danglars, zise armatorşlş; înr'ade-vꝛrş asta le înpakş ne toate. Iea dar komanda, te astori-sezş l'aȚeasta, şî nrevegiazş desbarkarea: orî Țe katastrofş s'arş întîmna indivizilorş, nş se kşvine ka afacerile sꝛ sş-ferş Țeva.

— Fii linisvită, domnule. Dar pșteava-va ține-va să lă vază, ne bănelă avelă Edmondă ?

— Îu voiă resnude îndată l'aveasta, Danglars. Mă voiă încherka să vorbeskă kă Villefort mi să mizlocheskă ne lingă dînsălă în favoarea prisionierăli. Săiă bine kă è ună regalistă țrbată; dar, țe drakă! ori kăț de regalistă mi prokșoră ală reuelăi să fiă, omă è mi elă, nă kreză să ai-bă sșletă reă.

— Nă, zise Danglars; dar am aszită kă è ambițiosă, mi kă asta seamănă a fi mi reă.

— În țele din șmă, zise Morrel k' ună sșsnină, vomă vedea; dă-te la korabiză, mi voiă veni mi eă.

Și pșrsi ne amîdoi amičii snre a se îndronta kătre Palatălă Ișticipiei.

— Vezi, zise Danglars lăi Caderousse, țe fagă iea lăkrările. Mai ai akăm doringă a te dăce să sșșuă ne Dantès ?

— Nă, fără îndoială, dar kă toate ațeste a è de snaimă o astă-felă de glămă kare are nisce asemenea șmări.

— Eak' așă! ține a făkt' o ? niči ță, niči eă, nă è așă ? či Fernandă. Săiă bine, kăță nentă mine, am arșkată xțrtia într' ună kolgă; înkă mi se nare k' am mi rșnt' o.

— Nă, nă, zise Caderousse. O! kăță nentă asta, sșnt sigără; nar' k' o văză mototolită în kolgălă șmbrarăli, mi așă fi voiă să mi fiă akolo unde o văză!

— Țe vei ? Fernandă va fi lăat' o, Fernandă va fi koniat' o saă va fi pșș a i o konia, noate kă niči kă a făktă osteneala ațeastă: mi mi adăkă aminte... Dșmnezelel va fi trimisă noate kiară skrisoarea mea! bine kă skimbasem skrisălă!

— Dar ță săiă prin șmare kă Dantès konsșira ?

— Eă, nă săiam nimikă. Kăm i am sșșs' o, vo-

iam sꝛ fakš o glšmꝛ, nimikš maĩ mšltš; se vede kꝛ am fꝛkštš ka Arlekin, am zisš adevꝛꝛšlš rĩzĩndš.

— Totš zna è, zise Caderousse, ašĩ fi datš mšltš sꝛ nš se fi intĩmnlātš zna ka asta, saš čelš nšđĩnš sꝛ nš fi fostš amestekatš intrš ačeasta. Veĩ vedea kꝛ ne va emi snre reš, Danglars.

— Daka va emi kšiva snre reš, apoĩ negrešitš asta are sꝛ se intĩmple čelšĩ kšlnabilš, mi adevꝛꝛatšlš kšlnabilš è Fernandš iar nš noĩ. Če reš krezi kꝛ ni se va intĩmpla noš? Noĩ sꝛ ne kꝛšlšmš de čeia če ne privesče ne noĩ, fꝛgꝛ a sšfla ničĩ o vorbꝛ din toate astea, šĩ fšrtšna va treče fꝛgꝛ sꝛ kazš tršsnetšlš.

— Amin, zise Caderousse fꝛkĩndš znš semnš de a-dio lšĩ Danglars šĩ indrentšndš-se kštre aleele Meilhanšlš klštĩndš din kanš mi vorbindš in sine dšpꝛ kšm aš ĩnvꝛ-đšlš sꝛ fakš oameniĩ kari sšntš foarte nreokšpađĩ.

— Bine, zise Danglars, lškršrile iea fađa ne kare o prevꝛzšsem: eatš-mꝛ kanitanš ĩterimarš*, šĩ, daka pꝛkštosšlš de Caderousse va tščea, kiarš šĩ kanitanš kšm se kade. Nšmaĩ kšndš drentatea arš da dršmšlš lšĩ Dantés arš fi reš. O! dar, adšđĩ elš k'znš sšrisš, drentatea è drentate, šĩ eš mꝛ renorš la đĩnsa.

Šĩ asšpꝛ' ačestorš vorbe sꝛĩ intr'o barkš đšndš ordĩnš batelaršlš sꝛ lš kondškꝛ lĩngꝛ Faraon, žnde armato-řlš, šĩ adšče čineva aminte, ĩ zisese sꝛ lš ĩntĩlneaskꝛ.

* Провизорш, времєлникш.

CAPITULŪ VI.

Substitutulū procurorului regelui.

În strada Marekšī-Kėrsš, în fața fontzei Medkselorš, într'una din acele kase vekī de o arxitektėrė aristokratikė zidite de Puget, se serba asemenea, totš în aceea-șī zi și în aceea-șī orė o ținė de nșntė.

Atėtė nșmaī kė, în lokš ka aktoriī astei șcene sė fėz oameni din nonorš, mateloni și soldați, era cei maī de frunte din societatea marsilianė. Era nisce vekī maștrani kari demisionaserė din sarcina lorš ne kėndė kė șșernatorșlė; vekī ofițeri kari desertaserė din armata francesė ka sė treakė în alți Condė; jșni kreskșđi de familia lorš, înkė nș prea sigrė de esis-tinga lorš, de și fėrė patrė saș ținți inși plėtiđi de aceste familie ka sė le iea lokșlė, în șrma șrei ce avea nentė astė omș ne kare ținți ani de esilė era sė lė fakė martirė și ținți-șnre-zeye ani de restarare șnș Dșmnezeš.

Se afla la masė, și konvorbirea se învėrtia arzindė de toate natimele din epoka aceea, natime kė atėtė maī șpi-

D. de Villefort.

mîntoate, mai vii și mai înverșinate în Mează-zî, înkîtă de cînci sate de ani șrele relițioase vină într'ajstorăă șre-
loră politice.

Imneratorăă, reșe ală insălei Elba, dăpă ce făse șre-
verană ală șnei pșrșî din lăme, domnindă peste șnă nonoră
de cînci pînt la șease mîi de șăflete, dăpă ce așzi: „Tră-
iaskă Napoleon!“ din gșra a doză-zeci milioane de șnpșuș și în
zece limbe diferite, era tratată așî ka șnă omă nerdăă nen-
tră totă d'ășna nentră Franșia și nentră tronă. Maștrășuș
nșnea înainte greșelele politice, militariș vorbia de Moska mi
Leipzig; femeile de desfăcerea sa kă Iosefina. Se pșrea a-
celeș lămă regaliste, kare era plînt de voioșă și de trișmăă,
nă nentră kăderea omăă, și nentră nimicirea prinșinăă,
kă reîncerea viașă nentră dînsa, și kă emia dintr' șnă
vișă șrită.

Șnă bștrăăă dekorată kă kășcea lăș San-Lădovikă se
redikă mi nronăse șnpătatea reșelă Lădovikă XVIII komese-
niloră seș; așesta era markisăă de San-Meran.

L'ășestă toastă, kare amîntea totă de odată ne esi-
latsăă de Hartvell mi ne reșele împășitoră ală Franșiei,
șgomotsăă fă mare, kășele se întășară dăpă maniera din An-
glia, femeile îmă desfăkăăă bșketele și îmăăăă masa kă ele.
Era șnă entășiasmăă măi noetikă.

— S'ară șni și eș daka era așî, zise markisa de
San-Măran, femeieă kă okisăă șekă, kă bșzele șăbșiră, kă țr-
nșra aristokratikă și inkă elegantă, de mi era de cînci-zeci
de ani: toșî așestă revolșionari kari ne-aă gonită și ne
kari și noi îi lășăăă în pache șă konșpire în vekiele noastre
kastele ne kari le aă kămpărată uentr'șnăă kădră de pșne,
ne kăndă kă Teroarea! s'ară șni și eș kă adevăra-
tăăă devotamentă era din partea noastră, nentră kă ne đî-
neamă de monarșia ce se derăma, ne kăudă eș, din kontra,

— Așa este, zise markisa fîrî ka așcastî sîncere-
roastî adîcere aminte sî i fi tîrbîratî kîtî—șî de nîșînî
tîrîșrele, de kîtî nîncîniele kari 'î aș fîkîtî ne amîndoî a se
șrka ne nalkî erî diametralî onîșe șnîșî kî altîșî, șî nroba
este kî toatî familia a remașî înkîinatî nîncînilorî eșîlașî,
de oare—șe nîrintele domnieî tale s'a grîbitî a se ralia kî
gîvernîșî șelî noș, șî dîșî șe șetîșeanîșî Noirtîer a fostî
nîrondîșî, kontele Noirtîer a devenîșî senatorî.

— Mamî, mamî, zise Renea, șîî bine kî era vorba
sî nî maî vorbîșkî șîne—va de toate așește șrîte adîșerî
aminte.

— Doamnî, respîșse Villefort, mî voișî șnî kî da-
mîșela de San-Mîeran ka sî șî șerî kî mîltî șmîlîșî șî-
tarea trekîșîșî. De șe sî maî rekîmîșîmî așîșî șnîșî
lîkîrî înaîntea kîșora voîșî lî Dîșnezeșî kîarî è fîrî nî-
tere? Dîșnezeșî poate șkîmba vîitorîșî; dar nîșî poate nîșî
sî modîșîșî trekîșîșî. Șeîa șe nîșî, noî oamîșî, este daka
nî sî lî renegîșî, șelî nîșî s'arîșîșî șîșî vîșî d'asîșî lî.
Eî bine! eșî, nî nîmaî kî m'am dîșîșî de onîșîșî, șî
înkî șî de nîșî tîșîșî meșî. Tîșîșî meșî a fostî, poate
kî maî este înkî bonanartîșî, șî se nîșîșî Noirtîer: eșî
șînt regalistî șî mî nîșîșî de Villefort. Lasî sî moarî
î nîșîșî șelî vekîșî o remîșîșî de mîșîșî revolîșîonarî, șî
șîșî—te, doamnî, nîmaî la vîșîșîșî kîre se dîșîșî de
tîșîșîșî așîșî fîr' a nîșî, șî voișî zîșî kîarî fîr' a voi
sî se dîșîșî de totî.

— Bravo, Villefort, zise markîșîșî, bravo, bine aî
respîșîșî! Șî eșî am nîdîkatî totî d'asîșî markîșîșî șîtarea
trekîșîșî, fîr' a nîșî s'î îndîșîșî vîe o datî; șîșî kî veî
fi maî ferîșîșî.

— Așa, bine, zise markîșî, sî șîșîșî trekîșîșî, nîșî
eșî nî voișî maî mîltî, șî ne amî înoîșî; dar șelî nîșîșî

Markisa de San-Meran.

sъ fiз Villefort neîndânlekatъ ne viitorъ. Съ нх сiцi, Villefort, къ амъ resnъnsъ nentръ domnia ta Maiestъцii Sale, къ Maiestatea Sa a bine-voitъ asemenea съ site la rekomandarea noastrъ (i întinse mъna), prekm sitъ eъ la rъgъчiznea че мi faчi. De кътъ de цi va къdea la мънъ vr'ънъ konspiratorъ, къцетъ къ къ атътъ маi мълтъ sънтъ okii asъnръ-цi sчiindъ къ estî dintr' o familъ kare noate съ aibъ afаче къ ачестî konspiratorî.

— Ваi! doамъ, zise Villefort, profesia mea шi маi virtosъ timъslъ in kare trъimъ mî ordonъ съ fiъ asнръ. Voiъ fi astъ-felъ. Am шi avъtъ къте-va акъsъгi politice de sъs-цinъtъ, шi, in rивinga ачeasta, mî am datъ dovezile. Din nefericire, n' am аjъnsъ inkъ la канъtъ.

— Xrezî? zise markisa.

— Mî è teamъ. Napoleon la insъla Elba è nea a-proape de Franчia; infъцimarea sa, маi in faца koastelorъ noastre, întregine snerанца partisanilorъ sei. Marsilia è nлirъ de oficerî къ semi-soldъ, kari, in toate zilele, sъb ънъ pretestъ de nimikъ, kaxъ чеartъ regalistilorъ; d' ачi vinъ dъelsrile între oamenî din klasele înalte, de ачi omorъrile in nonorъ.

— Ama este, zise kontele de Salvieux, amikъ vekîш alъ domnъslî de San-Meran mi kambelanъ alъ Domnъslî kontelъ d' Artois; аша este, dar sчii къ Sъnta Aliанцъ ilъ stremъtъ?

— Да, a fostъ vorba despre ачeasta de къндъ къ nlekarea noastrъ de la Parisъ, zise D. de San-Méran. Ши unde ilъ trimitъ оare?

— La Sъnta-Elena.

— La Sъnta Elena! че este asta? întrebъ markisa.

— O insъlъ че se aflъ doъ mî de lege denarte d' ачi, neste kъatorъ, resnъnse kontele.

— Așa e bine! Dăpă kəm ziče Villefort, e o mare nebunîz s'z lase cine-va zădă astă-felă de omă între Korsika, unde s'a năskătă, mi Neapole, unde domnesche inkă kəmînată-seă, mi în fața Italiei din kare voia s'z fakă zădă regată nentră fiizlă seă.

— Din nefericire, zise Villefort, avemă traktatele de la 1814, mi nă poate atinče cineva ne Napoleon făr' a kălka ačeste traktate!

— Ei bine! le voră kălka, zise D. de Salvieux. Ūitătă's'a elă d'aproape la ele kăndă a fostă vorba s'z păiz s'z înnășche ne bietălă dăchele d'Enghien?

— Da, zise markisa, s'a otărită, Sănta-Alianză deskărkă Eșrona de Napoleon, mi Villefort deskărkă Marsilia de partisanii seî. Ori kă domnesche rečele saă kă nă domnesche: daka domnesche, găvernălă seă mi așenșii seî kată s'z fiă tare îndănkakăi; asta e mizlokălă de a întămnina rezlă.

— Din nefericire, doamnă, zise sărizindă Villefort, zădă s'zbtitătă ală. prokărorălăi rečełăi sosese che totă d'ășna dăpă che se face rezlă.

— Atăncă e datoră sa s'z lă îndrenteze.

— Așăi nătea s'z ūi măi zikă, doamnă, kă nă nătemă: îndrenta rezlă, de kătă ilă resbănămă, eată totă che facemă.

— Oș! domnăle de Villefort, zise o persoană jănz mi frămoașă, fiă kontelăi de Salvieux mi amikă a damiचेlei de San-Meran, silesche-te dar s'z aibă zădă proceșă bănză ne kătă vomă fi în Marsilia. N'am văzătă ničă o dată o kărte kriminală, mi se ziče kă e cheva prea kăriosă.

— Prea kăriosă, într'adevără, damiचेle, zise s'zbtitătălă; kăčă, în lokă de o tragediă făntăită, e o dramă adevărată; în lokă de dăreră jăskate, s'zntă dăreră în fiingă. Ačelă omă, che se vede akolo, în lokă, dăpă kădereă kor-

tineî s'z se întoarce a kasz, s'z çineze kx familia sa şi s'z se kxlce în linisçe ka s'z reînyceapz a doxa-zi, se întoarce la înkisoare, znde dz peste omxlş s'znçirilorş. Vezî bine kx, pentru persoanele nervoase ce kasz emoçionile*, n'z se aflz altş spektakxlş kare s'aibz asemnare kx ačesta. Fîi linisçitz, damiçelz, de se va înfzçişa înnreçzrarea, îçî voiş prokçra astz vedere.

— Ne face s'z ne înfiorzmez... şi rîde! zise Renea p'zîndz-se.

— Çe vreî... è znlş dzclş... Am çerzş de çinçî wease orî nedeanza kx moarlea în kontra znorş akçsaçîno-litiçî saş alçî... eî bine! çine sçie kzte nçmnale se askzş în minzşlş ačesta în zmbzş saş kx s'zntş şi îndrentate în kontra mea?

— Ox! Dzmnzezeşlş meş! zise Renea înkzçntzndz-se din çe în çe mai mzlş, vorbesçî oare seriosş, domnule de Villefort?

— N'z se poate mai seriosş, damiçelz, rezunse jz-
nele maçistratş kx s'zrisxlş ne bzze. Şi kx ačeste frzmoa-
se nroçese ne kari le doresçe damiçela ka s'z mzlçzmeaskz
kzçiositatea sa, şi ne kari le doreskş eş ka s'z mî mzlçz-
meskş ambiçiznea, starea lzkrçrilorş se va face din çe în
çe mai grea. Toçî ačestî soldaçî ai lzî Napoleon, învzçaçî
a se dzçe ka nisçe orbî asçpra înemikxlş, kreçî kx vorş
kzçeta dzndş fokş la o kartzçz saş mergîndş spre ba-
ionetz? Eî bine! kzçeta-vorş eî oare mai mzlş ka s'z o-
moare znlş omş ne kare îlz kredş de înemikş alş lorş per-
sonalş de kçîş ka s'z omoare znlş Rzşş, znlş Ačstriakş saş znlş
Dzngzş ne kari n'z'î aş vzçzşlş niçî o datz? kçtre ačestea, asta trebze,

* Mîmçzçile sççletzşlş.

ŃrŃ asta meseria noastrŃ n'arŃ Ńi skŃsatŃ. EŃ ĩnsŃ-mĭ, kŃndŃ vŃzŃ lŃvĭndŃ ĩn okiĭ akŃsatorŃlŃĭ ŃlŃŃerŃlŃ lŃminosŃ alŃ ŃrŃbŃrĭĭ, mŃ simŃŃ kŃ totŃlŃ ĩnkŃraŃiatŃ! m'anrĭnzŃ: nŃ mai ě ŃnŃ proŃesŃ, Ńi o lŃntŃ; mŃ lŃntŃ ĩn kontra lŃĭ, elŃ res- nŃnde, eŃ ĩndoeskŃ, Ńi lŃntŃ se terminŃ, ka toate lŃntele, prĭntr'o viktorĭŃ saŃ o ĩnvinŃere. EatŃ Ńe va sŃ zikŃ a se jŃdeka! nerĭkŃlŃlŃ faŃe elokŃĭnŃa. ŃnŃ akŃsatŃ kare mĭ arŃ sŃrĭde dŃnŃ renlika mea m'arŃ faŃe sŃ krezŃ kŃ am vorbitŃ reŃ, kŃ Ńeia Ńe am zisŃ ě nedeslŃŃitŃ, ŃrŃŃ ŃrĭŃ, neajŃnsŃ. KŃŃetaŃĭ nŃŃĭnŃ la trŃŃia Ńe simte ŃnŃ prokŃrorŃ alŃ reŃelŃĭ kare ě konvĭnsŃ desnŃre vina akŃsatŃlŃĭ, kŃndŃ vede ne kŃl- nabilŃlŃ seŃ ĩnvineŃĭndŃ Ńi ĩnklinatŃ sŃb trŃŃsnetele elokŃĭn- Ńei sale! AstŃ kanŃ s'anleakŃ Ńi va kŃdea...

Renea skoase ŃnŃ strĭŃtŃ ŃŃorŃ.

— EatŃ Ńe va sŃ zikŃ a vorbi! zise ŃnŃlŃ din ko- mesenĭ:

— EatŃ omŃlŃ Ńe trebŃe ĩn nisŃe timnĭ ka aĭ nostri zise ŃnŃ alŃ doilea.

— AstŃ-felŃ, zise ŃnŃ alŃ treilea, ĩn Ńea din ŃrŃmŃ afacere Ńe aĭ avŃt'o aĭ fostŃ de minŃne, skŃŃmŃlŃ meŃ Vil- lefort. SŃĭĭ bine, astŃ omŃ kare ŃŃisese ne tatŃ-seŃ, ei binel ě kĭarŃ kŃm snŃiŃ, lŃ aĭ omoritŃ ĩnainte de a lŃ atĭnŃe kalŃŃlŃ.

— O! nentrŃ natŃŃĭzĭ, zise Renea, o! nŃŃĭnŃ ĩmĭ nasŃ, nŃ ě destŃlŃ de mare nedŃansŃ nentrŃ nisŃe aseme- nea oamenĭ; dar nentrŃ bieŃĭĭ akŃsŃŃĭĭ politĭŃĭ...

— Dar ě mai reŃ, Renea, kŃŃĭ reŃele ě nŃrĭntele naŃĭŃnĭĭ, Ńi a voi Ńineva sŃ restoarne saŃ sŃ ŃŃĭŃ ne reŃe, va sŃ zikŃ a voi sŃ ŃŃĭŃ ne nŃrĭntele a trei-zecĭ Ńi doŃŃ de milioane de oamenĭ.

— Ox! ŃrŃ, domŃŃle Villefort, zise Renea, ĩmĭ pro- miŃĭ kŃ veĭ avea ĩndŃrare nentrŃ aŃei Ńe Ńĭ voiŃ rekomanda?

— Fii linișcitu, zise Villefort kă sârșisli seș celă mai inkântătoră, vomă face impresiună rekisitoriele mele.

— Skămpa mea, zise markisa, kată-ți de kolibrii dămitale, de kăpelășii mi de kîrnetășrile dămitale și lasă pe fiitorăli dămitale souă să și fakă datoria. Astă-zî armele se repașă și oamenii de leuă sântă în kredită; pentră a-čeasta ă o vorbă latină foarte profăndă.

Cedant arma togae, zise Villefort inklinăndă-se.

— Nă kătesam să vorbeskă latinesče, zise markisa.

— Kreză kă mî ară fi plăkăti mai bine să fii medikă, zise Renea; anțelăli esterminatoră, ori kăti de anțelă să fi, m'a smpimintăti totă d'ășna.

— Bășă Renea! mărmară Villefort așintăndă așăna fetei o privire de amoră.

— Fata mea, zise markisăli, D. de Villefort va fi medikăli morală și politikă ală ačestei provinčie; krede-mă, asta ă șnă rolă frămosă de jăkată.

— Și ačesta va fi șnă mizlokă de a face să șite n' ačela 4e lă a jăkată tatăli seș, zise neindrentata markisă.

— Doampă, zise Villefort k'șnă tristă sârșisă, am mai avăti onoarea de a ți sșăne kă tată-meș se lășasă de re-tășirile trekătiăli seș; kă se făkăse șnă amikă zelosă ală reliđișni și ală ordinii, mai bășă regalistă de kăti mine poate, kăti elă se făkăse din kăință, și eș nșmaș din natimă.

Și dășă ačeste vorbe rotănde, Villefort, voindă să jă-deče despre efektiăli limbășiei sale, se șită la komeseni, prekășm dășă nișče asemenea kăvinte, s'ară fi șitată, la nar-ketă, neste așditioreli seș.

— Ei bine! skămpăli meș Villefort, zise kontele de Salvieux, ă tokmaș 4eia 4e am respășșă 4ea altă ieri lă Tășilerii ministrăli kasei ređelăli kare mî 4erea oare-kășm so-

kotealț desne acea karioasț alianț între fișlă și miron-
dinș și fiia și ofițerș din armia lui Condé, și ministrălș
a îngelesș nrea bine. Aceastș sistemș de kontonire è a lui
Ludovikș XVIII. Astș-felș reșele, kare, făr'a ne trece nrin
minte, askalta konvorbirea noastră, ne a întreprinț zikîndș;
„Villefort, (însemnă kș reșele n'a pronunțiatș nșmele de
Noirtier și din kontra a apșsatș asnr' avelșia de Villefort),
Villefort, a zisș dar reșele, va face o kale bșnș; è șiș
jșne kontș de akșm; și kare è din lșmea mea. Am vș-
zștș kș plșcere kș markisșlș și markisa de San-Mèran lș
aș fșkștș șinere, și kiarș èș 'i aș și îndemnatș sș fakș a-
ceastș kșștorie, daka nș venia întiș el sș mī ceareș voia
de a o kontrakta.“

— Reșele a zisș asta, konte? întrebș Villefort
rșnitș.

— Vș reportș kiarș kșvintele sale, și daka va voi
markisșlș sș fiș frankș, va mșrtșrisi kș șeia șe vș reportș
în minștșlș așesta se akoardș de minșne kș șeia șe i a zisș
reșele însș-și kșndș i a vorbitș, akșm șeășe lșnī, desne
nșnerea la kale a șiș kșștorie între fișa sa și domnia ta.

— Este adevșratș, zise markisșlș.

— O! dar voiș fi datorș totș așestș nrinșine! Astș-
felș, șe n'aș și face ka sș lș șerveskș?

— Vezi așa, zise markisa, eatș kșm te ișbeskș;
viiș șiș konsniratorș în minștșlș așesta, și va fi bine
venitș.

— Și èș, mamș, zise Renea, rogș ne Dșmīnezeș
sș nș te askalte, și sș trimiș D-lș de Villefort nșmaī ni-
șe șoșșori, nișe bieș bankștarī și nișe tikșlowī inșe-
lștorī; atșnș, aș dormi și èș în nășe.

— Asta è întokmaī, zise Villefort rīzîndș, nar' kș aī
fi șratș șiș medikș mikranie, pojare și nișkștșre de vesni;

— Eatz skrisoarea denșnvițrii.

Și Villefort citi:

„Domnă-lă prokșroră ală rețelăi è însuiingată, de xă
„amikă ală tronă-lă mi ală reliționă, kă nșmită-lă Edmondă
„Dantès, ală doilea ală vasă-lă *Faraonă*, sosită azi dimi-
„neapă de la Smirna, dăpă ce trăsese la Neapole mi la
„Porto-Ferrajo, a fostă însărcinată de Murat kă o skri-
„soare nentră xșrnatoră-lă, mi de xșrnatoră-lă k'o skrisoare
„nentră komitetă-lă bonanartistă din Parisă.

„Va nștea avea čineva dovada desne krima sa are-
„stăndă-lă; kăč se va afla astă skrisoare saă asșură-lă, saă
„la tată-lă seă, saă în kabina sa din vasă-lă *Faraonă*.”

— Dar, zise Renea, astă skrisoare, kare è o skri-
soare anonimă, è adresată la domnă-lă prokșroră ală rețelăi,
iar nă domnie-lă tale.

— Da, însă prokșroră-lă rețelăi linsesče; în linsa sa
enistola se dă sekretară-lă seă, kare are misiunea de a de-
skide skrisorile; a deskisă dar ne ačeasta, a nșă să mă
kăste, mi, neafăndă-mă, a dată ordină nentră arestare.

— Astă-felă dar kălnabilă-lă è arestată? zise markisa.

— Adikă akșsată-lă, zise Renea.

— Da, doamnă, zise Villefort, mi dăpă kăm avă
adineaoră onoarea să o zikă damițele Renea, de se va afla
skrisoarea de kare è vorba, bolnavă-lă è foarte bolnavă.

— Și xnde è neferičită-lă ačeasta? întrebă Renea.

— Akasă la mine.

— Dă-te, amikă-lă meă, zise markisă-lă, nă ă-linsi din
datorită ka să stai kă noi kăndă servičită-lă rețelăi te a-
steantă într'altă parte; dă-te dar xnde te asteantă servičită-lă
rețelăi.

— O, domnule Villefort, zise Renea împreșăndă-mă
mănilă, fii îndărtoră, è zisa fidanțieloră domnie-lă tale!

Villefort okoli masa, mi, anronizndș-se de skaznșlș fetei, se rezimș de snatele lși mi i zise:

— Ka sș te skșteskș de znș neastșmpșrș, voiș face totș cea ce voiș pștea, skșmpș Renea: dar, daka semnele vorș fi sigșre, daka akșsarea este adevșratș, va trebși tșiatș astș bșrșianș rea bonapartistș.

Renea se infiorș de aचेastș vorbș, tșiatș, kșcși aचेastș bșrșianș de kare era vorba sș se taiș era znș kanș.

— Ba! ba! zise markisa, n'askșlta astș fetișoarș, Villefort, se va deda ea.

Și markisa intinse lși Villefort o mșnș șskatș, pe kare elș o sșrștș, prșivindș intr'achelatș-tiș timnș pe Renea ūi zikindși din oki:

— Mșna ta o sșrștș saș celș pșșinș pe kare ași voi sș o sșrștș ūn minștșlș aचेata.

— Triste semne! mșrșmșrș Renea.

— Intr'adevșrș, damiचelș, zise markisa, ai o kopi-lșrș de kare s'arș desnera चineva: te intrebș ce are a face destinșlș statșlș kș fantasiе tale de simțimentș mi simțuriele tale de inimș.

— O mamș! mșrșmșrș Renea.

— Grațș pentrș regalista чea rea, doamnș markisș, zise Villefort; ūiș promitș de a mi face meseria de sșbștitștș alș prokșrșrșlș reचelși ūn konsșiūūș, adikș de a fi asnrș de snaimș.

Dar, intr'achelatș-tiș timnș pe kșndș mașistrșlș indrenta aचेste kșvinte markisei, fidanचatșlș arșnka pe řșrimi o kșștșrș fidanचatei sale, ūi astș kșștșrș zichea:

— Fiș ūn pace, Renea; ūn favoarea amorșlși teș, voiș fi indșrștorș.

Renea respnșse l'acheastș kșștșrș prin celș mai dșlचे alș ei sșrșș, ūi Villefort emi kș paradisșlș ūn inimș.

CAPITULŪ VII.

ÎNTREBĂTORIULŪ.

Abia emise Villefort din sala de m̄nkare, mi mi l̄s̄ maska cea voioas̄ ka s̄ iea aerul̄ cel̄ grav̄ al̄ x- n̄i om̄ k̄mat̄ l'acheast̄ f̄nk̄īsne înalt̄ de a pron̄p̄ia a- s̄nra viegei semins̄i sē. Deçi, k̄ toat̄ mobilitatea fisio- nomiei sale, mobilitate ne kare s̄bs̄tit̄s̄l̄ o st̄diase, pre- k̄m se k̄vine x̄n̄i aktor̄ îndem̄patik̄ a face, de mai m̄lte ori înainte oglindei sale, ast̄ dat̄ av̄ de l̄kr̄. ka s̄ mi înkr̄nte s̄r̄n̄p̄eana mi s̄ mi înt̄nepe tr̄s̄rele. Într'adev̄r̄, afar̄ de ad̄cherea aminte a acestei linie poli- tice ce o x̄mase p̄rintele sē, mi kare n̄tea, daka n̄ se dep̄rta m̄lt̄ de d̄nsa, a face fiitorul̄ sē s̄ se abat̄, Gérard de Villefort era în min̄s̄l̄ acela aș̄a de fericit̄ ne k̄t̄ este dat̄ x̄n̄i om̄ de a fi; kiar̄ de at̄n̄i înav̄- ȳit̄ prin sine, ok̄na la doz̄-zeci mi șeante de ani x̄n̄ lok̄ înalt̄ în maȳistrat̄r̄, l̄a în k̄s̄tor̄ o persoan̄ j̄n̄ mi fr̄moas̄ ne kare o is̄bia, n̄ k̄ patim̄, dar k̄ raȳișne,

III inanoiaz- ne kztš de ksrindš ne bietsiš Dantès.

— De кэуї anї?

— De поуз-спре-зече нїнз la доуз-зечї челѣ мѣлтѣ.

Într'acestѣ minѣtѣ, шї kѣm ajѣnse Villefort la kol-
mѣlѣ stradeї Konsilielorѣ, dѣnpѣ че a ѣrmatѣ Strada-Mare,
знѣ omѣ, че se пѣrea kѣ lѣ astenta în treчerea sa, s'anpro-
niѣ de dїnsѣlѣ: ачesta era D. Morrel.

— Ax! domnѣle de Villefort, strigѣ bravѣlѣ omѣ
vѣzїndѣ ne sѣbstїtїtѣlѣ, sѣnt nrea ferїcїtѣ kѣ te am їntїlnїtѣ.
Пѣne-ўї їn minte kѣ s'a fѣkѣtѣ greșeala чеa maї stranїz,
чеa maї neaѣzїtѣ: аѣ arestatѣ ne алѣ doilea алѣ bastimentѣ-
lѣї meș, ne Edmondѣ Dantѣs.

— O sчїї, domnѣle, zise Villefort, шї vїѣ sѣ lѣ
їntrebѣ.

— Ox! domnѣle, ѣrmѣ D. Morrel їmpїnsѣ de amїчїa
sa pentrѣ jѣnele, nѣ kѣnosчї ne ачela че є akѣsatѣ, шї eș
їlѣ kѣnoskѣ: пѣne-ўї їn minte kѣ є omѣlѣ челѣ maї blѣndѣ, o-
mѣlѣ челѣ maї onestѣ, шї ашї kѣteza kїarѣ sѣ zїkѣ omѣlѣ
kare їшї kѣnoasче maї bine de kѣtѣ toўї аї marineї negѣ-
ўtoretсї meseria sa. Ox! domnѣle de Villefort, ўї lѣ re-
komandѣ nrea sincerѣ шї din toatѣ їnїma mea.

Villefort, nrekѣm s'a пѣtѣtѣ vedea, era din partїda
nobїlѣ a orашїlї, шї Morrel din partїda nlebez; челѣ d'їn-
tїїѣ era ѣltra regalїstѣ; челѣ d'alѣ doilea era prenѣsѣ de bo-
napartistѣ askѣnsѣ. Villefort se xїtѣ kѣ despreўѣ la Morrel
шї ї respѣnse kѣ revealѣ:

— Sчїї, domnѣle, kѣ poate fi blѣndѣ чїne-va їn vїаѣa
privatѣ, onestѣ їn daraverїle sale, їnvѣўatѣ їn meseria sa, шї
kѣ toate ачestea sѣ fїz знѣ mare kѣlnabilѣ, vorbindѣ poli-
tїchesче; sчїї, пѣ є аша, domnѣle?

Шї maїstratѣlѣ апѣsѣ аsѣnr' ачestorѣ kѣvїnte din ѣr-
mѣ, ka kѣm arѣ fi voitѣ sѣ le anlıче kїarѣ armatorѣlї; ne
kѣndѣ privirea sa чerчetѣtoare se пѣrea kѣ voїa sѣ пѣtrѣnzѣ

nînz în fîndslî inimei acestî omî destslî de ksteztorî de a mizlochî nentrx altx kîndî kîta sî sîrî kî însîmî elî a-vea trebîingî de îndîrare.

Morrel se rouî, kîvî nî se simîia kî konsîiinîa prea kîratî în nîrîingî opinîsnilorî nîblice; mî, ne lîng' ayeasta, înkrederea sekretslî çe î fîkîse Dantès în nîrîingî întrevederî sale kî marele marşalî mî a kîtorî-va vorbe çe î adresase îmneratorîlî î kam tîrbîra nîgîinî mîngîle. Kî toate astea adîse kî tonîlî çelî mî mare interesî:

— Te rogî, domîle de Villefort, fî drentî dînz kîm trebîe sî fî, bînî dînz kîm estî totî d'îsna, mî înapoiazî-ne kîtî de kîrîndî ne bîetîlî Dantès!

Îî înapoiazî-ne sîrî a vorbî revolîionarî la xreka sîbstitîslî îrokîrorîlî reçelî.

— Eî! eî! zise elî îçetî, înapoiazî-ne... Ayeştî Dantès fî-va oare nîrtîsanî alî vre xneî sekte de karbonarî, de oare-çe protektorîlî seî întrebîingîeazî astî-felî, fîr' a î treçe nîrî mînte, formîla kolektivî? Lî aî arestatî înr' o kîrîçîmî, dînz kîm mî a zîsî komîsarîlî; mî mî adîçîia kî era înr' o kompanî nîmeroasî, va fî vre o vînzare poate.

Apî zise tare:

— Domîle, pouî sî fî kî totîlî înisîitî, mî nî veî fî fîkîstî xîlî apelî nefolosîtorî la drentatea mea daka akî-satsîlî nî è kîlnabilî; dar daka, dîn kontra, va fî kîlnabilî, tîrîmî înr' o enokî grea, domîle, în kare nenedensîrea arî fî xîlî esemîlî fatalî: voîsî fî dar sîlîtî sî mî fakî datorîa.

Îî zîkîndî ayeasta, kîm ajînsese la noarta kaseî sale, la snatele kîrîa se afla Palatîlî Drentîgîî, înrî mî-reçî, dînz çe salîtî kî o polîtege reçe ne bîetîlî armatorî, kare remase înkremenîtî în lokîlî xînde lî lîsase Villefort.

Antîkamera era nîlî de îndarmî mî de açenî d'îl

poligiei; în mizlokxlş lorş, nrisonierşlş sta în nişioare linis-
 çitş şii nemiskatş, dar akoneritş de oki inflakęrađi de şrş.

Villefort strebşta antikamera, arşnkş o kşşttştrş pe-
 zişta asşnra lşi Dantés, şii dşnpş çe a lşatş şnş teankş de
 çrtiitş çe i le dete şnş aęentş, desnrş zikindş:

— Ştş s' adşkş nrisonierşlş!

Orş kşttş de repede fş açeastş kşşttştrş, fşsese de
 ajşnsş lşi Villefort snre a şii face o ideş desnrş omşlş ne
 kare era ştş lş întrebę: rekşnoskşse intelişinęa într'aeş frşnte
 latş şii deskisş, kşraşisşlş într'aeşlş okiş infintş şii într'aeş
 snrşnçeanş inkrşntatş, şii frankeęea într'aeşle bşze dese şii
 semi-deskise, nrin kari se vedea şnş indoitş şiiř de dinęi
 albş ka ivorişlş.*

İntiia întinşrre fşsese favorabilş lşi Dantés; dar Vil-
 lefort așzise zikindş-se așa de adesea, ka o vorbş de pro-
 fşndş politikş; kş nr se kşdea a se inkrede çine-va în mis-
 kareea sa d'intiitş, fiindş-kş era çea bşnrş, nentrş-kş anlikş
 masima la întinşrre, fşr' a çine sokotealş desnrş diferinęa
 çe se aștş între aeste doștş vorbe.

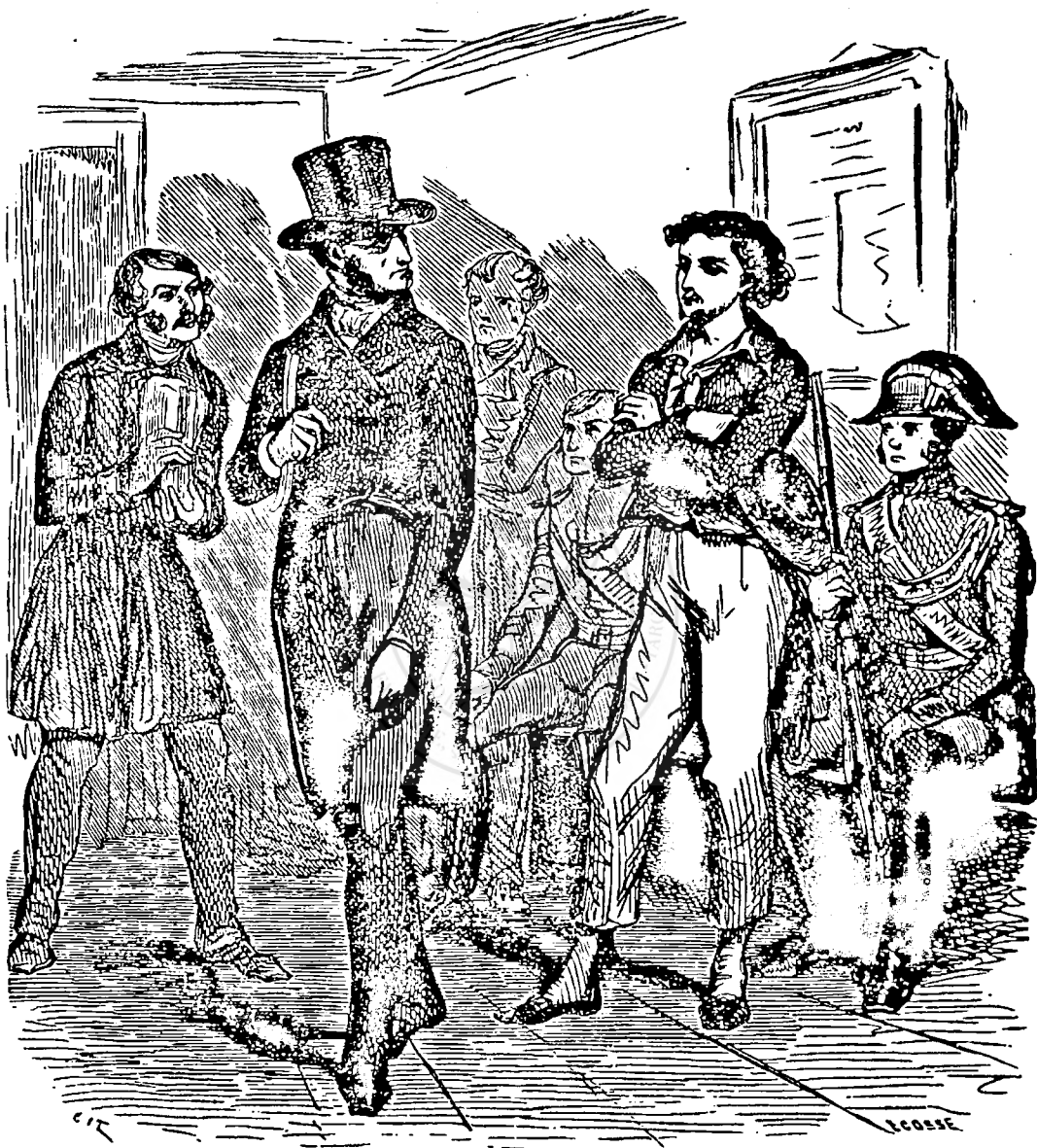
Onri dar aeste instinkte bşne çe voia ştş i konrin-
 zş inima ka de akolo ştş dea asaltş sniritşlş seş, şii drese
 înaintea oglindei figęra de zile marş, şii wezş inkrşntatş
 şii ameninętorş înaintea mesei sale.

Şnş minşttş dşnpş dinsşlş, întrş Dantés.

Jşnele era toiş nalidş, dar linisçitş şii sşrițtorş;
 salttş ne jşdekștorşlş seş kş o politeye nesilitş, dşn' aeia
 kşttş kş oki şnş skaşnş, ka kşm arş fi fostş în salonşlş ar-
 matorşlş Morrel.

Nşmai atşnçii intilni kşşttştrşa intşnekoasş a lşi Vil-
 lefort, aeş kşşttştrş kare è partikşlarş la oameni de pa-

* Oșş de fldemí.

Villefort strobzts antikamera, arznkt o kztztrz nezisz assnra lsi Dantés.

lată, kari nă voră să le pîrînză cine-va kăuetslă, mi kari fakă din okislă loră o stiklă fără lăstră. Acea kăstătră ilă fără să îngheagă kă era înaintea drentăii, kare è o figără kă kînrî întănekoase.

— Cine estî, mi kăm te nămesçı? întrebă Villefort resfoindă notele ce i le detese ațentlă întrăndă, mi kari de o oră inkă se fărăseră volăminoase, atătă de kărîndă se leagă korăpăznea sionțrieloră de ațestă kornă nefericită ce se nămesče akăsată.

— Mă nămeskă Edmondă Dantès, domnșle, respănse jănele k'ănră glasă lină mi sănrătoră; sânt ală doilea în korăbia Faraonlă, kare è a DD. Morrel mi fiislă.

— De kăuî anî estî? șrmă Villefort.

— De noș-sure-zече anî, respănse Dantès.

— Če fărăeă în minislă în kare ai fostă arestată?

— Stam la čina mea de năntă, domnșle, zise Dantès k'ănră glasă kam miskată, atătă de dărerosă era kontrăstlă ačeloră momente de veselă kă trista čeremonă kare se imnlina, atătă de măllă fărăeă faga întănekoasă a lăi Villefort să strelăčeaskă din toată lămina sa radioasa figără a Merčedei.

— Stăi la masa ta de năntă? zise săbstătlă tre-sărîndă fără voia lăi.

— Da, domnșle, sânt anroane să mă însoră kă o femeă ne kare o izbeskă de trei anî.

Villefort, orî mi kăă de nenăsrătoră era măi adesea, făr kă toate ačestea ishă de ačeastă koinčidină*, mi ačestă glasă miskată ală lăi Dantès, sănrănsă în mizlokălă ferăčiri sale, era să destente o koardă simnată** în făndălă săfle-tălă seă; mi elă se însăra, mi elă era ferăčită, mi venia să

* Starea a doșă lăkrări kari se notriveskă.

** Комнатнітоаре.

i tãrbãre fericiirea ka sã kontribiaskã întrã a strika veselia zãri omã, kare s' anponia ka mi dînsãlã de fericiire.

Astã anponiere filosofikã, kãueteã elã, va face mare efektã la întoarçerea mea în salonãlã D-lãi de San-Méran. Mi nãse mai d' înainte la kale în mintea sa, ne kãndã Dantès astenta alte întrebãri, vorbele antitetice kã ajstorãlã kãrora oratoriã fakã aचेle frasã ambiçioase de anlasdãri kari fakã adesea sã kreaazã çine-va kã è o adevãratã elokvingã.

Dãpã çe 'mi nãse la kale în mintea sa mikãlã seã kãvintã, Villefort sãrise kãueteãndã la efektãlã seã, mi, întorkîndã-se kãtre Dantès, i zise :

— Ærmeazã, domnãle.

— Çe voiesçi sã ærmezã?

— De a læmina drentatea.

— Zikã-mi drentatea asãpra kãrãri nãnkãlã voiesçe sã fiã læminatã, mi i voiã sãrne tãtã çeia çe sviã; de kãtã, adãse elã k'ãrã sãrãsã, i sãriã mai dinainte kã nã sviã mari lækrãri.

— Servit'ai kã æsrnatorãlã?

— Eram sã fiã inkorporatã în marina militarã kãndã a kãzãtã.

— Se zice kã ai nisçe opinisni esãçerate, zise Villefort, kãrãia niçi kã i sãrsese o vorbã çineva despre açeasta, dar kãrãia nã i nãrea reã de a face o întrebare dãpã kãm se face o akãsare.

— Opinisnile mele politice, domnãle? vaãl mi è kam rãshine s'o zikã, dar n' am avãtã niçi odatã çeia çe se nãmesçe opinisne: sãnt de nozã-spre-zече anã abia, dãpã kãm am avãtã onoare sã v'o sãriã; nã sviã nimikã, nã mi è skrisã sã jokã niçi zãrã rolã; nãgînãlã çe sãnt mi kare voiã fi, de mi se va da lokãlã çe læ doreskã, o voiã fi datorã D-lãi Morrel. Astã felã toate opinisnile mele, nã voiã sã

zică nolitice, și private, se măruntesc în aceste trei simtimente: isbescă pe tatăl meu, respectă pe D. Morrel și adoră pe Mercédès. Eată, domnule, tot ce notă spune dreptății; vezi ce puțină interesantă lucră e nentru dînsa.

Kă kătă vorbia Dantès, kă atătă se zita Villefort la fața sa dăce totă de o dată mi deskisă, simția kă i venia în minte vorbele ce le azise de la Renea, kare făr'a lă kănoasce, i cerșe indsluînga nentru akșsatălă. Kă învătălă ce lă avea sbsstitătălă desne krimă și desne kriminală, vdeea, la făr-kare vorbă a lăi Dantès, o probă desne inoșînga sa. În adevără, astă jșne, ară nștea zice čineva a-cestă konilă, simnă. natărală, elokșîntă de acea elokșîngă a inimăi ne kare n'o află čine-va niči o dată kăndă o kăștă, plină de izbire nentru toți, nentru kă era fericită și nentru kă fericierea face fericiți kiară ne čei reș, își revărșă. nîpă în față dăcea afabilitate kare emia din inimăi. În kăștătăra lăi Edmondă, în vocea sa, în uestălă seă, se afla nșmaș mîngiere și hăpătate nentru čeș ce lă întreba de mi ačesta era kătre dînsălă asnră și severă.

— Ce Dămnezeș! zise Villefort în sine, eată șnă hăiată plăkătă mi șperă kă nă voiș face kă greș ne Renea șă mi zikă bine ai venită de i voiș împlini întiia rekomandare ce mi a făkătă; asta imi va da o hăpă strînsoare de măpă înainte lămiă întreși și o plăkătă șăștare într'șnă koluș.

Și P'acheastă șperanță dăce fața lăi Villefort se învioră, astă-felă în kășă, kăndă își întoarse kăștătărele de la kășetarea sa kătre Dantès, Dantès kare șrmase toate miskăriile fisionomieș jșdekătorășă seă, șșridea ka și kășetarea sa.

— Domnule, zise Villefort, kănosči șă aibi oare-kari inemiči?

— Inemiči, eș? zise Dantès: am parte kă șnt șnă

omș nrea mikș, în kztș starea în kare mș aflș nș mī face inemīčī. Kztș pentrș karakterșlș meș kare   kam izte, m' amș  erkatș totș d'azna a lș imbl nzi kztre  ei s bordinagī mie. Am zeye saș doī-spre-zeye matelođī s b ordinile mele:  ntrebe'ī  ine-v , domnșle, mi vorș spșne kș mș i beskș mi mș resnektș, nș ka n'șnș pșrinte, s nt nrea jșne pentrș a easta, dar ka n'șnș frate m i mare.

— Dar daka n' i inemīčī, poate kș  i  elowī: veī fi nșmitș kanitanș pe k ndș estī de noșz-spre-zeye anī  eia  e   nș nostș  naltș pentrș starea- i; este sș iei  n kșstoriș o femeīș frșmoasș kare te izbes e,  eia  e   ferīcīre rarș  n toate stșrile din lșme; aste doșz nreferīnge ale soarteī vorș fi nștatș sș  i fakș invidiomī.

— Da,  i drentate. Katș sș kșnos i m i bine ne oamenī de kztș mine, mi este kș nștīn z; dar, dak' acesī invidiomī se aflș nīntre amīcīī meī,  i m rt rīseskș kș amī voi m i bine sș nș'ī kșnoskș ka sș nș fiș nevoitș a'ī șrī.

— N' i drentș, domnșle. Katș totș d'azna, ne kztș va fi kș nștīn z, sș vazș  ine-va limpede  nnrejšrșī: mi  n adevrș,  mī parī a fi nș bșiatș ama de demnș,  nkztș voiș sș mș depșrtezș  n nrvīn z- i de regșlele ordinare ale drent đī mi sș  i ajștș  ntř a face sș easș lșmina kom nik ndș- i denșn iarea kare te adșce  nainte-mī. Eatș  rtia akșsatoare: rekșnos i skrișoarea?

 i Villefort skoase skrișoarea din nosșnarsī mi o  n- đīșrș lș Dantès; Dantès o nrvī mi  iti. Șnș norș trekș ne frșntea sa mi zīse:

— Nș, domnșle, nș kșnoskș astș skrișoare;   skimbatș, mi kș toate a estea are o formș kșratș. Orī mi kșm  nsș,   skriș de o mșnș  ndemșnatīkș. S nt nrea ferīcīțș, ad se eiș kī ndș-se kș rekșnos īn z la Villefort, kș am a

faye k' zňš omš prekšm estī domnia ta, kžyī in adevžrğ invidioslš meš è zňš adevžratš inemikš.

Ši, džpž fšlçeršlš kare trekš in okiī jšnelšī kžndš. zise ačeste vorbe, Villefort nžtš sž inçeleagr kžtš enerçiz violintš era askžnsž in ačea blžndeçe d'intiīš.

— Ši akšm, sž vedemš, zise sžbstištšlš, respžnde-mī kžratš, domžle, nž ka zňš akšsatš jšdekžtoršlš seš, dar prekšm zňš omš intr' o posiçijšne falsž respžnde zňšī altš omš kare simte zňš interesš nentž dīnsšlš: če lžkrš è adevžratš intr' ačeastš akšsare anonimž?

Ši Villefort aržnkž kž desgžstš ne masž skri-soarea ne kare i o inanoiasē Dantès.

— Totš ūi nimikš, domžle, ūi eatš adevžršlš kžratš, ne onoarea mea de marinarš, ne amoršlš če lš am nentž Mercédès, ne viaça tatšlšī meš.

— Vorbesçe, domžle, zise tare Villefort.

Džn' ačeia adasše inçetš:

— Dak' arš nžtea sž mž vazž Renea, krežš kž arš fi mžlçsmištš de mine, ūi kž nž m' arš mai nžmi tžietorš de kanete.

— Eī bine! pžržsindš Neanole, kanitanšlš Leclère kžžš bolnavš de o ferbinçealž in kreerī; neavīndš vre zňš medikš in korabiž ūi nevoīndš sž se onreaskž ne niçī zňš nžnktš alš koasteī, fiīndš-kž se gržbia sž se džkž la insula Elbei, boala sa se fžkž din če in če mai rea inkžtš, ne la a treia zi, simçindš kž era sž moagr, mž kižmž līngž dīnsšlš.

“Skžmžšlš meš Dantès, īmī zise elš, jžrž-mī ne onoare kž veī faye čeia če ūī voiš zīče; è vorba de čele mai inalte interese.

“— Īçī jžrš, kanitane, i respžnsei.

“— Eī bine! fiīndš-kž džpž moartea mea komanda

korabieî ȳi se kãvine ka alŝ doilea ȳe estî, s' o ieî sũre insla Elba, sũ desbarũi la Porto-Ferrajo, sũ întrebî de maremalŝ ȳelŝ mare, ũi sũ i daî aȳeastũ skrisoare; poate kũ atãnũi ȳi se va da o altũ skrisoare ũi te va însũrȳina kũ vr' o misiũne. Astũ misiũne kare era sũ mi se dea mie, Dantès, o veî indenlini în lokũ-mî, ũi toatũ onoarea va fi ne seamũ-ȳî.

“— Voiŝ faȳe aȳeasta, kanitane; dar poate kũ va fi kũ nãtinũ sũ ajũngũ ȳine-va aũa lesne kũm kũveȳî lĩngũ maremalŝ.

“— Eatũ ȳnŝ inelŝ ȳe lŝ veî faȳe sũ i se arate, zise kanitanũlŝ, ũi kare va redika toate greșȳile.,,

Ũi, l' aȳeste vorbe, îmi dete ȳnŝ inelŝ.

Era ũi timnũ: dũnũ dozũ ore i veni delirũlŝ; a doza-zi mũri.

— Ũi ȳe fũkũũ atãnũi?

— ȳeia ȳe se kũvenia sũ fakŝ, domnũle, ȳeia ȳe ori kare altũ arŝ fi fũkũtũ în lokũ-mî: ori ũi kũm, rãgũ-minũile ȳnŝ omŝ ȳe moare sũntũ sakre; dar la mari-nari rãgũminũile ȳnŝ maî mare sũntũ nisȳe ordine ȳe katũ a le indenlini ȳine-va. Îmi întinseî dar nĩnzele sũre însula Elba, ȳnde sosîi a doza zi; konsemnai ne toatũ lãmea de ne vasŝ ũi mũ deteî singũrũ josŝ. Prekũm o prevũzũsem mi se fũkũrũ kũte-va greșȳũi ka sũ mũ întrodũkũ lĩngũ marele maremalŝ;

Dar i trimiseî inelũlŝ kare era sũ mî serveaskũ drentũ semnũ de rekũnoașere, ũi toate ȳmele se deskisergũ înaintea mea. Mũ priimi, mũ întrebũ asũnra ȳelorŝ din ȳrmũ înnreȳrũrũ ale morgũi neferiȳitũlũ Leclère, ũi dũnũ kũm prevũzũse aȳesta; îmi dete o skrisoare ne kare mũ însũrȳinũ s' o dũkũ singũrũ la Parisŝ. I nromiseî kũȳi era vorba sũ indenlineskũ ȳele din ȳrmũ voinȳe ale kanitanũlũ meŝ

Mă detei josă, regălai îndată toate afacurile korabiei; dă-n'aceia alergai să mi vâză fidanțata, ne kare o aflaî mai frămoasă și mai izbitoare ka niți o dată.

Măldumitș D-lăi Morrel, trekărămă peste toate a-nevoingele bisericășii; în cele din urmă, domnșle, am stată prekăm și am snășă la čina mea de nșntă; eram să mă kșnșă peste o oră, și aveam aminte să plekă măine la Parisă, kândă, eată-mă arestată dșn'aceia denșnčiare țe semenă akăm o desprețși ne kășă și eă.

— Da, da, mărmără Villefort, totășă ačesta mi se pare kă este adevărată, mi daka esă kșnabilă, é nșmaî din nekșțetare; inkă și astă nekșțetare este lețitimată de ordinile kanitanșăi domniei tale. Dă-mă astă skrisoare țe și s'a dată în insăla Elba, dă-mă kșvintășă kă te vei infășșa la întia țețetare, și dă-te de și kășă amičii.

— Ama dar șnt liberă, domnșle? strigă Dantès în kșlmea bșkșriei sale.

— Da, să mi dai nșmaî skrisoarea.

— Kășă să fiă înaintea domniei tale, domnșle; kășă mi aă lăat'o dinnșșă kă cele alte țeții, și kșnoskă vre o kășe-va în teankășă ačela.

— Așeantă, zise șșbitășă, kare și lăa nășria și mășșe; așeantă; kă era adresată?

— Domnșăi Noirtier, strada Coq-Hérion, Parisă.

Dak' ară fi kășă șă trășnetă ne kanășă lăi Villefort nă lă ară fi lovită k'o isbire mai renele și mai nenreventă; rekășă ne fotolășă seă, de șnde se skășe pe jșmă-tate ka să așșă teankășă de țeție țe se afla eară la Dantès, și resfoindă-lă în grabă, șkoase skrisoarea fatală, a-șșra kăria arăkă o kășășășă plină de o șnaimă nesșșă.

— Domnă! Noirtier, strada Coq Hèron No. 13! mărmașă e! îngălbenindă din ce în ce mai mult.

— Da, domnule, respunde Dantès în mirare; și cunoștii?

— Nu, respunde cu izvoal Vilefort, și servitorul kredincios al reșei nu cunoaște pe konspiratori.

— Este dar vorba de vr'o konspirare? întrebă Dantès, care înțenea, după ce se kreșse liber, a se konrinde de o snaimă mai mare de kătă cea d'întii: dar ori mi kəm, domnule, și am spus'o, nu cunoșteam nici de kəm konrinsă! skrisoare! kă care eram însrvinat.

— Da, zise Vilefort k'și glas șardă, dar și nemele așchia kătre care era adresat!

— Kă să o daș în mna și, domnule, trebia neaprată să și și.

— Și n'ăi arătată nimă! astă skrisoare? zise Vilefort pe kndă țină mi îngălbenindă-se kă kătă înainta în țire.

— Nimă! domnule, ne opoare.

— Nimi nu șie kă erăi pțtoră ală și skrisori ce venia din insla Elba mi era adresată D-și Noirtier?

— Nimi, domnule, afară de cel ce a dat'o.

— E prea multă, e prea multă! mărmașă Vilefort.

Frntea și Vilefort se întneka din ce în ce mai multă kă kătă înainta snre kapă; bzele și albe, mnilă tremștoare, oki și arștori, șcea să pțrșnză în mintea și Dantès cele mai dșeroase temeri.

Dș'această țire, Vilefort lșă să i kază kansă în mnilă sale și remase și minșă apșată de o greșate.

— O Dșneză! meș! ce este, domnule? întrebă kă temere Dantès.

Vilefort nu respunde nimic; dar după kăte-va mi-

nste imi rediká kanáľ nálidě mi deskomnásě, mi maí čiti o datě skrisoarea.

— Ši ziči kě ně sčii če konrinde astě skrisoare ? zise Villefort.

— Pe onoare, řií renetě, domnăle, zise Dantès, ně sčii; dar če ai oare, Dămnezeľě meš! o sě ři ři reš, veí sě kizmě ne čine-va? veí sě zikě křiva sě viř ?

— Ně, domnăle, zise Villefort skřľndě-se, ně te miska d' aič, sě ně ziči nič o vorbě: eš katě sě daš ordine aič, ně domnia ta.

— Domnăle, zise Dantès atinsě, řngeleđeam ka sě ři viš řnr' ajstorě, ně altě čeva.

— N' am trebřinđ de nimikě; o ameđealě trektoare, nimikě maí mlťě: řngrijesče de řns-ři mi ně de mine; resnăde.

Dantès astentě sě ľě řntrebe, dar řn demertě: Villefort křz earě ne fotolixľ seš, năse o mřně řngeatě ne řrnteí kare křřeă de sđoare, mi, nentř a treia oarě, se năse sě čiteaskě skrisoarea.

— Ox! křndě arě sčii če konrinde astě skrisoare, zise elě řnčetě, mi křndě arě afla kě Noirtier ě nřrintele ľđi Villefort, amí ři nerđľě nentř totě d' ařna!

Ši din křndě řn křndě se řita ľă Edmond, ka mi křm křřľľřra sa arě ři nřľľě sřřřma ačeastě bariery nevřzľť kare inkide řn řnimě sekretele ne kari le nřzesče gřra.

— Ax! sě ně ne maí řndoimě! řtrigě elě de o datě.

— Dar, řn nămele čerľľđ, domnăle, řtrigě neferičľľě řřne, daka te řndoesčľ de mine, mi daka mě nřnřđ, řntreabě-mě, mi sřnt gata a ři resnăde!

Villefort ľřkě o silinđ mare, mi, k' řnš toně ne kare voi sě ľě fakě sigřř:

— Domnăle, i zise, čele maí grele saryine rezľľť

în privitym-șii de la interogatorișlă ce șii se va face; nș sunt dar eș stșnînlă, prekșm kreșsem la încenștș, de a șii da îndatș libertatea; nîn' a nș lșa o asemenea mșșșrș, katș sș mș konsșltș kș jșdele de instrșkșșne: de o kam datș, aș vșșștș în ce kinș am șrmatș în privitym domniei tale.

— O! da, domnșle, strigș Dantș, șii șii mșșșmeskș, kșși aș fostș nentrș mine mai mșltș de kștș șnș jșde, aș fostș șnș amikș.

— Ei bine! am sș te mai șiiș înkș kștș-va timnș prisionierș, kștș mai skșrtș timnș vomș nștea; cea d'întișș șarșinș kare se așș în kontra-șii, ę astș skrisoare, șii vezi...

Villefort s'anponiș de kșminș, o arșnkș în fokș, șii stștș nînz kșndș se prefșkș în çenșșș.

— Șii vezi, șrmtș elș, o nimicșkș.

— Oș! strigș Dantș, domnșle, estș mai mșltș de kștș drentateș, estș bșșștateș.

— Dar askșltșmș, șrmtș Villefort, dșn' o asemenea fantș, înceleșii kș poșii avea înkredere în mine, nș ę așș?

— O! domnșle! ordonș, șii șii voiș șrma ordinele.

— Nș, zise Villefort anponișndș-se de jșne, nș, nș voiș sș șii daș ordine, çi konsilie.

— Șșșne, șii mș voiș konforma kș ele ka șii kș nișce ordine.

— Am sș te șiiș nînz de searș ași, în nalatșlăș Dre-șșșii; poate kș va veni altș çineva sș te întrebe: șșșne-și totș ce mi aș șșșș mie, dar niçi o vorbș desne astș skrisoare.

— Îșii promiș, domnșle.

Akșm Villefort era kare se rșga, akșsatslăș reasigșra ne jșdele.

— Înceleșii, zise elș arșnkșndș o kșștștșrș așș-șra çenșșșei kare nșștra înkș forma çșrtiși, șii kare șșta

Vilfort s'apropiă de căminu, aruncă scrisoarea în focu, și stătu
pină se prefăcu în cenușă.

d'asupra flăcărî, acum astă skrisoare   nimerit , numai noi amîndoi o s im  k  a existat ; n  u  o va mai ar ta cineva: f -te k  n  s ii de ea daka u  va vorbi cineva de dînsa, f -te k  n  o s ii f r  temere, mi ve  fi sk pat .

— M  voi  face k  n  s i  de ea, domnule, fii ne nace, zise Dant s.

— Bine, bine! zise Villefort n nind  m na pe kordonul   n i klonocel ; apoi onrind se  n min t l  k nd  era s  s ne:

— Era sing ra skrisoare pe kare o aveai, zise el ?

— Sing ra.

— F   n  j r mint .

Dant s  ntinse m na.

— M  j r , zise el .

Villefort s n .

Komisarul  de poli i  intr .

Villefort se anroni  de ofiterul  n blik  mi i zise k teva-va vorbe la  reki . Komisarul  resp nse printr' n  sing r  semn  din kap .

—  rmeaz  ne domn l , zise Villefort l i Dant s.

Dant s se plek , ar nk  o k t t r  din  rm  plin  de rek nos ing  k tre Villefort, mi emi.

Abia se re nkise  sa d n  d ns l  mi Villefort sim u  k  l  p r sesk  n terile, mi k z  mai f r  sim iri ne  n  fotoli .

Apoi d n' n  min t :

— Ax! D mnezeul  me ! m rmar  el ,  n ce st  via a mi averea!... Daka prok rorul  re el i ar  fi fost  la Marsilia, daka j dele de instr k i ne ar  fi fost  ki mat   n lok l  me , eram s -si  perdat ; mi ast   r ti , ast   r ti  blestemat , era s  m  p ev leask   n abis . Ax! tat ! ta-

тЪ! fivei totă d'azna o nedikъ la fericirea mea în astъ lъme, mi katъ sъ mъ lъntă totă d'azna kъ trekъtălă teă!

Dăp'acheia o lъchire neastentatъ se vъzъ de o datъ tre-kindă prin mintea lăi mi i lămină faya, 'nă sârîsă se desemnă ne gъrăi kare era înkъ sgîrăitъ, okiî lăi scibaticî se fъkăgъ înfinăi mi se pъrăgъ kъ se onrigъ asănra năi kăpătări.

— Аша è, zise elă, 'da, astъ skrisoare kare era sъ mъ nearzъ imi va face starea poate. Aidî, Villefort, la lăkră.

Ми dăpъ че s'a înkredinătă kъ akăsatălă nămaî era în antikameră, sьstîtătălă nrokrorălăi rețelăi emi mi elă, mi se dăse iste snre kasa fidanăatei sale.

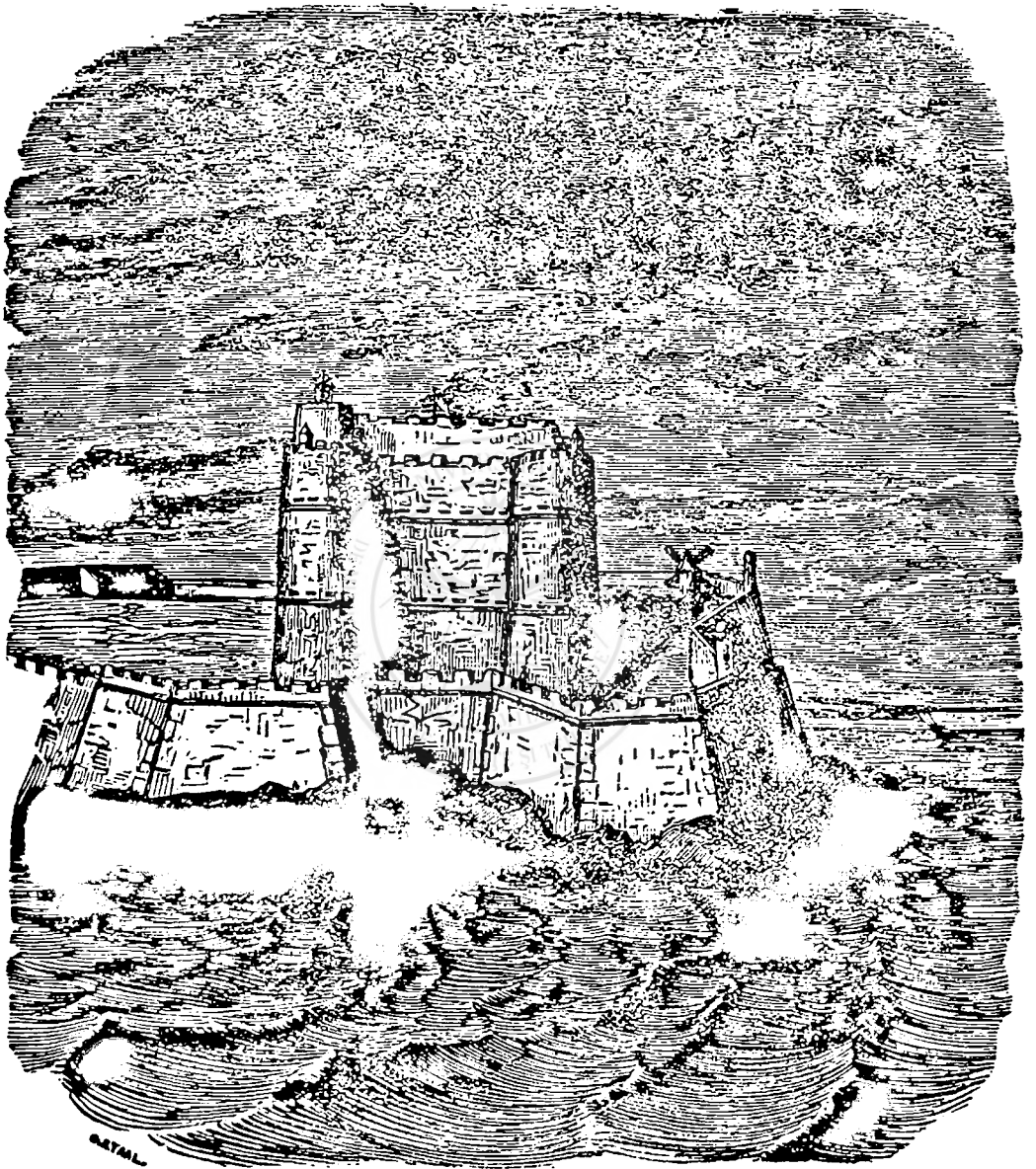
CAPITULŪ VIII.

CASTELULŪ D'IF.

Strebtindš antikamera, komisariš de poliijš fškš žnš semnš la doī ūindarmī, kari se pšserš, žnšlš da dreanta, celš altš da stžnga lšī Dantès; deskiserš o žurš kare komšnika de la apartamentšlš prokšroršlšī reželšī la Palatšlš Drentšjiī, trekšrš kštš-va timnš prin žnšlš din ačele kori-
doare marī ūi intšnekoase kari fakš a se infiora čeī če trekš ne akolo, kiarš ūi kšndš n'aš ničī žnš kšvintš de infiorare.

Prekšm apartamentšlš lšī Villefort komšnika kš Palatšlš Drentšjiī, totš astš-felš ūi Palatšlš Drentšjiī komšnika kš inkisoarea, monšmentš intšnekošš, kare era linitš de palatš, ūi ne kare lš nrivesče kš kšriositate, din toate deskizštorile sale kšskate, kampanila Akšlelorš, kare se inalčš in fačtī.

Džpš maī mšlte intorsšžre prin koridorš, Dantès vžž deskizindš-se o žurš k'o ferestršž de ferš; komisariš de poliijš bžtš, k'žnš ūiokanš de ferš, treī lovitšre kari resš-

Castelulă d'Ir.

pară pentru Dantès ka mi kəm ară fi fostă lovite în inima sa; șua se deskise, amîndoi țindarmii împinseră șuoră ne prisionieră, kare se îndoia înkă. Dantès trekă neste snzi-mîntătoră, mi șua se reînkise kă șgomotă dănz dînsă. Resșla șnă altă aeră, șnă aeră nășrosă mi greă; era în înkisoare.

Îă kondăseră într'o înkăpere destă, de kărată, dar zăbrelită mi verigată; resăltă dintr'aceasta kă vederea lokă-înșei sale nă lă prea făkă să se teamă; ne lîngă. aceasta kăvintele săbstitășăi nrokrorășăi reșelăi, zise k'șnă glasă țe se nășse lăi Dantès așua de nlină de interesă, resșna la șrekia sa ka o dășe promitere de șperanșă.

Era patră ore kăndă Dantès fășese kondășă în kamera sa. Era, dănz kəm așă șnășă, ne la I-îă martiă; prisionieră se așă dar îndată în noante.

Атвчї, simșă, așășăi kreskă la dînsă, din simșă vederei kare se stîșese: la țelă mai mikă șgomotă kare resbia nînz la dînsă, konvîșă fiîdă-kă venia să i dea libertatea, se skăla reșede mi fășea șnă pasă șnre șșă; dar îndată șgomotă se perdea într'o altă direkșăne, mi Dantès kădea eară ne skănelă seă.

În fine, ne la zecă ore ale serei, în momentă, kăndă Dantès încăpea să mi năgză șperanșă, șnă noă șgomotă se făkă așă, kare i se năș astă dată kă se îndrenta kătre kamera sa. În adevăă, nișe năș resșnară în koridoră mi se onrîră îăntea șșei sale, o keiă se îătoarse în broaskă, verișele grîșară, mi bariera masivă de stejară se deskise, lășăndă de o dată să se vază în kamera îășnekoasă șimșitoarea lămină a ambeloră torșe.

La lășirea așestoră doăș torșe, Dantès văză sklinîndă sabiele mi măsketoanele a patră țindarmii.

Elă făcuse doi pași înainte, remase în nemiskare vî-
zîndă acesă adărsă de ptere.

— Veniți să mă căutați? întrebă Dantès.

— Da, respunse unulă dintre ținarmî?

— Din partea D-lăi substituă ală prăkzrogălxî re-
uelă?

— Dar aua mi se pare.

— Bine, zise Dantès, snt gata a vă urma.

Konvinșerea kă venia să lă kaste din partea D-lăi
Villefort făcea ne nefericităă jne să nearză oră ce temere:
îaintă prin șmare, kă mintea linisăită, kă imbletăă liberă, mi
se năse de sine în mizlokăă konvoiaă seă.

O trăsăre astenta la poarta de la stradă; kăcherăă
era ne kapră, șă ofișeră de poliăă medea lîngă kăcheră.

— Pentru mine ă astă trăsăre akolo? întrebă Dantès.

— Pentru domnia ta, respunse unulă dintre ținarmî.

Șrkă-te.

Dantès voi să fakă kăte-va observări, dar șșioara
se deskise, mi simăi kă era îmninsă; niăi kă pteea, dar niăi
kă i trecea prin minte a resista: se află într'șăă minăă me-
zîndă în șndăă trăsărei între doi ținarmî; ceă alăi doi me-
zăre ne skășăă d'îainte, mi trăsăra cea grea se năse pe
kale kă o șșire selbatikă.

Prisonierăă arănkă okii ne ferestre; amîndoză era
zăbrelite, nămaă doar' kă mi skimbăse înkisoarea; de kăăă
asta șșia, mi lă șremăta șșindăă kătre o ăintă nekănoskăă.
Printre verșelele strîse ne șnde abia pteea să treakă o mă-
nă, Dantès rekănoskă kă toate acesea kă trecea în lăngăă
stradeă Caisserie, mi kă prin strada Saint-Laurent mi strada
Taramis se lăsa spre keă.

Îndată văză printre verșelele trăsărei mi printre ver-

pelele monumentalsi lingz kare se afla, lachindz laminele Konsemnei.

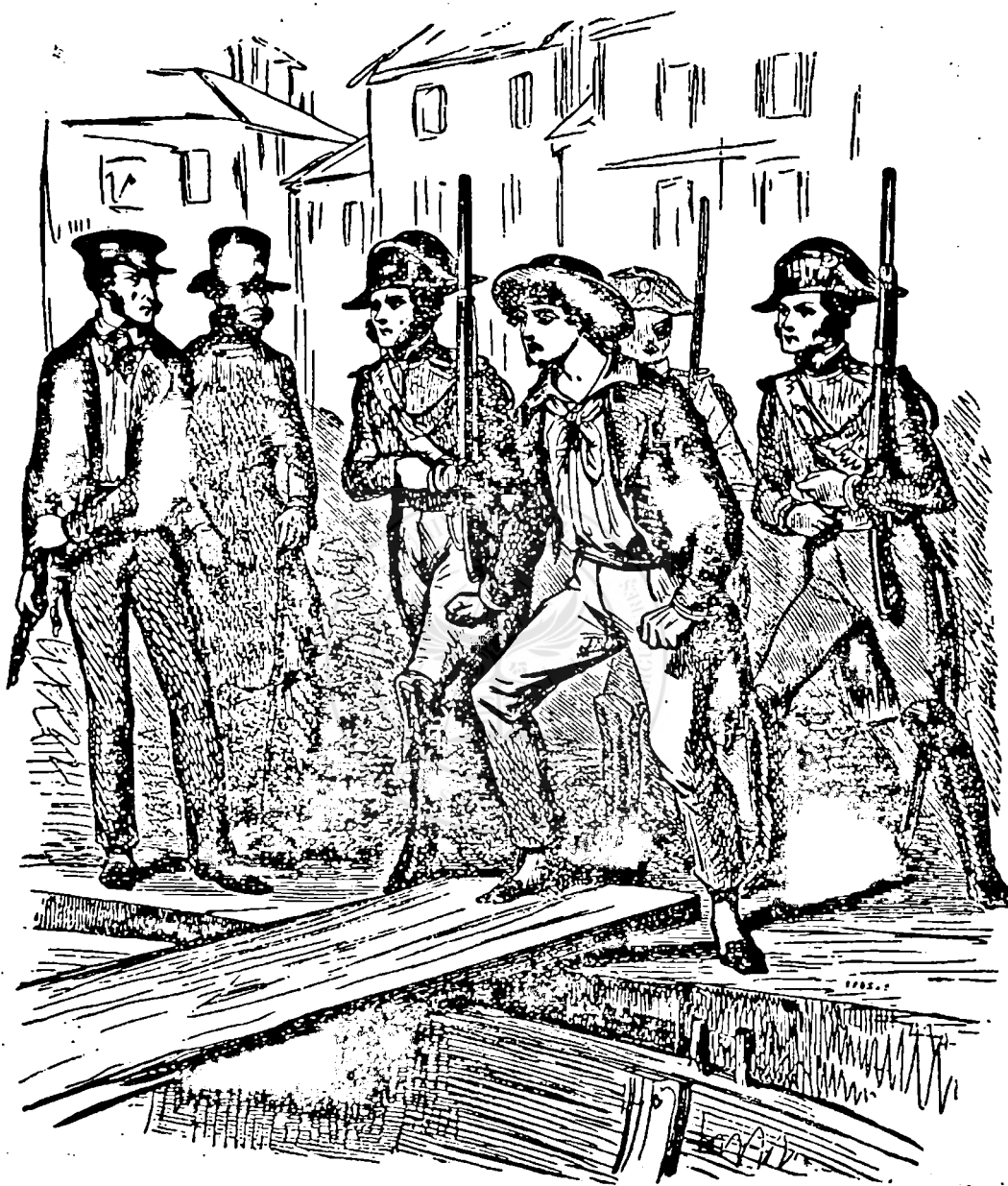
Traszra se onri, oficerz l de noligiz se dete josz, s'anroniz de kornz l gardei; doi-sne-zече soldaui emirz wi se inshiriz; Dantz vedea, la lmina reverberalorz keiz l, sklinindz nachele lorz.

— Oare pentz mine, se intrebz elz, se desfuzuz asemena nstere militarz?

Oficerz l, deskizindz xchioara kare se inkzia kz keia, resnuse la astz intrebare, dar fuz ka sz zikz xnz singorz kxvintz, kzci Dantz vuzz intre amindozz wurele de soldaui o kale fuzkuz pentz dinsz l de la traszuz wi ninz la portz.

Amindoï uindarmiï kari mezxserz ne skaxnz l d'inainte se deterz josz cei d'intiiz, dxn' ayeia ilz fuzkuz sz se dea mi elz, apoi ilz xmarz ayeia kari sta ne lingz dinsz l. Se dxserz kztre o lntre ce xnz marinarz alz vamei o uinea de xnz lanuz lingz keiz. Soldaui se xitarz k'xnz aerz de kxiositate neroadz la Dantz kare se vuzz nusz la nna lntrei totz intre cei natz uindarmi, ne kndz oficerz l sta la nroz. O sgdzire tare depzrtz lntrea de la maruine, natz lonzari nstirz kz vigoare sne Pilon. La o strigare ce se azzi din barkz, lanuz l kare inkide podz l se lusz in josz, wi Dantz se afuz din nortz.

Intia miskare a nrisnierz l, kndz se vuzz in mizlokz l aerz l, a fostz o miskare de bxkuz. Aerz l, e mai libertatea. Resz l dar kz totz nentsz l ayea adiere vioaiz kare adzce ne arinele sale toate miroasele nekunoskte ale nonui wi ale mzi. Kz toate achestea skoase indatz xnz ssninz: trecea ne d'inaintea ayelei Reserve xnde fxsese atz l de fericitz kiarz in dimineaua ayeia, in ora nin' a n fi arestatz, mi nrintre deskiderea arztoare a ambelorz ferestre, sgomotz l voiosz alz xnz balz ajnzcea ninz la dinsz l.

Se duseră către o luntre ce unū marinărū alū vamei o ținea de unū lanțū lingă cheiū.

Dantès își împrechună mânia, își redică okiile la cerș și se răsge.

Barka urma kalea sa; trecurse înainte de Tête-de-More, se afla în fața sînelșii Pharo; era sã mai treacă pe d'înaptea bateriei; asta era o manoperă neînțeleasă pentru Dantès.

— Dar unde mă duceti? întrebă elș ne znelș din țindarmii.

— Veii afla îndată.

— Dar încă o dată...

— Nu ne este ertată a ții da niții o esnlıkare.

Dantès era pe jumătate soldatș: a face întrebări sxbordinașilorș kãgora era oprițã a respunde i se pãrș znelș ce absurdș, și tkã.

Atunci kșuțerile cele mai streine i trecșrș prin minte; și fiindș-kș nu se pãtea face o kșlștorie lãngș intr'o asemenea barkș, și fiindș-kș nu era niții o korabiș ankoratș în partea lokãlșii, krezș kș era sã lș denșiș ne znelș nãnkțã denșitãș de marșine și sã i zikș kș era liberș; nu era legatș, nu fãkșserș niții o çerkare ka sã i pãiș kșlșșme: asta era znelș semnș bunș pentru dînsșlș; ne ling'aceasta sxbstittșlș kare era atãtș de bunș pentru dînsșlș, nu i zisese kș, nu mai sã nu snșiș nșmele çelș fatalș alș lșii Noirtier, n'avea sã se teamș de nimicș? Villefort nu nimicișe faptș kș dînsșlș așea skrișoare nerikșloasș, singșra dovadș ce se afla în kontra lșii?

Astentș dar, mștș și kșuțerștorș, și çerkãndș sã pãtrunșzș, kș așelș okiș de marinarș denșinsș la întșnerikș și dedatș kș spașilș, în negșra nonșii.

Lșsaserș la dreanta insșla Ratonneau, unde ardea znelș fanarș, și, dșpș çe merserș în lãngșlș koastei, ajșnserș la înșlșimea Catalanilorș. Akolo, kșșttșșrele nrisonierșlșii și

Dantès își împreună mâinile, redică ochii la cer și se rugă.

îndoigr̃ energia; akolo se afla Mercèdès, mi se p̃rga în fîb-kare minx̃t̃ k̃ vedea desemnat̃ ne d̃erm̃x̃l̃ înt̃nekos̃ forma vag̃ mi neot̃rît̃ a x̃neî femea.

K̃xm de ñx sñxnea bietei Mercèdès x̃ñ ñresimint̃t̃ k̃ amant̃x̃l̃ ei trecea la trei s̃ste de nauî departe de dînsa?

O sing̃r̃ l̃x̃miñx̃ strel̃x̃ia la Catalanî. Înt̃reb̃nd̃x̃ posiç̃iunea aचेstei l̃x̃mine, Dantès rek̃x̃nosk̃ k̃ ea l̃x̃mina k̃amera fidançatei sale. Mercèdès sing̃r̃x̃ vegia în toat̃x̃ kolonia çea mik̃x̃. Skoç̃înd̃x̃ x̃ñx̃ strig̃t̃x̃ mare, j̃x̃nele p̃stea fi az̃zit̃x̃ de fidançata sa.

O r̃x̃wine fals̃x̃ îl̃x̃ onri. Çe ar̃x̃ zice aचेi oameñx̃ kari l̃x̃ p̃zia az̃zind̃x̃-l̃x̃ strig̃nd̃x̃ ka x̃ñx̃ smint̃it̃x̃?

Remase dar m̃xt̃x̃ mi k̃x okiî inf̃inçî ne aचेa l̃x̃miñx̃: În tim̃ñx̃l̃x̃ aचेsta, barka îuî x̃rma kalea; dar p̃risoniers̃l̃x̃ h̃x k̃xçeta la bark̃x̃: el̃x̃ k̃xçeta la Mercèdès.

Înç̃lç̃imea x̃ñx̃i ter̃im̃x̃ f̃x̃k̃x neṽz̃x̃t̃x̃ l̃x̃mina. Dantès se întoarse mi ṽz̃x̃ k̃ barka înainta în larg̃x̃l̃x̃ m̃rçîi.

Pe k̃înd̃x̃ se çita, absorbit̃x̃ în ñrouria sa k̃xçetare, se ñserẽx̃ nînzele în lok̃x̃l̃x̃ lonetelor̃x̃, mi barka înainta ak̃xm imp̃ins̃x̃ de vînt̃x̃.

K̃x toat̃x̃ nep̃l̃ç̃erea çe simç̃ia Dantès ka s̃x̃ fak̃x̃ noxe înt̃reb̃t̃rî çinç̃arm̃x̃l̃x̃i, se anroniç̃ de dîns̃x̃l̃x̃, mi l̃x̃ñd̃x̃-l̃x̃ de m̃rç̃x̃. i zise:

— Kamarade! în ñxmele konsçiinç̃ei tale, mi ne sold̃ç̃ia ta, te j̃rç̃x̃ s̃x̃ aibi înd̃r̃are de mine mi s̃x̃ mî resñzî, eç̃ s̃nt̃ kanitañx̃l̃x̃ Dantès, Françes̃x̃ b̃x̃ñx̃ mi leal̃x̃, de mi ak̃xsat̃x̃ de ñx sç̃iç̃ kare tr̃dare. Ç̃nde m̃x̃ d̃ç̃eç̃i? sñx̃ne-mî, mi, ñre leç̃ea mea de marinar̃x̃, m̃x̃ voiç̃x̃ s̃x̃ñne datoriei mele mi m̃x̃ voiç̃x̃ învoi k̃x soartea mea.

Ç̃inç̃arm̃x̃l̃x̃ se sk̃ç̃p̃inç̃ la x̃rek̃iç̃ mi se çit̃x̃ la kamarad̃x̃l̃x̃ seç̃. Aचेsta f̃x̃k̃x o miskare çe însemna oare-k̃xm:

mi se pare k̄ în p̄nkt̄l̄ în kare am̄ aj̄ns̄ n'ar̄ fi vre o nek̄viinḡ. Și ȳndarm̄l̄ se intoarse k̄tre Dat̄s:

— Esti Marsilies̄ și marinar̄, i zise, și m̄ în-
trebi ȳnde mer̄em̄?

— Da, k̄ȳ ne onoare, daka s̄ȳ.

— N̄ te taī kan̄l̄?

— Nīȳ de k̄m.

— N̄ mi vine s̄ krež̄.

— M̄ j̄r̄ ne ȳe am mai sak̄r̄ în l̄me. Respn̄-
de-mi dar, te roḡ.

— Dar konsemn̄l̄?

— Konsemn̄l̄ v̄ opres̄e de a mi sp̄ne ȳeia ȳe
voī afla neste zȳe min̄te, neste o j̄m̄l̄a de or̄, neste
o or̄ poate. De k̄t̄, m̄ veȳi sk̄ti n̄n'at̄n̄ȳ de nes̄iinḡa
ȳe mi pare k̄t̄ ȳn̄ sek̄l̄ de mare. Iȳi ȳer̄ asta ka k̄m
mi ai fi ȳn̄ amik̄. Ÿit̄-te, n̄ voī nīȳ s̄ m̄ revolt̄ nīȳ
s̄ Ÿḡ. Și nīȳ k̄ pot̄ s' o fak̄ k̄nd̄ am̄ voi-o kiar̄.
ȳnde ne d̄ȳem̄?

— Afar̄ n̄mai daka n̄ vē fi av̄nd̄ okii legaȳi,
s̄ n̄ vē fi em̄t̄ nīȳ o dat̄ din port̄l̄ Marsilie, dar ai
p̄tea s̄ gȳȳȳi ȳnde te d̄ȳi.

— N̄.

— At̄n̄ȳ, prives̄e ĩmprej̄r̄-ȳi.

Dant̄s se sk̄l̄ și ar̄nk̄ okii sp̄re p̄nkt̄l̄ k̄tre
kare se p̄rea vas̄l̄ k̄ se ĩndrenta, și v̄z̄ la o s̄t̄ de
n̄am̄ ĩnainte ĩp̄ȳȳnd̄se st̄nka ȳea neagr̄ și repede d'a-
s̄nra k̄ria se redik̄ ĩtokmai ka o kreast̄ de kremene ĩn-
t̄nekos̄l̄ kastel̄ d'If.

Ast̄ form̄ k̄rioast̄, ast̄ ĩnkisoare ĩmprej̄r̄l̄ k̄ria
domnes̄e o ama de af̄nd̄ spaim̄, ast̄ fortereȳe, kare face
de trei sek̄l̄ ne Marsilia s̄ tr̄iask̄ din tristele sale tradi-
ȳiȳi, ar̄ȳnd̄-se de o dat̄ l̄ Dant̄s, kare nīȳ k̄ k̄ȳeta

la dînsa; i se пѣгѣ ka знѣи kondamnatѣ la moarte vederea sînzărgătoareî.

— Ah! Dămnezevlă meș! strigă elă, kastelălă d'If! Ńi ce avemă de făkătă akolo?

Ѐindarmălă sărise.

— Doar' nă m'oră fi dăkindă akolo ka să mă inkiză? zrmă Dantès. Kastelălă d'If é o inkisoare de stată, în kare se inkidă nămaî kălnabili nolitivi. N'am făkătă niči o krimă. Săntă jădekători de instrăkăișne săă niskaî-va maăstrăi la kastelălă d'If?

— Mi se pare, zise ăindarmălă, kă é nămaî zăă găvernatoră, temničeră, o garnisonă Ńi zidăi băne. Aidă, amiche, nă te face kă te miră așă de măltă, kăči într'adevără, m'ai face să kreză kă rekănosăi komplăcherea șea bătăndă-ăi jokă de mine.

Dantès strînse măna ăindarmălăi înkătă era să i o răpă.

— Ziči dar kă mă dăkă la kastelălă d'If ka să mă inkiză?

— E de krezătă, respănșe ăindarmălă; dar, ori Ńi kăm, kamarade, nă é de trebăindă să mă strînăi așă de tare.

— Fărgă vr'o altă informare, fărgă vr'o altă formalitate?

— S'aă făkătă formalităăile, s'a făkătă informarea.

— Așă dar, kă toată promiterea D-lăi de Villefort?...

— Nă săiș daka D. de Villefort ăi a dată vr'o promitere, zise ăindarmălă; dar ăeia ce săiș, é kă ne dăchemă la kastelălă d'If. Eă bine! dar ce faăi? Eă! kamaraziloră, alergăi!

Dantès îmbla să se arăpăe în mare printr'o miskare așă de repede ka făăerălă, dar kare n'a skăpată însă dîn vederea depăișă a ăindarmălăi; atăniă patră braăe depene

ilș rejinsr̃ în momentlș k̃ndș nișioarele sale p̃rșsia sk̃in-
dsrele l̃ntrei.

K̃rș earș în f̃ndșlș barcei șrl̃ndș de țrbare.

— Bine! strigș Ńindarmșlș ññndși Ńenskislș la
pentș, bine! eatș k̃m iŃi Ńi k̃vintlș de marinarș! Maĩ in-
krede-te în oamenii ęei bl̃nzil ei bine, ak̃m, sk̃mnșlș meș,
maĩ f̃ vre o miskare, șna singr̃ ñmaĩ, mi Ńi tr̃nteskș
șnș glonș în kanș. Am k̃lkatș int̃islș meș konsemnș; dar,
iŃi resñzș, ñ voiș k̃lka ne alș doilea.

Și mi anlekș k̃ adeṽratș karabina k̃tre Dantès,
kare șimŃi g̃ra ęevei k̃ i atinęea t̃mpla.

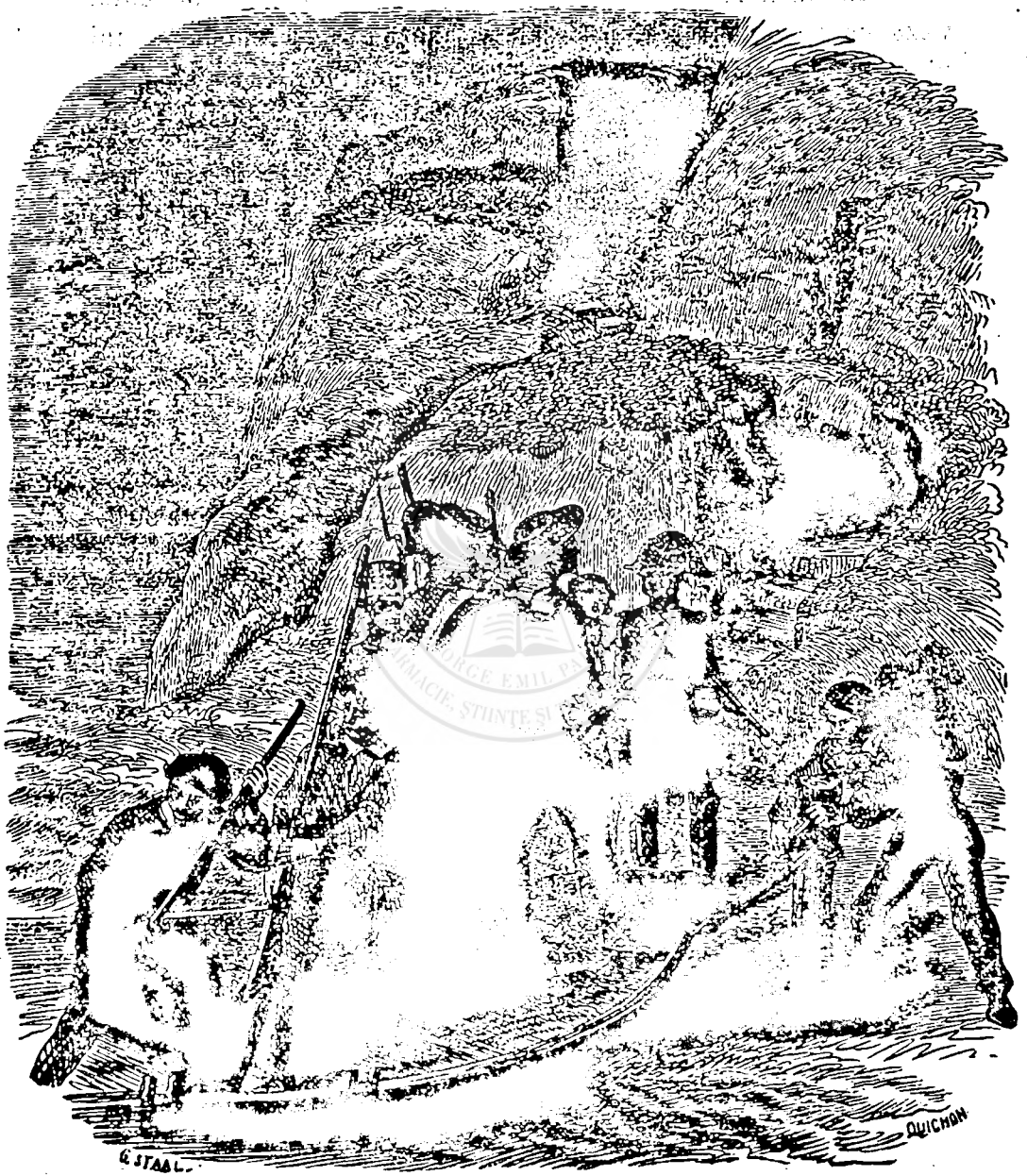
Șnș minșlș, avș idea de a face astș miskare ęe
era nonritș, mi a face astș-felș șb inęeteze nefericirea ne-
astentatș kare k̃rșse asșura lș mi lș k̃ase de o datș în giarele
ei de ṽlțrș; dar tokmaĩ nentș k̃ astș nefericire era ñ-
astentatș, Dantès kreș k̃ ñ va Ńine ml̃tș: anoi mi adșse a-
minte de promiterile D-lș de Villefort; anoi, daka se k̃vine
s'o maĩ sñnemș, astș moartē în f̃ndșlș șnei l̃ntre, venindș
din m̃na șnș Ńindarmș, i se p̃rș șritș de totș.

K̃rș dar nentș a doșar oarș ne sk̃indșrile barcei
skouindș șnș șrl̃tș de țrbare mi rozindș-mi m̃nile k̃ f̃ritș
Maĩ în aęela-mi minșlș o isbire tare șędși l̃ntrea.

Șnșlș din batelari șri ne șt̃nka de kare se atinșese moratș
barcei; o f̃nitș se desf̃șrștș iñreșrșlș șnș skrinete, mi
Dantès inęeleș k̃ sosisr̃ mi k̃ lega barka.

În adeṽrș, gardianii sei, kari lș Ńineau de braye
mi de g̃lerș, ilș silirș șb se skoale, ilș konstr̃nșrș șb se
dea j̃oșș, mi lș tr̃rș șre trentēle kari se șrkș la noarta
ęetșșiei, ne k̃ndș ofișerșlș, armatș k̃ o m̃sketș k̃ bajon-
netș, ilș șrma ne la șnatē.

K̃ toate aștea Dantès ñ f̃kș niș o resistinęe ne-
folositoare. Înęetina lș nrovenia maĩ ml̃tș din inergitș de.

Unul din batelari sări pe stânca pe care se apropiase prora barcei.

turziș, și D. guvernatorș s'a kălkatș. Măne, kăndș se va destenta și va lăa sčiiingș despre ordinele ce te priveskș, poate kș ți va skimba lokșingă. Pînș șna alta, eatș pșne, și o kanș kș apș kolo, și naie în kolșulș ačela: è totș ce poate dori șnș prisionierș. Seara bșnpș.

Și, nîn' a nș kșueta Dantés sș deskizș gșra ka sș i respșnzș, nîn' a nș vedea șnde pșnea pșnea temničerșlș, nîn' a nș kșta sș vazș șnde se afla kana kș apș, nîn' a nș și întoarce okii kștre kolșulș șnde lș astenta ačele naie dip kari era sș și fakș natșlș, temničerșlș lșase lșminarea; și, inkizindș șșa, a gșnitș de la prisionierș ačea lșminș slabș kare i arștase, ka la likșrirea șnș fșlșerș, zidșrile pline de șmezealș ale inkisoareș sale.

Atșnci remase singșrș în întșnerikș și în tșcere, totș așșa de mștș și totș așșa de întșnekosș ka ačele bolte alș kșrora frigș de giauș îlș simșia kș se lșsa ne frșnteaș arzștoare.

Kăndș întșiele raze ale zilei aș readșsș pșșinș lșminș în ačea șpșșmintș, temničerșlș se întoarce kș ordinș de a lșsa ne prisionierș akolo șnde se afla. Dantés nș și skimbare lokșlș. O mșnpș de ferș pșrea kș lș nironise kiarș în lokșlș șnde se onrșe în așșnș; de kștș okișlș seș profșndș se askșndea sșb o înșlștșrș ce i o fșkșse abșrșlș čelș șmedș alș lakremelorș sale. Era nemiskatș și se șita la pșșmintș.

Așș-felș netrekșse toatș noantea în ničioare și fșr' a dormi șnș singșrș minștș.

Temničerșlș s' anroniș de dînsșlș, se învîrti împreșșrș; dar Dantés se pșrș kș nș lș vedea.

Îlș bștș ne șmeri; Dantés tresșri și și skștșrș kanșlș.

— Če, n'ai dormitș? zise temničerșlș.

— Nə sçiș, respnse Dantès.

Temnicerșlș se zità la dñnsłł kə mirare.

— Nə ȳi   foame? ȳrmș elș.

— Nə sçiș, respnse Dantès.

— Veı ȳeva?

— Așı vrea sș vȳzș pe gȳvernatorșlș.

Temnicerșlș dete din ȳmerı mi ewi.

Dantès ilș ȳrmș kə okiı, intinse mȳnile kȳtre ȳșa intredeskisș; dar ȳșa se inkise.

Atȳnı i se nȳș kə i se sfȳșitș nentșlș intr'ȳnș nȳnsełł lșngș. Lakremele kari i inlla pleona kȳrsereș kə doșȳ řișlepe; se trıni kə frȳntea la nȳmintș wi se rȳgș mșltș, adșkındș-wı a minte de toatș viadıı trekȳș, mi intrebȳndș-se insș-wı ȳe nȳkate řȳkșse ne nȳminłł, mi atȳł de ȳșne inkș řindș, kə sș merite o pedeașȳ atȳł de kȳdș.

Zișa se netrekș astș-felș. Abia mȳnkș kȳte-va inbȳkȳtre de nȳne wi bez kȳte-va nikȳtre de anș. Őne-orı sta absorbitș in kȳetȳrile șale, alle orı se invirtia imnreȳrșlș inkisoareı șale, kȳm face o fearș selbatikș inkisș intr'o koliviz de ferș.

Era maı alesș o kȳetare kare lș řȳȳea sș salte: kȳ, ne kȳł ȳinșse kalea, in kare, nesȳindș lokșlș ȳnde lș dȳȳea, remȳsese așa de linisȳitș wi de astımpȳratș, arș fi nȳtșlș de zȳȳe orı sș se arȳȳȳe in mare, wi, așȳndș-se in anș, maı virtosș dȳnș kȳm șuia bine sș inoate, mi dȳnș kȳm era astș-felș de bine denrinsș, in kȳł era ȳnșlș din ȳei maı de frȳnte inotȳtorı din Marsilia, sș desnarș sșb anș, sș skane de gardianı șei, s'ajȳngș marȳinea, sș řȳgș, sș se askȳnzș intr'ȳnș řinıșorș dewaterș, s'astente ȳr'o korabiș ȳepovesș saș katalanș, s'ajȳngș in Italia saș in Spania, wi sș skriș d'akolo sș ȳiș Mercėdès sș lș intilneaskș. Kȳł nentș viadıı sa, nș se ingrijia in niȳi o parte de nȳmintș: orı wi ȳnde marinaril ȳei

bună sântă rară; vorbia limba italiană ca și Toscană, pe cea spaniolă ca și koniță din Vekia-Kastiliă. Ară și trăit liberă, fericită, ca Mercédès, ca tatălă seă, kăci tatălă seă ară și venită ca dînsălă; de oare-če era prisionieră, înkisă în kastelălă d'If, într'aceia inkisoare de unde nă nștea să easă, neschiindă če se făkăse tatălă seă, če se făcea Mercédès, și toate astea nentă-kă se inkrezăse în vorbele D-lăi de Villefort. Era să nebăneaskă: astă-felă Dantès se învîrtia fîriosă pe paiele cele proaspete pe kari și le adăsece temniçerălă seă.

A doua zi, la aceia-și oră temniçerălă întră eară. — Eî bine! îlă întrebă temniçerălă; estî mai kă minte astă-zi de kătlă ieri? — Dantès nă respușe nimikă.

— Să vedemă! i zise aceia, aihi pășină. kărași. Doresăi čeva kare să fî în mîna mea? să vedemă, sîșne!

— Doresă să vorbesă kă guvernatorălă. — Eî! zise temniçerălă kă nenăče, și am mai sîșă kă nă è kă nșingă.

— Pentă če să nă fî kă nșingă? —

— Pentă kă, dăș reglamentele inkisoarei, nă este ertată șișă prisionieră să čeagă aceia.

— Și če lăkră este dar ertată ai? întrebă Dantès.

— O mînkare mai bșă, plătindă čineva, preimblarea, mi kăte o dată kășă.

— N'am trebșingă de kășă, n'am niçă șișă gștă de preimblată, și mînkarea mi se nare bșă; astă-felă nă voiesă altă čeva de kătlă să vșă ne guvernatorălă.

— De mi veî mai skoate șșfletălă totă sîșnîndă-mi aste vorbe, nă și voiș mai adăče de mînkare.

— Eî bine! zise Dantès, de nă mi veî mai adăče de mînkare, voiș mări de foame.

Tonălă kă kare zise Dantès aste vorbe făcă pe temni-
cherălă să krează kă prisionierălă seă era să fîz fericită daka
măria; ama dar, fiindă-kă orî ce prisionieră adăce kăte zeye
solde aproape pe zi temnicherălă seă, temnicherălă lăi Dantès
kămetă la deficitălă ce era să resalte nentă dînsălă daka va
mări prisionierălă seă, mi i zise k'ănă tonă mai îndălită :

— Askăltă: ceia ce doresci ă kă nenătinăz; ama dar
n'ă mai cere, kăci nă s'a mai văzătă ka ănă găvernatoră
să vîz în kamera ănă prisionieră, dăntă chererea sa; de kăttă,
fîi destălă de kă minte, ăi se va erta nreîmblarea, mi se
poate ka o dată, ne kăndă te veî afla în nreîmblare, să
treakă găvernatorălă; atănci îlă veî întreba, mi, de va voi
să ăi respănză, asta lă nrevesce pe elă.

— Dar, zise Dantès, kăttă timnă notă astenta astă-felă
nînz kăndă se va înfăășă o asemenea întîmlare?

— A! eată, zise temnicherălă, o kăntă, treî kăni, wease
kăni, poate mi ănă ană.

— E nrea măttă, zise Dantès; voiă să lă văză kăttă
de kărîndă.

— Ax! zise temnicherălă, să te absorbă astă-felă în-
tr'ă singărtă doringă nenătinăioasă, saă, înainte de ăină-spre-
zece zile, veî nebăni.

— A! nouă krede aceasta? zise Dantès.

— Da, veî nebăni. Totă d'ăzna ama încene nebă-
nia; mai avemă ănă esemnlă aci; ănă abate kare lokăia în
această kameră înainte-ăi, totă promitea kăte ănă milionă
găvernatorălă, nămai kă să i dea drămălă, nînz kăndă i s'ăă
smintită kreeră.

— Și kăttă ă de kăndă a emită d'ăici?

— Doi ană.

— I s'a dată drămălă?

— Nă: lă aă năă în temniă.

— Askăltz! zise Dantès, eș nș sânt abate, nș sânt nebănș; poate kș mș voiș face kș timpăș; dar din neferire, în mințăș ačesta, mī am înkș minșile întreș: am sș șī fakș o altș propănere.

— Kare?

— N'am sș șī daș ăș milionș, kșčī n'am atșta stare; dar șī voiș da o sșț de skșde, daka vreș, în zīa kșndș te veș dșce la Marsilia, sș te lawī la Catalanī, șī sș daș o skrisoare ăneș fete kare se nșmesce Mercédès... nișī o skrisoare, čī nșmaș doșș rīndșrī.

— Dak' așī dșce aste doșș rīndșrī șī așī fi des-koperitș, mī așī nerde lokșș, kare face o mīș livre ne apș, fșr' a maș nșne beneficiere șī mșnkaree; bine vezī dar k'așī fi čelș maș mare prostș ka sș riskș a perde o mīș de livre pentș treș sște.

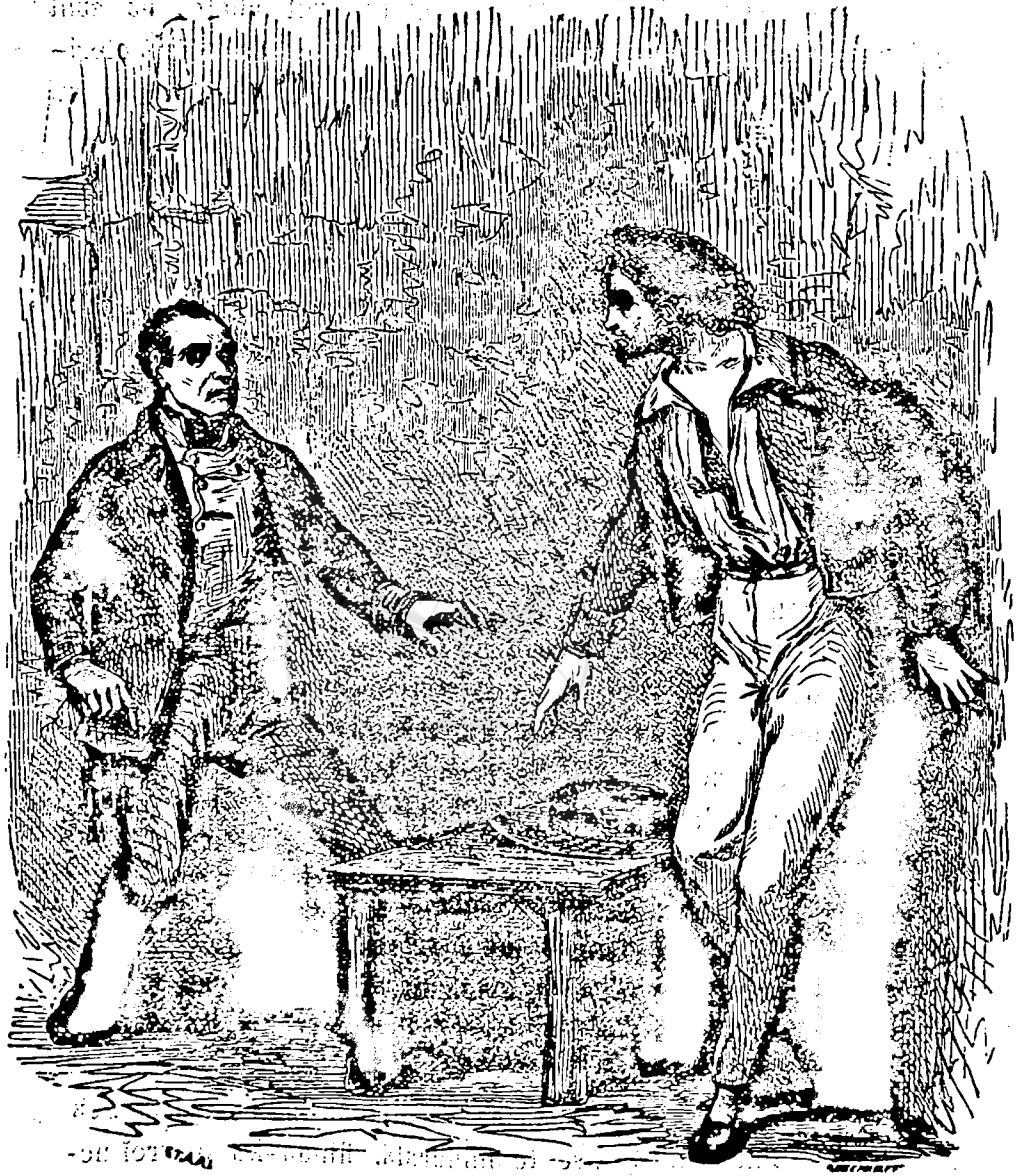
— Eī bine! zise Dantès, askăltz șī șīne minte bine ačesta: de nș veș voi sș sșșī gșvernatorșlș kș doreskș sș i vorbeskș; de nș veș voi sș dșčī aste doșș rīndșrī la Mercédès, saș čelș nșșinș sș i sșșī kș sânt aīčī, într'o zi te voiș astenta dșnș șma mea, șī în mințăș kșndș veș intra, șī voiș sfșrīma kanșlș kș ačestș skșșnelș.

— M'ameninșī! strigș temničerslș trșgīndș-se k'ășă nasș īnderșțș șī nșnīndș-se în apșrare; de sigșrș șī s'aș ītorsș kreerī. Totș așa a īnčenșțș șī abatele, mī în treș zile veș fi nebănș de legatș, ka mī dīnsșlș; bine kș se aflș temnișe la kastelșlș d'If.

Dantès lșș skșșnelșlș șī lș rotī īmpreșșrșlș kanșlșlș seș

— Bine! bine! zise temničerslș, fiīndș-kș o vreș negreșitș, voiș īnșuīnșa ne gșvernatorșlș.

— Așa vezī! zise Dantès lșșndș skșșnelșlș josș șī șezīndș ne dīnsșlș, kș kanșlș plekatș șī kș okī selbștīčīșī, ka kșm īntr'adevșrș se fșcea nebănș.

— Ascultă! zise Dantès, nu sunt nebun; poate că mă voi face.

Temniçerlâ ești, mi, dâp'ână mină, se întoarse kă patră soldați mi zăă kanorală.

— Din ordină gâvernatorlă, zise elă, desçindeți ne prisionieră în inkăperea çe se află sâb açeasta.

— În temniçă, va sâ zikă? întrebă kanorală.

— În temniçă. Kată ka nebăni sâ fiă pșă kă nebăni dinnreă.

Çei patră soldați pșeră șăna ne Dantès; kare kăză într'ână felă de atoniă mi îi zămă fără resistinçă.

Îă făkără sâ desçinză çinçi—supre—zeçe trente, mi desçiseră șăna zăei temniçe în kare întră mărmarăndă:

— Are drentate: kată ka nebăni sâ fiă pșă dinnreă kă nebăni.

Șăna se inkise eargă, mi Dantès merse înainte, kă mănile întinse, nînă kăndă simți zidă; atănui weză într'ână zăgiă mi remase nemiskată, ne kăndă okii lăi, dedăndă—se pșădă kăte pșădă kă întănerikă, înçenea sâ zăreaskă obiektele din kasă.

Temniçerlă avea drentate; pșădă linsia lăi. Dantès ka sâ fiă nebăni.

CAPITULU IX.

Seara fiantării.

Villefort, după cum am văzut, lăsase eară drumul și ieșise din casă, și, întorcându-se în casa doamnei de San-Méran, află komeseni pe cari îi lăsase la masă trecuri în salon și lăundă kafeala.

Renea lă astenta kă o nepache pe kare o simția și toată societatea cea altă. Prin șrmare fă priimită kă o esklamare generală.

— Eă bine! țietoră de kanete, snrijină de stată, Brătăs regalistă! strigă șnălă, ce mai ă? șă vedemă!

— Eă bine! șntemă oare amenințări de vr'șnă noă reșimă ală Teroarei? întrebă altă.

— Kșnkșșnălă din Korsika emit'a oare din nesșerea sa? întrebă ală treilea.

— Doamnă markisă, zise Villefort anșnșndă-se de fiștoarea sa soakră, viș șă te rogă a mă erta daka șnt

silită a vâ pârzi astă-felă... Domnule markisă, amî pzteă sâ am onoarea de a ți snăne doxă vorbe în partikulară?

— A! dar într'adevără kă trebăe sâ fiă ceva seri-osă? întrebă markisa vâzîndă norălă kăre întăneka frăntea lăi Villefort.

— Atălă de serioasă, înkălă sânt silită sâ vâ cheră voia nentă kăte-va zile. Astă-felă, șmă elă întorkîndă-se kă tre Renea, vededă daka trebăe sâ fiă serioasă?

— Печі, domnule? strigă Renea nenătîndă sâ mî a-skănză miskarea ce i făcea astă năvelă neastentată.

— Va! da, zise Villefort; trebăe sâ plekă.

— Ші unde te dăci? întrebă markisa.

— Asta è sekretălă drentăgiă, doamnă: kă toate a-
stea, dak'aveđi čineva vre o komisiune nentă Parisă, am
șnă amikă kare va nleka la Parisă astă seară mî kăre se
va însărcina kă năcere.

Toată lămea se șită șnălă la altălă.

— Mî a! cherălă șnă minălă de konvorbire? zise
markisălă.

— Da, sâ trečemă în kabinetălă domniei tale, daka
voiesăi.

Markisălă lălă brășlă lăi Villefort mi emi kă dășălă.

— E! bine! întrebă ačesta sosîndă în kabinetălă
ce se petreče? Vorbesče.

— Nisče lăkrări ne kari le kreșă kă sântă foarte se-
rioase, mi kari fakă neapărată nlekarea mea la Parisă kășă
în minălălă ačesta. Akam, markise, cartă-mi îndăskăta
brătalitate a întrebării, a! venisări în stată?

— Toată starca mea è în înskrîngisut: de la meșă
nînz la meante sșto do mi! do franči auroane.

— E! bino! vindo-le, markise, vindo-le, șăș
răinată.

— Dar kým vei sť le vlnzď d'aičĩ?

— Aĩ žnř acentř de skimbř, nř ě ama?

— Da.

— Dř-mĩ o skrisoare křtre dńsřlř ka sť le vlnzř řr'a perde o sekřndř; noate kiarř kř voiř sosi prea țrziř.

— Dřace! zise markisřlř, sť nř perdemř dar timnřlř.

— Mi se nřse la o masř, mi skrise o skrisoare acentřlř seř de skimbř, ĩn kare ĩ ordona sť vlnzř kř ori ĉe pređř.

— Akřm kř am aĉeastř skrisoare, zise Villefort stringĩndř-o kř ĩngrijire ĩn portfoliřlř seř, ĩmĩ mai trebře mi alta.

— Pentř ĉine?

— Pentř reęele.

— Pentř reęele?

— Da.

— Dar nř křlezř sť skriř astř-felř Maieștřũĩ Sale.

— Niĉĩ eř nř o ĉerř de la domnia ta, dar te ĩnșřĉinezř sť o ĉerĩ de la D. de Salvieux. Katř sť mi dea o skrisoare prin mizlokřlř křria sť notř pťrřnde nĩnř la Maieștatea Sa řr'a fi sřnřsř la toate formalitřũile de ĉerere de așdĩmũ, kari mř notř faĉe sť perzř žnř timnř preęiosř.

— Dar n'ai ne sięilarřlř kare are ĩntrřrile sale la Țșilerĩ, mi prin mizloĉirea křrřia poęĩ sť ĩntri zi mi poante la reęele?

— Da, řlřř ĩndoialř, dar nř trebře sť ĩmparũ kř altř meritřlř nřvelei ĉe o notř. Mř prĩĉeni? Sięilarřlř m'arř ľsa firesĉe ĩn alř doilea rangř mi mi arř ľsa totř benefiĉiřlř ľskřřlř. ĩęĩ sřnřř nřmaĩ žnř ľskřř, mřrkise: kari-era mea ě asĩęratř daka voiř așnũe la Țșilerĩ ĉelř d'ĩntĩř, křĉĩ voiř faĉe reęelřĩ žnř serviĉiř ne kare nř ĩ va fi ertatř sť ľř zite.

— Dă-mi un semn că ai venit să mă vezi. —
— Nu pot să vin să te văd, dar pot să te văd eu. —
— Cum? —
— Prin intermediul scrisorilor. —
— Dar eu nu scriu. —
— Scrie-mi, măcar o dată pe săptămână. —

— Dar eu nu scriu. —
— Scrie-mi, măcar o dată pe săptămână. —

— Cariera mea e asigurată dacă voiți să-mi dați un semn la Tuileries. —
— Nu pot să vin să te văd, dar pot să te văd eu. —
— Cum? —
— Prin intermediul scrisorilor. —

— Daka este aша, skъmpxlъ meщ, merцї de te nre-
gъtesche nentrъ drъmъ; eщ voiщ kїъma ne D. Salvieux, mi
lъ voiщ face sъ skriъ skrisoarea kare цї va їnlesni trecerea.

— Bine, nъ perde timpъ, kъчї їntr'ъnъ patrаръ de
orъ katъ sъ mъ aflъ ne drъmъ.

— Onresche-цї trъsъra їnaintea porцїї.

Еъъ niчї o їndoialъ; mъ veї skъsa ne їngъ markisa,
mi ne їngъ damicela de San-Meran ne kare o пъъseskъ
їntr'o asemenea zi kъ o пъgere de reщ foarte mare.

— Le veї afla ne amїndosъ їn kabinetxlъ meщ, mi
veї nъtea sъ цї ieї zїxa bъnъ de la ele.

— Ёцї mъlyъmeskъ de o sъtъ de orї; vezї de skri-
soarea mea.

Markisxlъ sъnъ; nъ lakeщ veni.

— Zi kontelxї de Salvieux kъ lъ astentъ.

— Dъ-te akъm, ъrmъ markisxlъ їndrentъndъ-se kъtre
Villefort.

— Bine, mъ dъkъ mi mъ їntorkъ.

Ѕїї Villefort emї ne fъga; dar, la ѡmъ, їmї adъse
a mїnte kъ nъ sъbstitxtъ alъ prokъrorxlъ reцelxї kare arъ fi
vъzxtъ de чїne-vъ dъndъ fъga arъ riska sъ nearzъ repaxsxlъ
oraxxlъ їntregъ. Ёmї lъ їmbletxlъ obїчїnsїtъ, kare era kъ
totxlъ maїstralъ.

La ѡma sa, vъzъ їn ѡmbrъ ka o fantasmъ albъ kare
lъ astenta їn niчїoare mi nemiskatъ.

Era frъmoasa konїlъ Catalапъ, kare, neaffъndъ ni-
mikъ desnre Edmondъ, emise ne nontatъ din Pharo ka sъ
vїtъ sъ afle їnsъ-mї kъvїntxlъ nentrъ kare s'a arestatъ aman-
txlъ eї.

L'anponierea lxї Villefort, se deslini de la perete de
kare sta rezimatъ mi veni sъ i taie drъmxlъ. Dantъ vor-
bise sъbstitxtxlъ desnre fidanъata sa, mi Mercédès n' avъ niчї

o trebziingz de a se nemi ka s' o konoaskz Villefort. Fz in mirare vyzindz frmxsecea mi demnitatea konilei, mi, kzndz ilz intrebz ce se flkxse amantzlz ei, i se nrx kz elz era akxsatzlz, mi kz ea era jzdele.

— Omzlz de kare vorbesu, zise renezitz Villefort, e znz mare kxlnabilz, mi nrx notz face nimikz pentrx dlnszlz, damicelz.

Mercédès fz nrididitz de plznsetz, mi, vyzindz pe Villefort kz voia sz treakz inainte, ilz mai onri o datz.

— Dar celz pxginz snxnemi xnde este; intrebz ea, ka sz notz sz aflz daka e mortz saz mai trzesce?

— Nz suiz, nrx mai e in mzna mea, respnxse Villefort.

Mi, sxpratz de acea kxztxtzrz finz mi acea atitzi-
ne rrgztoare, impinse pe Mercédès, mi intrz inkizindz isto
zma, ka kxm arz fi voitz sz lase afarz acea dzgere ce i
se adzcea.

Dar dzgerea nrx se lsz sz o imbrncxaskz cine-va
astz-felz. Ka szpeata cea mortalz de kare vorbesce Virgi-
liz, omzlz rznitz o dzce kz sine. Villefort intrz mi inkise
zma; dar, ajxngindz in salonzlz sez, i se indoirz penzkii.
skoase znz sxsninz kare semzna a plznsetz, mi se lsz sz
kazz pe znz fotoliz.

Atxnzi, in fzndz lz aqestei inime bolnave se nrxkz
intzia seminz a xnei bxbe de moarte. Aqestz omz pe ka-
re lz sakrifika¹ ambiziunii sale, aqestz inoqintz² kare plz-
tia pentrx tatzlz sez celz kxlnabilz³ i se arztz palidz mi a-
meninxztorz, dzndz mzna fidanqatei sale palide ka mi dln-
szlz, mi tirindz dzpx dlnszlz remxmkarea, nrx aqeia kare
face sz salte ne bolnavz ka fzriomii fatalitzzii antice, dar
aqea mxstrare sxrdz mi dzgeroasz kare in xnele minzte, lo-

1 Jertzia. 2 nevinovatz. 3 vinovatz.

vesche în inimă și o sfințită la adăcherea a mințe a unei fapte trekăte, sfințierea ale kărgia dăgeri sviknitoare sâpa xhă reș kare se afăndă din ce în ce nînz kăndă omoargă.

Atănci sâfletă să achestă omă măi remase înkă xhă mîntă la îndoială. De măi mălte ori cherse nedeansa kă moarte în kontra akăsağiloră, și asta nă kă vr'o altă miskare, fără nămăi kă așeia ce o dă lănta xhăi jădekătoră kă akăsată; și tođi așei akăsađi dănz ce aș fostă esekătađi*, mălyămită fălyerătoare șale elokăingă, nă lăsaseră niči măkară xhă noră ne frăntea sa, kăyă așei akăsađi era kălnabilă, saș celă năyînă astă-felă îi kredea Villefort. Dar kătă nentă astă dată era kă totă altă șeva: astă nedeansă a inkisorii nentă totă d'ășna, o anlikase xhăi omă kare nă era întră nimikă kălnabilă, xhăi inoșintă kare era să făr neste năyînă fericită, și nă nămăi kă i rănia libertatea, dar și fericierea: astă dată nă măi era jădekătoră, či omoritoră.

Și kășetăndă l'ășeasta, simșia așea măstrare șărdă ne kare o deskriserămă, și kare nă i era kănoskătz nîn' atănci, resăntăndă în făndăle inime șale și imnlăndă nentăle kă nășe temeri dășerte. Astă-felă se întimnlă xhăi rănită kare, însăinșată fiindă de o sășferingă tare de instinktă, nă și anșonă niči o dată fără să tremăre deșităle de rana sa deskisă și sășșerată înainte d'ă se inkide rana sa.

Dar rana ne kare o nriimise Villefort era dintr'ășele ce nă se inkidă și kari se deskidă măi sășșerate și măi dășeroase de kătă la inșenșă.

Daka în așestă minșă, dășele glasă ală Reneei ară fi resănată la șrekia sa ka să i șeară ertare, daka frămoasa Mercédès ară fi intrată și iară fi zisă: „În nășele lăi Dășmnezeș kare ne nriivesche și kare ne jădekă, înapoiază-mi amantăle”, da, așea frănte ne jășălate îndoiță săș neșesitate

* Omorăgi.

s'arǎ fi plekatǎ de totǎ , ŝi kǎ mǎna sa űngeatǎ arǎ fi semnatǎ fǎrǎ űndoiatǎ ordinǎlǎ de a libera ne Dantès , kiarǎ de i s'arǎ fi űntűmnlatǎ orű ce dǎn'aveasta ; dar niĉi űnǎ glasǎ nǎ mǎrimǎrǎ űn tǎcere , ŝi űŝa nǎ se deskise , fǎrǎ nǎmaű ka sǎ lase sǎ űntre feĉiorǎlǎ seǎ , kare veni sǎ i zikǎ kǎ kaiű de postǎ era nǎŝi la kaleaska de drǎmǎ.

Villefort se skǎlǎ saǎ , ka sǎ zikǎ maű bine , sǎri ka űnǎ omǎ ce trǎsmfǎ űntr' o lǎntǎ interiorǎrǎ* , alergǎ la skriitorǎlǎ seǎ , nǎse űn posǎnarele sale totǎ aǎrǎlǎ ce se afla űntr' o kǎlǎ , se űnvűrti űnǎ minstǎ amegitǎ nűn kamerǎ , kǎ mǎna ne frǎnte , ŝi artikǎlǎndǎ kǎte-va kǎvinte fǎrǎ ŝirǎ ; ne űrmǎ , simĉindǎ kǎ feĉiorǎlǎ seǎ i nǎsese mantela ne űmerű , eŝi , se arǎnkǎ űn trǎsǎrǎ , mi zise kǎ űnǎ glasǎ skǎrtǎ s' anǎce ne strada Marelǎi-Kǎrsǎ , la D. de San-Méran.

Neferiĉitǎlǎ Dantès era kondamnatǎ**.

Dǎnǎ kǎm nűromisese*** D. de San-Méran , Villefort aflǎ ne markisa mi ne Renea űn kabinetǎ. Vǎzűndǎ ne Renea , jǎnele tresǎri ; kǎĉi krezz kǎ era sǎ i maű cearǎ libertatea lǎi Dantès. Dar , vai ! katǎ s' o snǎnemǎ űn rǎmi-nea egoismǎlǎi nostrǎ , frǎmoaŝa fetiŝoarǎ nǎmaű la űnǎ lǎkrǎ kǎĉeta : la plekare lǎi Villefort !

Ea izbia ne Villefort , Villefort era sǎ plece űn minstǎlǎ kǎndǎ era anűoane sǎ devűz souǎlǎ ei , Villefort nǎ nǎtea sǎ snǎiz kǎndǎ era sǎ se űntoarkǎ , ŝi Renea űn lokǎ sǎ plǎngǎ ne Dantès , blestemǎ ne omǎlǎ kare , nűn krima sa , o desnǎrgia de amantǎlǎ ei.

Dar ce era sǎ zikǎ Mercédès ?

Biata Mercédès se űntűlnise , űn űngǎlǎ stradeű Lojeű , kǎ Fernandǎ , kare o űrmase ; se űntorsese la Catalanű ; mi se arǎnkase ne natǎi maű mǎltǎ moartǎ ŝi desperatǎ. űnaintea aĉestǎi natǎ , Fernandǎ űnĉenǎkiase , mi , strűngűndǎ mǎna

* Din űntrǎ. ** Osfnditǎ. *** Fǎrgǎdsise.

Înaintea acestui pată Fernandă ingenuchiase.

sa îngiecată, pe care Mercédès nici că kămeta s'o retragă, o akoneria kă sbrătrî arzătoare, pe cari Mercédès nici că le simjia.

Petrekă noantea astă-felă. Lamna se stinse kăndă nă mai avă zntă-de-lemnă: ea nă mai vzbă întănerikălă nrekă nă vzbăse nici lămina, și ziba o anăkă fără ka să o fi vzbătă ea.

Dărearea năsese înainteî o bandă ce nă o lăsa să vază altă ceva fără nămai pe Edmondă.

— Aiă estî? zise ea în-fine întorkîndă-se kătre Fernandă.

— De a seară, nă teamă nărăsită, resnăse Fernandă k' zntă săsnîă dăreosă.

D. Morrel nă se jinea de bătătă: elă aflase că în șrma interogatorikă seă, Dantès făsese kondăssă la înki-soare; atăncă alergase la tojă amikă seî, se înfăjșase la nersoanele din Marsilia kari nătea să aibă vre o înfăjșă; dar șgomotălă se și resnădise că jănele făsese arestată ka aientă bonanartistă, și, fiindă-kă în epoka așeia șei măi kăteztorî năvia ka zntă vișă smintită ori ce șerkare a lăi Nanoleon ka să se măi șrșe pe tronă, întămninădenî reșeală, temere și refășă, și se întăseșe a kășă desperată, dar mărtărisindă însă că pozișionea era gravă și că niminî nă nătea să fakă ceva.

Din parteî, Cadărouse era foarte neastămnărată și elă și foarte șăpnărată. În lokă de a eșii nrekăm făkăse D. Morrel, în lokă de a șerka ceva în favoarea lăi Dantès, nătră care nici că nătea ceva, se înkisese că doză bătălie de vină de kăsisă*, și se șerkase să și înșe neastămnărălă în bejă.

Dar, în ștarea minjiloră în care se afla, doză bătă-

* Băștră făkășă din tr'zntă felă de koakăze.

lie era prea puțină lăcră ca să i poată stinpe jădekata; remăsese dar nrea beată ca să poată a se dăce să kaste altă vină, și nă atăță de beată înkăță beția să i fi stinsă adăcere a minte, kă totăță rezimată în fața amândororă bătilieloră sale goale ne o masă skionpăndă și vâzîndă kăm danuă la resfrăncerea lăminării sale kă festila lăngă toate fantamele acelea ne kari le a semănată Hoffmann ne manșkrisele sale xmede de ponchiă ka o păbere neagră și fantastikă.

Nămaî Danglars nă era niči săpărată niči în vre xăă neastămpăță; Danglars era kiară voiosă, kăči îmi resăbnase de xăă inemikă și și asigărase ne *Faraonă* lokăță ce se temea să nă lă nearză. Danglars era xăă omăă din ațea ce săă să kalkăle și kari se naskă kă o pană dăpă xrekăă și xăă kălimăre în lokă de inimă: nentă dănsăă totăă era în lămea asta săstrakăă săă îmăăăire, și o țifă i se părea kă măăă maă păăăăă de kăăă xăă omăă, kăndă ațea țifă nătea măăi totăăă ne kare ațelă omăă îăă nătea skăăea.

Danglars se kăkase dar la ora sa obiăăăăă și dormia în linisăe.

Villefort, dăpă ce păăăăă skrisoarea D-lăă de Salvieux, dăpă ce îmăăăăă ne Renea ne amăăăăă obrăăăăă, dăpă ce săăăăă măăna doamnei de San-Méran și străăăăă ne a markisăăăăă, alerga kă posta ne dăăăăă de la Aix.

Tatăăăăă lăă Dantès măăria de dăăăăă și de neastămpăăăăă. Kăăăăă nentăăăăă Edmondăăăăă, săăăăă ce se făăăăăă.

CAPITULŪ X.

Miculū cabinetū din Tuilerii.

Sz lszsmš ne Villefort ne dršmslš Parisxlš, žnde, mšlšsmiž intreižilorš kšlšsš ne kari iž plžtesče, se dšcea in fšga mare, Ńi sz pštršndemš, printre cele dozš saš trei saloane če pšcedš, in mikšlš kabinetš alš Txilerielorš, kš fereastra arkšitš, atžtš de bine kšnoskštš kš a fostš kabinetšlš favoritš alš lšš Napoleon Ńi alš lšš Lšdovikš alš XVIII Ńi kare este astž-zš alš lšš Lšdovikš-Filinš.

In ačestš kabinetš, rečele Lšdovikš XVIII, mežindš inaintea žneš mese de nškš ne kare o adšsesse de la Hartwell, Ńi kare, dšnž žna din ačele manie če sšntš familiare personajelorš čelorš marš, i plžcea kš partikšlaritate, askšlta kš destšlš žmšrinuž žnš omš ka de la činčš-zęčš nš- nš la činčš zęčš Ńi doš de anš, kš nšrlš kšrgšntš, kš š- gšra aristokratikš Ńi k'žnš portš skrgšnšlosš, ne kšndš insemna ne marčine žnš volšmš din Oraužš, edičisnea lšš Gry-

— Întră, baroane, și spune ducelui ce scli mai noii.

phius, destulă de nekorektă de mi stimată, mi kare se lo-
via multă kă observările cele resniktoare ale Maiestății Sale.

— Zică dar, domnule...? întrebă regele.

— Kă sânt foarte neastimțrată, sire.

— Adeuțrată! visat' ai oare meante vache grase mi
meante vache slabe?

— Nă, sire, kăci asta nă ne ară fi anșniată altă ceva
de kăță meante anī roditorī mi meante anī de foamete, mi
k'șnă rețe așă de prevăzătoră, nekăm este Maiestatea Voas-
tră, nă ne tememă de foamete.

— De kare altă bičiș è vorba, skămnălă meă Blacas?

— Sire, mă temă kă am kvintălă de a krede kă se
redikă o mare fărțnă în partea despre Mează-zi.

— Ei bine! skămnălă meă konte, resnăse Lădovikă
XVIII, kreză kă n' ai bāne sčingē, mi sčiș positifă din kon-
tra, kă timnălă è nrea frămosă în partea lokălă.

— Ori kăță de omă de snirită era Lădovikă XVIII, i nă-
cea glămele șmoare.

— Sire, zise D. Blacas, celă nșuină ka să asigărī
șnă servitoră kredinșiosă, n' ară nătea Maiestatea Voastră să
trimiș în Languedoc, în Provența mi în Delfinată, oamenī
sigărī kari să i fakă șnă ranortă despre sniritălă astoră trei
nrovingie?

— *Canimus surdis*, resnăse regele, însemnăndă me-
reș ne marșinea lăi Orașă.

— Sire, resnăse kărtesanălă rizîndă ka să arate kă
înțeleșea semistikălă noetălă din Venșsa, Maiestatea Voas-
tră poate avea multă drentate inkrezîndă-se în sniritălă celă
bșnă ală Franșiei; dar mă temă de avea multă gre-
șeală temîndă-mă de vr' o înșerkare desnerată.

— Din partea kăi?

— Dintr' a lăi Bonaparte, saș celș năginș dintr' a partidei sale.

— Skămnălș meș Blacas, zise reșele, mș onresși din lăkrș kș snaimete tale.

— Și ne mine, sire, mș onresși de a dormi kș sigșranșă țe o ai.

— Asteantș, skămnălș meș, asteantș: am o notș foarte fericițș asșnra lăi *Pastor cum traheret*; asteantș, și vei șrma mai apoi.

Se făkș șnș minștș de țcere în kare Lădovikș XVIII înskrise, k' șnș skrisș ne kare lă fșcea kșlș de mșnșntș e-ra kș pștingș, o noșș notș ne marșinea lăi Orașiș. Și, dșnș țe a skrisș astș notș:

— Șrmeazș, skămnălș meș konte, zise skălșndș-se k' șnș aerș foarte mălșșmitș ka șnș omș țe krede kș are o ideș kșndș a komandatș idea altșia; șrmeazș, te askălș.

— Sire, zise Blacas, kare avășese șnș minștș șne-ranșă de a konfiska ne Villefort din profitălș seș, șșnt și-litș sșșșșșș kș nșșșntș așete șgomote șimșle și fșrș te-meiš, așe nșvele șimșle în vintș kari mș neastșmșrș-E șnș omș kș minșile întreși, kare meritș toatș în-krederea mea și kare ă însșrșinatș de mine a vegia partea desnre Meazș-zı (dșșele se řdoi șnș minștș zikřndș așete vorbe), kare șosesșe kș nōsta ka sș mī șnșiș: Șnș mare perikălș amenișș ne reșele. Atșnși am alergatș, sire.

— *Malà ducis avi domum*, șrmeș Lădovikș XVIII în-semnșndș.

— Maiestatea Voastrș řmī ordonș sș nș mai ștrșșieskș asșnra șșbiektălși așestșia?

— Nș, skămnălș meș konte; dar lănșesșe-și mșna.

— Kare?

— Ori kare vei voi, kolo la ștșnșă:

Baronul Dandré

— Și se skarninț ka sȳ i treakȳ de ȳritȳ, zise reȳele.

— Se skarninț? întrebȳ kontele; ȳe va sȳ zikȳ Maie-
statea Voastrȳ?

— Eĩ! da, skȳmnsȳ meȳ konte, aĩ ȳitatȳ kȳ aȳestȳ omȳ mare, aȳestȳ eroȳ, aȳestȳ semi-zeȳ, lȳ a anȳkatȳ o boalȳ de nele kare ilȳ mistȳe, *prurigo*?

— Înȳ sȳ mai vezĩ, domnȳle konte, ȳrmȳ minist-
trȳlȳ poliȳiei: sȳntemȳ mai sigȳrĩ kȳ neste ȳȳinȳ ȳȳrnatȳ-
rȳlȳ va nebȳni.

— Va nebȳni?

— Va fi nebȳnȳ de legatȳ: kanȳlȳ i a slȳbitȳ. Aȳi
nlȳȳȳe kȳ lakreme ferbinȳĩ, aȳi leȳinȳ de rĩsȳ; alte orĩ, ne-
treȳe ore întreȳĩ ne ȳermȳ arȳȳkȳndȳ netre ĩn anȳ, ĳi kȳndȳ
neatrȳ s' a rekȳwatȳ de ȳinȳĩ saȳ mease orĩ, se aratȳ ama
de mȳlȳȳmitȳ ka ĳi kȳndȳ a kȳstigatȳ ȳȳ altȳ Marengo saȳ
ȳȳ noȳ Aȳsterliȳȳ. ȳnesȳe-te kȳ aȳestea sȳntȳ nisȳe sem-
ne de nebȳniȳ.

— Saȳ de ĩȳȳelenȳisne, domnȳle baronȳ, saȳ de ĩȳ-
ȳelenȳisne, zise Lȳdovikȳ XVIII rĩzĩndȳ: kanȳtanĩĩ ȳeĩ marĩ
din vekime totȳ astȳ-felȳ ĳiĩ netreȳea, arȳȳkȳndȳ netre ĩn
mare. Vezĩ ne Plutarcu ĩn viaȳa lȳĩ Scipion Africanu.

D. de Blacas remase kȳȳetȳtorȳ ĩntre aȳeste doȳȳ
negriji. Villefort, kare nȳ voise sȳ sȳȳiȳ totȳ ka sȳ nȳ
iea altȳ beneficiȳlȳ ĩntregȳ. alȳ sekretȳlȳi seȳ, i sȳȳsese kȳ
toate aȳestea destȳle ka sȳ i fakȳ nisȳe neastĩȳȳre grele.

— Aidĩ, aidĩ, Dandrȳ, zise Lȳdovikȳ XVIII, Blacas
nȳ ȳ konvinsȳ ĩnkȳ; treȳĩ la pȳefȳȳerea ȳȳrnatȳrȳlȳi.

Ministrȳlȳ poliȳiei se ĩnklinȳ.

— Pȳefȳȳerea ȳȳrnatȳrȳlȳi? mȳrmȳrȳ kontele pȳivindȳ
ne reȳele ĳi ne Dandrȳ, kari ȳrma ne rĩndȳ ka doĩ pȳstorĩ
din Virgiliu. Ama dar s' a pȳefȳȳkȳȳȳ ȳȳrnatȳrȳlȳȳ?

— Kъ totălx, skъmnălx meş konte.

— Dar în ce s' a pfevkătx ?

— În pncipiele cele bşne. Esulikъ ačeastă, baroane.

— Eatъ kşm meręe istoria, domnşle konte... zise ministrălx kş cea mai mare serioşitate din lşme. De şnp-zî Napoleon a fvkătx o revistă, şi fiindă-kş doi saş trei din bştrşnii lşi groşşitorii, kşm îi nşmesče elş, arşta doringa de a se întoarče în Frančia, elş le a datş voia zikîndă-le şz serveaşkş ne bşnşlx lorş reęe. Ačestea fşrş însş-şi kş. vintele sale, domnşle konte, şnt inkredînatş desnre ačeastă.

— Eî bine! Blacas, ce mai zicî akşm? zise reęele trîşmfştorş încetîndş şnş minştx de a mai stoarče ne vo-lşminosălx skoliastş ce era deskisş dinaintea lşi.

— Zikş, sire, kş D. ministrş alş polięiei saş eş ne încelşmş. Dar, fiindă-kş è kş nenştinęş ka şz se încelş ministrălx polięiei, nentrş kş are şsb nazş mîntşsirea mi onoarea Maiestşęii Voastre, è mai de kreztxş ka şz şiş încelatş eş. Kş toate astea, sire, kşndş aşi fi în lokşlx Maiestşęii Voastre, aşi voi şz întrebş persoana de kare i am vorbitş; voiş ştrşi kiarş ne lingş Maiestatea Voastrş ka şz i faktş ačeastş onoare.

— Bşkşrosş, konte; şsb aşşniciele domniei tale voiş pşiimi ne ori čine vei voi; dar voiş şz lş pşiimeskş kş armele în mşnp. Domnşle ministrş, ai vre şnş raportş mai noş dektxş ačestă, kşčî asta are data din 20 febrşarş, şi şntemş în 3 martiş ?

— Nş, sire, dar astentş şnşlx din orş în orş. Am eşitş de dimineauş, şi noate va fi sositş în lînsa mea.

— Dş-te la pfevkătrş, şi de nş va fi sositş vre şnşlx, eî bine! eî bine! şrmş Lşdovikş XVIII rizîndş, fş şnşlx; nş se face astş-felş ačeastă ?

— O! sire, zise ministrălx, mşlyşmitş lşi Dşmnezeş

în privinga aceasta nã e nici   trebziung  de inventat ; ne fuz-kare zi mesele kancelariei noastre s nt  nline de denun-
ci zile cele mai amznante, kari provin  dela o msligime de
inwi ce sper  p zinz rekunoscing  nentr  serviciile ce n 
le fak , dar ce ar  voi s  le fak . Ei l kreaz   n vint ,
wi sper  k  intr'o zi a   int mlare neastentat  va realiza
oare-k m prezicerile lor .

— Bine, d -te, domn le, zise L dovik  XVIII, mi
ad -mi a minte k  te astent .

— M  d k  wi m   ntork   ntr'o klin , sire;  n ze-
ce minste voi  fi aici.

— Wi e , sire, zise D. de Blacas, m  d k  s 
kast  ne mesa erel  me .

— Ci asteant  p zinz! astean  p zinz! zise L do-
vik  XVIII.  ntr'adev r , Blacas, kat  s   i skimb  arme-
le:  i voi  da zn  vltar  k  arinele  ntinse,  inind   n gia-
re o prad  kare se  earek   n-dewert  a sk na, wi k  a-
 east  devis : *tenax*.

— Sire, askel , zise D. de Blacas rozind -wi n m-
ni  de nenace.

— Vream s  te  ntreb  asnra adest i pasaqi :
Molli fugies anhelitu; scii,   vorba de  erb l  ce f -
 e de l n ? N  esti vintor  mi l nar * mare? k m  i se
pare, d n'acest  titl   ndoit , Molli anhelitu?

— Minznat , sire! dar mesa erel  me    ka  erb l 
de kare vorbes i, k ci a f k l  dox  s te dox  zeci de le-
ge k  nosta wi n mai  n trei zile...

— E mare osteneal  wi m lt  grije, sk mnel 
me  konte, k nd  avem  telegrafel , kare poate ajn e  n

* Zn  sl zbam  din k rtea re el i, kare norenc ia asura takimel i de vintoa-
rea l nilor .

trei saș patrǔ ore, și fǔrǔ ka resșflareaī sǔ sșfere kǔtǔ de pǔșinș!

— Ax! sire, reș resnștescī ne bietslș bșiatș kare vine așa de denarte și kș atșta ardoare ka sș adșkș Maiesșșși Voastre o sșișșș așa de folositoare. Priimescș-lș, cșelș pǔșinș pentrș D. de Salvieux kare milș rekomandș; pșișcșcș-lș, te rogș.

— D. de Salvieux, kambelanslș fratelsī meș?

— Kiarș elș.

— Așa este, se aflș la Marsilia.

— İșș skrie și elș cșeva despre acesș konsnșirare?

— Nș, dar imī rekomandș ne D. de Villefort, și mș insarșinș sș lș introdșkș lșngș Maiestatea Voastrș.

— D. de Villefort! strigș reșele; Villefort ilș kiamș ne mesașerslș acesșta?

— Da, sire.

— Șși, elș vine de la Marsilia?

— İn persoanș.

— De cșe nș mī snșneai îndatș nșmele seș? İntrebș reșele kș o șmbrș de neastșmpșrș cșe pștrșnșe pșnș İn fașa sa.

— Sire, kredeam kș acesș nșme ę nekșnoskștș de Maiestatea Voastrș.

— Ba nș, ba nș, Blacas; ę șnș snșritș seriosș, İnalș, ambıgıosș maī alesș, și, cșe Dșmpșezș, katș sș kșnoscī dın nșme ne tatșlș seș.

— Pe tatșlș seș?

— Da, ne Noirtier.

— Noirtier șıronđinșlș? Noirtier senatorșlș?

— Kiarș elș.

— Șși Maiestatea Voastrș are İn servıciș ne fișlș șnș asemenea omș!

— Blacas, amikxl̄ meș, n̄ ینگهلهٲی nimik̄; ٲی am sn̄sș k̄ Villefort ے ambiguous: Villefort ar̄ sakrifika ٲotș, kiarș mi ne tat̄lș seș, n̄maı ka s̄ se aj̄nḡ.

— At̄n̄ı, sire, s̄ lș fakș s̄ intre?

— Kiarș ındat̄, konte! ےde este?

— Kat̄ s̄ m'astente josș, ın tr̄s̄ra mea.

— D̄-te de mi lș kāt̄.

— M̄ d̄k̄.

Kontele emi k̄ vioīișnea ےnı j̄ne: ardoarea regalism̄l̄ı seș sin̄erș i da dōz̄-zeı de anı.

L̄dovikș XVIII remase sinḡrș ıntork̄nd̄-ı okiı a-șn̄ra l̄ı Oragiș ےe era ıntredeskisș mi m̄r̄m̄r̄nd̄ș:

Justum et tenacem propositi virum

D. de Blacas se ےrk̄ ear̄ k̄ așeia-ıı vioīișne prek̄m se detese josș; dar k̄ndș se v̄z̄ ın antikamer̄ f̄ nevoitș s̄ invoașe astoritatea reșel̄ı: vestim̄nt̄l̄ș ےlș plinș de n̄lbere alș l̄ı Villefort, kost̄m̄l̄ș seș kare n̄ e-ra konformș k̄ nort̄l̄ de la k̄rte, ınt̄rıtase șs̄ventibilitatea D-l̄ı de Brézé, kare f̄ ın mirare v̄z̄ndș ınt̄nderea așel̄ı omș de a se ar̄ta ınt̄'șnș asemenea nortș ınaintea reșel̄ı.

Dar kontele redik̄ toate nediv̄ele k'șnș sinḡrș k̄-vintș: *Ordinș alș Maiest̄uı Sale*, mi, k̄ toate observ̄rile ےe le f̄șea mereș maestr̄l̄ de ےeremonie nentr̄ onoarea prin-șin̄ıl̄ı, Villefort f̄ ıntrod̄șș.

Reșele ședea ın așela-ıı lokș ےnde lș l̄sase kontele. Deskiz̄ndș șua, Villefort se v̄z̄ drentș faș ın faș k̄ d̄ns̄l̄. ınt̄ia miskare a j̄nel̄ı maștratș f̄ de a se onri.

— Intr̄, domn̄le de Villefort, zise reșele; intr̄.

Villefort făcă kăpă-va nășă înainte șă astentă să lă întrebe reșe.

— Domnșle de Villefort, șmă Lădovikă XVIII, eată kontele de Blacas pretinde kă aș ceva importantă a ne șne?

— Sire, domnăș konte are drentate, șă șneră kă Maiestatea Voastră o va rekșnoasce înșă-șă.

— Măi întăș, șă măi nainte de oră ce, ă atăș de mare reșă dăpă năreșea domnăș tale, kreșm voră șnă să mă fakă a krede?

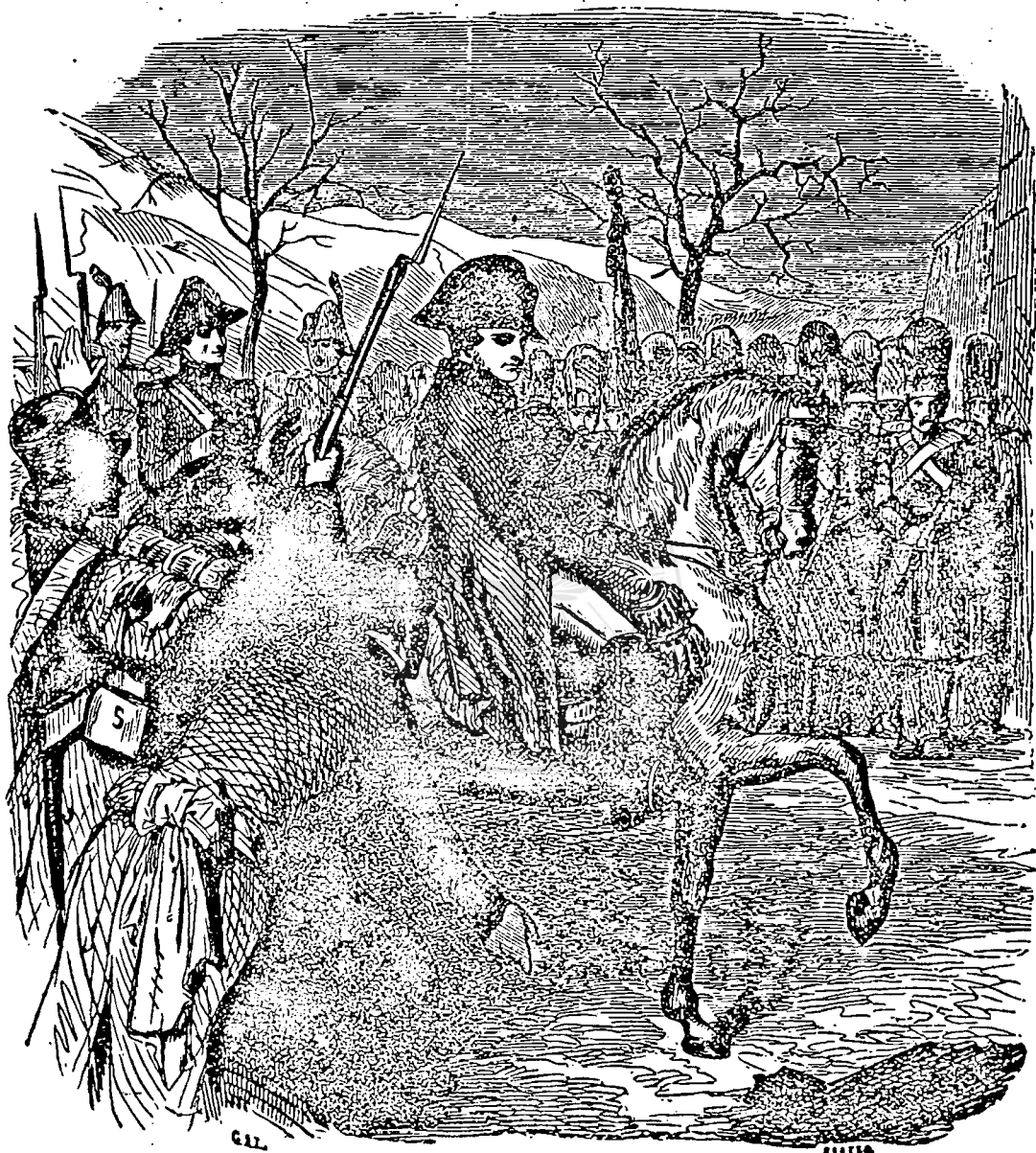
-- Sire, kreșă kă ă năea mare; dar, nășșmită grăbiră me, nă ă fără îndrentare, dăpă kă șneră.

— Vorbesce întășă daka vreă, domnșle, zise reșele, kare încene a se miska văzândă șă D-lă de Blacas peră șă tremășăra glășă D-lă de Villefort; vorbesce șă măi vřtosă încene dela încenășă: imă nlaye ordinea în oră ce lăkră.

— Sire, zise Villefort, voiă da Maieșăș Voastre șnă raportă kredinșă; dar o voiă răga înșă a mă erta daka țrășrarea în kare m'ășă akonere vorbele mele kă oare kare întănerikă.

O arăkăș de okă arăkată așșura reșelă dăp'ă-șestă esordă înșăitoră inkredinșă ne Villefort desure binevoingă așășă seă așdătoră, șă șmă:

— Sire, am șosăș kășă de iste s'ă nășă la Parisă kă să înșăingășă ne Maieșăș Voastră kă am deskonerășă nă șnășă din așele komlote vălgare șă fără nișă o konșăđingășă năreșă se șrzesășă în toate zilele în răndșrile șele dăpă șmă ale năonășă șă ale armateă, dar o adevărată konșăđrare, o vijelă kare ameningășă tronășă Maieșăș Voastre. Sire, șșrănătorășă armează treă korășă; are a minte vre șnă plană, șă șmăntășă, dar șăte șă șășmăntășătoră, oră kășă de șmăntășă ară șă. În minășășă așestă, kată

Intôrcere de la insula Elba.

să fi părăsită insula Elba; ka s' se dăkă nă s'ciș unde, dar negremită ka s'ă țețe a desbarka saș la Neanole, saș ne marșinea Toskaneî, orî mi kiară în Franșia. Maiestatea Voastră s'cie prea bine kă s'ăveranșlă insșlei Elba are înkă relașionî kă Italia mi kă Franșia.

— Da, domșle, o s'ciș, zise reșele foarte mișkată, mi kiară deșnșzi, aș fostă mēlșî de p'șrere kă se f'kșșeră k'le-va adēșrî bonanartiste în strada Saint-Jacques. Dar șrmează, tē rogă: kșm aî așlată așestē amēșante?

— Sire, aște amēșante le am așlată de la interogatorișlă țe lă am f'kștă șnșî omă din Marsilia ne kare lă preveșeam de mēlșî mi ne kare am p'șș s'ă lă areșteze kiară în zîșa plek'șrîi salē. Așestă omă, marinară șrriosă mi prea mare bonanartistă, s'a dășș ne șrrișî la insula Elba; akolo a v'zștă ne marele mareșală, kare i a dată o înșrșinare verbală nentr' șnă bonanartistă din Parisă ne ală k'șșia nșme n'am p'ștă nișî o dată s'ă lă f'kă ka s'ă lă șnșî; dar așcastă înșrșinare era ka s'ă zikă așelșî bonanartistă a p'eg'șî șniritele nentr' o înșoarșere (lșașî a minșe, sire, kă interogatorișlă vorbesșe), nentr' o înșoarșere kare ește foarte anșoane.

— Și unde ē așestă omă? întrebă Lșdovikă XVIII.

— La înkîșoare, sire.

— Și așta ūi s'a p'ștă kă ē șnă țe gravă?

— Atălă de gravă, sire, inkălă, de mi aștă evonimentă m'a așkată în mișlokălă șneî șerștorî de familiă, kiară în zîșa șdanșrîi mele, am p'șrșită totă, șdanșată mi amișî, am amēșată totălă nentr' ală dată, ka s'ă vișă a dēșșne la nișioarele Maieștășîi Voastre mi temerile de kari c'ram konrișș, mi înkredîșșarea devotamentălșî meș.

— Ește adēșrată, zise Lșdovikă XVIII, nă era șnă

proiectă de căsătorie între domnia ta și damiçela de San Mèran?

— Fata znsia din ceî mai kredinçioșî servitorî ai Maiestății Voastre.

— Da, da, dar sã ne întoarçemș la komplotș, domnșle de Villefort.

— Sire, mi è teamș sș nș sîz cheva mai multș de-
kzîș komplotș; mi è teamș sș nș sîz vr' o konspirare.

— O konspirare, în auestî timni, zise Lșdovikș XVIII sșrîzîndș, è zșș lșkrș lesne de meditatș, dar è mai greș de kondșș la çinta sa, nșmai nentrs-kș, auzatș fiindș de ieri ne tronșș stremomilorș nostri, avemș okii deskimî totș de o datș asșnra trektșlșî, asșnra presentslșî mi asșnra vii-torslșî; de zeye lșni ministrii meî îmi îndoeskș nrevegerea ka sș sîz bine pșzitș litoralslș Mediteranei. Daka Bonaparte arș veni la Neapole, koalijișnea întreagș arș si ne niçiorș nîn' a nș așșnre niçî la Piombino; dak' arș veni la Toskana, arș nșne niçiorșlș în çarș inemikș, dak' arș veni în Françia; arș avca kș dînsșlș nșmai zșș nșmnș de oameni, mi o vomș skoate lesne la kale, dșnș kem îlș zrasçe nonorșlș. A-sigșrș-te dar, domnșle; dar înkrede-te kș toate auestea ne rekșnosçinçia noastrș regalș.

— A! eatș D. Dandrè! strigș kontele Blacas.

În minștșlș auesta se arçtș kș adevçratș în pragșlș zșeî D. ministșrșlș poliçiei, naliðș mi tremurçndș, mi a kșrçia kçtçlçrș șovçia ka kem arș si fostș konçinsș de simbre.

Villefort fșkș zșș pasș ka sș șe retragș; dar ostrî-
çere de mșnș a D-lșî de Blacas îlș onri.

CAPITULU XI.

СЪРЦАШУНУЛЪ ОИЪ СОРСІСА.

Lădovikŝ XVIII, la vederea auestŝi omŝ ama de țăr-
băratŝ, împline kŝ iŝuealț masa înaintea kria se afla.

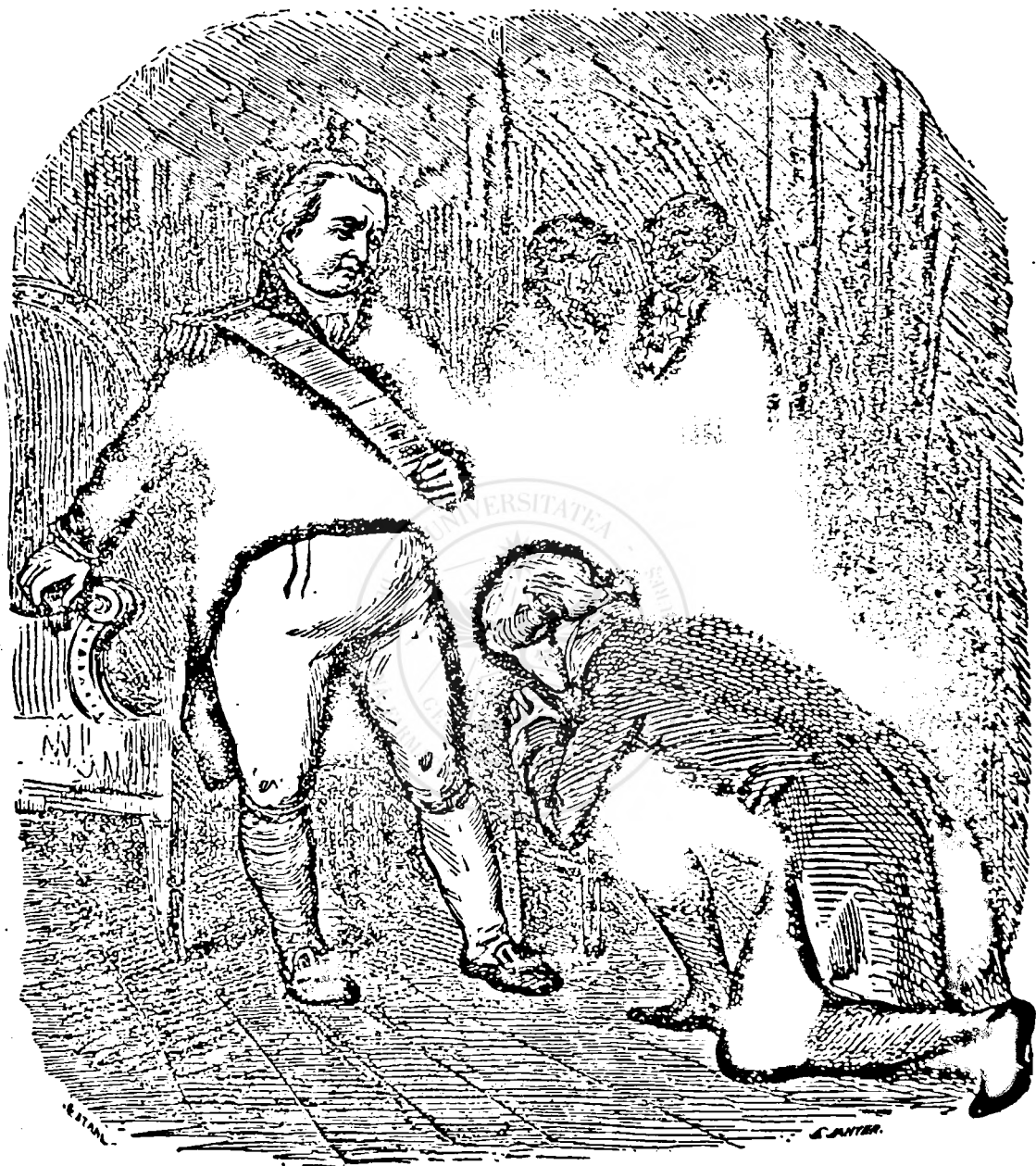
— Dar țe aĩ, domnșle baroane? strigă elŝ; te a-
răuĩ foarte sŝnăratŝ: astț țărțărare, astț îndoialț, aŝ țeua a face kŝ
țeia țe zicea D. de Blacas mi kŝ țeia țe mi a întăritŝ D. de
Villefort?

D. de Blacas s'apronia mi elŝ kŝ iŝuealț de baronŝ;
dar snaima krtesanșlșĩ îmnedika trisnșlșĩ trșfieĩ omșlșĩ
de statŝ. În adevărtŝ, în asemenea împrejșrare, era mlțŝ
maĩ avantajosŝ pentrș dınsșlșĩ a fi șmilitŝ de prefektșlșĩ po-
lișieĩ de krtŝ de a lŝ șmili printr'șnŝ asemenea șbșiektŝ.

— Sire... îngăpș baronșlș.

— Eĩ bine? zise Lădovikŝ XVIII.

Ministrșlșĩ polișieĩ, șșnșnındș-se atșnșĩ mișkșrșĩ salo
de disnerare, șș dșse șț kazș la nișioarele lșĩ Lădovikŝ

Ministrul se duce a se arunca la piciorle regelui.

XVIII, care se trase în apoi k' zniș nasș înkrzntzndz-șî sngzn-
ceana.

— O sș vorbesçî o datș? zise elș.

— Ox! sire, ce nefericire mare! sșnt destzłș de
plznsș? nș mș voiș konsola niçî o datș!

— Domnșle, zise Lșdovikș XVIII, çî ordonș sș
vorbesçî.

— Ei bine! sire, zșșrnatorzłș a nșrșsitș inszla El-
ba la 26 febrșarș mi a desbarkatș la 1-iș martiș.

— Znde? în Italia? întrebș kz izçealz reçe.

— În Françia, sire, într'zniș mikș portș lingș Antibe,
la golfzłș Juan.

— Zșșrnatorzłș a desbarkatș în Françia, lingș An-
tibe, la golfzłș Juan, la dozș-szte çinçî-zeyî de lege de la
Parisș, la 1-iș martiș, mi tokmaî astș-zî alli astș nșvelș,
la 3 martiș!... Ei! domnșle, çeia ce îmi snși nș è kz nș-
tinçș: katș sș çî fi datș çineva zniș raportș minçinosș, saș
kz estî nebzniș.

— Vaî, sire, este prea adevzratș!

Lșdovikș XVIII fzłkz zniș çestș nesnșș de mșniș mi
de înfiorare, mi se skzłș drepș în niçioare, ka kșm astș
lovire nenrevzștș lz aș fi lovitș totș de o datș în inimș
mi în obrazș.

— În Françia! strigș elș, zșșrnatorzłș în Françia! Așa dar
nîminî nș prevegea ne omzłș ațesta? dar çine sçie? poate kz
s' aș zniș kz dînszłș?

— Ox! sire, strigș kontele de Blacas, nș poate a-
kșsa çine-va zniș omș ka D. Dandrê kz a fzłkșłș vre o trș-
dare; sire, eramș toçî orbî mi ministrzłș poliçiei s' a împzr-
tșșitș din orbirea çeneralș, eatș totș.

— Dar... zise Villefort. Apoi, oprîndz-se de o
datș: Ax! eartș-mș, eartș-mș, sire, zise înklinzndz-se, sșnt

învînsă de zelul meu, bine voiaskă Majestatea Voastră a
mă erța.

— Vorbesce, domnule, vorbesce fără temere, zise
Ludovică XVIII; numai domnia ta m' ai încredințată des-
pre reul ce m' amenința, ajută-ne să scăpăm de el!

— Sire, zise Villefort, șarlatorul é privity la ră-
ră la Miază-zi; mi se pare că, dacă se va cere să se
dăcă la Miază-zi, ară nătea vine-va să scoale prea lesne
Provența și Langedokul în kontra lui.

— Da, fără îndoială, zise ministrul, dar înainte-
ză ne la Gap și ne la Sisteron.

— Înaintează! înaintează! zise Ludovică XVIII, vi-
ne dar asăna Parisul?

Ministrul noliției remase într'o țcheră kare pregă-
tă ceă mă denlină mărțurisire.

— Și Delfinatul, domnule, întrebă regele ne Vil-
lefort, krezi că lă ară nătea skăla vine-va ka ne Provența?

— Sire, imi pare reș să spuș Majestății Voastre
șă krădă adevăr; dar spiritul Delfinatali nă s' aseamă
de lokă kă ală Provenței și ală Langedokul. Mănteni
șăntă bonanartisi, sire.

— Aidă, mărmărb Ludovică XVIII, avea bșne știin-
țe. Și kăți oameni are kă dănsul?

— Sire, nă ști, zise ministrul noliției.

— Ce felă, nă ști! Ai șitată să afli totă ce se a-
ține de astă imurejărare? Este adevărată că è o sekțară!
adașe elă k' șăntă șărisă omoritoră.

— Sire, nă năteam să afli, depășea konrindea nă-
măi desbarkarea șarlatorul și kalea ce a lăat'o.

— Și kăm și a venită dar astă depășă? întrebă
regele.

Ministrul își lăsă în jos capul, mi o viț roșiașă
i akoperi fruntea.

— Prin telegraf, sire, îngrăb el.

Ludovik XVIII făcă un pas înainte mi îngrăbișă
bragele sale prekm ară fi făcăt Napoleon.

— Așa, zise elă pândă-se de măriș, șeante ar-
mate unte să restoarne pe aștă omă; o minșne cereaskă
să mă pșă eară pe tronulă pșingiloră mei; dăpă doșă-zeyi
mi țină de ană să stădieșă, să pștranză, să analizeșă oa-
menii din astă Franșă kare mi era promișă, nentă ka, în-
dată ce voiș ajșne la pșinta țășloră doringeloră mele, o
pștere pe kare o pșineam între mărișele mele să esbăkneaskă
mi să mă sfărame!

— Sire, ă o fatalitate, mărșă ministrușă, simșindă
kă o asemenea greșate, șmoară kătă nentă șrsișă, era des-
tășă să sfărame ună omă.

— Așa dar ă adevărată cea ce zicea inemișii nos-
tri de noi: Nimikă aștată, nimikă șitată? Daka eram tră-
dată ka dășșă, totă eram să mă konsolă; dar să fiș în
mizokășă oameniloră înșășă de mine la demnișă, kari să
mă prevegieze mai mășă de kătă înșă-mi pe sine-le, kășă a-
verea mea ă a loră: înaintea mea nă era nimikă, dăpă mi-
ne nă voră fi nimikă, mi să peră tikăloșesce, de pșășă!
Așă da, domșăle, ai mășă drentate, ă o fatalitate!

Ministrul șta plekată săș aștă bleșemă șpșimintă-
toră; D. de Blacas își șterșea fruntea akoperișă de șdoa-
re; Villefort șrșdea în sine, kășă își simșia înșemșăteaa
kreskândă.

— Să kază, șma Ludovik XVIII, kare din cea
d'intișă kășășă de okiș înșelesese pșnăștia în kare șe
pleka monarșia; să kază, mi să mi așă kădereaa prin tele-
grafă. Oșă! așă dori mai bine să mă șkă pe palkășă fra-

telsi meş Lsdovikş XVI de kztş a mş da josş astş-felş de pe treanta Txilerielorş, gonitş de ridikşlş... Ridikşlş, domnşle, nş sşii ęe este în Frančia, şii kş toate astea trebşia sş lş sşii!

— Sire, sire, mşrmşrş ministrşlş, îndşrare!...

— Anroniş-te, domnşle de Villefort, şrmş reęele, îndrentşndş-se kştre jşnele, kare nrivia, în nięioare şii stşndş înderştş nemiskatş, mersşlş konvorhiriş, în kare flştra perdsş destinşlş şniş regatş: anroniş-te mi snşne domnşlşi kş nştea sş sşiş ęine-va mai d' înainte totş ęe n' a sşiştş dşnsşlş.

— Sire, era materialş kş nenştinęş sş nştrşnzş ęine-va proiektele pe kari le askşndea omşlş asta de toatş lşmea.

— Materialş kş nenştinęş! da, eatş o vorbş mare, domnşle; din neferięire vorbele mariş sşntş, ka oamenii ęe mari, le am mşsşratş. Materialş kş nenştinęş şniş ministrş kare are o administrare, kancelariş, aęenęi, snioni, mi şniş milionş ęinęi sşte miş de franęi fondşri sekrete, de a sşi ęe se petreęe la şeai-zęęi de lege denarte de koastele Franęiei! Ei bine! eatş domnşlş kare n' avea nięi şniş din mizloaęele aęestea în mşna sa; eatş domnşlş, şniş maęistratş simnş, kare a sşiştş mai mşltş de kztş domnia ta kş polięia domniei tale, şii kare arş fi skşpatş koroana mea dak' arş fi avştş drentşlş ęe lş ai de a dirięe şniş telegrafş.

Kşztştra min'strşlşi nolięiei se întoarse k' şniş nekasş mare asşnra lşi Villefort, kare şii inklinş kanşlş kş modestia trismşlşi.

— Nş zikş asta nentrş domnia ta, Blacas, şrmş Lsdovikş XVIII, kşęi, daka n' ai deskoneritş nimikş, ęelş nşşinş ai avştş bşnşlş şniritş de a stşri în prensşrile ęe le aveai: altsş în lokşlş domniei tale arş fi nrivitş poate des-

koperirea domnului de Villefort ka neînsemnătate, saș ka sã zikș mai bine, kã i a venitș dintr'o ambițione venalã.

Aste vorbe fãcea alșsisne l'achele ce le zisese ministrulș poliției kã atãta inkredere kã o orș mai 'nainte.

Villefort ingelesc jokulș reuelș. Alts poate kã s'arș fi lãsatș sã se sãniș de beșia lãdelorș; dar elș se temș sã nã mĩ faktș unș inemikș de moarte pe ministrulș poliției, de mĩ simșia kã ačesta era de totș perdatș. În adevãrș, ministrulș kare, în plinitatea nãterii sale, nã nãtãse sã pãtrãnz sekretulș lãi Nanoleon, nãtea, în konvãlșisnile agoniei sale, sã pãtrãnz pe alș lãi Villefort: pentrã asta i trebșia nãmai sã întrebe pe Dantès. Veni dar în ajstorulș ministrulș lãi în lokș de a lș apãsa.

— Sire, zise Villefort, ișueala evenimentsulș katș sã dõvedeaskã Maieștãii Voastre kã nãmai singãrș Dãmnezeș nãtea sã lș onreaskã redikãndș o fãrtãnz. Čeia ce kredo Maieștatea Voastrã kã este din parte-mĩ o resnikare profãndã provine kãratș nãmai de la întãmplare; m'am folositș de ačeastã întãmplare ka unș servitorș devotãtș, eatș totș. Nã mĩ da prin șrmare mai mãltș de čeia ce meritș, sire, ka sã nã te întorčĩ ničĩ o datș asãpra ideeĩ d'intãiș če aĩ avãl'o pentrã mine.

Ministrulș poliției mãlșmĩ jãnelșĩ printr'o kãrãtãrã plĩnz de elokșĩnz, mĩ Villefort ingelesc kã rexuise în proiektulș seș, adikã kã, fãr'a perde nimikș din rekãnosčĩnã reuelșĩ, ișĩ fãkãse unș amikș asãpra kãrãia era sã se întemeieze, daka s'arș fi întãmplãtș altminterĩ.

— Bine, zise reuele. Mĩ akãm, domnule, șrmã elș întorkĩndș-sẽ kãtrã D. de Blacas mĩ kãtre ministrulș poliției, nã mai am trebșĩnz de voi, mĩ nãtegi a vã retrače: čeia ce remãne de fãkãtș nãvesče pe ministrulș de rebelș.

— Din feričire, sire, zise D. de Blacas, nãtemș a ne întemeia

ne armată. Maiestatea Voastră știe cătă de devotaț kătre găvernă ne o deskriș toate raportărele noastre.

— Nă mī vorbi de raportaři: akăm, konte, șuiș inkrederea țe se kăvine s' o aibă țineva în ele. E! dar, pentru k' a venită vorba de raportaři, domnșle baroane, țe ai aflată mai noș desre întimnlarea stradei Saint-Jacques?

— Desre întimnlarea stradei Saint-Jacques? strigă Villefort nenștindă onri o esklamare.

Dar, ștândă de o dată:

— Mă earț, sire, zise elă, devotamentălă țe lă am pentru Maiestatea Voastră mă face șă șită neînștată, nă resnektălă țe i lă năstreță, așestă resnektă ă foarte a fândă șănată în inima mea, dar regălele etiketei.

— Zi mi șă kăm veī voi, domnșle, resnăse Lădovikă XVIII; aștăzi ai kăntată drentălă de a întreba.

— Sire, resnăse ministrălă polișiei, aștăzi veniam șă daș Maiestății Voastre șăișșe țe le noșe țe le kălesesem desre așestă întimnlare, kăndă lăarea a minte a Maiestății Voastre a fostă abștată de șăimîșștoarea katastrofă a golșălăi; așeste șăișșe n' ară mai nătea avea nișă șăș interesă pentru reșele.

— Din kontra, domnșle, zise Lădovikă XVIII; aștă întimnlare mi se pare kă are o d' a drentălă inklinare kă așeia kare ne okăpă, mi moartea Ńeneralălăi Quesnel are șă ne nășș poate ne kălea șăș mare komplotă din întră.

L' așestă năme ală Ńeneralălăi Quesnel, Villefort se înșioră.

— Kă adevărată, sire, zise ministrălă polișiei, totălă ne ară face șă kredemă kă așestă moarte este resăltatălă, nă ală vre șăș șinșideri, dăpă kăm se kreșșe măș întișă, dar ală vr' șăș asinată; Ńeneralălăi Quesnel eșia, dăpă kăm se vede, din klăbălă bonanartistă, kăndă s' a făkăș nevă-

zstă. Ună omă nekunoscută venise se lă kaste kiară în dimineaga aceia mi i detese întâlnire în strada Saint-Jacques; din nefericire, valetul de cameră ală generalului, care îl înkoifa în mințul în care acestă nekunoscută se întrodăsesse în kabinetă, a azzită nrea bine kândă i însemna strada Saint-Jacques, dar n'a ținut minte numrului.

Pe kândă ministrul noliției reuelă Lădovikă XVIII da aceste științe, Villefort, ală kăria șfletă se nrea atirnată de baze, înglbenia mi romia.

Rețele se întoarse snre dănsul.

— Nă estă de nre ka mi mine, domnule de Villefort, kă generalul Quesnel, ne kare lă ară fi krezută cineva de nartida șșrnatorului, dar kare era în adevăr kă totul ală meș, a nerită ka o viktimă a unei kărse bonanartiste?

— E de krezută, sire, respnse Villefort; dar nă se șie nimikă mai multă?

— S'a trimisă cineva ne șmele omului kare a dată întâlnirea.

— S'a trimisă ne șmele sale? întrebă Villefort.

— Da, feciorul a dată semnele sale: ă ună omă ka de vr'o țină-zeci nă la țină-zeci mi doi de ani; brună, kă okii negri akoperiți kă nisce șnșnșene groase, mi kă măștă; era îmbrăkată k' o redingotă albastră înkeiată, mi narta la keiotoare o rosetă de ofișeră ală lețiunii de Onoare. Eri s'a șmărită ună individă ală kăria semne respnșdea foarte multă kă acelea de kari vorbiu, mi s'a făkută nevăzută în kolțul stradei Ișșiane și a stradei Coq-Héron.

Villefort se rezimase de snatele ună fotoliș; kăci, ne kândă vorbia ministrul noliției, ună simșia penșkă îndoinșă-se șb dănsul; dar kândă văr kă nekunoscută skăpase de kăștrile așntului ăe lă șmăria, respșă.

— Veî kãta ne auestã omã, domnãle, zise reþele ministrãlã poliþiei: kãþi, daka, preksm imi vine foarte mãltã s' o krezã, ðeneralã Quesnel, kare ne arã fi fostã nrea folositorã în minãtlã auesta, a fostã viktima ðnã omoritorã, voiã ka omoritorii sei bonapartisti saã ce arã fi mãkarã, sã fã nedensiþi kã krãzime.

Villefort avã trebãingã de totã sãþeale seã þelã reþe ka sã nã trãdea snaima þe i însãfla astã rekomandare a reþelã.

— Lãkrã de mirare! ðrmã reþele kam kã toane reþe, poliþia krede kã a sãþsã totã kãndã a zisã: S' a fãkãtlã ðnã omorã; mi kã a fãkãtlã totã kãndã a adãþãitã: Se kãrtã omoritorii.

— Sire, Maiestatea Voastrã, sãnt întredingãtlã kã, þelã nãþinã asãnr' auestã nãkãtlã, va fi mãþþmitã.

— Bine, vomã vedea; nã te þiã mãi mãltã, baroane. Domnãle de Villefort, kãtã sã fii ostenitã ðãnr' aueastã kãltãtorã lãngã, ðã-te sã te repãssi. Ai trasã fãrgã îndoialã la nãrintele domniei tale?

O ameþealã trekã ne okii lãi Villefort.

— Nã, sire, zise elã; am trasã la ospelãlã de Madridã, strada Ternonãlã.

— Dar lã ai vãzãtlã?

— Sire, m'am ðãsã mãi 'nainte la kontele de Blacas.

— Dar þelã nãþinã ilã veî vedea?

— Nã krezã, sire.

— Ai drentate, zise Lãdovikã XVIII sãrizindã astãfelã în kãtlã sã se ingealeagã kã toate aueste întrebãri fãkãte ðna ðãnrã alta aã avãtlã ðnã ðare-kare skonã; ðitasem kã erai strikatã kã D. Noirtier, mi kã auesta è ðnã sakrifãiã noã fãkãtlã kãssei regale mi nentã kare am sã te respãteskã.

— Sire, bunătatea ce mi o mântărisește Maiestatea Voastră è o resnlatz kare întrece toate ambițiunile mele atzît de năslît înkzît nș mi mai remzîne nimikș de cherștș Maiestzșii Voastre.

— Asta nș face nimikș, domnșle! mi nș te vomș zita, fiî linisuitș; de o kam datz (reșele desnrinse krșcea Leșionii de onoare ne kare o nșrta mai adesea ne xaina sa albastrș, lingș krșcea Șentșlși-Lșdovikș, din josș de plaka ordinei Notre-Dame-du-Mont-Carmel mi a Șentșlși Lazar, mi o dete lși Villefort), de o kam datz, zise elș, iea a- ceastș krșce.

— Sire, zise Villefort, Maiestatea Voastră se inchea- lș, astș krșce è de ofișerș.

— Îre leșea mea, domnșle, zise Lșdovikș XVIII, iea-o kșm o fi; n'am timpș sș cherș alta. Blacas, veî îngri- ji ka sș se dea brevetslș domnșlși de Villefort.

Okii lși Villefort se mșiarș de o lakremș de bșkș- riș trșfășș; lși krșcea mi o sșrștș.

— Și akșm, întrebș elș, kari sșntș ordinele ce mi face onoarea sș mi dea Maiestatea Voastră ?

— Iea repășslș trebșinșiosș, mi kșșetș kș, de nș aî vre o nștere sș mș servesși la Parisș, noși sș mi fiî la Marsilia de o mai mare folosinș.

— Sire, resnșnse Villefort inklinșndș-se, dșu' o o- rș voiș pșrșsi Parislș.

— Dș-te, domnșle, zise reșele, mi daka te voiș zita (memoria reșilorș è kam skșrtș), nș te teme d' a te rekomanda l' adșcherea mea a minte... Domnșle baroane; dș or- dinș sș se kizme ministrșlș de resbelș; Blacas, remși.

— A! domnșle, zise ministrșlș polișiei lși Villefort eșindș din Tșilerii, aî intratș ne noarta bșnș mi ūi s'a fș- kștș soartea.

— Fi-va ləngʒ? mǎrmǎrǐ Villefort, salstǎndǝ ne ministrǎ a kǎrvia kariern se inkisese, ŝi kǎrtǎndǝ kǎ okiĭ o trǎsǎrgǎ ka sǎ lǝ dǎkǎ a kasǎ.

Ǟnǝ fiakrǎ trecea ne keiǝ; Villefort i fǎkǎ ʒnǝ semnǝ: fiakrǎlǝ s' anroniǝ; Villefort ŝiŝi dete adresa ŝi se arǎnkǝ in fǎndǎlǝ trǎsǎreĭ in mizlokǎlǝ viselorǝ sale de ambigǎzne.

Dǎnpǎ doʒǎ minǎte, Villefort se afla a kasǎ la dǎn-sǎlǝ; zise sǎ i so adǎkǎ kaiĭ dǎnpǎ doʒǎ ore, mi ʒerǎ sǎ i adǎkǎ dejǎnǎlǝ.

Se dǎʒea sǎ se nǎiǎ la masǎ kǎndǝ timbrǎlǝ ʒnǎi klonocelǝ sǎnǝ intr' o mǎnpǎ frankǎ ŝi tare: valetǎlǝ de kamerǎ se dǎse sǎ deskizǎ, ŝi Villefort aʒzi ʒnǝ glasǝ kare prononǎia nǎmele seǝ.

— Dar ʒine noate sǎi kǎ sǎnt aʒi? intrebǎ ʒǎnele.

— In minǎtǎlǝ aʒesta valetǎlǝ de kamerǎ intrǎ.

— Ei bine! zise Villefort, ʒe este? ʒine a sǎnatǎ? ʒine intrebǎ de mine?

— Ǟnǝ streinǝ kare nǎ vrea sǎ mǐ snǎiǎ nǎmele.

— ʒe felǝ, ʒnǝ streinǝ kare nǎ vrea sǎ ŝi snǎiǎ nǎmele? mi ʒe vrea kǎ mine aʒestǝ streinǝ?

— Vrea sǎ vorbeaskǎ kǎ domnǎlǝ...

— Kǎ mine?

— Da.

— M' a nǎmitǝ?

— Foarte bine.

— Ŝi ʒe infǎʒiŝare are streinǎlǝ aʒesta?

— Anoi, domnǎle,   ʒnǝ omǝ ka de vr' o ʒinʒi-ʒeʒi de anǐ.

— Mikǝ? mare?

— Kam de talia domnǎlǎi.

— Brǎnǝ, saǝ blondǝ?

— Брѣнѣ, преа брѣнѣ: кѣ пѣрѣ негрѣ, кѣ окіѣ не-
гри, кѣ снрѣчене негре.

— Ши кѣм і є нортѣлѣ? інтрѣѣ кѣ іѣдеалѣ Ville-
fort, че фелѣ де нортѣ аре?

— Аре о хайнѣ іѣнгѣ інкеіатѣ нінѣ сѣсѣ, ши є де-
коратѣ кѣ Леіѣсnea de оноаре.

— Елѣ есте! мѣрмѣрѣ Villefort інгѣлбеніндѣ.

— Еї іѣкрѣ дракѣлї! зїсе арѣтѣндѣ-се ін ѣшѣ інді-
відѣлѣ де каре вобрїѣмѣ де доѣѣ орї нін'акѣм, кѣтѣ греѣ-
tate нінѣ сѣ інтрѣ! Астѣ-фелѣ є обїчеїлѣ ла Marsilia ка фїї
сѣ факѣ антїкмерѣ пѣрїнтелї іорѣ?

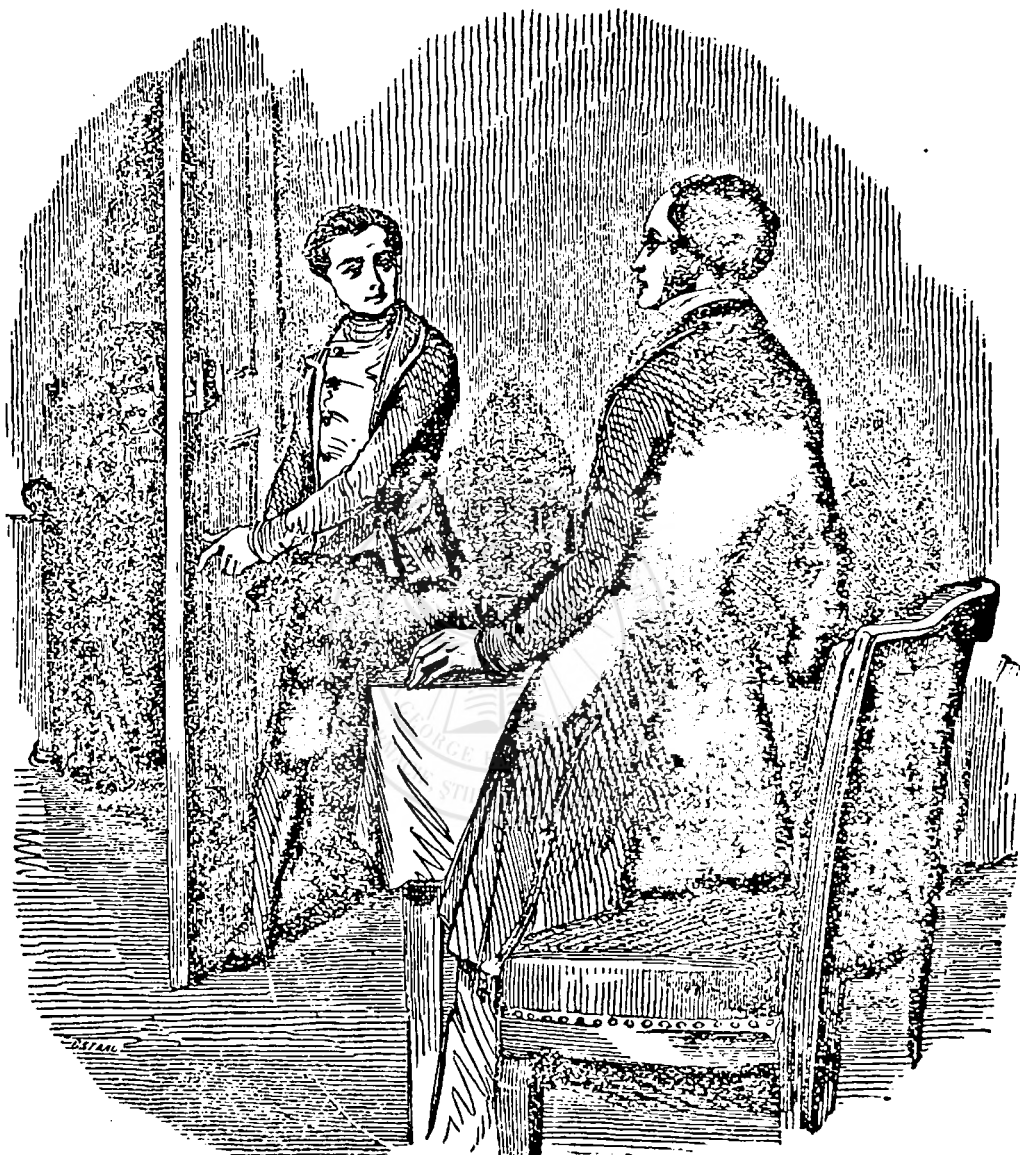
— Татѣлѣ меѣ!... стрїѣѣ Villefort; аша дар нѣ м'ам
іпчелатѣ... ши нар' кѣ імї треѣеа прїн мїнте кѣ сѣ фї домнїа та.

— Атѣнчї, дака цї треѣеа прїн мїнте кѣ ерам єѣ,
зїсе нозлѣ венїтѣ пѣнїндѣ-ші бастонѣлѣ інтр'єнѣ колѣѣ ши пѣ-
лѣria не ѣнѣ скаѣнѣ, дѣ-мї воїа сѣ цї зїкѣ, скѣмпнѣлѣ меѣ
Gerardѣ, кѣ нѣ те аї нѣртатѣ де іокѣ фрѣмосѣ фѣкїндѣ-мѣ
s' astentѣ астѣ-фелѣ.

— Ласѣ-не, Цѣрmane, зїсе Villefort.

Фѣчїорѣлѣ еші арѣтѣндѣ нїсче семне нїпѣте де мїrare.

— Elü este! murmără Villefort îngâbenindü.

CAPITULŪ XII.

TATĂLU ȘI FIULU.

D. Noirtier, kzyī in adevrŭ elŭ era kare intrase, xymŭ kx okiī feyiorŭlŭ nŭpŭ kŭndŭ inkise xua; dŭn'aveia, temindŭ-se fŭrŭ indoialŭ sŭ nŭ askalte in antikamerŭ, se dŭse sŭ maī deskizŭ o datŭ ka sŭ vazŭ: astŭ ferealŭ n' a fostŭ indewertŭ, ŭi repeziciŭnea kx kare se retrase Hermanŭ dovedī kŭ n' a fostŭ skŭtitŭ de nŭkŭtatŭlŭ kare nerdŭ ne intiiŭlŭ nostrŭ nŭrinte. D. Noirtier lŭtŭ atŭnŭi osteneala d' a se dŭ-
ce sŭ inkizŭ singlarŭ xua de la kamera de kŭlkatŭ, imnin-
se veriŭele ŭi veni earŭ sŭ intinzŭ mŭna lŭi Villefort, kare
nŭ nerdŭse din vedere toate miskŭrile aŭestea, kx o mirare
din kare nŭ ŭi-venise inkŭ in fire.

— Aŭa, sŭiī tŭ, skŭmnŭlŭ meŭ Gerardŭ, zise elŭ
kŭtre jŭne privindŭ-lŭ k'ŭnŭ sŭrisŭ a kŭrŭia esnresione era
deslŭlŭ de greŭ a o defini ŭineva, kŭ nŭ prea mī narī in-
kŭntatŭ kŭ mŭ vezi?

— Ba da, tatŭ, zise Villefort, sŭnt inkŭntatŭ; dar

ne m'astentam de lokš la astš visitš, Ńi d'aveia mš aflš kam amegitš.

— Dar, skšmnšlš meš amikš, adasse D. Noirtier Ńezšndš, mi se pare kš ašš nštea Ńi eš sš Ńš zikš asta. Če felš! Mš Ńnščiingezš kš la 28 febršarš era sš Ńš serbezš fidanšarea la Marsilia, Ńi la 3 martiš te ašš la Parisš!

— Daka mš vezš ašš, tatš, ne te nšnše pentrš asta, zise Gerardš anronšndš-se de D. Noirtier, kščš nentrš domnia ta am venitš, Ńi astš kšštoriš te va skšna poate.

— A! Ńntr'adevšř! zise D. Noirtier lšnšndš-se kš neŃngrijire ne fotolislš Ńn kare medea; Ńntr'adevšř! ia snš-ne-mš asta, domnšle mašistratš, sšnt kšriosš sš aflš.

— Tatš, aš azzitš vorbindš-se de šnš oare-kare klšbš bonanartistš kare se aflš Ńn strada Saint-Jacques?

— No. 53? Da, sšnt viče-prezidentš aš klšbšlš avelšia.

— Tatš, mš fačš a mš Ńnšora kš atšta sšnše reče.

— Če sš Ńš fakš, skšmnšlš meš, kšndš a fostš čine-va proskrišš dokštre mšntenš, kšndš a ešitš din Parisš Ńntr'o kšřšmš de finš, kšndš a fostš stršmtoratš de ogariš domnš-lš de Robespierre ne kšmnšle din Bordeaux, asta te fače a Ńi deprinsš la mšlte lškršřš. Šrmeazš dar. Eš bine! dar če s'a netrekštš Ńntr'avešš klšbš din strada Saint-Jacques?

— S'a netrekštš kš a řkšš čineva ne Ńeneralšlš Quesnel sš viřš akolo, Ńi kš Ńeneralšlš Quesnel, kare a ešitš la nořš ore din kasš, s'a aflatš adokš-zi Ńn Sena.

— Šš čine Ńš a snšš astš istoriš řřmoasš?

— Kiarš rečele Ńnš-šš, domnšle.

— Eš bine! eš, Ńn skšmbšlš istorieš tale, šřmš D. Noirtier, am sš Ńš snšš o nšvelš.

— Tatš, krežš kš sčš čeia če aš sš mš snšš.

— A! sçii desbarkarea Maiestății Sale Imneratorăsi?

— Тъчере, татъ, те rogъ, mai întiiș nentъ domnia ta, și ne șrmtъ și nentъ mine. Da, sçiam astъ nъvelъ, și kiarș potș zice kъ o sçiam înaintea domniei tale; kçii de trei zile am venitș în șga mare de la Marsilia la Parisș kș țarbarea kъ n'am nștșlș arșnka kș doștъ ște lege înaintea mea kșșetarea kare mî arde kreerii.

— Șșntș trei zile! estî nebșnș? șșntș trei zile de kșndș imneratorșlș nș desbarkase înkș.

— Çe mî nastъ, sçiam proiectșlș.

— Și kșm asta?

— Printr'o skrisoare çe çii era adresatъ din insș-la Elba.

— Mie?

— Domniei tale, și ne kare am șșnrins'o în portfolișlș mesajerșlș; dak' açeastъ skrisoare kșdea în mșnile altșia, în minștșlș açesta, erai poate șș çii înșșukatș, tatъ.

Пърintele lși Villefort înçenș șș rîzș.

— Aidî, aidî, zise elș, se vede kъ Restararea a aflatș de la Imneriș felșlș de esuediatș lșkrșrile iste... Înșșukatș! skșmșșlș meș, çe lesne çii se nare! Și șnde è astъ skrisoare? Te kșnoskș nrea bine înkștș nș mî vine șș kreșș kъ ai fi lșsat'o șnde-va.

— Am ars'o, temîndș-mș șș nș remșiș niçii șnș peticș dintr'însa; kçii astъ skrisoare era kondamnarea domniei tale.

— Și, perderea viitorșlș teș, resnșșse kș reçalъ D. Noirtier. Da, înçelegș açeasta; dar n'am șș mș temș de nimikș, fiindș-kș mș proteçii țș.

— Fakș mai mșltș de kștș atșta, domnșle, te șkanș.

— A! drace! asta așșnçe șș fiș mai dramatikș; esplikș-te.

— Domnșle, mș întorkș la lșbșlș din kstrada Saint Jacques.

— Se vede kș acestș. klșbș stș ne inima domnilorș de la noliș; de țe n'aș kșstatș mai bine? lș arș fi aflatș.

— Nș lș aș aflatș, dar sșntș ne șrmele sale.

— Asta ̀ vorba konsakratș, o sviș bine: kșndș nolișia nș poate deskoperi țeva, zițe kș se aflș ne șrma sa; mi gșvernșlș asteantș în linisțe zisă în kare vine sș zikș, kș șrekile nlekate, kș a nerđtș șrma.

— Da, insș aș aflatș șnș kadavrș; ęeneralșlș a fostș ș-șisș, mi în toate ęerele lșmiș asta se nșmesțe șnș omorș.

— Șnș omorș, zicș? dar nimikș nș dovedesțe kș ęeneralșlș a fostș viktima șnș omorș; în toate zilele se aflș oameni în Sena, kari s'aș arșnkātș de disperare, saș kari s'aș inekātș nesșiindș inota.

— Tatș, sviș nrea bine kș ęeneralșlș nș s'a inekātș de disperare, mi kș nș se skaldș ęineva în Sena în lșna lși ianșarș. Nș, nș, nș te amșși, astș moarte se poate urea bine nșmi omorș.

— Și ęine a nșmit' o astș-felș?

— Inșș-și reęele.

— Reęele! ilș kredeam destșlș de filosofș în kștș sș noatș inęelețe kș nș se aflș omorș în nolitikș. În nolitikș, skșmnșlș meș, o sviș ka mi mine, nș sșntș oameni, ęi ideș; nș sșntș simtimente, ęi interese; în nolitikș nș se omoarș șnș omș: se skoate o nedikș, eatș totș. Vrei sș sviș kșm s'aș netrekātș lșkrșrile? eș bine! eș ŋi voiș snșne ațeasta. Se kredea kș s' arș nștea întemeia ęineva ne ęeneralșlș Quesnel, ni se rekomandase din insșla Elba; șnșlș din noi se đșțe la dșnsșlș, ilș invitș a se đșțe la o adșnare din strada Saint-Jacques șnde vorș fi mai mșșși amiș; vine, mi akolo i se fațe kșnoskātș totș nlanșlș, nlekarea

din insula Elba; desbarkarea proiectatǎ; pe xgmǎ, dǎnǎ ce a azzitǎ totǎ mi a askǎltatǎ totǎ, mi n'a mai remasǎ nimikǎ sǎ mai afe, resnǎnde kǎ   regalistǎ. Atǎn i s -kare se xitǎ xns la altǎ; ilǎ pǎnǎ sǎ fakǎ jǎr m ntǎ, ilǎ f k , dar kam neste voiǎ in k tǎ sem na intr'adev rǎ kǎ  erka ne D mneze  k' nǎ astǎ-felǎ de j r m ntǎ; e  bine! k  toate astea, l sarǎ ne  eneralizǎ sǎ easǎ liberǎ, de totǎ liberǎ. N  s'a intorsǎ a kasǎ.  e sǎ  i sn iǎ, sk mn lǎ meǎ? a ewitǎ de la noi, noate kǎ a grevitǎ dr m lǎ, eatǎ totǎ.  nǎ omorǎ! In adev rǎ m  n i in mirare, sk mn lǎ meǎ, fiindǎ s bstituitǎ alǎ prok rog l i re el i, ka sǎ intemeiezi o ak sare ne nisce dovezi aha de rele; mi a trektǎ mie vr'o datǎ urin minte sǎ  i zikǎ, k ndǎ  i f ci meseria de regalistǎ mi n i sǎ taie kan lǎ vr' nia dintr'a i mei: Fi lǎ meǎ, a  f k tǎ  nǎ omorǎ! N , am zisǎ: Prea bine, domn le, a  komb t tǎ viktoriosǎ; m ne m  voiǎ resb na mi e !

— Dar, tatǎ, iea a minte, astǎ resb nare va fi sn imint toare k ndǎ ne-o vomǎ face noi.

— N  te  ngelegǎ.

— Te intemeiezi ne int rnarea  s rnatorel i?

—  i o m rt riseskǎ.

— Te am ves i, tatǎ, n  va face doxǎ lege in intr lǎ Fran iei f r' a fi  rm ritǎ, str mtoratǎ, nrinsǎ ka o fearǎ selbatikǎ.

— Sk mn lǎ meǎ amikǎ, imneratorelǎ se afl  ak m pe dr m lǎ Grenoblei, la 10 sa  la 12 va fi la Lion, mi la 20 sa  la 25 la Parisǎ.

— Poporelǎ se va resk la...

— Ka sǎ i easǎ inainte.

— Are n mai k  i-va oamen  k  d ns lǎ, mi se vorǎ trimite armate in kontra l i.

— Kari l  vorǎ eskorta ka sǎ reintre in kapitalǎ.

În adevăr, sksnlă meş Gerardă, totă estî konilă inkă; krezi kă ai bşne sçiiuge, nentru-kă şnă telegrafă iğî zice, trei zile dşpă desbarkare: “Şşrnatorălă a desbarkată la Cannes kă kşpî-va oameni; s’a trimisă în goana lăi.” Dar şnde è, ce face? nş sçii nimikă: ilă şrmşreskă, nşmaî atşta sçii; eî bine! ilă voră şrmşri astă-felă nînpă la Parisă fşr’a strika o împlăştră.

— Grenobila şi Lionălă şşntă oraşie kredinçioase şi kari i voră opşne o barieră neînvînsă.

— Grenobila i va deskide porşile kă entşiasmă; Lionălă întregă i va emi înainte. Krede-mă, avemă totă a-şa de bşne sçiiuge ka însă-şî, şi poligia noastră è totă a-şa de bşpă ka a voastră: vreşî şă vă daş o dovadă? dovada este kă vreaî şă mî askşnzî kşlştoria ce eraî s’o faşî şi ne kare kă toate aşestea am aflat’o o jşmştă de oră dşpă ce ai trekşlă bariera; nş şî ai dată adresa nimşlăî afaştră de postilionălă domnieî tale, eî bine! iğî kşnoskă adresa, şi dovada è kă soseskă în kasă-şî kiară în minştlă kşndă imbli şă te năi la masă. Şşnpă dar şi zi şă maî a-şakă inkă şnă taleră, vomă nşşnzî împresă.

— Într’adevăr, respşnse Villefort, şitşndă-se la taşlă seş kă mirare, într’adevăr imî narî foarte bine în-şçiiugată.

— E! Dşmpezălă meş, lăkrălă è foarte şişnă; voi kari şineşî nşterea în mşpă, aveşî nşmaî mizloaşele ce le daş baniî; poi, kari o astentşmă, avemă mizloaşele ce ni le dş devotamentălă.

— Devotamentălă? zise Villefort rîzîndă.

— Aşa, devotamentălă: astă-felă se nşmesşe în ter-şini onestî ambişşnea kare şperă.

Şi nşrintele lăi Villefort întinşe şingşră mşna şore

sfoara klonogelxlii ka sã kizme feciogxlã pe kare nã lã kizma siãlã.

Villefort i anãkã brauãlã.

— Asteantã, tatã, zise jãnele, ãnkã o vorbã.

— Spãne.

— Ori kãtã de reã fãkãtã sã siã poliãia regalistã, scie kã toate achesta xñã lãkrã de spaimã.

— Kare?

— Semnele omãlã kare, ãn dimineaãa zilei kãndã a despãrãtã generalãlã Quesnel, s' a ãnfãymatã la dãnsãlã.

— A! scie achesta, bsna voastrã poliãib? mi kari sãntã achesta semne?

— Faãa brãpã, pãrã, favorite mi oki nekri, redingotã albastrã ãnceiatã nãnã la gãtã, rosetã de ofiãerã alã Leãionii de onoare la keiotoare, pãlãgã kã marãini late mi bastonã de trestã.

— Ha! ha! scie achesta? zise Noirtier, mi pentrã ce dar, daka este ama, n' a pãsã mãna pe omãlã acela?

— Pentrã kã lã a perdatã, erã saã alaltã erã, ãn kolãlã stradei Coq-Hãron.

— Nã ãi spãneam kã poliãia voastrã ã negoadã?

— Da, ãnsã azã mãne o sã pãizã mãna pe elã.

— Da, zise Noirtier ãitãndã-se kã nepãsare ãmpreããrã, da, de nã va fi ãncãingãtã achestã omã; dar elã a prinsã de veste, mi, mai adããse sãrãizãndã, ãuã va skimba mi faãa mi kostãmlã.

L' acheste vorbe, se skãlã, ãuã skoase redingota mi kravata, se dãse la o masã kare era ãnkãrkatã kã toate cele trebãincioase pentrã gãteala siãlã seã, lãã xñã brããã, dete kã sãpãnã pe obrazã, mi rase favoritele sale kompromitãtoare kã o mãnã foarte sigãrã, ka sã nã dea poliãiei xñã dokãmentã atãã de preãiosã.

Villefort se zita la dînsulă kă o spaimă plinz de mirare kă toate astea.

Dăpă ce și rase favoritele, Noirtier își făcă o altă frizură, lă, în lokulă kravatei sale, o altă kravată fa-
că, pe kare o vără într'ună țeamantană deskisă, pe d'asupra;
năse, în lokulă redingotei sale albastre și înkeiate, o re-
dingotă a lui Villefort, kastaniă și kam lăbrăcătă; черкă
înaintea unei oglinde năbrăia kă marginile întoarse a jănelăi
seă fiă, se nără mălămită de kinăă kă kare i ședea, mi
lășăndă bastonăă seă de trestă în kolulăă kăminăă în ka-
re lă năse, vîvî în măna sa nervoasă o bichășkiă de
trestă, kă kare elegantăă săbstităă da mersăă seă desin-
voltăra kare era șna din kalităăile lui țele de kăneteniă.

— Eî bine! zise elă, întorkîndă-se kătre fiăă seă
kare fă inkrementăă kăndă se făcă astă skimbare învedera-
tă; eî bine! krezî tă kă poliăia ta m'ară rekănoasă akăm?

— Nă, tată, îngăă Villefort; țelă năăină așna șneră.

— Akăm, skămnăă meă Gerardă, șrmă Noirtier, mă
lasă pe îngelenăănea ta ka să facy să neară toate lăkrăile
țe le nărăseskă în îngrijirea ta.

— O! fiă fără grije, tată, zise Villefort.

— Da, da! și akăm kreză kă aî kăvintă, mi kă aî
nălea, kă adevărată să mî fi skănată viaă; dar fiă linăăită,
mă voiă nărta și eă peste năăină totă așna kă tine.

Villefort dete din kană.

— Nă estî konvinsă?

— Șneră țelă năăină kă te înțelî.

— Veî măi vedea pe rețele?

— Poate.

— Veî să treă în oki-î ka ună profetă?

— Profeyî de neferyire sântă reă veniă la kărte,

tată.

— Аша є; dar o datъ mi o datъ li se dъ drentate; mi, presъsne o altъ restarare, atъnчї veї trece ka знѣ omѣ mare.

— Ши че trebъe съ спѣиѣ режелї?

— Spъneї асeasta: — „Sire, te їncealzъ despre dispozițiunile Franței, despre opiniunea oravelorъ, despre sniritъlъ armateї; асeala ne kare lъ нѣmїїї la Parisъ kъnkъзъnлѣ din Korsika, kare se mai нѣmesче їnkъ зсърnatorъ la Nevers, se нѣmesче акъm Bonaparte la Lion, mi їmперatorъ la Grenoble. Ёлъ krezї strїmtorатѣ, згmъritъ, нѣсѣ ne fъгъ; elъ merче, repede ka vълъгъlъ ne karé lъ readъче. Soldaїї seї, ne kari її krezї morцї de foame, sdrobiїї de ostenealzъ, gata a deserta, se їmъlъeskъ ka atomele de ninsoare їmреjъlъ bълъgъrelї kare se превъlesче. Sire, pleakъ, нъръsesче Franția adeвърatъlъ seї sъveranъ, асeлїa kare n'a kъmпъrat'o, чї a kъчerї'o; pleakъ, sire, нъ kъ te аllї їn vre знѣ перїkъlъ, аї знѣ adversarъ foarte tare їn kъlъ їїї va face gradїъ, — dar nentръ kъ аръ si зmїлїtorъ lъkrъ nentръ strenepotъlъ lъї San-Lъdovїkъ ka съ mi fїzъ datorъ vїага знѣї omъ алъ Arkoleї, алъ Marengъlъї mi алъ Азsterlїgъlъї.“ Spъneї асeasta, Gerardъ, саѣ mai bine, lasъ, нъ i спъne nimїkъ. Askъnde-її kъlъtorїa; нъ te lъzda nentръ чеїa че аї venїтъ съ facї mi nentръ чеїa че аї fъkъtъ la Parisъ; reїea-її nosta; dak' аї venїтъ їn fъga mare, їntoarче-te totъ asemenea; їntръ їn Marsilia noantea; нъръnde їn kasъ-її ne o noartъ din dosъ, mi, akolo, remъї blъndъ, зmїлїтъ, sekretъ mi mai virtosъ nesъnъrtorъ; kъчї astъ datъ, її o jъrъ, vomъ згma ka oamenї vїgъroшї kari mi kъnoskъ їnemїчїї. Dъ-te, fїїlъ meѣ, dъ-te, skъmнъlъ meѣ Gerardъ, mi, kъ асeastъ askъltare la ordinele нърїntesчї, саѣ, daka vreї mai bine, kъ асestъ respektъ nentръ їnvъцъtъrele знѣї amїkъ, te vomъ їїne їn lokъlъ teѣ. Асeasta va fi, адассе Noirtier sъrїzїndъ, знѣ miz-

lokš ka sž mž skanī nentrš a doxa oarž, daka kšmpžna politikž te va maī pžne vre o datž sššš ūi ne mine josš. Adio, skšmpšlš meš Gerardš; la čea maī de anroape kžlžtorīž a ta, trače la mine.

Ūi Noirtier ešī l'aveste kšvinte, kž linisčea kare pž lš pžržsise žnš minšlš ne kžlš a ūinšlš astž konvorbiče a-
tžlš de anevoioasž.

Villefort, palidš ūi tšrbžratš, alergž la fereastrž, īntredeskise kortinš; ūi lš vžzš trekīndš linisčitš ūi nenžst-
torš īn mizlokšlš a doī saš treī oamenī k'o žrītš īnfžđižare, kari pžndia īn kolūšlš stīlnilorš ūi īn žngižlš stradelorš, ūi kari sta noate akolo ka sž aresteze ne omšlš kž favoritele negre, kž redingota albastrž ūi kž pžlžria kž marjūnī late.

Villefort remase astš-felš īn ničioare ūi abia trž-
gīndž-ūi sšletšlš nīnž kžndš tatšlš seš a despžrštš īn res-
nžtia Bussy. Atšnčī se renezi asžnra lškršrilorš lžsate de dīnsšlš, nžse īn partea čea maī din fšndš a ūeamantanšlš seš kravata čea neagrž ūi redingota albastrž, īngesšī pžlžria ne kare o vīrī īn josšlš žnšī armariš, fržnse bastonšlš de tre-
stīž īn treī bžkžđī ne kari le aržnkž īn fokš, nžse o kas-
ketž do držmš, kīžmž ne fečioršlš seš, ilš onri kž o kžž-
tžtžrž de okīš de a fače mīele de īntrebžrī če le pregžtia, īšī regšlš sokoteala kž ospžtaršlš, sžri īn tržsžra kare lš astenta kž kaiī īnčžmađī, ašlš la Lion kž Bonanarte intrase īn Grenobila, ūi, īn mizlokšlš tšrbžržrīi kare domnia īn totš lšngšlš držmšlš, ažšnse la Marsilia, īn nrađa tšlšlorš friče-
lorš če intrž īn inima omšlšī din prezņž kž ambīđižnea ūi kž īntiele onorī.

CAPITULŪ XIII.

CELE O SUTĂ PILE.

Domnălē Nortier era profetă bznă, mi lăkrăřile mer-
serz departe, dănp kəm sursese elă. Fîz-kare kănoasce în-
toarçerea din insula Elba, întoarçere straniă, minănată, kare,
fîz esemnlă în trekăřlă, va remănea dănp kəm è de krezăřtă ne-
imitată în viitoră.

Lădovikă XVIII çerkă foarte slabă să se anere în
kontr' aचेstei loviri atăřtă de asne: năřina sa înkredere în
oamenī ilă linsia de ori çe înkredere în evenimente.
Reçia, sař mai bine monarçia abia rekonstităřtă de dîn-
săřlă, tremăřtă ne temelia sa înkă nesigăřtă, mi çnă sin-
găřă semnă ală imperatorăřlăi făkă să se sărne totă edifi-
çăřlă aचेstăi amestikă informă de prejădeçăřă veki mi de i-
dee noxe. Villefort avă dar de la reçeľe seř o rekănosuîn-
çă, nă nămaī nefolositoare de o kam dată, ba înkă mi ne-
rikăloasă, mi astă krăçe de ofiçeră ală Leçiăniī de onoare
pe kare avă înçelençăřnea d'a nă o arăta, de mi D. de Bla-

cas i esnediasse brevetulă kă ingrijire, dăpă kăm i rekoman-
dase rețele.

Fură indoială kă Nanoleon era să destituă pe Ville-
fort de n'ară fi avută protekțiunea lui Noirtier, kare ajăp-
sese prea nsternikă la Kărtea de țele o Sătă Zile, atăță nen-
tră perikălii țe îi infrântase kăță mi nentru serviciile țe le
făkăse. Astă-felă, dăpă kăm i promisese ȳirondinăđ din 93
mi senatorăđ din 1806, protektă ne ațela țe lă protektase
în ajăpă.

Toată nsterea lui Villefort se măȳini dar, în timnăđ
ațestei evokări a Imperiăđi, a kăria kădere nentru a doza
oargă era kă toate astea foarte lesne de prevăzută, a năbămi
sekretăđ ne kare Dantès era angoane să lă dea pe față.

Nămaī prokărorăđ rețelăi fă skosă, kăci era prepășă
kă făsese kam rețe în bonapartismăđ.

Kă toate ațeste, abia se restabilise nsterea imperi-
ală, adikă abia lokăi imparatorăđ în ațele Tăilerii ne kari
le nărsise Lădovikă XVIII, mi skoase ordinele sale năme-
roase mi diferite dintr'ațelă mikă kabinetă unde amă intro-
dășă, în urma lui Villefort, ne ăititorii nostri, mi ne a kăria
masă de năkă află tabăkiera lui Lădovikă XVIII deskisă mi
ne jămătate nlină, mi Marsilia, kă toată atăđdinea maȳistra-
ȳiloră ei, înțenă a simȳi anrinzindă-se într'insa aței țăăină
de resbelă ăivilă kari nă se prea stințea bine niăi o dată la
Mează-zi. Păȳină a trebită atăpăi ka măstrările să treakă
peste kăte-va șarivarie kă kari impresăra lămea pe regă-
listii inkășă în kasa loră, mi neste infrăntările năbliče țe se
fățea țeloră țe kăteza să easă din kasă-le. Printr'o pre-
fățere kă totăđ nățrală, demnăđ armătoră, ne kare lă amă
arătată ka partisană ală noporăđi, se află mi elă în ațelă
minăđ, nă tokmaī prea nsternikă, — kăci D. Morrel era
omă kă minte mi kam sfiăiosă, ka toȳi ăei țe aă făkăđ o

stare komercială kă miltă mînkă și anevoință, — dar în stare a deskide gîra ka sã reklame ceva, de și ilă întrecă zeloni bonanartisti kari lă nrvia de moderatã: și astã reklamare, dăpă kăm se noate îngelece lesne, era pentru Dantès.

Villefort remăsese ne niçioare kă toatã kãdereã sãperiorãlă seã, și kãzãtoria sa, remîndă otãrită, se amănase pentru alçi timni mai fericiçi. Daka imperatorãlă mai pãstra tronãlă, Gerardă avea trebziņă de o altă alianță, și tatãlă seã era sã se însarcine ka sã i o gãseaskă; daka o a doãa restarare adãcea eară ne Lãdovikă XVIII în Françia, înflinça domnãlă de San-Méran era sã se îndoiască, prekãm și a sa, și znireã proiectatã era sã deviiã mai kãviinçioasã ka niçi o datã.

Sãstittãlă prokãrorãlă reuelã era dar pentru minãtãlă acela celă mai mare maıstratã din Marsilia, kãndă într'o dimineã și se deskise zãa și i se vesti M. Morrel.

Sã fi fostă altă s'ară fi grãbită sã easă înainteã armatorãlă, și, kă această grãbire, și ară fi arãtată slãbiciuneã; darã Villefort era zñ omă sãperioră kare, daka n'aveã praktika, celă nçină avea instinktãlă desne ori ce lãkrã. Fãkã ne Morrel sã fakă antikameră, ka kãm ară fi fostă sã restarare, de și nã era niminã lingă dînsãlă, dar nãmai pentru kãvintãlă kă è zñ obiçeiă ka zñ sãstittãlă ală prokãrorãlă reuelã sã fakă pe çineva a i face antikameră; pe zrmă, dăp' zñ patrară de oră ce lă întrebziņă kă çitirea a doãã trei jãrnale de diferite nãançe, ordonă sã întrodăkă ne armatorãlă.

D. Morrel s'astentã sã gãseaskă ne Villefort deskãraçiãtã: ilă gãsi dăpă kãm ilă lãsase kă wease sențãmni înainte, adikă linisçițã, tare și plină de aceã politeçe reche,

cea mai netreacă din toate barierele, care desparte pe omul înălțat de omul de rând.

El s-a născut în cabinetul lui Villefort, convins că magistratul era să tremure la vederea lui, când kolo el tremurând înaintea acestei personajului întrebător, care lăsa as-tenta, ca totuși rezumat pe masă, și ca bărbia rezumat pe mână.

Se onri la șură. Villefort se zidi la dânsul ca cum ar fi avut vre o greșală ca să lăsa rekunoască. În fine, după câte-va seunde de țerțelare mi de țerțere, în timpul kăzora demnului armator și întorțea mereu pătura în mână:

— Domnule Morrel, mi se pare? zise Villefort.

— Da, domnule, kiară eș, respunse armatorului.

— Anoniz-te dar, șrmă magistratului fătând că măna și semnă protektor, și șurme-mi kării împrejșurii șant datoră onoarea visitei domniei tale?

— Nu și trece de lokș prin minte, domnule? întrebă D. Morrel.

— Nu, kăte-și de pășină; dar asta nu mă onșere de a fi ca totuși disunșă ato servi, când mi ar trece prin mână.

— Asta e ca totuși în mână domniei tale, domnule, zise D. Morrel.

— Atunși esnik-te.

— Domnule, șrmă armatorului relăzându-și asigșrarea din ce în ce mai măltă, mi avindă kătre aștea inkredingărea drentei sale kăse și kășșia pozișionii sale, și adșși a minte că, ca kăte-va zile nin' a nu se afla desbarkarea Maiestășșii Sale imneratorului, venisem să reklamă indșșingă domniei tale pentr' șiș neferiuită șșne, șiș marinară, alș doi-lea alș brikșși meș; elș era akșsată, daka și adșși a min-te de așșta, că avea relașșni ca insșla Elba: așște re-

Villefort se uită la dinsulū ca cum arū fi avutū greutate a lū cunōsce.

lașisnî kari era o krimă n'atșnî, astăzi sântă tîlșrî de fa-voare. Domnia ta serviaî ne Lșdovikă XVIII, Ńi nș lă ai mostenită, domnșle: era datorია domniei tale. Astă-zî ser-vescî ne Nanoleon, Ńi se kșvine să lă proteșî: Ńi asta   datorია domniei tale. Viă dar să te întrebă  e s'a făkătă elă Villefort făkă o mare silinș asșnră-șî.

— Nșmele acesăi omă? întrebă elă; aibî bșnștatea să mî spăi nșmele lăi.

— Edmondă Dantès.

Era învederată kă Villefort ară fi voită mai bine să  er e, într'șnă dșelă, fokșlă adversarșlă seă la doșă-zecî Ńi  in i de năși de kșlă s'arșă pronșn i ndă-se acesă nșme în obrazlă lăi; kă toate acesea ni i fruntea-  nș se inkreșî.

— Astă-felă, zise Villefort în sine, nș va mai nș-tea  ineva să m'akșse kă am făkătă din arestarea acesăi jșne o kestione kșrată personală.

— Dantès? reneti elă, Edmondă Dantès, zicî?

Villefort deskise atșn i șnă reșistră mare kare era nșsă ne șnă skriitorîă veyină, alergă la o masă, de la masă trekă la dosariete lăi, Ńi, întorkîndă-se kătre armatorșlă, i zise k'șnă aeră foarte natșrală:

— Esti nrea sigără, domnșle, kă nș te încelî?

Dak' ară fi fostă Morrel șnă omă mai fină saă mai bine lșminată asșnr' acesei afaceri, i s'ară fi nșrătă kșriosă kă sșbstitștlă prokșrorșlă reșelă să i resușnză desne acesse materie  e era kă totălă streine de kădereea sa; Ńi se întrebă nentș  e Villefort nș lă trimitete la reșistretele tem-nigeloră, la gșvernatoriî inkisoriloră, la nșfektălă departa-mentșlă.

Dar Morrel, kărtăndă în deșertă temerea în Villefort, nș mai vșză altă  eva, din minștlă în kare nș mai era vor-

bz de niçi o temere, de kztř o kondeschendingz: Villefort nemerise drentř.

— Nř, domnșle, zise Morrel, nř mř inçelř de lokř; ne lingz asta křnoskř ne bietslř bziatř de zeye anı de zile, mi se aflz în servichiłř meř de patrř. Veniı, içuı adșuı a minte? sřntř wease sentzmnı akřm, a te rřga sř fiı indșrztorř, prekřm viř astz-zı a te rřga sř fiı drentř nentrř bietslř bziatř; ba mř mi priimiseıı destlř de șritř, mi mı resnșseseseıı a omř nemșlyșmitř. A! nentrř-kz regalistiı era înșnriçuı p'atșnçuı în kontra bonanartistilorř!

— Domnșle, zise Villefort sosindř la paradz kř pri-neala sa mi kř sșnșele seř çelř reçe de totř d'așna, eram regalistř atșnçuı křndř kredeam ne Bșrboniı nř nșmaı mostenitorı leuıtımı aı tronșlșı, dar inkz aleıı aı naçuıniı; dar intoarçerea mirakșloasz la kare amř fostř martori mı a dove-ditř kz mř inçelam. Henișlř lșı Nanoleon a invinsř: monar-kșlř leuıtımř ę monarkșlř çelř isbitř.

— Prea frșmosř! strigz Morrel kř frankeçe sa çea bșnș, imı façuı nlzçerea vorbindz-mı astř-felř; mi am semne bșne nentrř soartea lșı Edmondř.

— Dar maı asteantz, zise Villefort resfoindř șnř noř reçuıstrz, am datř neste çe voiam; nř ę șnř marinarř kare era sř se însoare kř o Catalanș? Da, da; o! mı adșkř a min-te akřm: lșkrșlř ę prea gravř.

— Křm așa?

— Șçuı kz emindř de la mine fșseso kondșș la in-kisorile Palatșlșı Drentșçuı?

— Da; ęı bine?

— Țı bine! mı am fșkřtř ranortșlř la Parisř; am trimiș xșrtiele aflate așnșrșı. Asta era mi datoria mea, çe trebșia sř fakř?... mi dșnș ontř zile ale areștriı sale pri-sonierșlř a fostř lșatř.

— Lxat! strigă Morrel; dar ce aș vrăți să fakz kă bietslă bziată?

— O! nă te îngrijă. Katz să lă fi transportată la Fenestrele, la Pignerol, la insulele Santei-Margarite, ceia ce se nămesce în termină administrativă *desșyeritș*;* mi ka mănne ai să lă vezi revenindă a lăa eară komanda korabiei sale.

— Viș kăndă va voi: lokălă. lă i ya fi năstrată. Dar kăm de n'a venită nîn' akăm. Mi se pare kă întiia grije a drentăi bonanartiste s'ară fi kăzătă să fuz de a da drămălă tătloră aelora ne kari fi inkisese drentatea regalistă.

— Nă akăsa kă atăta temeritate, skămnălă meș domnă Morrel, respănse Villefort: în oră ce lăkră se kăvine a grăma čineva kă legalitate. Ordinălă inkisoriă a venită de sșsș: totă de sșsș katz să viș mi ordinălă libertăi. Deč, Nanoleon abia s'a întorsă de činč-spre-zече zile; abia katz să se fi esnediată mi ordinele de desfiingare.

— Dar, întrebă Morrel, nă è vre ună mizlokă să nrinimă formalităi, akăm kăndă trismfămă? Am kăi-va amiči, oare-kare inflingă; potă să kapătă desfiingarea a-restălă.

— N'a fostă nič ună felă de arestă.

— Atănuč katz să se fi trektă în registru vr'o însemnare atingătoare de arestarea sa; un-oră găvernele aș interesă să fakz ne ună omă să neară făr' a lăsa vre-o grămă din trečerea sa: însemnătile registreloră ne ară adăce în grămele sale.

— Poate kă astă-felă era ne kăndă kă Berboniă, însă akăm...

— Totă d'ăna se întimnă așă, skămnălă meș domnăle Morrel; găvernele se sčedă mi se aseamăntă; makina

* Dențtată din țara sa.

penitențiarz kare se înțigase sub Lădovikă XVI merue înkă
 mi astă-zî, ne lingz Bastilia. Imneratorălă a fostă totă d'a-
 zna mai striktă pentru reglamentslă inkisoriloră sale ne kăță
 n'a fostă însă-mi marele reue, mi nămărlă inkimiloră desne
 kari reuistrele nă păstrează niči o zgmă è nenămărată.

Atăta bəpəvoiuț ară fi întorsă zăă omă kiară din
 inkrediuțurile sale, mi Morrel n'avea niči pəpənsuri.

— Dar în fine, domnăle de Villefort, zise elă, ce mă
 înveți să fakă ka să grăbeskă mai kărindă întoarčerea bie-
 tălă Dantès?

— Nămai zăă lăkră să faci, domnăle; fă o petițiune kă-
 tre ministrălă drentăji.

— O! domnăle, svimă ce sântă petițiunile: ministrălă
 nriimesce kăte doză sate ne zi mi nă čitesce niči natru.

— Da, resănsse Villefort; însă va čiti o petițiune
 trimisă de mine, anostilată* de mine, adresată d'a drentălă
 de mine.

— Și te ai însăgchina, domnăle, să faci a i intra în
 mănă astă petițiune?

— Kă čea mai mare plăcere; Dantès nătea fi kălna-
 bilă atăni, dar astă-zî è inočintă, mi è datoria mea a da
 libertatea ačelăia ne kare am avăță datoria să lă năiș în
 inkisoare.

Villefort nreintămpina kă ačeasta perikălălă zneī čer-
 četări la fața lokălă, kare, de mi nă nrea era de krezăță,
 dar era pătăničiasă, mi kare era neapărată să lă neargă.

— Dar kəm se skrie ministrălă?

— Păne-te kolo, domnăle Morrel, zise Villefort dən-
 dă-mi lokălă armatorălă: iți voiă dikta eă.

* A adăni insemnări ne marținea săă în josălă zăă inskrisă, zneī petițiuni etc.

— Ai avea astăzi bunătate ?

— Fără îndoială. Să nu pierdem timp; destul am pierdut din' acum.

— Da, domnule; să cunoaștem că bietașii briați așteaptă, săfere, și poate se desperă.

Villefort se înfioră la idea astăzi prizonieră blestemându-lă în țcherere și în întănerikă; dar intrase în danș și nu mai avea ce să facă: Dantès kăta să fiu sfărmată între roatele ambițiunii sale.

— Astenți, domnule, zise armatorăș mezîndă ne folosiți lăi Villefort și gîndiți o pană în mână.

Atunci Villefort diktă o țerere în kare, kă unș skoni foarte bunș, nu era de îdoită, măria patriotășă lăi Dantès și servăiele ce le fărăse kăseî bonanartiste; într'această țerere, Dantès devenise unșă din așenșii ceî mai aktivî ai întoarcerii lăi Nanoleon; era învederată că ministrășă vîzîndă o asemenea țerășă kăta să facă ne dată drentate, dacă nu era încă drentatea fărășă.

Dunș ce s'a terminată petițișnea, Villefort o țiti tare

— Bine è, zise elș, și acum lasă-le ne mine.

— Și petițișnea va pleka îndată, domnule ?

— Kiară astăzi.

— Apostilată de domnia ta ?

— Țea mai bunș anostilă ce așî nștea nșne, domnule, este de a întări că è adevărată totă ce ai zisă în țererea domniei tale.

Și Villefort meșă și elș, și nșse țertifikatsășă seș ne unș kolșă ală petițișni.

— Acum, domnule, ce trebă să facă ? întrebă Morrel.

— S'astenșă, respnșse Villefort; respnșză de toate.

Astăzi inkredinqare redete șneranșă lăi Morrel; pășăși ne sșbstitștsășă nrokrorășăși reșelsă inkăntată de dînsăș, și

se dăse a însușința pe bătărilor printe ală lăi Dantès kă nă va întărzia de a mi revedeă sîsă.

Kăiă despre Villefort, în lokă de a trîmite astă kărtiă la Parisă, o năstră kă mare preuă în mîna sa, kăci, snre a skăpa ne Dantès în presentă, s'ară kompromite foarte tare în viitoră, presăpnîndă ună lăkra kă fața Ekronei mi nrefăcherea evenimenteloră ară erta a se presăpne, adikă o a doza restărgare.

Dantès remase dar prisionieră: nerdtă în afăndimile temniței sale, nă azzi spăimîntătoră sgomolă ală kăderiă tronăi lăi Lădovikă XVIII, mi, avela kare era mai de sneriată inkă, ală săgnăriă Imneriăi.

Însă Villefort șrmase toate k'ună okiă nrevegetoră, as-kăltase toate kă lăare a minte. De doză ori, în timnăiă a-velei skărte arătră imneriale kare se nămi chele o Sătz-Zile, Morrel mai cherkase să stărgiaskă mereă nentă libertatea lăi Dantès, mi de sîz-kare dată Villefort ilă linisăise kă promiteri mi kă sneranșe; în chele din șrmă sosi mi Waterloo. Morrel nă se mai arătră la Villefort: armatorăiă făkăse nentă jănele seă amikă totă che sta prin nătința omeneaskă de a fi făkăiă; ka să mai fakă noșe cherkări săb restărgarea a doza s'ară fi kompromisă fărg folosă.

Lădovikă XVIII se săi eară ne tronă. Villefort, nentă kare Marsilia era nlină de sșveniă che nentă elă se făkărg remăskări, cheră mi kăpnătră lokăiă prokărorăiă reuelăi kare era vakantă la Tălăsa; çinçi-snre-zech zile dăpnă instalarea în noza sa residinșă, lăz în kăștoriz ne damiçela Renea de San-Méran, ală kăria tată era mai bine de kătră ori kăndă la kărte.

Eată kăm Dantès remase, în timnăiă çeloră o Sătz-Zile mi dăpnă Waterloo, săb veriçe, șitată, daka nă de oamenă, çelă păçină de Dămnezeă.

Danglars îngelese toată nsterea loviturii kă kare lo-
vise ne Dantès vîzîndă ne Nanoleon întorsă în Franția: de-
nunciarea sa nemerise. drentă, mi, ka xniî oameni kari sântă
oare-kăm făkăuî nentă krimă mi aă o îngelețere de miz-
lokă nentă viața ordinară, nămi astă koinvidință kărioasă
să dekretă ală Provedinței.

Dar, kîndă Nanoleon se întoarse la Parisă mi glasă se
resnă din noă, immeriosă mi năternikă, Danglars se temă;
în fă-kare mință, se astenta să vază ne Dantès amenin-
țîndă mi tare nentă toate resbănrile; atănci însăință ne
D. Morrel desne doringă ce avea de a năgrăsi serviciulă mă-
rii, mi lă de la dînsă o rekomandare la să negăptoră
suaniolă, la kare intră ka să însărcinată kă ordină ne la fi-
nele lă martiă, adikă zecă să doă-spre-zecă zile dăpă in-
trarea lă Napoleon la Tăilerii; nlekă dar la Madridă, mi nă
se mai aazi vorbindă-se de dînsă.

Fernandă nă îngelese nimikă. Dantès lînsia: nă i mai
năsa de altă ceva. Ce se făkăse elă? Nă cerchetă să afe.
De kăță, în totă renăssă se i da lînsirea lă Dantès, i ve-
nia în minte, kîndă să amădeaskă ne Mercédès asăpra mo-
tiveloră ațestei lînsiri, kîndă să medite nănări de emigrare
mi de răpire; kăte o dată eară, — mi atănci era orele cele
întănekoase ale vieței sale, — ședea ne vîrșă kănsăi Pha-
ro, în partea ațeia de șnde se noate vedea de o dată mi
Marsilia mi sată Catalaniloră, șităndă-se tristă mi făr' a se
miska din lokă ka o pasere de nradă, ka să vază daka kăm-
va venia ne șnă din ațele doă drămări frămosă șne kă
îmbleță celă liberă, kă kănsă în șsă, kare mi nentă dî-
nsă devenise mesățeră șnei resbănră asne. Atănci sko-
nă lă Fernandă era otărită: era să sfărame mai întăi kă-
nă lă Dantès kă o lovitură de nășkă mi anoi era să se
omoare mi elă, zică elă, ka să dea o kăloare asasinată lă

Şedea pe vârful capului Pharo.

seă. Dar Fernandă se amăria: elă nă era să se omoare niči o dată, kăči snera mereă.

În mizlokălă astoră lăkrăi, mi nrintre atătea miskări dăgeroase, Inneriălă făkă cea din xrmă strigare de soldađi, mi totă omălă kare era în stare să poarte armele se renezi afară din Franția la glasălă resăntoră ală imparatorălăi.

Fernandă plekă din greșnă kă čei alđi, nărsindă mi koliba sa mi ne Mercédès, mi sfămiată de acea kăpetare întă-nekoasă mi snăimintătoare kă dănpă dănsălă poate rivalălă seă era să se întoară mi să ieă ne ačia ne kare o izbăia elă.

Daka Fernandă era să se omoare vre o dată, nămaī nărsindă ne Mercédès era s' o fakă.

Kăpetele lăi nentă Mercédès, îndărarea če se nărea kă simăia nentă neferiăirea ei, grijea če avea ka să năin-tămpine chele maī miči dorinăe ale ei, prodăseră efekălă če nrodăkă totă d'asna în inimele đeneroase anaringele devota-mentsăi: Mercédès izbise totă d'asna ne Fernandă din ami-ăi; amăia sa kresă nentă dănsălă k'ănă noă simtimentă: rekănosăinăa.

— Frate, i zise ea legăndă sakălă konskrisăi ne x-meriă Catalanăi, frate, singărlă meă amikă, nă te lăsa să te omoare, nă mă lăsa singără în lămea asta în kare năngă mi în kare voiă fi singără îndată če nă veī maī fi într'insa.

Aste kăvinte, zise în minălă plekării, deteră oare-kare sperană lăi Fernandă. Daka Dantès nă se maī întorăea, Mercédès nătea fi dar într' o zi a lăi.

Mercédès remase singără ne achelă nămintă golă kare nă i se nărăse niči o dată așă de xskată, mi kă marea čeă ne-măruinită în lokă de orizontă. Skăldată în lakreme ka acea nebănă desne kare ne snănă istoria čeă dăgeroasă, o vedea čineva reăăindă neănetată imprejărlă săăkălăi Catalaniloră: kăndă, onrindă-se săb soarele arzătoră din Mează-ză, în pi-

Oprindu-se sub sórele arqătorū din Miaqâ-qi în picióre, nemiscatâ, mutâ ca o statuâ.

chioare, nemiskatъ, mълъ ka o statъ, ши privindъ Marsilia; kъndъ wezîndъ ne marșinea ȳermълї, askъltъndъ a-
chelъ ȳemetъ alъ mълїї, eternъ ka dъrerea sa, ши întrebъn-
dъ-se neînchetatъ daka nъ era mai bine sъ s'anlece înainte,
sъ se lase dъnъ greștatea eї, sъ deskizъ abisълъ ши sъ fїz
îngijitъ de dînsълъ, de kълъ sъ sșfere astъ-felъ toate aचेste
alternative krъde ale xnei astentълї fълъ sneranъzъ.

Nъ kъ Morcédès n'avea kъrașїș sъ indenlineaskъ a-
चेstъ proiectъ: de kълъ i a venitъ relișionea în ajstorъ ши a
skъpat' o de sinșidъ.

Caderousse fъ kїzmatъ ka mi Fernandъ; dekъtъ fiindъ
kъ era kъ ontъ anї mai mare de kълъ Catalanълъ ши era în-
sșratъ, fълъ parte din a treia kїzmare, ши fъ trimisъ ne
koaste.

Bълrъnълъ Dantès, kare nъmai de sneranъzъ mai era
sșșuinștъ; nêrdъ sneranъa la kъderea imперatorълї.

ȳinșї lъnї de zile dъșzъ despъrgїrea sa de fișlъ seș,
ши mълї într' aचेia-ші orъ în kare fșsese arestatъ, ișșї dete
sșșpinșlъ din xrmъ în brașele nșrorei sale Mercédès.

D. Morrel fълъ toate keltșielele mormintълїї sale,
ши plъti mișele datorїї ne kari le fълъsse bълrъnълъ în tim-
nșlъ zacherїї sale.

Astъ nșrtare era mai mълtъ de kълъ o bine-fașere
era xșș kъrașїș. Miază-zi era în fokъ, ши ajstorълъ ȳe lș
arș fi datъ ȳineva nșrintelșї xșșї bonanartistъ așa de
nerikșlosъ ka Dantès, kiarș ne natșlș seș de moarte fiindъ,
era o krimъ.

CAPITULŪ XIV.

PRISONIERULŪ FURIOSŪ ȘI PRISONIERULŪ NEBUNŪ.

Apruane xņņ anņ dņņp ĩntuarcerea lăi Lădovikņ XVIII D. inspektorņ ęenerală ală ĩnkisorilorņ se dăse sņ viziteze pe prisionieri.

Dantēs axzi xęindă ũi grinęundă din fındălă temnięei sale toate nreętirile aęestea, kari fņęea sșsă măltă sgomotă, dar kari, josă, ară fi fostă nișęe sgomote fņęr nięi o ĩnsemnare nentņ ori kare altă xęekiņ afară de a xņăi prisionieră denrinsă a askălta, ĩn tņęerea nonęii, pņiajenălă kare ũi ęese pĩnza ũi kņderea periodikă a nikņęreĭ de a- pņ kņria i trebęe o orņ ka sņ se formeze ĩn tavanălă temnięei sale.

Elă ĩnęelese kņ se netreęea la ęei vĭi ęeva neobięi- năită: așă de măltă era de kņndă lokxia ĩnr'xņă mormĭntă ĩn kņtă nętea nrea bine sņ se nriveaskņ ĩntokmaĭ ka ũi xņă mortă.

ĩn adonęră, inspektorălă visita ne rĭndă toate kame-

rele, kiliele și temnițele. Mai măști prizonieri făr întrebări: acestia era cei ce se rekomanda prevegierii administrării prin blândețea saș stăniditatea lor: inspektorșlș îi întrebă ce felș de mănkră li se da și ce reklamări avea sș fakt.

Ei respnseră kă toți kă li se da o mănkră nesșferitș, și kă reklama libertatea lorș.

Inspektorșlș îi întrebă atșnș daka mai avea ceva de zisș.

Ei klătiră din kanș. Ce altș bine mai mare de kătș libertatea nștea sș reklame prizonierii?

Inspektorșlș se întoarse sșrızîndș, și zise gșvernatorșlș:

— Nș sviș la ce ne nșne sș facemș aste cherchetări. Cine vede șnș prizonierș vede o sștș; cine așde șnș prizonierș așde o miș; ę totș așelamș lșkră tolș d'ășna: reș nștriș și inocinș. Mai sșntș alșii?

— Da, mai sșntș prizonierii perikșlouș saș nebșni, ne kari i șinemș în temniș.

— Sș 'i vedemș și ne așeia, zise inspektorșlș k'șnș aerș de ostenealș profșndș, sș ne facemș meseria nîntș în kapștș; sș deschidemș în temniș.

— Așteantș, zise gșvernatorșlș, sș viș mai întiș doi oameni; prizonierii fakș kște o datș nșche akte de desperare nofolositoare, desgștaș de viaș mi ka sș fiș kondamnăș la moarte: ai nștea fi vikțima vr'șnșia din așeste akte.

— Iea-și dar mșșrele de anșrare, zise inspektorșlș.

În adevșrș, trimiseră sș kăște doi soldaș, și încheră a deschinde ne o skarș așa de infektatș, așa de mș-

vezit̃, în k̃t̃ă ñmaī trechera ne z̃ñă lok̃ă asemenea s̃z̃ñă-
ra tot̃ de o dat̃ vederea, mirosl̃ă și res̃flarea.

— Ox! f̃k̃ă insnektor̃ă onrind̃-se la mizlok̃ă și
sk̃r̃iī, cine drak̃ă poate lok̃ă ați?

— Z̃ñă konsnirator̃ă din țeī maī nerik̃lowī, și ka-
re ne este partik̃lar̃ă rekomandat̃ă ka z̃ñă om̃ă țe è în sta-
re s̃ă fak̃ă orī țe.

— Sing̃r̃ă è?

— Negreșit̃ă.

— De k̃t̃ă timñă se afl̃ă ați?

— Añoane de z̃ñă añă.

— Kiar̃ă de la intrarea sa a fost̃ă ñs̃ă în ast̃ă
temniț̃ă?

— Ñă, domñăle, dar d̃z̃ñă țe a voit̃ă s̃ă omoare
ne kelar̃ăle kare era ins̃er̃inat̃ă a i ad̃uce dem̃z̃nkarea.

— A voit̃ă s̃ă omoare ne kelar̃ăle?

— Da, domñăle, kiar̃ă ne ațela kare ne l̃aminea-
z̃ă. Ñă è așă, Anton? întreb̃ă g̃vernator̃ăle.

— A voit̃ă s̃ă m̃ă omoare f̃z̃r̃ă s̃ă i fak̃ă nimik̃ă,
res̃ñs̃ă kelar̃ăle.

— Așă, dar è neb̃ñă ațest̃ă om̃ă?

— E și maī reș̃ iñk̃ă, zise kelar̃ăle: è z̃ñă demoñă.

— Vrei s̃ă fak̃ă o pl̃z̃ucere nent̃r̃ă ațeasta? întreb̃ă
insnektor̃ăle ne g̃vernator̃ăle.

— Ñă è treb̃inț̃ă, domñăle: è dest̃ăle de nedensit̃ă
și așă; ales̃ă, ak̃m, s'anroniz̃ă mi de neb̃ñă, și, d̃z̃ñă
es̃neriinț̃ă țe ne d̃ă obserṽările noastre, ñn'a ñă imulini
anz̃ăle, de azi înainte, va fi k̃ă tot̃ăle smintit̃ă.

— Pre lețea mea, k̃ă at̃ăle maī bine nent̃r̃ă d̃ins̃ăle,
zise insnektor̃ăle, k̃ând̃ă va neb̃ni de tot̃ă, va s̃șeri maī
ñș̃iñă.

D̃z̃ñă k̃m se vede, ațest̃ă insnektor̃ăle era z̃ñă om̃ă

plină de umanitate și făcând nentru fânkușnile filantroniche kă kari era însărcinată.

— Aî drentate, domnule, zise guvernatoră, și vorbele ce le aî zisă dovedeskă kă aî studiată materia a fândă. Astă-felă, avemă într'o temniță pe kare nămaî vr'o doză-zechi de nițioare o desuartă de ațeasta d'aci, și în kare des-șinde ține-va pe o altă skară, și abate bătărniș, vekiz kă- neteniș de partidă în Italia, kare se află aci de la 1811, ală kărgia kană s'a întorsă la 1813, și kare, del'acelă mi-năș, nă se maî kănoasce în înțeleșălă fisikă: atănci nă-șea, akăm ride; atănci slăbia, akăm se îngrășă. Vreî maî bine să vezi pe acela de kășă pe ațeasta? nebănia sa è de netrecere și nă ne va întrista de lokă.

— Voiș vedea și ne și ne altă, resănsse ins- nektoră; kășă să și faktă țineva datoria în konsușindă.

Insuektoră se afla în întâia sa visitare, și voia să dea astorității o bătă idcă desure dănsălă.

— Să întrămă dar la ațeasta maî întâiș, adăsse elă.

— Băkărosă, resănsse guvernatoră, și făkă semă kelară, kare deskise șua.

La gringărea broasceloră masive, la șănetălă țigine- loră rășinite ce se întorcea, Dantès, gemăită într'și kolă ală temniței sale, și de năimă kă o fericiire nesășă o rază șăbgire de lămină ce resbia năintr'o ferestă și strimă și ză- brelită, și redikă kanălă.

Văzindă și omă nekănoskă, lăminată de doi kelari ce ținea în mănă torge anrinse, insăgită de doi soldați, și kărgia gsvernatoră i vorbia kă nășăria în mănă, Dantès în- țelese de ce era vorba, și, văzindă în-șine kă se înțășua okășănea de a imulora o astorităte maî mare, și în înainte kă mănile înreșnate.

Soldații înkrășmară îndată baionetele, kăci kreșă

kъ prisonerălă s'a renezită asăna insnektorălăi kă vr'ănă kă-
ueiă reă.

Însă-mi insnektorălă făkă zăă pasă înapoă.

Dantès văză kă lă infăimăseră kă p'ănă omă de
temălă.

Atăncă adănă în privirea sa toată blăndeăa mi zămi-
lingă ce noate a le kăurinde inima omălăi, mi, esurimăndă-
se k'ănă felă de elokăingă nioasă kare minănă pe uei de fa-
că, se çerkă s'atingă săfletălăi visitorălăi seă.

Insnektorălă askăltă vorbele lăi Dantès nănă în ka-
pălă; dăp' aueia, întorkăndă-se kătre găvernătoră, i zise pe
săb glasă:

— Se va întoarce la devociune; ă disnăseă pentru
nisce simlimente măi dălăi. Veză, frika miă face efektălă
asănrăi; s'a trasă dinaintea baioneteloră; deăi, zăă nchănă
nă se dă în lătre de nimikă: am făkălă în privingă asta
nisce observări foarte kărioase la Charenton.

Pe zărmă întorkăndă-se kătre prisoneră ilă întrebă:

— În-skărlă, ue çeri?

— Çeră să allă ce krimă am făkălă; çeră să mi se
dea jădekătoră; çeră kă proçesălă meă să să lăminată; çeră
în-fine să mă imănsăce dăkă sănt kălnăbilă, dar să mi dea
mi libertatea dăkă sănt inoăintă.

— Çi se dă bănă demănkare? întrebă insnektorălă.

— Da, mi se nare, nă suăă bine. Dar ue mi pasă
de asta; aueia de kare mi pasă, nă nămăi mie zăă bielă pri-
sonieră, dar înkă mi tăcloră sănkjionăriloră kari dăă drep-
tatea, dar înkă mi reuelăi kare pe găvernă, este kă zăă i-
noăintă să nă să viktima zăei denăçierăi infame mi să nă
moară săb veriue blestemăndă ue omorătorăi seă.

— Estă nrea zămilită astă-ză, zise găvernătorălă, n'ăi
fostă toăă d'ăna ama. Vorbăiă kă toăălă altă-felă, skămnălă

meș amikș, în ziua kândș vreaī sș omori ne gardianșlș acesta.

— Adevratș; domnșle, zise Dantșs, mi cherș kș x-milingș ertare acestși omș, kare a fostș totș d'asna bșnș nentș mine... Dar țe vreaī sș fakș? eram nebșnș, eram infșriatș.

— Și nș mai estī akșm?

— Nș, domnșle, kșvī kantivitatea m'a mșiatș, m'a sfșrșmatș, m'a nimicitș... E mșltș de kândș sșnt avī!

— Ama de mșltș?... Și la țe epokș ai fostș arestatș? întrebș inspektorșlș.

— La 28 fevrșarș 1815; la doștș ore dșn' amezai. Inspektorșlș kalkșlș.

— Sșntemș în 30 ișliș 1816; dar țe sșnti? sșntș nșmai șeante-sșre-zeye lșnī de kândș estī șrisonierș.

— Nșmai șeante-sșre-zeye lșnī! zise Dantșs. Ax! domnșle, nș sșii țe va sș zikș șeante-sșre-zeye lșnī în inkisoare; șeante-sșre-zeye anī, șeante-sșre-zeye sekșlī, mai alēșș nentș' șnș omș kare, ka mine, era anroane de fericiire; nentș' șnș omș kare, ka mine, era sș se inșoșeakș kș o femēiș ișbitș; nentș' șnș omș kare vedea deskizindș-se în-ainteī o kariertș onorabilș, mi kșrșia i linseskș toate în mi-nștșlș acesta; kare, în mizlokșlș zileī țelei mai frșmoase, kade în noantea țeā mai așndș; kare mi vede kariera strikatș, kare nș sșie dak' așeia kare ilș ișbia ilș mai ișbesșe inkș, kare nș sșie daka bștrșnșlș seș șrrinte a mșritș saș mai trșesșe. Șeante-sșre-zeye lșnī de inkisoare nentș' șnș omș inșșșatș kș aerșlș mșriī, kș independinșșa marinarșlș, kș snagișlș, kș imensitatea, kș infinitșlș, domnșle, șeante-sșre-zeye lșnī de inkisoare ē mai mșltș de kșlș meritș toate kcrimele ne kari limba omēeakș le inșeamnș kș nșmele țele mai șrșioase. Aibī dar indșrarc de mine, domnșle, mi

chere nentră mine, nă o îndelungă, dar asprimea; nă o gra-
 ții, dar o jădekăț: jădekătorî, domnșle, nămaî jădekătorî
 cheră; nă se poate refăsa jădekătorîi năși akăsată.

— Bine, zise insnektorășă, vomă vedea.

Dăp' aceia se întoarse kătre găvernătorășă și i zise:

— Într'adevără, bietășă bătătă, îmî nare reă de elă.
 Kăndă ne vomă șrka, îmî veî arăta reșistrășă seă.

— Fărbă îndoială, zise găvernătorășă; dar kreză kă
 veî afla în kontra lăi nische note sptimîntătoare.

— Domnșle, șrmă Dantès, șăiă kă nă poșî singără
 a mă face să esă d'aișî; dar poșî să transmîșî chererea mea
 la aștoritate, poșî să pșovocî o cheretare la șașa lokășăi,
 poșî în-fine să șașî kă să mă dea în jădekăț, ă totă che
 cheră; voiă să șăiă che krimă am făkășă, și la che pedeanșă
 șnt kondamnată; kășî, veșî, nesigăranșă ă celă maî reă
 șnlișîă din toată.

— Lăminează-mă, zise insnektorășă.

— Domnșle, ștrigă Dantès, înelegă dășă glasăă
 domnieî tale kă eșî miskăă. Domnșle, zi-mă să șneră.

— Nă notă să șî zikă așta, resnăse insnektorășă,
 de kăă notă să șî pșomită kă șî voiă chereta dosarăă.

— Oș! atășî, domnșle, șnt liberă, șnt skănată.

— Čine te a arestată? întrebă insnektorășă.

— D. de Villefort, resnăse Dantès. Vezi-lă și în-
 ueleșe-te kă dîșăă.

— D. de Villefort nă maî ă la Marsilia de năă ană,
 ă la Tășsa.

— A! așta nă mă miră, mășmăă Dantès; singărăă
 meă pșektorăă ă denătată.

— D. de Villefort avea vre năă kăvîntă de șăă a-
 șșură-șî? întrebă insnektorășă.

- Înțelegă dupe sunetul glasului domniei tale quē esti miscatū. Domnule, ȝi-mi sâ sperū.

— Niçi şnelş, domnule: ba ink̄ a fostş voitorş de bine în privinga mea.

— Voiş nştea dar şz m̄ inkrezş în notele 4e le a l̄satş în privinga-şii, saş ne kari mi le va da?

— Da, domnule.

— Bine, asteantz.

Dantès k̄zş în şenski, redik̄ndş-mi m̄nile şure 4eş, mi m̄şm̄şndş o r̄şḡ în kare rekomanda l̄şi Dşmnezş ne apestş omş kare intrase în inkisoarea sa, asemenea M̄ntxi-torşl̄şi kare s'a d̄şş şz skane şşfetele din infernş.

Şma se reinkise; dar şperanşa 4e intrase din ureşnz k̄ş inspektorşl̄şi rem̄şese inkis̄ în temnişa l̄şi Dantès.

— Vrei şz vezi registrl̄şi indat̄, întrebş şverna-torşl̄şi, saş vrei mai întiış şz treçi în temnişa abatel̄şi?

— Şz şinimş mai 'nainte k̄ş temnişele, resn̄şse ins-pektoşl̄şi. Daka voiş emi d'aci, n̄ş voiş avea noate k̄şra-şis̄l̄şi de a şma trista mea misişne.

— A! ayesla n̄ş è şnş n̄şsonierş ka 4eş altş, mi ne-şşnia sa è mai şşşinş întrist̄toare de k̄şl̄ş mintea vechi-şl̄şi seş.

— Şi 4e felş de neşşniş are elş?

— Ox! è o neşşniş k̄şrioaş: krede k̄ş are şnş te-saşrş nem̄şşinitş. În anşlş d'intiış alş kantivit̄şii sale, a zisş k̄ş d̄ş şvernel̄şi şnş milionş, daka şvernel̄şi voia şz i dea libertatea; în alş doilea anş, dozş milioane; în alş trei-lea anş, trei milioane, mi ama mai inkolo. Akşm se aflş în alş şinşilea anş alş kantivit̄şii sale: şz vezi k̄ş şii va 4ere şz şii vorbeaşk̄ş în sekretş, mi şii va da şinş milioane.

— Xa! xa! è k̄şriosş, în adeşşrş zise inspektorşl̄şi; mi k̄şm n̄şmesçi ne apestş milionarş?

— Abatele Faria.

Abatele Faria.

— No. 27! zise inspektorul.

— Açı. Deskide, Anton.

Kelarul se sursese, mi privityea karioas a inspektorului ntrnse n temniua abatelri nebun.

Astfel se nsmia n-venere prisionierul.

n mizlokul kamerei, intr'un cerk tras ne nmint k'obskatz de gins rnt din zid, era kskatz un om mai gol, ast de trenjeroase era vestimintele sale. El desemna n ast cerk linii geometrice foarte krate, mi se nrea ama de oknat a deslega problema sa prekum era Arximed knd f onrit de un soldat al lui Marcellus. Astfel ni se misk la sgomotul ce fka una temniiei deski-zind-se, mi nmai atnui nra k se desteant knd lmi-na torjelor lmin k'o strelyire neobivnsit ne nmintul smed asnra kria lkra. Atnui se intoarse, mi vza k mirare numeroasa kompani kare intrase n temniua sa.

Indat se skel iste, lb un akoperiul arnkatz la niioarele natsri se cel tiklos, mi se nfsharb intr'insul ka se arate intr'o stare mai kviniuoas naintea streinilor.

— Ce cheri? intreb inspektorul fr' a mi skimba formla.

— E, domnle? zise abatele k'un aer de mirare, n cher nimik.

— N ngeleui, adasse inspektorul, sant agent al guvernului, sant insrcinat a intra n rin inkisori, mi a askta reklamrile prisionierilor.

— O! atnui, domnle, e alt ceva! strig k vioicisne abatele, mi sner k ne vom ngelece.

— Vezi, zise inchet guvernatorul, n invene dnp kum mi am snss?

— Domnle, urm prisionierul, sant abatele Faria,

năskătă la Roma; am fostă doxă-zeci de ani sekretară ală kardinalăi Rospigliosi; am fostă arestată, nă prea sçiă bine pentră ce, ne la înčenătălă anăi 1811. De l'achelă timnă imi reklamă libertatea de la astorităjile italiene saă frančese.

— Pentră ce de la astorităjile frančese? întrebă găvernatorăi.

— Pentră kă am fostă arestată la Piombino, mi sokoteskă kă Piombino a devenită, ka Milanăi mi Florença, taktăiă vr'ănăi denartamentă frančesă.

Insnektorăi mi găvernatorăi se nriviră rîzîndă.

— Ce drakă, skămnăiă meă, zise insnektorăi, năvelele ce le ai din Italia nă prea sântă proasnete.

— Sântă din zisa în kare am fostă arestată, domnăle, zise abatele Faria; mi, fiindă-kă Maiestatea Sa imneratorăi a făktă reșia Romei pentră fiăiă ce i lă trimisese čerăiă, sokoteskă kă, șimzîndă kărsăiă kăčeririloră sale, a imnilită visăiă lăi Makiavel mi ală lăi Cesar Borgia, kare era de a face din toată Italia șnă singără mi șnikă regată.

— Domnăle, zise insnektorăi, Provedinça, din feričire, a adășă oare-kare skimbare l'achelă nlană uigantikă ală kăria imi pară a fi șnă nartisană destăiă de ferbinte.

— Ačestă è singărăiă mizlokă de a face din Italia șnă stată tare, neatîrnată mi feričită, resnăse abatele.

— Se noate, resnăse insnektorăi; dar n'am venită ači ka să fakă kă domnia ta șnă kărsă de politikă štramănteană, či ka să te întrebă, čeia ce am mi făktă, daka ai čeva de reklamă în nrivinça mănăkării ce uși se dă mi a lokșinșei în kare te aști.

— Mănăkarea è totă ačeia-și în toate inkisorile, resnăse abatele, adikă foarte șrită; kăiă pentră lokșinșă, bine veză, è șmedă mi nesănștoasă, dar kă toate ačestea destăiă de kăvinčioasă ka o temniță. Akăm, nă è vorba de asta,

çi è vorba de nische deskoneriri de cea mai mare însemnătate mi de celş mai mare interesş nentŗ gŗvernş.

— Eatŗ-ne! zise închelş gŗvernatorşlş insnektorşlş.

— Eatŗ nentŗ ce mŗ aflŗ atŗlş de fericitş vŗzindŗ-te, şrmŗ abatele, de mi m'ai immedikatş într'şnş kalkşlş foarte importantş, mi kare, de va emi la kale, poate kŗ va skimba sistema lŗi Newton. Поцї a mї akorda favoarea ş-nei întrevorbiri nartikşlare?

— Xm? ce şşşneam? zise gŗvernatorşlş insnektorşlş.

— Įđї kşnosųї personalşlş, respşuse acestş din şrmŗ şşrzindş. Anoi întorkindŗ-se kŗtre Faria:

— Domnşle, i zise, cheia ce mї cheri è kŗ nenştingŗ.

— Kŗ toate acestea, domnşle, zise abatele, daka era vorba de a face ne gŗvernş sŗ kŗstiŗe o şşmŗ foarte mare, bşnioarŗ o şşmŗ de vr'o çinųї milioane?

— Pre leŗea mea, zise insnektorşlş întorkindŗ se akşm mi elş kŗtre gŗvernatorş, ai prezisş nŗŗ mi çifra.

— Sŗ vedemş, adaxse abatele, vŗzindş kŗ insnektorşlş fŗcea o miskare ka sŗ eastŗ, nŗ è de trebşingŗ sŗ fimş de totş singŗi; domnşlş gŗvernatorş poate nrea bine sŗ stea de faŗ la întrevorbirea noastrŗ.

— Skşmşlş meş domnş, zise gŗvernatorşlş, din nefericitire şçimş mai d'înainte, mi ne din afarŗ, cheia ce vei şşşne. Este vorba de avşşiele ne kari le ai, aŗa è?

Faria se şitŗ řaşestş omş baljokoritorş kŗ nische oki în kari şnş observatorş fŗŗ interesş arş fi vŗzŗtş de sigŗŗ lŗşindş řşŗerşlş drentşlş kŗvintş mi alş adevŗşlş.

— Fŗŗ indoiarŗ, zise elş, desnre ce lŗkrŗ ai vrea sŗ vorbeskş, daka nŗ desnre acesa?

— Domnşle insnektorş, şrmŗ gŗvernatorşlş, notş sŗ đї şşşş aŗeastŗ istoriŗ totş ama de bine ka mi abatele, kŗçı

suntă patru săș cinci ani de cândă mi a înșiată șrekiile kă ea.

— Asta dovedeșce, domnșle găvernatoră, zise abatele, kă estă k'avei oamenă de kari vorbeșce Skrintșra, kari aș oki mi nă vădă, kari aș șreki mi n'ardă.

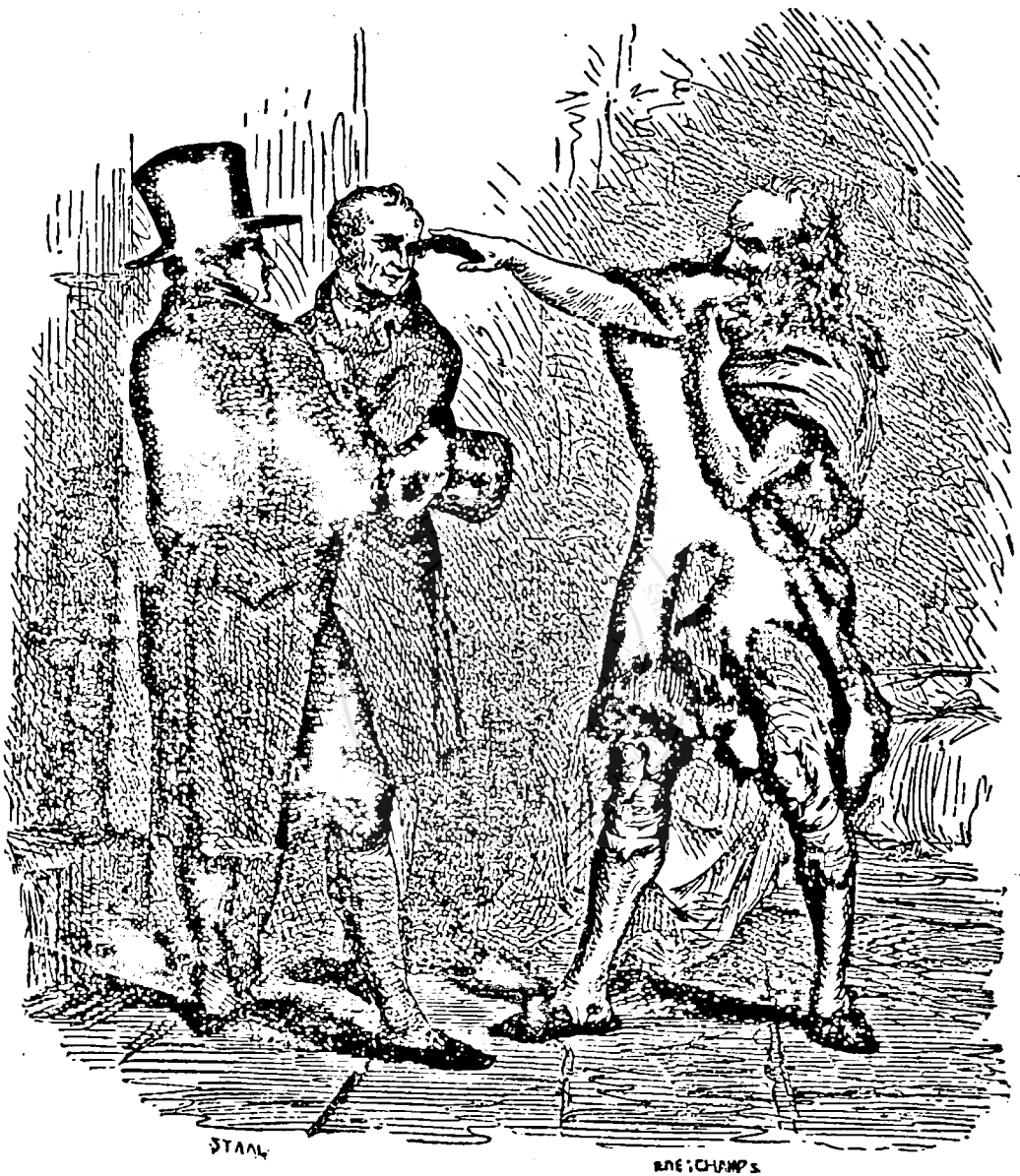
— Șkămnăș meă domnă, zise insnektorăș, găvernăș ă înavșuăș, mi, mășușmită lăi Dămnezeă, n'are trebșinș de bană domniei tale; năstreazășuăi dar uentă zăa în kare veă emi din inkisoare.

Okășă abatelăi se lău; aușkă de mănă pe insnektorăș.

— Dar daka nă voiă emi din inkisoare, zise elă; daka, în kontra oră kării drentășuă, mă voră șine în aveastă temnișă; daka voiă mări aci făr' a mi lăsa sekretășă nimă-lăi, aveșă țesășă va fi dar nerășă? Nă ă mai bine șă profite găvernăș mi eă de dănsăș? Voiă merșe năntă la șease milioane, domnșle; dă, voiă nărtăsi șease milioane, mi mă voiă mășușmi kă restășă, de voră voi șă mi dea libertatea.

— Pe kăvintăș meă, zise insnektorăș înșetă, daka n'ară fi șăistă čineva kă aveșă omă ă nebășă, vorbeșce kă atăta konvinșere inkășă ară krede čineva kă șășne adevășă.

— Nă șănt nebășă, domnșle, mi șăiă adevășășă, zise Faria, kare, kă aveă fineșe de așă če ă partiklară nrișonieriloră, nă nerășe ničă o șingărtă vorbă din kăte vorbi insnektorășă. Astă țesășă de kare șă vorbeșkă se așă într'adevășă, mi pronăiă a șășemna șășă traktată kă domnia ta, în nășterea kărtăia mă veă kondăce la lokășă arătată de mine; se va șăna nămintășă înaintea okiloră nostri, mi, daka voiă mingi, de nă se va așă nimikă, de voiă fi nebășă, ne kăm zăi, oi bine! șă mă adevășuă eară la inkisoare aci, șăde voiă

— Domnule, jsrâ-mi pe Cristü que më vei scêpa daqua ți voiü spune adevêrulü.

— Ce o fi fãkîndã elã akolo ? zise inspektorãlã re-
trãgîndã-se.

— Îmî sokotesce avãgîiele, resnãuse gãvernatorãlã.

Faria resnãuse l'avesã sarkasmã printr'o arãnkãtãrã
de okiã plinã de cea mãi mare desnreçãire.

— Eumã. Temniãerãlã înkise øma dãnã dînuuî.

— Poate kã într'adevãrã va fi avãlã cea avãgîi,
zise inspektorãlã ørkîndã-se pe skarã.

— Saã kã va fi visatã kã le a avãlã, resnã-
se gãvernatorãlã, mi a doøa zi se va fi destentatã nebnã.

— Într'adevãrã, zise inspektorãlã kã naivitatea ko-
rãpãisnîi, kîndã arã fi kã adevãratã înavãgîitã, n'arã
mã fi în temniã.

Astã-felã se terminã aventãra pentrã abatele Faria.
Remase prisionierã, mi, în ørma avestei visite, nãmele seã
de nebnã desfãtãtorã se fãkã mi mãi mare.

Caligãla saã Neron, avestî doî kãtãtorî de tesãre,
avestî doritorî ai çelãi neste nãtingã, arã fi datã askãltare
vorbelorã avestî bietã omã, mi i arã fi datã aerãlã ce lã do-
ria, snãgîlã ne kare lã stima kã ønã preçã ama de mare,
mi libertatea ne kare nronãnea s'o plãteaskã ama de skãmnuã.
Dar reçii din zilele noastre, kari se çinã în çerkãlã proba-
bilãlãi, nã mãi aã kãlezarea voingei; se temã de ørekia ka-
re askãltã ordinele ce daã, de okiãlã kare çerçeteazã fantele
lorã; nã mãi simtã sãnerioritatea fingei lorã divine; sãntã
nisce oameni ñnkoronãgi, mi nimikã mãi mãlã. Altã datã
se kredea saã se zicea fii ai lãi Joie, mi aça cea din
obiceiele zexãi nãrintele lorã: nã se kontrolã lesne cea
ce se petreçe dinkolo de nori; astã-zî reçii se notã ñntilni
prea lesne: Deçi, fiindã-kã totã d'asna gãvernãlã desnotikã
n'a sãferitã s'arate la lãminã efektele ñnkisorii mi ale tor-
tãrei; fiindã-kã sãntã nãgine esemne ka o viktimã a ñki-

sigișnilor ș̄ s̄ mai fi n̄st̄t̄ș̄ auz̄rea k̄ș oasele sale sf̄r̄ḡmate mi k̄ș ranele sale s̄n̄cerate, tot̄ș̄ asemenea mi neb̄șnia, aș̄ t̄ș b̄b̄ș n̄sk̄t̄ș în temnișe în ș̄rma tort̄relor̄ș morale, se aș̄sk̄nde mai tot̄ș d'az̄na k̄ș îngrijire în lok̄șl̄ș în kare se nas̄ce, saș̄, mi de va emi d'akolo, se d̄șce s̄ș se îngroașno în vre ș̄n̄ș snital̄ș înt̄șnekos̄ș, ș̄nde medicii n̄ș rek̄șnosk̄ș niș̄i pe om̄ș niș̄i k̄șcet̄area în sf̄r̄ḡm̄șșra inform̄ș ș̄ i transmite temnișer̄șl̄ș ostenit̄ș.

Abatele Faria, kare aj̄șșese neb̄șn̄ș în inkisoare, era kondamnat̄ș, prin ins̄ș-mi neb̄șnia sa, la o inkisoare pe viaș̄.

K̄șl̄ș nentr̄ș Dant̄ș, ins̄șektor̄șl̄ș miș̄ ș̄n̄ș k̄șvint̄șl̄ș. K̄șnd̄ș se ș̄rk̄ș la ș̄șvernator̄șl̄ș ș̄erș s̄ș vas̄ș reșist̄șl̄ș. Nota n̄riivitoare la n̄risonier̄ș era d̄șșș k̄șș ș̄rmeaz̄ș:

EDMONDŮ DANTÈS.

"Bonanartist̄ș în n̄ștere. A l̄șat̄ș o narte aktiv̄ș la întoarșșerea de la ins̄șla Elba.

Deș̄șn̄șt̄ș în ș̄el̄ș mai mare sekret̄ș mi s̄șb ș̄ea mai strikt̄ș n̄revegere.

Aș̄ș not̄ș era k'o alt̄ș-fel̄ș de skisoare mi k'o n̄șgreal̄ș ș̄e n̄ș șem̄șna k̄ș rest̄șl̄ș reșist̄șr̄șl̄ș, ș̄eia ș̄e dovedeșșe k̄ș f̄șșese ad̄șșșit̄ș d̄șșș inkiderca l̄și Dant̄ș.

Ak̄șșarea era foarte pozitiv̄ș ka s̄ș mai ș̄erșe ș̄ineșva a o kombate. Ins̄șektor̄șl̄ș sk̄r̄șșe prin ș̄șmare de des̄șșt̄șl̄ș akoladei.*

* Șem̄șn̄șl̄ș în kin̄ș de ark̄ș, prin kare se ș̄nesk̄ș la tinar̄ș saș̄ la sk̄riere mai multe vorbe ka s̄ș fak̄ș ș̄n̄ș tot̄ș.

Inspectorul își ținu cuvântul; cerea registrulă...

„*Nimikă de făcătă.*“

Astă vizită însăfleגיע, ka să zikă așă, ne Dantès; de kăndă intrase în inkisoare, șitase să sokoteaskă zilele, dar insnektorslă i detese o noș dată, mi Dantès nă o șitase. Dăpă dînsălă, skrise pe șnă perete, k'o bșkată de gînsă deslinită din tavană, 30 iăliă 1816, mi dintr'ăcestă minășă, făkă o krestășră ne sî-kare zi ka să nă i mai skane măsra timnășlă.

Zilele trekără, dăp' așeia sentămănilă, pe șrăpă lă-nele: Dantès astenta mereă. La înșenășă năseșe șnă termină de țină-snre-zeye zile libertășii sale. Găvernatorslă kăta să i sî destăle țină-snre-zeye zile, năpîndă kiară pe jămătate din intereslă țe șe păș kă șerka, snre a șrăma a-fășerea sa. Dăpă țe trekără aste țină-snre-zeye zile, elă și zise kă era absărdă din partei ka să krează kă insnektorslă era să se okăne de dînsălă nîp' a nă se întoarșe la Parisă; deșlă, întoarșerea sa la Parisă nătea să aibă lokă nă-mai dăpă țe și ară fi terminală șerșetășrile inkisoriloră, mi așeste șerșetășră nătea să șiiș o lăpă saă doșă; năse dar treă lăni în lokă de țină-snre-zeye zile. Dăpă țe trekără țe-le treă lăni, i mai veni șeva în minte, kare i dete mease lăni; dar dăpă treșerea astoră șease lăni, sokotindă zilele șna kă alta, se vășș k'a astentată zeye lăni mi jămătate. În așeste zeye lăni nimikă nă skimbase reșimășlă inkisorii sale; nișlă o năvelă konsolatoare nă i sosise; întrebăndă ne temnișerășlă, elă nă respănșe nimikă ka totă d'ășna, ți remase mășă. Dantès înșenă a se îndoi desnre minășile sale, mi a krede kă șeia țe i se pare lăi drentă o adășere a minte nă era altă șeva de kășă o amășire a kreeriloră șei, mi kă așestă înșeră konsolatoră, kare se arășate în inkisoarea sa, intrase pe arăpa vre șnă visă.

Dun' unã anã de zile, guvernatorãlã fã skimbatã, i se detese direkciunea fortãlã de Ham; lãk kã dinsãlã mãi mãlãlã din sãbordinãlã seã, mi ãntre alãlã ne temniãerãlã lãlã Dantès. Õnã noã guvernatorã sosti; arã fi fostã mãltã grexte nentrã dinsãlã sã ãnvede nãmele prisionierilorã seã, mi nãse sã i renresinte nãmaã nãmerele lorã. Aãesãlã xriãiosã osnelã garnitã se kãmnãnea de ãinãlã-zããlã de ãnkãperã; lokãitorãlã lorã fãrã nãmiãlã dãnã nãmãrãlã kamerei ãn kare lokãia, mi neferiãitãlã jãne ãnãetã de a se nãmi kã nrenãmele seã de Edmondã saã kã nãmele seã de Dantès: se nãmi No. 34.

CAPITULU XV.

NUMERULU 34 SI NUMERULU 27.

Dantès treks ne toate trentele nefericirii ne kare o sferă prisionierii chei şitaii într'o inkisoare.

Începe kă trăia kare este o şrmare a şperanţei şi o konsuindă a inovinţei, dă n' aţeia ajăuse a se îndoii de inovinţa sa, cheia che făcea ne gşvernatorşlă şă aibă drentate kăndă avea ideă desne smintirea jşnelşii; în-fine vşză din şşşlă trăşiei sale, se răgă, nă inkă de Dămnezeă, çi de oameni: Dămnezeă este çelă din şrmă refşuăş. Neferiçitslă, kare trebşia şă înceapă de la Dămnezeă, nămaî atănuçii ajăune şă şpere de la dinslă kăndă şi a nerđătă toate çele alte şperanţe.

Dantès se răgă dar ka şă binevoiaskă çineva şă lă skoayă din temniça sa şi şă lă năiă într'alta, kiară de ară fi maî neagră şi maî profşndă. O skimbare, kiară desavantajioaş, totă skimbare era şă fiă, mi era şă adăkă lăi Dantès o netreçere de kăteva zile. Se răgă şă lă lase şă se

*

preimble, s'z resşfle alt'z aerş, s'z i dea k'rgi, instrumete. Nimikş n'z i s'a datş din k'zte cherşse; dar, fiş, elş cherea mereş. Se obiçinşise s'z vorbeask'z noşl'i seş temniçerş, de mi elş era mi mai m'ltş de k'ztş çelş d'intiîş; dar a vorbi k'şnş omş, kiarş k'şnş m'ş, mi asta era o pl'çere. Dantès vorbia ka s'asz s'şnetşlş glasşl'i seş kiarş; se çerk'şe s'z vorbeask'z ne k'ndş era sing'şrş, dar at'şn'ç'i i se f'çea frik'z.

Adesea, din timn'şlş de k'ndş era in lib'rtate, Dantès mi f'k'şe şnş şp'imintaliş din aचेle droaie de n'isonier'i, komn'ş'i de vagabonzi, de bandiç'i mi de omotitori, a k'rgora vesel'z proast'z amestek'z orgiеле neinçelese k'z amiciele şp'imint'ştoare. Aşnse s'z doreask'z a fi mi elş ar'şkatş in vre şna din aचेle k'şm'şr'şçe, ka s'z vaz'z mi alte feçe, n'z n'şma'z ne a temniçerşl'i seş ne'n'şştorş kare n'z voia s'z vorbeask'z de lokş; doria temniça de tilxari, k'z portşlş çelş defim'ştorş, k'z k'şşm'şlş de niçiorş, k'z nata ne şmerş. Çelş n'şçinş galerianii se afla in soçietatea semenilorş lorş, resşfla aerş, vedea çerşlş; galerianii era prea fericiç'i.

Se r'g'z intr'o zi de temniçerşlş seş s'z çear'z şnş soçş nent'ş d'ins'şlş, ori mi çine arş fi, aचेştş soçş de arş fi fostş kiarş aचेlş abate neb'şnş desnre kare aşzise vorbindeş-se. Şşb skoarça temniçerşl'i, ori k'ztş de asn'z s'z fiş, totş remşne çeva omeneskş. Aचेsta aचेa adesea n'şçinş i-nim'z intr'ins'şlş, mi, de mi faça l'i n'arş fi zisş nimikş, pl'şn'çea ne aचेştş jşne neferiçitş, k'şşia kantivitatea era ama de asn'z; transmise çererea n'şm'şr'şl'i 34 gşvernatorşl'i; dar aचेsta, inçelentş ka k'şm arş fi şnş omş politikş, mi n'şse in minte k'z Dantès imbla s'z aç'içe ne n'isonier'i, s'z şrzeask'z vre şnş komplotş, s'z se aşte k'z vre şnş amikş in vr'o çer-kare de f'şg'z, mi refşş.

Dantès întreb'şnçuse toate mizloaचेle omenesç'i. Dş-

ne kəm amž snxsž kž era sž se întîmne, astž-felž s'a mi întîmnatž; elž se întoarse atxnčî la Džmnezež.

Toate ideele nioase respndite în lžme, mi ne kari le adxnž neferičivii anlekaui sžb destinž, venirž atxnčî sž i rekoreaskž minçile; imi adžse aminte ržgžvixnile ce i le invçgase mžmž-sa, mi akxm aflž înçeleslž lorž ne kare altz datz nž lž sçia; kžvî, nentrx omžlž ferivitž, ržgžvixnea remžne o adxnžtžrx monotonz mi seakž de ori ce înçelesž nînz în zixă în kare džrerea vine sž esnlive neferičivlxi a-cestž limbauiž sžblimž prin mizlokžlž kžrxia vorbesçe lxi Džmnezež.

Se ržgž dar, nž ferbinte, dar kž tžrbare. Ržgžndž-se tare, nž se mai sneria de vorbele sale; atxnčî kždea într'žnž felž de estase; vedea ne Džmnezež strelçvitorž la fiž-kare vorbž çe snžnea; toate fantele vieçei sale çmilite mi perdžte, le raporta la voinça acestxi Džmnezež nžternikž, imi fžçea lekçivni din ele, imi pronžnea çnele sarcine de imnlinitž, mi, džpž çe termina fiž-kare ržgžvixne, strekžra dorinça interesatz ne kare oamenii aflž mai adesea mizlokžlž de a o adresa oamenilorž de kžtž lxi Džmnezež: mi eartž-ne nožž greşalele noastre nrekxm ertžmž mi noi greşivilorž nostri.

Kž toate ržgžvixnile sale ferbingi, Dantès remase prisonierž.

Atxnčî mintea sa se fžkž întxnekoasž, žnž nožž apžsž okii lxi. Dantès era žnž omž simplž fžrž kresçere; trekžtlž remžsese nentrx dînsxlž akoperitž kž avelž vžlž întxnekosž ne kare lž redikž sçivinça, elž nž nžtea, în singžrçtatea temniçei sale mi îndewertžlž kçuçetrixii sale, sž rekonstrçiaskž etçgile trekžte, sž reinçieze nonoarele stinse, sž rezideaskž oraşele antiçe, ne kari imaçinaçixnea le mžresçe mi le poetiseazž, mi kari trekž de d'inaintea okilorž,

Atunci cădea într'unu felu de estase.

pigantice mi lăminate de focul ăcherului ka tablourile babiloniane ale lui Martinn; el ă avea numai treburile se ă ată de skurtă, nresentul se ă ată de întănekosă; noz-spre-zече ană de lămină de meditată noate într'o noante eternă! Niul o distrakțion ne nă nătea dar să i viul în ajătoră; snlritul se ă enerjikă, mi kăria i ară fi nlăkăul numai să mi iea sborul nrintre elul, era nevoit să remă nprisonieră ka ună vltăul într'o kolivă. Atăncă se agăa de o ideă, la idea ferivirii sale strikate fără kăvintă văzătă mi nrintr'o fatalitate neazăită; săria asăna ideei ačesteia, întorkănd-o, reîntorkănd-o ne toate fețele, mi sămănd-o tare kă dingă ka să zikă așă, nrekăm în Infernulă lui Dante neîndrătată Ugolin sămă kranulă arxieniskonulă Roger. Dantă avăse numai o kredință trektăoare basată asăna nterii; o neră nrekăm alăi o neră dăntă săcesă. Dekătă numai kă n'a nrofitată.

Dăntă asčetismă* veni lărbărea. Edmondă arăka blesteme kari făcea ne grosă să se tragă înanoi de snaimă, mi săria trăulă de zidurile inkisorii sale, se lega kă fără de totă ăe lă inkonjăra, mi mai vrtosă de sine-mă, nentă ăea mai mikă kontrarietate ăe lă făcea să ăeră ună grente de nisă, ună firăelă de năiă, o sălare de vintă. Atăncă ăea skrisoare denăuătoare ăe o văzăse, ăe i arătăse ne Villefort, ăe o atăsesă, i venia în minte; fărăkare rîndălăia ne nerete kă *Mane Thécél Pharés* a lui Baltasar. Zăcă kă ăra oameniloră lă a skăndăulă în abissulă în kare era, iar nă resănărea lui Dămnezeă; blestema ne ačestă oamăni nekănoskăulă kă toate nedensele desne kari i da idea imănipărea sa înferbintată, mi inkă i mai nărea kă ăele mai snăimăntătoare era nrea dălăi, mi mai vrtosă nrea skărtă nentă ei; kăci dăntă

* Totă ăe nivesăe viăa kălgăreaskă, năsnikă.

nedeansz venia moartea; mi în moarte era, daka nș repaș-szł, zelș nșyinș nesimgirea kare i seamızńz.

Totș zikındz-ııı, în nrivinqa inemiqilorș lıı, kș repaș-szł era moarte, mi zelș ze vrea kș adevratș-sz nedenseaskz avea trebsinqz de alte mizloache iar nș de moarte, kșzș în nemiskarea tșkștz a ideelorș de sinșcidere. Vai, de zelș ze, aflızndz-se ne klina neferiqiriı, se opresze l'aceste întznekoase ideel è znș felș de mare moartz kare se întinde ka azșrsłș valșrilorș kșrate, dar în kare inotștorșłș simte din ze în ze înkleindșise niqioarele într'znș vasș nșkșrosș kare lș atraze la dınsłș, ilș soarbe mi lș ingite. İndatz ze s'a prinsș astș-felș, daka ajștorșłș dșmnezeeskș nș i va veni la timnș, totșłș è finitș pentrs dınsłș, mi fız-kare silinqz ze zearkz ilș imbrıznesze mi mai mșłț kștre moarte.

Kș toate acestea astș stare de agonız moralz è mai nșyinș snșimıntztoare de kșțș sșferinqa de mai 'nainte mi de kșțș nedeansa kare o va șrma poate; è znș felș de konsolare amegitș kare ıı aratz nrșnastia kșskatz; dar în fșndșłș nrșnastiei neantșłș.* Kșndș ajșnse aci, Edmondș aflș oare-are konsolare în astș idez; toate dșrerile sale, toate sșferinqele sale, astș konvoiș de fantasme snșimıntztoare ne kari le tıra în șrma lorș, nrșzrș kș sboarș dınr'acestș kolyș alș inkisorıı znde inșerșłș morgıı nrștea sș nrız niqiorșłș seș tșkșțș. Dantș se șitș kș linisze la viaga sa trekștz, mi kș snaimz la viaga șa fıitoare, mi alese acestș nrșnkț de mizlokș kare i se nrșea kș era znș lokș de asıłș.

— Șne-orı zıcea elș, daka, în kșrșele mele denșrtate, kșndș eram inkz znș omș, mi kșndș acestș omș, liberș mi nrșternikș, arșnka altorș oamenı komande kari era nrșse în lșkrare, am vızșț akonerındz-se zerșłș, marea în-

* Nımikșłș.

fiorând-se mi tânând, vijelia nșkînd-se într'ună coluă ală
 4erăși, mi ka ună veltăreș 4igantikă bătîndă din amîndoză a-
 rinele sale amîndoză orizontele; alăncî simțiam kă vaslă
 meș era ună refuziș făr nștere, kăci vaslă meș șșoră ka
 o pană în mîna ună 4igantă, tremăra mi se înfiora înș-mi.
 Îndată, la șgomotăș sșzimîntătoră ală valșiloră; vederea
 stănceloră askăute imi prezicea moartea, mi moartea mș
 sșzimînta, mi mi nșneam toate silințele ka sș șkană de dîn-
 sa mi adănam toate nșterile omăși mi toată intelișința ma-
 rinărlăși ka sș mș lăntă kă Dămnezeș!... Hentă kă eram
 fericită atăncî; nentă kă întorkînd-mă la viață, mș întor-
 ceam la fericiere; nentă kă astă moarte, nă o kîzmasem,
 nă o alesesem; nentă kă somnăș în fine mi se nșrea as-
 nă ne avelă nată de erbe de mare mi de netricele; nentă
 kă mș sșnșram, eș, kare mș kredeam o ființă fărătă dăntă
 asemănarea lă Dămnezeș, sș ajăngă, dăntă moartea mea, nș-
 șiznea goelanziloră* mi șoimiloră. Dar astă-zî è altă ceva:
 am nerdtă totă ce nștea a mș face sș izbeskă viața, astăzî
 moartea imi șșride ka o kreskătoare konilăși ce are sș lă
 lecene; dar astă-zî moră în felăș meș mi adormă ostenită mi
 sfărmată, prekă adormiam dăntă șna din seratele avela de
 desperare mi de țrbare în kare nșmerasem trei mi de în-
 virtitșre în kamera mea, adikă trei-zeci de mi de nauă, a-
 dikă anșape la zecē lege.

Îndată ce se desvoltă astă kăpetare în kanăș jșnelăși, se
 fără mai blăndă, mai șșrîzătoră, se denșinse kă natăș seș
 4elă tare mi kă nșnea sa cea neagră, mșnkă mai nșșină,
 nă mai dormi, mi i se nșră oare-kă mai de șșferită rema-
 șăș zileloră sale ne kari era sigără de a le lăsa akolo ori
 kăndă ară voi, dăntă kă lasă țineva o xaină vekă.

* Ună felă de nasere de mare.

Era dox̃ mizloache d'a m̃ri: x̃ñl̃ era simñl̃; era vorba s̃ lece o batist̃ de x̃ñ fer̃ al̃ ferestreĩ, mi s̃ se sñnz̃re; cel̃ alt̃ konsista intr̃ a se face k̃ m̃ñnk̃ mi a se l̃sa s̃ moar̃ de foame. Cel̃ d'intiĩ̃ desñk̃ foarte m̃lt̃ l̃i Dant̃s. F̃sese kresk̃t̃ in sñima piragi-lor̃, oameni ne kari iĩ sñnz̃r̃ de ñz̃jinele kor̃bielor̃; sñnz̃r̃area era dar pentr̃ d̃ns̃l̃ x̃ñ fel̃ de pedeap̃ de-f̃im̃toare ne kare ñ voia s̃ mi o fak̃ sing̃r̃; priimi dar ne al̃ doilea mizlok̃, mi incheñ kiar̃ in z̃xa ayeia s̃ l̃ ñĩ in l̃krare.

Anroane de natr̃ anĩ trek̃ser̃ in alternativele ce le sñser̃m̃. La finele cel̃i d'al̃ doilea, Dant̃s inchetase de a ñm̃ra zilele mi rek̃z̃se in ayea nes̃iing̃ desne timp̃ din kare l̃ skosese alt̃ dat̃ inspektor̃l̃.

Dant̃s zisese: Voĩ s̃ mor̃, mi mi alesese fel̃l̃ mor̃i; at̃ñi, o ñvise bine in fact̃, mi, tem̃d̃-se s̃ ñ se intoark̃ din ot̃r̃irea sa, f̃k̃se j̃r̃m̃int̃ s̃ moar̃ ast̃-fel̃. K̃nd̃ im̃i vor̃ ad̃ce m̃nkarea de dimineap̃ mi m̃nkarea de sear̃, k̃metase el̃, le voĩ ar̃nka ne fereastr̃, mi vor̃ krede k̃ le am m̃nkat̃.

F̃k̃ intokmaĩ d̃ñ k̃m zisese. De dox̃ ori ne zi ar̃nka, ne fereastr̃a zebrelit̃ ñin kare se vedea ñmaĩ cher̃l̃, dem̃nkarea, maĩ intiĩ̃ vesel̃, ne x̃m̃ k̃met̃or̃, mi ne x̃m̃ k̃ p̃rere de rẽ; i treb̃i ad̃cherea a m̃nte a j̃r̃m̃int̃l̃i ce l̃ f̃k̃se ka s̃ aib̃ ñterea de a x̃m̃ri adest̃ skoñ sñim̃int̃or̃. Ast̃ dem̃nkare ne kare ñ o s̃feria alt̃ dat̃, foamea k̃ d̃ñi ask̃iĩ il̃ f̃chea s̃ se nar̃ ñk̃t̃ okilor̃ mi din cele maĩ alese miros̃l̃i; x̃ne-orĩ ĩinea in m̃ñ o or̃ int̃reag̃ taler̃l̃ ce o konrindea, k̃ ok̃l̃ inf̃it̃ in ayea b̃kat̃ de karne im̃p̃it̃ mi in avel̃ nes̃e strikat̃, mi ne ayea ñne neagr̃ mi m̃ched̃. Era cele din x̃m̃ instinkte ale viegeĩ kari se maĩ l̃nta intr̃in-

De două ori pe zi arunca demâncarea sa pe ferestra zebrelită prin care se vedea cerul.

sălă, și kari din kândă în kândă i sghădia otrăirea. Atunci temnița sa nu i se mai părea așa de întănekoasă, starea sa i se părea mai puțină de desperată: era încă june; kăț să fi fostă de vr'o doxă-zecă și cinci săă doxă-zecă și șease de ani, i mai rămănea aproape cinci-zecă de ani de trăit încă, adică de doxă ori ne kăț a mai trăit. Într'această timnă nemărginită, kăte întămplări nu ară fi pătată să spargă norșile, să restoarne zidăurile kastelări d'lf, și să i dea libertatea! Atunci își angonia dinșii de mănkarea ne kare, ka șnă Tantală volăntariă, o depărta de la gără; dar atunci își adăcea a minte de jărmăntă, mi acăeștă pată ră venăroasă i era prea măltă teamă să nu se desăreșăză singură kălkăndă-și jărmăntărlă. Strikă dar, ka șnă rigăroșă și neîndărată, puțină esistănuț țe i mai rămănea, și veni o zi în kare nu mai avă păterea să se skoale ka s'arșăne ne fereastră țina țe i se adăcea.

A doxa zi nu mai vedea, și abia mai șzia. Grosărlă kredea kă era reș bolnavă; Edmondă șpera kă va mări kăț de kărindă.

Zăra trekă astă-felă. Edmondă simșia o amorțeală vagă, kă kare i venia însă bine. Șviknirile nervoase ale stomăkărlă se alinăseră; fokările setei sale se ștămpăraseră; kândă inkidea okii, vedea o mășime de lăură lăminoase asemenea kă ațele fokări jăkătoare kari aleargă noantea ne lokările bătăoase: acăeșta era krenăskăla ațelei țere nekănoskăte kare se nămesče moartea.

De o dată, seara, ne la noxă ore, șzi șnă șgomotă șărdă la peretele șnde era kăkată.

Atătea animale nekărate veniseră să și fakă șgomotărlă în acăe kasă, în kăță puțină kăte puțină Edmondă își învășase șomnărlă a nu se mai țărbăra kă ama puțină lăkră; dar astă dată, săă kă simșările lăi era esaltate prin înfrăna-

rea sa, saş kş în adevărş sgototşlş fş mai tare de kşlş altş datş, saş kş în avelş momentş şşnremş totşlş se face însemnştorş, Edmondş redikş kanşlş ka sş azşş mai bine.

Era o rikiire asemena kş aveia şe o arş face saş o giarş nrea mare, saş şnş dinte tare, saş în-fine apşsarea şnş instrumentş oare-kare d'asşpra petrelorş.

De şi minşile şşnelş era slşbite, dar totş fş întinş-ritş de aveastş ideş banalş neînşetatş înşşşmatş şşiritşlş şşonierilorş: — Libertatea. Acestş sgototş sosia în minş-şlş kşndş ori şe altş sgototş era sş înşeteze pentrx dîn-şlş, kşndş i se nşrea kş Dşmnezeş se arşta în-fine îndş-rştorş la sşferinşele lşi, şi i trimitea acestş sgototş ka sş i dea de şuire sş se onreaskş ne marşinea mormintşlşi ne kare înşenea sş i şovşiasş nişiorşlş. De şnde şvie şine-va kş poate vre şşlş din amicşi seş, vre şna din avele fi-inşe nrea izbite la kare kşşetase aşa de desş în kşlş şşi omorise kşşetarea, se okşna de dînşlş în avelş minşş, şi kşşta s'anronie distanşa kare şi desşşşşia?

Dar nş, fşrş îndoiialş Edmondş se amşşia, şi ave-şta era şş visş din şele şe flşşrş la şşa morşii.

Kş toate acestea Edmondş askşlta mercş avelş sgototş. Astş sgototş şşnş trei ore anşane; ne şrmş Edmondş azş şş felş de derimare, dşnş kare înşetş sgototşlş.

Kşte-va ore în şrmş, înşenş şi mai tare şi mai anşoniatş. Edmondş înşenea sş se intereseze de lşkrarea a-şeasta kare i fşşea şocietate; de o datş întrş grosarşlş.

De vr'o ontş zile anşane de kşndş otşrise sş moa-rş, de patrx zile de kşndş înşenşse sş nşş în lşkrare a-şestş proiekş, Edmondş nş vorbise nimikş aştşş omş, ne-resnşnzîndş kşndş i vorbise ka sş lş întrebe de şe boalş kredea kş era konşinsş, şi întorkîndş-se kş faga la perete kşndş ilş vedea kş se şita la dînşlş kş mşltş lşare a minte.

Dar astăzi grosarișlă nătea s'arză aceslă sgomotă sardă, s' se îngrijeaskă, s' i năiș kapălă și s' strice astă-felă noate oare-kare sneranpă a kăria singărlă ideș inkănta chele din xrmă minăte ale lăi Dantès.

Grosarișlă adăcea dejănlă.

Dantès se skălă pe natălă seș, și, înflăndă-și glă-sălă, închenă s' vorbeaskă desne toate lăkrările nătinăioase, desne xritele kalităpă ale merindeloră che adăcea, desne frīgălă che lă săferia într'ăcea temniță, mărmarăndă și minăndă-lă de reș ka s' aibă drentălă de a striga măi tare, și skouăndă ne grosarișlă din răbdare, kare tokmăi în zăa a-ăcia cherăse nentă năsonierălă bolnavă xă hălionă și năne kaldă, și kare i adăcea aceslă hălionă și aăeastă năne.

Din ferăire, kreză kă Dantès era în deliră, năse merindele pe masa čea skioapă d'asăpra kăria aăea obăčeălă de a le snăne, și se retrase.

Atăncă Edmondă, remăndă eară singărlă, se năse s'as-ăalte kă hăkărlă.

Sgomotălă se făăea aăa de kărată, în kătlă akăm jă-nele ilă aăzia fărlă silință.

— Nă măi è îndoială, zise elă în sine, siindă-kă a-ăestă sgomotă xmează kă toate kă è zărlă, kătlă s' fă vre xă hietă năsonieră ka și mine kare lăkrează nentă skăpă-rea sa. Ox! dak' aăi fi lingă dănsălă, kăm lă aăi iăbi!

Dăp' aăcia de o dată xă noră întănekosă trekă ne-ste aăeastă axroră de sneranpă într'ăăele mină denrinse kă neferăireă, și kare kă greș se nătea s' se întoarkă la hă-kăriele omenesă; astă ideș trăxmăfă îndată, kă aăestă sgo-motă arăta lăkrărea xnoră oămenă pe kari îi întăăineă găver-nălă nentă dressălă vre xneă inkăneră vechine.

Era lesne s' se arăăre čineva; dar kăm s' risăe o întăăare. Negreșită era foarte simnlă ka s'astente sosi-

rea grosarxl̄i, s̄b l̄s fak̄ a ask̄alta avest̄s̄ sgomot̄s̄, Ńi a vedea ce str̄mb̄xl̄t̄r̄ḡ era s̄b fak̄ ask̄alt̄nd̄s̄-l̄s̄; dar ka s̄b poatz̄ avea o ast̄s̄-fel̄s̄ de m̄xl̄ym̄ire, n̄s̄ era s̄b tr̄b̄dea nis-ce interese foarte prețioase pentr' o m̄xl̄ym̄ire nrea sk̄art̄s̄? Din nefericire kap̄xl̄s̄ l̄s̄i Edmond̄s̄; x̄irk̄s̄ seak̄s̄, era as̄x̄-zit̄s̄ de v̄x̄et̄xl̄s̄ x̄neī idee; era at̄t̄s̄ de slab̄s̄, ink̄t̄s̄ sniri-t̄xl̄s̄ seč̄ fl̄xl̄ra ka x̄n̄s̄ ab̄x̄r̄s̄ Ńi n̄s̄ se n̄tea indesa impre-j̄r̄xl̄s̄ x̄neī k̄x̄met̄r̄i. Edmond̄s̄ v̄x̄z̄ n̄s̄maī x̄n̄s̄ mizlok̄s̄ sure a Ńi l̄xm̄r̄i k̄x̄met̄area Ńi j̄x̄dekata; Ńi Ńi intoarse okiī k̄xt̄re b̄-lion̄xl̄s̄ ce era ink̄s̄ ferbinte Ńi ne kare grosarxl̄s̄ il̄s̄ den̄-sese ne mas̄s̄, se sk̄xl̄s̄, se d̄sse Ńov̄ind̄s̄. p̄n̄s̄ la d̄ins̄xl̄s̄, l̄s̄ tas̄xl̄s̄, il̄s̄ d̄sse la b̄ze, Ńi ingiđi best̄ra ce se koupin-dea intr' ins̄xl̄s̄ k̄s̄ o nesn̄s̄s̄ simđire de m̄xl̄ym̄ire.

At̄xn̄c̄i av̄s̄ k̄x̄rađiđ̄ d' a rem̄nea ađi; ađzise zik̄ind̄s̄-se k̄s̄ nefericid̄i n̄s̄fr̄nđi, sl̄zb̄iđi de foame m̄riser̄s̄ nen-tr̄s̄-k̄s̄ ađ m̄nkat̄s̄ k̄s̄ l̄skom̄iđ̄ o m̄nkar̄e foarte s̄bstan-đial̄s̄. Edmond̄s̄ n̄sse ne mas̄s̄ n̄nea ne kare o đinea at̄xn̄c̄i anroane de ḡr̄s̄, Ńi se d̄sse s̄b se Ńaī k̄xl̄ce. Edmond̄s̄ n̄s̄ voia s̄b moar̄s̄.

Indat̄s̄ simđi k̄s̄ i se limnezir̄s̄ minđile; toate ideele sale, demerte Ńi neinđelese, Ńi Ńi rel̄sa lok̄xl̄s̄ intr' ađel̄s̄ e-șekar̄s̄ min̄nat̄s̄, x̄nde x̄n̄s̄ natrar̄s̄ maī m̄xl̄t̄s̄ noate è des-t̄xl̄s̄ ka s̄b fak̄s̄ s̄s̄nerioritatea om̄xl̄s̄i as̄nra animalilor̄s̄. El̄s̄ n̄s̄t̄s̄ k̄x̄met̄a Ńi a Ńi int̄r̄i k̄x̄met̄area k̄s̄ rađionament̄xl̄s̄.

At̄xn̄c̄i Ńi Ńi zise.

— Kat̄s̄ s̄b fađem̄s̄ đerkarea, dar f̄r' a komnromite ne nimini. Daka l̄sk̄r̄tor̄xl̄s̄ è x̄n̄s̄ om̄s̄ ordinar̄s̄, è dest̄xl̄s̄ s̄b bat̄s̄ in zid̄s̄, Ńi indat̄s̄ va inđeta din l̄sk̄r̄xl̄s̄ seč̄ ka s̄b se sileask̄s̄ s̄b inđelegḡs̄ đine è ađela kare bate. Dar, fiind̄s̄ k̄s̄ l̄sk̄r̄area sa n̄s̄ va fi n̄s̄maī ertat̄s̄, dar ink̄s̄ Ńi koman-dat̄s̄, Ńi Ńi va inđene ear̄s̄ l̄sk̄r̄area. Daka, din kontra è vr̄đ x̄n̄s̄ pr̄isionier̄s̄, sgomot̄xl̄s̄ ce l̄s̄ voiđ fađe il̄s̄ va sneria; se

va teme sã nu fãzã deskoperitã, va înçeta din lãkrarea sa, mi o va înçene numai astã searã, cândã va crede ne toatã lumea kãlkatã mi adormitã.

Îndatã Edmondã se skãlã din noã. Astã datã niçioarele lãi numai tremãra mi okii lãi era limnezã. Se dãse la onã koluã alã inkisorii sale, mi skoase o neatrã deslinitã de zmezealã, mi se întoarse sã batã în perete kiarã în lokãlã unde resnetãlã era mãi simçitorã.

Dete trei lovitãre.

Kiarã de la cea d'întiiã, sgomotãlã înçetase ka prin înkãntare.

Edmondã askãltã kã toatã inima. O orã trekã, dozã ore trekãrã; niçi zãã altã sgomotã nu se mãi azzi. Edmondã fãkãse sã se naskã de cea altã parte a zidãlãi o tãcere absolutã.

Plinã de sperançã, Edmondã mãnãkã kãte-va îmbãkãtãre din nãnea sa, îngiçi kãte-va sorbitãre de apã, mi, mãlçumitã konstituçiunii chelei tarã ne kare i o dãrãise nãtrã, se reaflã mãi ka înainte.

Ziãa trekã, tãcherea totã zãma.

Noantea veni fãrã ka sgomotãlã sã reinçeanã.

— E zãã nrisonierã! zise în sine Edmondã kã o bãkãriã nesnãsã.

De atãnçi kanãlã seã se aprinse, viaça i reveni iãte fiindã aktivã.

Noantea trekã fãrã ka çelã mãi mikã sgomotã sã se azzã.

Astã noante Edmondã nu inkise okii.

Ziãa veni; grosarãlã se întoase adãkindã provisiãni. Edmondã mi mãnãkãse ne chele d'întiiã; mãnãkã ne chele noze, askãltãndã neinçetatã la sgomotãlã açela kare nu mãi venia, tremãrãndã ka nu kãnuva sã fi înçetatã pentrã totã d'azna,

făcîndă zecă săă doăz-săre-zecă lege în temnița sa, s-gă-dăindă ore întreci drăgii de feră de la ferestrăia sa, dăndă elasticitatea și vigoarea membrilor săi printr' o denrindere de kare se desvădăse de mătă, dispănăndă-se în cele din urmă a se apăka pentă la pentă kă xrsita sa fiitoare, dăpă kăm face ună lăntătoră, întinzăndă-și brațele și frekăndă-și kornălă kă ună-de lemnă kăndă este să între în arenă. Pe urmă, în intereselc aceslei aktivități înferbîntate, askălta dăka sgomotălă nă se mai așzia, perzîndă-și rebdarea kă îngelen-țisnea aceslei prisionieră, kărgia nă i trecea prin minte de lokă kă făsesse întrecăntă în lăkrarea sa de libertate de ună altă prisionieră kare avea și elă celă păgînă totă atăta grabă kă și dănsălă de a fi liberă.

Trei zile trecăză, șeante-zeci și doăz ore de moarte nămărate minătlă kă minătlă.

În fine, într' o seară, pe kăndă grosărlă își făkăse vīsita dăpă urmă, pe kăndă Dantès își linia pentă a săta oarbă xrekia de perete, i se păză kă o s-gădăire abia simțită res-păndea sărdă în kănlă seă ce era nășă în raportă kă netrele tăkăte.

Dantès se trase înapoi kă să și stringă mințile în kănlă seă celă amețită, se învîrti de kăte-va ori prin kămeră, și năse eară xrekia Păcela-și lokă.

Nă mai eră îndoiătlă, se făkea ceva de partea cea altă; prisionierălă rekănoskăse perikălălă lăkrării sale și alergăse la ună altă mizlokă; și, fără îndoiătlă, kă să și xmeze lăkrarea kă mai mătă sigăranță, năsesse nărgia în lokălă daltei.

Îmbărbătată de acesă deskoperire, Edmondă otrăi a veni în ajătorălă nestărtărlă lăkrătoră. Înčenă să și tragă natălă de la lokălă seă, dăpă kare i se părea kă se făcea lăkrarea de mătăire, și kărtă kă okii ună lăkră kă kare

s'a spartă. Grosariș se dăse mormăindă să kaste o altă kană, făr' a șii mai da niči osteneala de a redika de ne josă băkăpile de la cea vekiz.

Se întoarse dăn' xă minșă, rekomandă prisionierășii mai măltă îndemănare, șii eșii.

Dantès askăltă k'o băkăriș nesnășă grințarea șșei, kare, altă dată, de kăte ori se inkidea ilă strințea ne inimă. Askăltă kăm se denșrta șgomotășă našiloră; dăn' așeia, kăndă se perdă așestă șgomotă, șșri la kălkășășă seș, ne kare ilă șkoase din lokăș, șii, la lăçirea slabei raze a zilei kare pătrăndea în temnița sa, năș vedea nefelositărea lăkrare țe o făkăse în poantea trekășă îndrentăndă-se la kornășă netrei în lokă de a se îndrenta la tenkăiala de ginsă kare akoneria marșinile sale.

Șmezeala făkăse ginsășă așela fărîmțiosă.

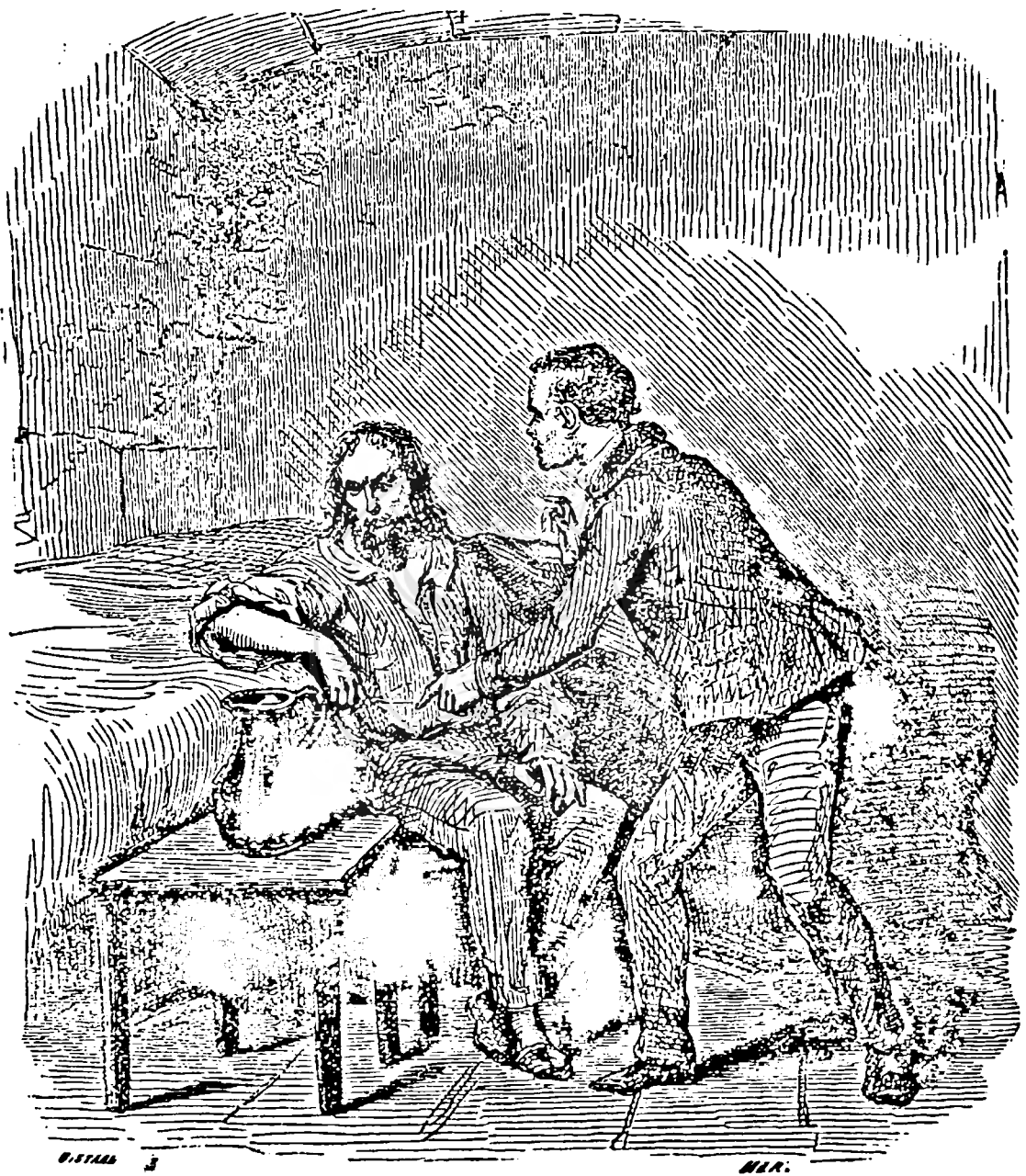
Dantès vășă kă o bătăiș de inimă voioasă kă așă tenkăială se deslinia băkășii; aște băkășii era niči ka nișce atome, este adeșrăță, dar dăn' o jămăță de oră însă Dantès deslinise anșoane la xăș nășmă. Șăș matematikă ară fi năștășă kalkăla kă doă ană de asemenea lăkrare, presășășăndă kă n'ară fi dată çineva de neatră, șii ară năștea fașce o treșcere de doșă nișioare natrate șii de doșă-zeci de nișioare așăndime.

Prisionierășă se măștră atăncă de țe șă năș întrebășinșeze l'ășeasă lăkrare orele sale lășăni țe le netrekăse șna dășă alta, din țe în țe mai întărzietoare, mi ne kari le perdăse kă șperanșă, kă rășăçișnea șii kă desnerarea.

De mease ană anșoane de kăndă era inkisă într'ășea temniță, kășă lăkrare p'ară fi făkășă elă, ori șii kășă de înșetă kiară ară fi lăkrășă!

Șii așă ideșă i dete o noșă ardoare.*

În trei zile așășse, kă neașzite mășșre țe lășe, a re-

Se întorse dar unū minutū, recomandă mai multă îndemănare și eși.

staucei dintre șurș și masș; grosarșlă intrândă năse nișio-
rșlă în talerș și ilă sparse într'o miș de bșkșđđ.

Așș datș n'avea nimikș de zisș în kontra lăi Dantès:
este adevrăatș kș elă strikase lășndă talerșlă ne josș, dar
grosarșlă făkșe și elă greșeala de țe șș nș se șite la ni-
șioarele lăi.

Grosarșlă se mășđđmi dar șș mormșiasșkș.

Dșn' așeia se șitș împrejșrși ka șș vazș daka avea
în țe șș toarne șșna; mobila lăi Dantès se mășđđinia în a-
șestș talerș, și n'avea țe s'aleagș.

— Lasș kasarola, zise Dantès, și o vei lăa kșndă
îmi vei adșșe mșne dejșnșlă.

Așș învășđđșrș lingșșia lenea grosarșlăi, karē nș
maī avea trebșindș șș se maī șșșe, șș se dea earș josș,
și anoi șș se șșșe din noș.

Lășș kasarola.

Dantès se înșiorș de bșkșrșiș.

Așș datș mșnkș iște șșna și karnea, kare, dșnș o-
bișeaișlă inkisorilorș, se nșnea dîmpreșnș kș șșna. Pe șșmș,
dșnș țe a astentaș o orș, ka șș fiș sigșrș kș grosarșlă nș
vine, mștș natslă din lokș, lăș kasarola, introdășe koadă în-
tre neatra desnoiats de tenșșiala sa și bolovșnelele veșine,
și înșenș șș fakș nișgia.

O șșoagș klștinare dovedi lăi Dantès kș lăkrarea
merșea șșre bine.

Înr'adevrăș, dșn' o orș neatra era skoasș din zidș
șnde lăsa o gășrș de maī mșltș d'șnș nișiorș și jș-
mștate.

Dantès adșnș kș îngrijire toats tenșșiala, o dășe în
kolđđrile inkisoarei sale, skormoni nșmîntșlă albîșiosș kș șna
din sfășrșmștșrele kanei sale și akoneri tenșșiala kș nșmîntș

Dșn' așeia, voindă șș se foloseaskș de așeastș noa-

DESENAȚIA

STARE

Dup'o oră , pètra fu scòsă.

nte în kare întîmplarea, saş mai bine îndeleana kombinare
 ce mi înkînşise, îlş fşkşse sş aibş la mşnş şnş instrşmentş
 ama de preşiosş, şgmş sşpatşlş kş sşrşşinşş.

Kşndş se lşminş de zish nşse earş neatra în gşra
 sa, reşmninse natşlş la perete mi se kşlkş.

Deşşnşlş era o bşkatş de nşne: grosarşlş intrş mi
 nşse astş bşkatş de nşne ne masş.

— Eş bine! nş mi adşş altş talerş? întrebş Dantş.

— Nş, zise kelarşlş; estş şnş sparşe-totş, şi ai
 spartş kana, mi m'ai fşkşlş mi ne mine sş şi spargş tale-
 rşlş; daka toşş prisionierş fşcea totş ama, gşvernşlş n'arş mai
 nştea şine. Şi se va lşsa kasarola, şi se va lşrna sşna în-
 tr'însa, mi astş-felş nş şi veş strika lşkrşrile, poate."

Dantş întşlşş okiş la cherş, mi împreşnş mşnile sşb
 akonerişşlş seş.

Astş bşkatş de ferş ce i remşnea fşcea sş se nas-
 kş în inima sa şnş avîntş de rekşnosşinşş mai viş kştre
 cherş de kşlş-acheia ce i prodşseserş în viaş sa trekşte cele
 mai mari bşşrşş ce i se întîmplaserş. Dekşlş observase kş,
 de kşndş încenşse a lşkra elş, prisionierşlş nş mai lşkra.

Ce i nşsa, asta nş era şnş kşvîntş ka sş înceteze
 din lşkrş; daka vecinşlş seş nş venia la dînsşlş, trebşia sş
 meargş elş la vecinşlş seş.

Toatş zish lşkrş fşrş resşlş; seara, trşse se din zidş,
 kş pşşlş seş instrşmentş, neste zech nşmnş de sşrşmşştre
 de bolovşnele, de tenşşialş mi de şimentş.

Kşndş sosi minşşlş visiteş, drese kşlş nşş mai bine
 koadă cea sşuitş a kasaroleş, mi nşse vasşlş la lokşlş seş obişşitş.
 Kelarşlş lşrnş intr'însşlş norşşşnea din toate zilele de sşrş
 mi de karne saş mai bine de sşnş mi de nesş, kşş în zish
 acheia se mşnka postş, mi de treş ori ne sentşmşnş se da
 postş de mşnkare prisionierilorş. Şi ačesta era sş şi a-

semțnea ună mizlokă de a kalkala timnălă, daka Dantès nă pãrțsia de măltă achestă kalkălă.

Dăpă ce dar grosarălă țarnă sãpa, se retrase.

Astă dată Dantès voi a se încredința daka vecinălă seă învelase kă adevărată de a lăkra.

Askăltă.

Totălă era țăkălă ka în timnălă țeloră trei zile în kari fără întreprinde lăkrările.

Dantès sãspină, era învederată kă vecinălă seă se feria de dinsălă.

Kă toate achestea nă se deskărață mî mî șmă lăkra-rea toată noantea; dar, dăpă doșă saă trei ore de mănăkă, dele neste o pedikă.

Ferălă nă mai pãtea spăre mî alăneka pe o față netedă.

Dantès nîpă pedika kă mănile sale mî rekănoskă kă atinse o grindă.

Astă grindă traversa saă mai bine astăna kă totălă gabra pe kare o învenșe Dantès.

Akăm trebăia să sane d'asăpna saă de desăbtă.

Nefericitălăi jșne nă i trekșe prin minte astă pedikă.

— Oș! Dămnezeală meă, Dămnezeală meă! strigă elă, te rșgasem kă toate achestea atălă de măltă, încălă kre-deam kă m'ăi askăltălă. Dămnezeală meă! dăpă ce mî aī lăată liniscea morșii; Dămnezeală meă! kare m'ăi kișmată eară la viață; Dămnezeală meă! aibă îndărare de mină, nă mă lăsa să moră în desperare!

— Ține vorbesce de Dămnezeă mî desperare în a-țela-mî timnă? zise ună glasă ce semăna kă venia de sãb nămintă mî kare, asăržită de oșțea, așăpnea nîpă la jșne k'ună sșnetă mormintălă.

Edmondș simji p̄r̄xl̄ seș s̄r̄lind̄-se pe kanș, mi se trase nder̄tș ne urenki.

— Ax! m̄rm̄r̄ elș, azș ınș omș vorbindș.

De patr̄ 4in4i anı Edmondș n̄r̄ maı azșise pe alt̄ vorbindș afar̄ de grosar̄l̄ seș, mi pentr' ınș pr̄sonierș grosar̄l̄ n̄r̄   omș:   o ınș vietoare ad̄șpit̄ la poarta sa de stejarș,   ınș barș de trib̄n̄ ad̄șpit̄ la zebrelele l̄ı de ferș.

—  n n̄mele 4er̄xl̄ı! strigș Dant̄s, t̄r̄ kare ai vorbitș, maı vorbes4e, de mi glasl̄ teș m'a s̄r̄imintatș; 4ine estı?

— Dar t̄r̄ 4ine estı? ıntrebș glasl̄.

—  nș pr̄sonierș nefericitș, resp̄nse Dant̄s, kare n̄r̄ f̄4ea ni4ı o greștate ka s̄r̄ resp̄nș.

— Din 4e 4arș?

— Fran4esș.

— N̄mele teș?

— Edmondș Dant̄s.

— 4e meserı ai?

— Marinarș.

— De k̄tș timnș estı a4ı?

— De la 28 fevr̄arș 1815.

— 4e krim̄ ai f̄k̄tș?

— N'am f̄k̄tș nimikș.

— Dar de kare l̄kr̄r̄ te ak̄sș?

— K̄r̄ am konsniratș nentr̄ ıntoar4erea imnerator̄xl̄ı.

— 4e felș! nentr̄ ıntoar4erea imnerator̄xl̄ı! ama darș imnerator̄xl̄ n̄r̄ maı   ne tronș?

— A abdikatș la Fontainebleau la 1814 mi a fostș trimisș la insla Elba. Dar t̄r̄ de k̄tș timnș estı a4ı, daka n̄r̄ k̄nos4ı toate a4este l̄kr̄r̄ı?

— De la 1811.

Dantès se înfioră; omăiș avela era inkisă kă patră anî înaintea lăi.

— Bine, nă mai sâpa, zise glasăiș vorbindă nrea îste; de kăiș sâpne-mî la țe înblyime se așă gabra kare aî făkăt'o?

— Măi în faya nămintăiș.

— Șnde è askensă?

— Dăpă natăiș meș.

— De kăndă te așli în inkisoare și s'a stremătată natăiș din lokă?

— Niçî o dată.

— Șnde resușnde kamera ta?

— Pe șnă koridoră.

— Și koridorăiș?

— Se mărșinesče kă kărtea.

— Vai! mărșăgă glasăiș.

— Ox! Dămnezeiș meș! dar țe è? strigă Dantès.

— Este kă m'am închelătă, kă nenerfekșiznea desemneloră mele m'a amășită, kă lipsa șnăi komnasă m'a perdtă, kă o liniă retăçită ne nlanăiș meș a făkătă kăiș çinçî-șnre-zече niçioare în realitate, și kă am lăată zidăiș ne kare ilă șnarçî drentă çitadela!

— Dar atănçî eraî să emă la mare.

— Asta voiam și eș.

— Și daka o skoteaî la kale?

— M'arșnkam în notă, așnșeam la șna din însălele kari înkonșoară kastelăiș d'If, saș însăla Daume, saș însăla Timboulen, săb kiară koasta, mi atănçî eram să fiș skăpată.

— Dar aî fi nătată înota nîn' akolo?

— Dămnezeș mî ară fi dată năterea; și akăm totăiș è perdtă.

— Totă?

— Katъ sъ kalkxlъ sorgile noastre, lasъ-mъ sъ цї daș semnalxlъ.

— Dar sъ nъ mъ прѣsesчї, sъ nъ mъ laшї singxř, sъ viї la mine, saș sъ mї daї voia de a veni la tine. Vomș fxi imprexnъ, шї, de nъ vomș nъtea fxi, vomș vorbi, тx de асеia че kari iї iъbesчї, еș de асеia ne kari iї iъbesкѣ. Katъ sъ iъbesчї ne чїneva?

— Sъnt singxř iн lъme.

— Atъnчї mъ veї iъbi ne mine: daka estї jъne, iцї voiș fi souș; daka estї бѣтѣнѣ, iцї voiș fi fiї. Am xнѣ tatъ kare trebxe sъ fiъ de weante-zexї de anї, daka va fi maї тѣindѣ akъm; nъmaї ne dїnsxlъ iлѣ iъbiam шї ne o fa-tъ jъnъ ne kare o kiamъ Mercédès. Tatъxlъ meș nъ m'a xitatѣ, sъnt sigxř; dar ea, Dъmnezeș suie de va maї kъpe-ta la mine. Te voiș iъbi dъnъ kъm iъbiam ne tatъxlъ meș.

— Vine, zise nrisionierxlъ, mъine.

Aste nъpine kъvinte fъrъ zise k'xнѣ tonѣ kare kon-vinse ne Dantès; elș nъ чerъ maї mълтѣ, se skxlъ, adъnъ earъ kъ iнgrijire sfъrъmъtъrele zidъlxї ka maї 'nainte, шї iнuїnse earъ patxlъ la lokѣ.

De atъnчї Dantès se dete kъ totxlъ iн mъna ferїcїrїї sale: nъ era sъ maї fiъ singxř fъrъ iнdoialъ, noate kъ e-ra sъ fiъ kiarѣ liberѣ; чelș nъцїnѣ, шї daka maї remъnca nrisionierѣ, era sъ aїbъ xнѣ insouitorѣ; dexї, kantivitatea iм-nъpъitъ kъ altъ este o jъmъtъ de kantivitate. Иъnъperїle че le face чїneva imprexnъ kъ altъ sъntѣ maї nїche rъgъчїxнї; rъgъчїxнїle че le fakѣ doї iнuї d'o datъ sъntѣ maї ka nїche akъїxнї de gpaцїtъ*.

Toatъ zїxa Dantès se dъse шї se iнtoarse iн temni-ца sa, kъ iнima sълtъntъ de бѣkъrїz. Din kъndѣ iн kъndѣ astъ бѣkъrїz

* Mъlgъmirї.

ilă fâcea sã șî nearzã resãflarea. Ședea ne natãlã seș, stringînd-șî nentãlã kã mãnile. La uelã mai mikã sgototã ce lã azzia în koridorã, sãria la ușã. O datã saș de dozã orî, astã temere ka sã nãlã despariã çineva de auelã omã ne kare nã lã kãnosçea de lokã, mi ne kare kã toate açesteã inçenșe sã lã izbeaskã ka unã amikã, i trekã prin minte. Atãnçi era otãrîtã, în momentãlã kãndã grosarãlã arã fi trasã natãlã seș mi arã fi plekatã kanãlã ka sã vazã gașra, sã i sfãrame kanãlã kã neatra ne kare nãse kana sa.

Era sã lã kondamne la moarte, o șçia nrea bine, dar nã era sã moarã de çrîtã mi de desperare în momentãlã kãndã astã sgototã minșnatã ilã întorsese la viaã?

Seara, grosarãlã veni; Dantès era ne natãlã seș; de akolo i se nãrea kã nãzia mai bine deskiderea neterminatã; fãrã indoialã se çitã la visitorãlã șenșçitorã k'unã okiã straniș, kãçi açesta i zise:

— Sã vedemã ai sã te mai façi nebunã?

Dantès nã respnșe nimikã; se temea sã nã lã trãdea trãbçrarea glasãlã seș.

— Grosarãlã se retrase klãtîndã din kanã.

— Kãndã a sositã noantea, Dantès kreçã kã veçinãlã seș va profita de trãcere mi de întãnerikã ka sã inçeanã din noș konvorbirea kã dînsãlã, dar se inçela; noantea trekã fãrã ka niçi unã sgototã sã respnșzã la astentarea șa infokatã. Dar adozazi, dãnã visita de dimineauã, mi ne kãndã ișî denãrta natãlã de la zidã, azzi trei loviture date regãlatã unã dãnã alta; se arșnkã în çenșki.

— Trã estî? zisã elã, eatã-mã!

— A plekatã grosarãlã teș? întrebã glasãlã.

— Da, respnșe Dantès, nã se va mai întoarçe ni-nã deseargã; avemã dozã-șnre-çoçe ore de libertate.

— Потъ дар съ лскрежъ? zise glaslă.

— Oх! da, da, fьrъ intьrziere, kiarъ akьm, te rogă! Îndatъ partea de нэмінтѣ ne kare Dantès, jьmьtate perdьtă în deskidere, шї sprijinia amîndoxъ мьnile, пьrъ kъ se lasъ sьb dînsьlă; se dete ne snate, ne kьndă xпă mor-mană de нэмінтѣ шї de netre deslinite kьdea intr'o gazrъ че se deskisese sьb deskiderea че o fьkьse elă insь-шї; a-tьnчї, în fьndьlă aчeleї gazre intьnekoase, шї a kьria afьndime нъ o пьtea мьsьra, vьzъ xпă kană kare se arьta, nis-че xmerї, шї în fine xпă omă intregă kare ewi kъ destьlъ sprintenїz din gazra fьkьtъ.

Dantès luă în brațe pe acestu amicū nou.

CAPITULŪ XVI.

UNU ITALIANU INVĒTATU.

Dantēs lēz in bragele sale ne ačestē amikš noš, a-
tūtš de miltš mi kš atšta nerēbdare astentatš, mi ilš atra-
se la fereastra sa, ka nęgina lęminz kare pętręndea in tem-
niņz sč lē lęmineze neste totš.

— Ačesta era zņš personaiš kš o taliz mikz, kš
pęrēlš albš de sęferinęe mai miltš de kętš de bętręnece,
kš okiēlš pętręnztorē askęnsš sęb nišęe snęręnece dese ka-
ri se kęręnņa, kš barba inkz neagrz mi kare i kędea piņz
la nentš: slębičķneea obrazlēi seš sęnatš de sbirčķtre pro-
fęnde, linia čea groasę a tręsęrelorē sale karakteristķe, a-
ręta zņš omš mai denrinsš a mi eserčķta fakęltępile morale
de kętš pęterile fiziķe. Fręntea nozlēi venitš era akoperitš
de sędoare.

Kętš pęntrę imbrękķmintea sa, era kš penętinęz sę
Contele de Monte-Cristo Vol. I.

knoaskъ чине-va forma lorǎ primitivъ, къчї къdea trengele de pe ele.

Пъrea къ era ka de vr'o шеаї-зечї шї чїнчї de ані челǎ нъїнǎ, de шї oare-kare vigoare în miskъrї агъта къ а-vea маї нъїнї ані poate de кътǎ ачеїа че dovedia o kaptivitate lъngъ.

Prїimi k'ъnǎ felǎ de nлъchere. protestъrile entъsiastice ale jъnelǎї; sǎfletǎlǎ seǎ ingedatǎ semъnǎ nentr'ъnǎ minǎtǎ къ se inkъlzia шї se tonia de kontaktǎlǎ ачелǎ sǎfletǎ ar-ztorǎ. I mъlyъmi nentrъ kordialitatea sa къ, oare-kare къl-dъrъ, de шї амъїгrea sa a fostǎ mare de a da neste o a doza tъmpnъ akolo ъnde kredea sъ intilneaskъ libertatea.

— Sъ vedemǎ маї intїїǎ, zise elǎ, daka è vr'ъnǎ mizlokǎ de a face sъ desnarъ în okїї grosarilorǎ teї ъrmele trecherїї mele. Toatъ linisчea noastrъ fiitoare se аfлъ în nesчї-їnъа lorǎ despne чеїа че s'a netrekatǎ.

Алънчї, s'anlekъ snre deskidere, lǎ o neatrъ, ne kare o redikǎ fъrъ anevoїnъ къ toatъ grexitatea sa, шї o fъkъ sъ între în газrъ.

— Astъ neatrъ a fostǎ deslinitъ къ mъltъ neїngrijire; zise elǎ klъtїndǎ din kanǎ; n'ai dar ъnelte?

— Dar тъ аї? întrebǎ Dantès къ mirare.

— Mї am fъkǎlǎ къte-va. Afarъ de nїлъ, am totǎ че шї trebъe, daltъ, skoabъ, nїrgїz.

— Oх! ашї fi kъriosǎ sъ vъzǎ aste prodъkte ale reb-dъrїї шї ale indъstrieї tale, zise Dantès.

— Eatъ маї intїїǎ skoaba.

Шї i агътǎ o minъ groasъ шї askъpїtъ nъsъ într'o koadъ de lemnǎ de fagǎ.

— Къ че аї fъkǎlǎ ачeasta? zise Dantès.

— Къ ъnǎ resteǎ de la patǎlǎ meǎ. Къ ачestǎ in-

strămentă mi am săpată toată calea care m'a kondusă în' aci: aproape l'a vr'o chină-zeci de nițioare.

— Chină-zeci de nițioare! strigă Dantès k'znă felă de snaimă.

— Vorbesce mai încetă, jăne; vorbesce mai încetă; adesea se întimplă s'askalte čineva la șuele prisionieriloră.

— Suiē kă sânt' singură.

— Orī mi kəm.

— Păi zică kă ai resbită nînă la chină-zeci de nițioare! strigă Dantès k'znă felă de snaimă.

— Da, kam atăta è distanța care desparte kamera mea de a ta; de kătă am kalkălată reș kărba mea, din linsa instrămenteloră de meometriă ka să fakă o skară de pronorjăni; în lokă de o elinsă de patră-zeci de nițioare, am întimplată chină-zeci; kredeam, dăpă kəm cū am snășă, s'ajungă nînă la zidă dîn afară, să gărreskă ačestă zidă mi să m'arănkă în mare. Am mersă d'a lăngă lă koridoră lă teș în care dă kamera ta, în lokă să trekă săb dîn să lă; toată lăkrarea mea è perdăte, kăčă ačestă koridoră dă într'o kărte nlină de gardiani.

— Este adevărată, zise Dantès; dar ačestă koridoră merje nămai în lăngă lă znei feje a kamerei mele, mi kamera mea are patră feje.

— Da, fără îndoială, dar eată mai întiș șna care are stănka drentă perete; ară trebzi zече anī de lăkră mi zече minorī kă năcū kă toate șneltele loră ka să spargă stănka; čea altă kată să făr kă snatele snre temeliele apartamentslă găvernatoră lă; amă kădea în șăpămintē, kari învederată se inkăie kă keia, mi amă fi prinșă; čea altă faț dă, stă, șnde dă fața čea altă?

— Astă faț era ačeia care era pătrănsă de gără pe

unde venia lămina: astă gașă, care se strimtoră din țe în țe nînz în momentăle în care da ăntrare lăminei, mi prin care ănză konilă n'ară fi năstă negreșită să treacă, mai era ferekată kă trei rîndșii de zebrele de feră care nătea linischi ne ăelă mai nrensitoră. grosară despre temerea ănei fășiri prin mizlokăle ăesta.

Și noăle venită, făkindă astă întrebare, trase masa săb fereastră.

— Șrkă-te ne ăteastă masă; zise lăi Dantès.

Dantès askăltă, se șrkă pe masă, mi, îngelegîndă kă-ăetăle konoșăle seă, își rezimă snatele de zidă mi i infă-ăișă amîndoșă mănile.

Ăcela țe mi detese nămerăle kămerei sale, mi n'ăle kărgia adevărată năme nă lă kănosăea Dantès, se șrkă ă-ăncă mai lesne de kăă ară fi krezăle ăineva la ănză omă de ăni lăi, k'o îndemănare de nisikă saă de lezardă, pe masă mai întiiă, ne șrmă de ne masă pe mănile lăi Dantès, pe șrmă de ne mănile sale ne șmerii seă; astă-felă, kă kornăle îndoită, kăă bolta temnișei ilă onria d'ă se skăla în niăioare, își strekăă kănlă între rîndăle d'întiiă ăle zebreleloră, mi năă să se șite de sășă în josă.

Șnă minăă dăp' ăăia, își retrase kănlă kă vioăisne.

— Ox! ox! zise elă, șciam ăna ka asta.

Și se lăăă hinișoră d'ă lăngăle kornăle lăi Dantès pe masă, mi de ne masă șări josă.

— Ăe lăkră șăiă? întrebă jănele kă smăăinare, să-rîndă mi elă dănză dînsăle.

Ăătrănlă nrisoniăă kăăeta.

— Da, zise elă, ăna este; ă natra făăă ă temnișei tale dă într'o galeriă din ăfară, ănză felă de kale de rîndă pe ănde trekă natrălele mi ănde vegiăă sentinelele.

— Esti sigură?

— Am văzută kînzra znei soldată și vîrfăle pîsvei sale, și m'am retrasă așa de iste de frikă s'ă nă m'ă vază.

— Ei bine? zise Dantès.

— Vezi bine că ă kă nenătinđu s'ă f'ăimă prin temnița ta.

— Atănci? zmiă jănele kă tonăle seă întrebătoră.

— Atănci? zise b'ătrănelă prisionieră, fakă-se voia lăi Dămneseă.

Și o zmbă de resignare zșoagă se întinse ne trăsărele b'ătrănelăi.

Dantès se zilă l'ăcestă omă, kare se lepăda kă atăta filosofă de o speranđu ăe o avăzese de mătă timnă, kă o mirare plină de admirare.

— Akăm, vreă s'ă m'ă snăi ăine estă? întrebă Dantès.

— Oxl! Dămneseălă meă! da, daka te măi noate înteresa ăceasta, akăm kăndă nă m'ă măi notă fi b'ănă de nimikă.

— Погă s'ă f'ăi b'ănă nentă a m'ă konsola și a m'ă s'ăspie, kăci imă nară tare între ăei tară.

Abatele s'ărise kă intristare.

— Sănt abatele Faria, zise elă, prisionieră de la 1811, kăm s'ăi, la kastelăle d'If; dar eram de treă ană inkisă în forteregea Fenestrelăi. La 1811, m'ăă stremstată din Piemonte în Franția. Atănci am aflată kă destinăle kare, în enoka ăeia, i se p'ărea s'ănsă, detese zăă f'ăă lăi Napoleon, și kă ăcestă f'ăă în leagăăă f'ăseă zăămită rege ală Romei. Niă kă m'ă treăea prin mînte atănci ăeia ăe m'ă ai s'ănsă adineaoră: adikă, kă dăăă nată ană kolosăle era s'ă f'ă resărnată. ăine domnesăe în Franția? Napoleon II?

— Nă, Lădovikă XVIII.

— Lădovikă XVIII! fratele lăi Lădovikă XVI! otă-

ririle cereștii sântă karioase mi misterioase. Dar kare a fostă skonșă Provedinșei înjosindă ne omșă ne kare ilă înșlgase, mi înșlgândă ne așela ne kare ilă înjosise?

Dantès șrma din oki ne așestă omă, kare șita șnă minștă kiară destinăș seă ka șz se preokșne așă-felă de destinșrile lșmi.

— Da, da, șrma elă, totă ka în Anglia: dșnz Karol I-iă, Cromwell, dșnz Cromwell, Karol II, mi noate, dșnz Iakobă II, vre șnă pinere, vre șnă konsșnșeană, vre șnă prinșine d'Orange; vre șnă statouder* kare se va fașe reșe; mi așnși noșe konșesișni nonorăși, așnși o konslișgișne, așnși libertatea! Vei vedea așeasta, jșne, zise elă întorkindă-se kătre Dantès mi nrivindăș kă oki ștrășvitori mi profșnză, kșm kăta s'aibă profșii. Esti inkă într'o virșz ka șz le noși vedea, vei vedea așeasta.

— Da, daka voiă emi d'ași.

— Ax! ai drentate, zise abatele Faria. Șntemă prișonieră; șntă momente în kari șită, mi în kari, nentș kă oki meă nătrșndă zidșrile șe mă inkidă, mă kreză liberă.

— Dar nentș șe estă inkisă?

— Eă? nentș kă am visată, la 1807, proiektăș ne kare Napoleon a voită a lă realisa la 1811, nentș kă am voită ka mi Machiavel, în mișlokăș așeloră prinșinei kari fșșea din Italia șnă kăibă de miș regate, tiraniș mi slabe, șnă imneriă mare mi singșră, kompaktă mi tare; nentș kă am krezăș șz mi așș ne Cesare Borgia într'șnă nătrăș koronată kare s'a nrefăkăș kă mă înșeșeșe ka șz mă trășea mai bine. Așeasta era proiektăș lă Alesandră VI mi ală lă Clemente VII; va kășea kă toate așeștea, fiindă

* Titlș șe lă aveă în vekime kăpăș reșșblișei în Șerele de Josă șăș în Olanda.

kъ lă aș întreninsă fьrъ folosă mi fiindă-kъ Napoleon n'a nă-
tăț sъ lă termine; de sigură, Italia è blestemată!

Шi бърънлă imi nlekă kanlă.

Dantès nă înțeleșea че felă ună omă pștea sъ шi
perikșleze viașa nentъ nische asemenea interese; este ade-
vșrată kъ, daka kșnosșea ne Napoleon nășai kъ lă a vș-
zătă mi i a vorbită, nă kșnosșea de lokă, kș toate aștea,
че era Clemente VII mi Alesandră VI.

— Nă estі, zise Dantès, înșenindă sъ se impărtă-
șeaskъ de pșrerea grosarăși seș, kare era pșrerea șene-
rală în kastelăș d'If, pșotăș kare se kredea kъ è... bolnavă?

— Kare se kredea kъ è nebănă, vrei sъ zicі, nă
è așa?

— Nă kștezam, zise Dantès șrızindă.

— Da, da, șrmă Faria k'ănă rișă amară; da, eș șnt
kare trekă de nebănă; eș șnt kare desfăteză ne oaspeșii
din așeastă inkisoare, mi ași înșeseli ne konilășii, dak' ară
fi konii în lokșingă dșrerii fьrъ șneranș.

Dantès remase ună minătă nemiskătă mi mătă.

— Așa dar, te lăși de plănșă de a fьșii? i zise elă

— Văză fьșă kș nenștinș; m'ași revolta în kontra
lă Dșmnezeș kăndă m'ași șerka sъ fakă ună че ne kare Dșm-
nezeș nă voiesșe sъ se fakă.

— De че sъ te dășșrășezі? ară șere șineva prea
mătă de la Prșvedinș kăndă ară voi sъ șkoanș șeva la
kale d'o dată. Nă poui sъ reінșeni intr'altă felă șeia че ai
fьkătă în felăș așesta?

— Dar șii че am fьkătă, ka sъ vorbesși așă-felă
dășre reінșenere? Șii kъ mi aș trebșită nată anі șne a mi
faye șneltele trebșinșioase? Șii kъ, de doi anі, șgiriіș mi
șană ună pșmintă tare ka granităș? Șii kъ mi a trebșită
sъ șkouș netre ne kari altă dată n'ași fi kreztă kъ ași nă-

tea sã le miskã din lokã; kã zile întregi aã trekãtã intr'a-
stã mãnkã titanikã,* mi kã ãne ori, seara, eram fericitã
kãndã am redikatã o skioanã natratã din avelã cimentã vekiã,
kare se fãkãse aua de tare ka mi neatra? Sãii kã, ka
s'am ãnde pãne totã pãmîntãlã acesta mi toate auele netre
ne kari le împãmîntam, a trebãitã sã gãreskã bolta ãnei
skãri, în narmaklikãlã kãria am îngronatã ne rîndã toate de-
rimãtãrele astea; astã-felã înkãtã astãzi skara è nlinã, mi
n'amî mãi avea ãnde pãne ãnã pãmîntã de ãerîntã? Sãii, în
ãea dãpã ãrmã, kã kredeam kã am ajãnsã la kapãtãlã tãtã-
lorã lãkrãrilorã mele, kã mã simãiam kã pãtere de a împlini
astã sarãinã, mi kã eatã kã Dãmnezeã, nã pãmãi kã mã dã
înderãtã de la ãinta la kare voiam s'ajãngã, dar o mi stremãtã
nã sãiã ãnde? Ax! ãi o snãiã, ãi o renetã, nã voiã mãi
fãce nimikã d'ãci îpainte ka sã ãerkã sã mãi kapãtã liber-
tatea mea, fiindã-kã voinãã lãi Dãmnezeã è ka sã o nerãã
nentrã totã d'ãna.

Edmondã îmi lãsã kapãlã în josã, ka sã nã mãrtãri-
seaskã acestã omã kã bãkãria d'a avea ãnã konsouã lã arã
onri d'a kompãtimi kãm s'arã si kãzãtã la dãrerea ãe o ãer-
ka prisionierãlã kã n'a nãtãtã sã lã skane.

Abatele Faria se lãsã sã lã dãkã Edmondã pe nãtãlã
seã, mi Edmondã remase în niãioare.

Îãnele nã kããetase niãi o datã sã fãgã.

Sãntã nisãe lãkrãri ãe se narã astã-felã de kã nenã-
tingã, în kãtã niãi kã i vine kãiva sã le ãerãe, mi de ka-
ri se feresãe din instiktã. A sãna ãinãi-zãi de niãioare
sãb pãmîntã, a lãkra trei anã de zile nentrã asta, ka sã a-
jãngã în ãrmã, daka o va skoate la kale, la o nrãnasãiã
kare dã drentã în mare; a se prevãli de la ãinãi-zãi,

* Гигантъ.

Faria se lăsă a fi condusă de Edmondă pe patul seň.

— Nu, dar nu voiș sã deviș. Pîn'aci credeam kã aveam a face nãmaĩ kã lãkrãrile, eatã kã mi pronãĩ sã am a face mi kã oamenii. Am nãtãtã sã nãtrãnzã xñã zidã mi sã strikã o skarã, dar nu voiș nãtrãnde xñã nentã mi nu voiș strika o viațã de omã.

Dantès fãkã o miskare șuoarã de mirare.

— Ce felã zise elã, nãtãndã fi liberã te ai nãtea ori d' xñã asemenea skrãnãlã?

— Dar kiarã insã-ũĩ, zise Faria, nentãrã ce n' ai x-ãisã intr'o searã grosarãlã teã kã niãiorãlã meseĩ tale, apoi sã te inbraci kã xainele sale mi sã fãũĩ?

— Pentãrã-kã nu mi a venitã astã ideã, zise Dantès.

— Pentãrã kã din instinktã ai o snaimã așã de mare nentãrã o krimã asemenea, o astã-felã de snaimã, in kãtã niãĩ kã ùĩ a trekãtã nãrin minte, resnãnse bãtrãnãlã: kããĩ, in lãkrãrile simple mi ertate, doringele noastre nãtrãle ne inșãiĩnãeazã kã nu ne abatemã din linia drentãlãĩ nostrã. Tigãrãlã kare ȳarã sãnãeile nãrin nãtrãrã, kare è starea mi destinarea sa, are trebãĩnãrã nãmaĩ de xñã lãkrã, adikã de a lã inșãiĩnãã mirosãlã seã kã are o nãradã la inãemãnã. Inãdatã sare așãnãã aãeleĩ nãrade, kade pe ea mi o sfãșãiã. Asta è instinktãlã seã, mi i se sãnãne. Dar omãlã, din kontra, nu sãfere sãnãeile; nu sãntã leũile sociale kari nu sãfere sãnãeile, ãi leũile nãtrãle.

Dantès remase ameũitã: aãeasta era kã adevãratã esplikarea ãelorã ce s'aã netrekãtã, fãrã șãirea lãĩ, in mintea sa, saã maĩ bine in sãfletãlã seã, kããĩ sãntã kãũetãrãĩ ce vinã din kanã, mi altele ce vinã din inimã.

— Șĩ apoi! xrmã Faria, de vr'o doi-sãne-zee anĩ de kãndã sãnt in inkisoare, am trekãtã in mintea mea toate fãũirile vestite. Rare ori am vãzãtã eșãndã la kale fãũirile. Fãũirile ferãcite, fãũirile kãnãnate de xñã sããesã denlinã, sãntã fãũi-

rile kșetate kș ingrijire Ńi nregzite kș Ńnčetlș: astș-felș a skșnatș dșcele de Beaufort din kastelșlș de Vincennes: abatele du Buquoi din Fort-l'Évéque, Ńi Latude din Bastilia. Mał sșntș Ńi acelea ne kari le Ńnfșjișeazș ŃntŃmlarea; astea sșntș cele mał bșne; s'astentșmș o okasŃne, krede-mș, Ńi daka se va Ńnfșjișa, sș ne folosimș de ea.

— Ał nștștș astenta, dșmneata, zise Dantès sșșni-pșndș, așeastș lșkrare lșngș Ńjł da o okșpare de toate mi-nștele, Ńi, kșndș nș đł aveal lșkrarea ka sș đł petrečł, Ńjł aveal șneranșele ka sș te konsolł.

— Pe șrtș, zise abatele, nșmał de asta m'okșnam.

— Dar țe fșșeal?

— Skriam saș sșđdiam.

— Ńjł đș șrtș, nene Ńi negrealș?

— Nș, zise abatele, dar mi le fakș eș.

— Ńjł fačł șrtș, nene Ńi negrealș! strigș Dantès.

— Da.

Dantès se șitș l'așestș omș kș mirare; de kștș nș i venia sș kreazș țeia țe zicea elș. Faria vșzș astș Ńndoialș șșoargș.

— Kșndș veł veni la mine, i zise elș, Ńjł voiș a-gzta o operș Ńntreagș, resłtatș alș kșșetșrilorș mi alș țe-șetșrilorș din toatș viașa mea, ne kare am meditat'o Ńn șm-bra Koliseshłł, la Roma; la nișioarele koloanei San-Markș, la Venesia; ne malșlș Arnșłł, la Florenșa; Ńi kare nș mi treșea nișł o datș nșin minte kș Ńnr'o zi grosarił mei mi arș lșsa voia s'o nșiș Ńn lșkrare Ńntre țeł patrș nereșł din kastelșlș d'łf. E șnș traktatș așșnra nștŃnșeł șneł monarșie șenerale Ńn Italia. Se va fașe șnș mare volșmș Ńn patrș.

— Și lș al șkrișș?

— Pe doxă kămăși. Am inventată o pnenarare kare face pinza netedă mi sklivisită ka pergamentslă.

— Esti dar kimistă?

— Пхунă. Am kănoskătă ne Lavoisier și eram legată nrin amičiă kă Cabanis.

— Dar, pentr' o asemenea skriere, și a trebuită să faci чегчетърї istorice. Ai kăruți?

— La Roma; aveam ka la vr'o çinçi miș de volăme în biblioteka mea. Totă çitindă-le mi revitindă-le, am deskonerită kă kă o sătă çinçi-zeyi de skrieri bine alese, noate avea çineva, daka nă ressmatălă kănosçingeloră omenesçi komnlektă, çelă năçină totă çe è folositoră omăsi de a sçi. Am konsakrată trei ani din viaga mea întră a çiti mi a reviti açeste o sătă çinçi-zeyi de volăme, astă-felă în kătă le sçiam măi ne din afară kăndă am fostă arestată. În inki-soarea mea, kă năçină silinçă a memoriei mele, mi le am adășă a minte kăm se kade. Astă-felă, nătea-voiă a și revita ne Tucidide, ne Senofonte, ne Plutarcu, ne Titu-Liviu, ne Tacitu, ne Strada, ne Iornandès, ne Dante, ne Montaigne, ne Shakspeare, ne Spinoza, ne Machiavel și ne Bossuet. Și çiteză nămai ne çei măi imçortançi.

— Dar sçi măi mălte limbe?

— Vorbeskă çinçi limbe vorbitoare, limba çermană, françeză, italiană, anglă și spaniolă; kă ajstorăslă limbei greçe antice, inçelegă limba greakă modernă; de kătă o vorbeskă reă, dar o stădieză în momentălă açesta.

— O stădiezi? zise Dantès.

— Da, mi am făkătă ună vokablară de vorbe ne kari le sçiă; le am amezată, le am kombinată, le am inçtorsă și le am reintorsă, astă-felă în kătă să mi poată ajnçe snre a mi esnrima kăçetarea. Sçiă ka la vr'o miș de vorbe; totă çe mi trebe pentră çe è măi neapărată, kă toate

kъ sântǎ o srtъ de miǐ, mi se pare, în dikjionare. De kǎtǎ nъ voiǎ fi elokǎintǎ, dar mъ voiǎ face sъ mъ injeleagъ de minǎne, mi asta mi   destǎlǎ.

Edmondǎ, minǎnǎndǎ-se din  e în  e mai mǎltǎ, în-  enea sъ kreazъ mai kъ sântǎ sǎnranatǎrale fakǎltǎpǎile a e- stǎi omǎ straniǎ. Voi sъ lǎ nrinzъ în nes uin z asǎnra vr'ǎ- nǎi nǎnktǎ, mi  rim :

— Dar daka, nъ  i s'a datǎ nene, zise elǎ, kъ  e ai nǎstǎtǎ skrie a estǎ traktatǎ atǎlǎ de volǎminosǎ?

— Mi am fǎkǎtǎ nis e nene minǎnate, mi ne kari le arǎ preale e  ineva între nenele ordinare daka materia era kǎnoskǎtǎ, kъ sgǎr izirile de la kanetele merlanilorǎ marǐ  e mi se daǎ kǎte o datǎ în zilele de nostǎ. Astǎ-felǎ, astentǎ kъ bǎkǎri  merk rile, vinerile mi s mbetele, k  i imǐ daǎ sneran a de a mi m ri provisi nea de nene, mi l k rile mele istorice s ntǎ, o m rt riseskǎ,  ea mai d l e a mea okǎnare.  ntorkindǎ-mъ la trek tǎ, xitǎ nresentǎlǎ; merg ndǎ liberǎ mi independintǎ în istorie, nъ mai mi adǎkǎ a minte kъ s nt nrisonierǎ.

— Dar negreal ? zise Dant s; kъ  e  i fa i ne- greala?

— Era o datǎ  nǎ k minǎ în temni a mea, zise Fa- ria; astǎ k minǎ a fostǎ ast natǎ k tǎ-va timnǎ înaintea so- siri  mele f r  indolal , dar m l i anǐ d'a r ndǎlǎ se f k se fokǎ intr'insǎlǎ, ne din intr  dar   kъ totǎlǎ nlinǎ de f nin-  ine. P i  o parte de a east  f nin ine s  se toneask  în vinǎ kare mi se d  în toate d minic ele, a easta mi d  o ne- greal  minǎnat . Pentr  notele nartik lare, mi kari aǎ tre- b in z s  bat  la ok , imǐ in enǎ de itele, mi skri  kъ s n-  ele me .

— Mi k ndǎ n tea-voiǎ vedea toate a easta? in- treb  Dant s.

— Къндѣ вѣи voi, respånse Faria.

— O! akým indatǎ! strigǎ jǎnele.

— Ъrmeazǎ-mi dar, zise abatele.

Ши интрѣ earǎ in koridorǎlǎ sǎpǎmĩntǎ, unde se fǎkǎ nevǎzǎtǎ; Dantès ilǎ ǎrmǎ.

Și intră în coridorul supământu, unde dispăru; Dantés îl urmă.

CAPITULŪ XVII.

CAMERA ABATELUI.

După ce a trecut Dantès plecând-se, dar kă destul înlesnire, prin gaura șerpămintă, ajunse la marginea onșă a koridorăi kare da în kamera abatelăi. Akolo treceea se strîmă mi abia era destul kă să noată trece și omșă tîrînd-se. Kamera abatelăi era asternută kă lesnezi; mi lăkrarea cea ostenitoare, alș kăzia kaputșă ilș vâzse Dantès, fșese înčenută redikândș șna din acele lesnezi nșș în kolușă celș măi întănekosș.

După ce întră jșnele mi se skulș în nișoare, cerce-tă kamera aceia kă o mare lăare a minte. La cea d'întiș vedere, ea nș infșușă nimikș partikularș.

— Bine, zise abatele, abia è meazș-zî mi șiș nă-trarș, mi măi avemș kăte-va ore înaintea noastră.

Dantès se zîțș imnrejšrăi, kăzândș la kare orologiș a nățș vedea abatele ora kă atăta skămnătate.

— Privesce atș răzș a zilei kare vine pe fereastră

Camera abatelni Faria.

mea, zise abatele, mi privesc pe zidurile liniile ce le am tras. Aceste linii, cari sunt combinate cu indoita miscarile a pamintului mi a elisnei ce o descrie imprejurul soarelui, nu facke sa scit mai esact ora de kiti dak' aveam un orologi, kiti un orologi se strik, de oare-ce soarele mi pamintul nu se strik nici o data.

Dantès nu ingelesese nimic din aceasta descriere; el crezuse tot d'arna, de kate ori vedea soarele resrind in dosul muntilor mi aparind in Mediterana, cu el imbla iar nu pamintul. Asta indoita miscare a globului ne kare lokia el, mi ne kare cu toate acestea nu o zria, i se pretea mai cu nensting; in fir-kare vorb d'ale intrevorbitorului se, vedea niste mistere de sciung asa de minunate de ptruns ca acele mine de argi mi de diamante ne kari le visitase intr'o kistorie ce o facke in konitria sa ink la Guzarata mi la Golconda.

— Sa vedem, zise el abatelui, nu grbesk sa cu cercetez tesarele.

Abatele se duse catre kamin, skoase cu dalta ne kare o pinea ink in mnt peatra ce forma alt data vatra mi kare askndea o kavitate destul de afnd; intr'aceia kavitate era inkise toate obiectele de kari vorbise lui Dantès.

— Ce vrei sa vezi mai nainte? il intreba el.

— Arat-mi skrierea cea mare ne kare ai fackt'o desne reia in Italia.

Faria trase din armariul preios trei sa patru roleri de kirne strinse ca niste foi de nauir; acestea era niste trimbe de nintz late de patru polri anroane mi lnu de onl-spre-zec. Aste trimbe, numerotate, era akoperite de o skrisoare ne kare Dantès o nta citi, kiti era skrise in limba printeask a abatelui, adik in limba italian, idiom ne

kare Dantès în kalitatea sa de Provençală o înțelepea de minune.

— Vezi, zise elă, totălă se află aci; sântă angoape ontă zile de kândă am skrisă vorba fine în josălă bandeī sheaī-zeci mi ontălea. Doxă din kămpăutele mele mi kăte bapiste mai aveam aă fostă întrebăingate pentră ačeastă; daka voiă mai fi vre o dată liberă mi se va afla în toată Italia vr'ănlă tinografă kare să kăteze a mă tîpări, imi voiă face ună năme.

— Da, resnăse Dantès, vără bine. Mi akăm arată-mi te rogă nenele kă kari ai skrisă ačeastă operă.

— Vezi, zise Faria.

Mi arătă jănelăi ună bejămoră lăngă de shease do-lări, grosă kălă koadă ună nenelă, în vîrfălă mi imprejărsălă kărsia era legată k'ănlă firă unălă din ačele sgîrăiări, inkă nătată de negreală de kare abatele vorbise lăi Dantès; era kă botălă lăngășeș mi snintekată ka o pană ordinară.

Dantès ilă ăerăetă, kăstăndă kă okiī instrămentălă kă kare a năstălă fi tăiată asă-felă de bine.

— Ax da, zise Faria, kășitășlă, nă ă aua? Ačesta ă kano d'opera ală meă; lă am făkălă ka mi kășitălă ne kare cată-lă, k'ănlă lăminăă vekă de feră.

Kășitășlă tăia ka ună brăiă. Kălă pentră kășită, aveă ačestă avantașă kă nătea servi de o dată mi ka kășită mi ka nămnălă.

Dantès ăerăetă ačeste diferite obiekte kă ačeia-mi lăzare a minte nărekăm în magasinele de kăriositate din Marsilia ăerăetăse ăneori ačele instrămente făkăte de ăei selbatăi mi adăse de la mările Sădălăi de kătre kanitanii ăe fakă kălătorii lănu.

— Kălă năntă negreală, zise Faria, șii kăm fakă: o fakă ne kălă am trebăingă năma.

— Akəm mъ mirš de xņš lăkră, zise Dantès, kəm ții aș ajnsș zilele nentrs toate lăkrăgile ačeste.

— Aveam nonșile, resnșnse Faria.

— Nonșile ! estî dar de natșra nișicelorș ka sș vezî noantea kșratș ?

— Nș ; dar Dșmnezeș a datș omșlăi îngelșgere

— Din karnea țe mi se adșțe, desnarșș grșsimea, o nșiș de se tonesțe, mi skouș đintr'însa xņš felș de șleiș komnaktș. Eatș, vezî lșminarea mea.

Și abatele arștș lăi Dantès xņš felș de lșminarșș a-semenea kș ačelea țe se întrebșingearș la ilșminăgile nș-bliče.

— Dar fokș ?

— Eatș doxș netričele mi kînpș arsș. M'am pre-fșkștș kș am o boalș de pele mi am țeștș nșčioasș, kare mi s'a datș.

Dantès nșse ne masș obiektele țe le đinea în mșnș, mi mi lșsș kanșlș în josș, sdrobotș de stșșingș mi nștere

— Nș este nșmaî atștș, xņmș Faria ; kșčî nș se kș-vine sș mi nșiș țineva toate tesărele într'o singăgăș askșn-zștoare ; sș inkidemș ačeasta.

Đșșerș lesnede

Đșpș kșpștșiș, askșnsș de o neatș kare o inkidea ermetičesče,* era o găgăș, mi, în ačea găgăș, o skarș de

* Se zice de kîpșlș kș kare se astșpș țe

ŝniz ləngz de doz-zeyi ŝi činči ninz la trei-zeyi ničioare.

Dantès o čerčetz; ea era de o soliditate gata la orŝi kare čerkare.

— Čine čŝi a datš ŝnia trebšinčioasz pentrz astz lškare minšnatz? Intrebš Dantès.

— Maŝ intšiš, kzte-va kzmšŝi ne kari le aveam, pe žrmz čearšafele din patšlš meš ne kari le am destrematš in timnš de trei ani ai kantivitzčŝiŝ mele la Fenestrela. Kzndš mz stremžtarz la kastelzš d'If, am aflatš mizlokšlš sz iaš kz mine aste destremžtžre; ači, mi am žrmatš lškarea.

— Dar pz vedea nimini kz čearšafele din patšlš dšmitale nž maŝ avea refekš?

— Le kšeam la lokš.

— Kz če?

— Kz ačestš akš.

Ši abatele, desfžkndš žnš netikš din xainele sale, aržtš lš Dantès dintele žnš osš de nesče ləngš, askžditš ŝi inkz netrekštš kz ačz, ne kare ilš nžrta ne dšnsšlš.

— Da, žrmš Faria, kžčetasem maŝ intšiš a skoate ačeste zebrele ŝi a ŝčŝi ne ačeastz fereastrz, kare è čeva maŝ largz de kztš a dšmitale, nrekžm vezŝi, ŝi ne kare eram s'o lžrčeskš mi maŝ mžltš in minštšlš ŝčŝiriŝ mele; dar am vžzžtš kz ačeastz fereastrz da intr'o kžrte interioarz, ŝi m'am lžsatš de proiektšlš meš ka foarte perikšlosš. Kz toate ačestea, am nžstratš skara pentrz vr'o imprežžrare nepevžzžtš, pentrz vr'o ŝčŝire ka ačelea de kari čŝi vorbiam, ŝi ne kari le adžče intšmnlarea.

Dantès, ne kzndš se aržta kz čerčeta skara, kžčeta astz datz la altš čeva: o idež i trekz nrin minte. Astz idež era kz omžlš ačela, atžtš de inčelegžtorž, atžtš de inčeniosš, atžtš de profžndš, arš vedea poate limpede in intž-

nerikslă pronpriei sale nefericiri, în care nici o dată elă însă-șii nă nătrăse să kănoaskă nimikă.

— Unde și sântă mințile? întrebă abatele sssuninândă și lăzndă absorbirea lui Dantès drentă o mirare ajnsă în gradăă elă mai înaltă.

— Kșpetă la ună lăkră mai întiiă, voiă să zikă la kățyimeea cea mare de intelițingă ce și a trebită să kel-tescă ka s'ajnsă la pinta unde ai ajnsă; ce ai fi făkăă dar findă liberă?

— Poate nimikă: acesă kreeră ulină s'ară fi svano- rată în sekătre. Kată să viă nefericirea ka să sanc xnele mine misterioase askăse în inteliținga omeneaskă; kată să fiă anășarea ka să fakă a se răne grinda. Kantivitatea a adănată asăpra ună singără năkăă toate fakățyile mele kari flătra iă mi kolea; ele s'ăă çioknită într'ună snață strimă; și, sçii, din çioknirea noriloră ese elektriçitatea, din elektriçitate făçerăă, din făçeră lămăa.

— Nă, nă sçiiă nimikă, zise Dantès deskăraçiată de nesçingă sa; o parte din vorbele ne kari le sntă nentă mine vorbe fără nici ună înțelesă; estă nrea ferităă findă aua de invăgată!

Abatele sçrise.

— Ai zisă kă kșpetai la doăă lăkrări adineaori?

— Da.

— Și mi ai sntăă nămai unăă; kare este celă d'ală doilea?

— Ală doilea è kă mi ai sntăă viața dămitale, și kă nă kănosçii ne a mea.

— Viața dămitale, jșne, è nrea skărtă inkăă nă poate konrinde întămlări de vr'o însemnăte.

— Ea konrinde o nefericire foarte mare; o nefericire ne kare n'am merită'o, mi așii voi, ka să nă mai ble-

ka vreī s̄ deskonerī k̄lnabil̄l̄š, ka s̄t̄ maī īntiīš ne ačela k̄r̄s̄ia kr̄ima f̄k̄s̄t̄ poate fi folositoare! K̄s̄i poate fi folositoare disp̄arij̄is̄nea d̄s̄mitale?

— Nim̄s̄l̄i, D̄s̄m̄nez̄el̄š meš! er̄aš aša de n̄ḡin̄š l̄škr̄š!

— N̄s̄ res̄n̄de ast̄-fel̄š, k̄č̄i res̄n̄s̄s̄l̄i l̄ns̄es̄e tot̄ de o dat̄ mi loj̄ika mi filosof̄ia; toate s̄nt̄ relative, sk̄m̄n̄l̄š meš amik̄š, īnč̄en̄d̄ de la reč̄ele kare ē s̄n̄p̄r̄tor̄š mostenitor̄s̄l̄i seš fiitor̄š mi n̄n̄z̄ la īnn̄iegat̄s̄l̄ kare ē s̄n̄p̄r̄tor̄š kandidat̄s̄l̄i: daka va m̄x̄ri reč̄ele, mostenitor̄s̄l̄ mostenes̄e o koroan̄z̄; daka va m̄x̄ri īnn̄iegat̄s̄l̄, kandidat̄s̄l̄ mostenes̄e o leaf̄ de o miīz̄ doz̄ s̄te de livre. Ast̄ o miīz̄ doz̄ s̄te de livre, ē lista sa čivil̄z̄; i s̄nt̄ at̄z̄ de nean̄rate nentr̄ traiz̄l̄ seš ka čele doz̄-s̄n̄re z̄eč̄e mi-l̄ioane z̄n̄š reč̄e. F̄iz̄-kare īndivid̄ de la grad̄s̄l̄ čel̄ maī de jos̄ n̄n̄z̄ la čel̄ maī de s̄s̄š al̄ skareī sociale, gr̄m̄des̄e o mik̄ l̄me de interes̄e, av̄nd̄ v̄irtejele sale mi k̄rl̄iç̄ele sale, ka l̄m̄ile l̄i Descartes. Dek̄t̄ aste l̄m̄i, de č̄e se īnalz̄, de ač̄eia se l̄r̄ç̄esk̄ maī m̄l̄t̄. E o sn̄ral̄z̄ ītoars̄z̄ mi kare s̄z̄ īn v̄irf̄ n̄r̄intr̄ z̄n̄š jok̄ de ekilib̄r̄z̄. S̄z̄ venim̄ dar la l̄mea d̄s̄mitale. Er̄aī s̄z̄ fiī n̄s̄mit̄ kanitaš al̄ *Faraons̄l̄i*?

— Da.

— Er̄aī s̄z̄ iei īn k̄z̄s̄tor̄iz̄ o fat̄z̄ j̄n̄z̄ mi fr̄moas̄z̄?

— Da.

— Avea č̄ineva interes̄ s̄z̄ n̄s̄ te fač̄i kanitan̄š al̄ *Faraons̄l̄i*? Avea č̄ineva interes̄ s̄z̄ n̄s̄ iei ne Mercédès? Res̄n̄de maī īnainte la īntrebarea d'īntiīš, ord̄inea ē keia t̄z̄lor̄š problemelor̄š. Er̄a č̄ineva kare se īnter̄esa s̄z̄ n̄s̄ te fač̄i kanitan̄š al̄ *Faraons̄l̄i*?

— N̄s̄; toj̄i m̄z̄ īz̄bia ne korabiz̄. Daka mateloj̄i ar̄š fi p̄t̄t̄ s'aleḡz̄ z̄n̄š kan̄š, s̄nt̄ siḡr̄š k̄z̄ m'ar̄š fi a-

lesă ne mine. Ună singură omă avea oare-kare kăvintă de a fi sârărată ne mine; avăsosem kă kărtă-va timnă mai'nainte o țearță kă dînsălă, mi i pronăsesem ună dăelă ne kare ilă refăsase.

— Foarte bine! Acestă omă kăm se nămesce?

— Danglars.

— Ce era elă în korabiă?

— Așentă kontabilă.

— Dak'ai fi ajănsă kanitană lă ai fi ținătă în nos-tălă seă?

— Nă, dak'ară fi fostă în măna mea; kăvî mi se părase kă deskonerisem oare-kare nekredingă în sokotele-le sale.

— Bine. Akăm a fostă țineva de față kăndă ai vorbită pentră cea din țermă oare kă kanitanălă Leclère?

— Nă, eramă singurî.

— A năstă țineva s'ăză konvorbirea voastră?

— Da, kăvî șua era deskisă; mi kiară... asteantă... da, da, Danglars a trektă tokmai în mințală kăndă kanitanălă Leclère imi da naketsălă destinată pentră marele mareșală.

— Bine, zise abatele, sântemă ne kale. Ai kăată ne țineva împreșpă-șî ne șkată kăndă ai stată la insă-la Elba?

— Pe niminî.

— Șî s'a dată vr'o skrisoare?

— Da, marele mareșală mi a dată șua.

— Ce ai făkăt'o?

— Am năș'o în portfolisă meă.

— Șî aveai dar portfolisă asănră-șî? Kăm să poate ka ună portfoliă kare era să konrinză o skrisoare ofițială să stea în nosșnarălă ună marinară?

— Ai drentate, nortfolixlă meș era în korabiș.

— Aua dar în korabiș ai nstătlă inkide skrisoarea în nortfolixlă?

— Da.

— De la Porto-Ferrajo nînz la korabiș, țe ai fî-
kătlă kă skrisoarea ațeia?

— Am ținăt'o în mînz.

— Kîndș te ai rezkatăș ne Faraonș, a nstătlă dar
să vază fî-kare kă ținetaș astă skrisoare?

— Da.

— Danglars ka mi ței alți?

— Danglars ka mi ței alți.

— Akșm, askătlă bine; adănz-ți toate sșvenirile:
ți adăți a minte în țe vorbe era komnăș denșnciarea?

— Oxl da, am rețitit'o de treî ori, mi fî-kare
vorbă mi a remaș în minte.

— Renetă-mi-o.

Dantès iși strînze mingile șnș minșlă.

— Eal'o, zise elș, dănz testă:

“Domnșlă prokșrorș alș rețelăi ă însuîngatș, de șnș
amikș alș tronșlăi mi alș relișionii, kă nșmitătlă Edmondș
Dantès, alș doilea alș vasălăi Faraonș, sositș azi dimi-
neapă de la Smirna, dănz țe a stată la Neapole mi la Por-
to-Ferrajo, a fostă însărcinată de Murat k'șnș paketă nen-
tră șșrnatorătlă, mi de șșrnatorătlă k'o skrisoare nentă kom-
mitetătlă bonanartistă din Parisă.

“Poate avea țineva dovadă desne krima sa ațestănz-
dă-lă, kăți se va afla astă skrisoare ori așșnra lăi saș la
tatătlă seș, ori în kabina sa, în vasătlă Faraonș.”

Abatele dete din șmeri.

— E kșrată ka lămina, zise elș, mi kată să ți fî

— Era cineva care s-a aibut interesat s-a nu iei ne Mercédès?

— Da! unu june care o izbua.

— Numele se?

— Fernand.

— E unu nume spaniol.

— Era Catalan.

— Crezi ca acesta era capabil de a scrie scrisoarea?

— Nu! el mi ar fi tras unu cutit, eaz totu ce mi nstea face.

— Da, asta e in natura spaniol: unu omor, da; o lauitate, nu.

— Cate acestea, zme Dantès, el nu s-a ia toate amintentele konsevnate in denunsiare.

— Nu le deteseam nimic?

— Nimic.

— Nici kiar amantei dimitale?

— Nici kiar fidantatei mele.

— E Danglars.

— Ox! akum sunt sigur.

— Asteant... Danglars knoscea ne Fernand?

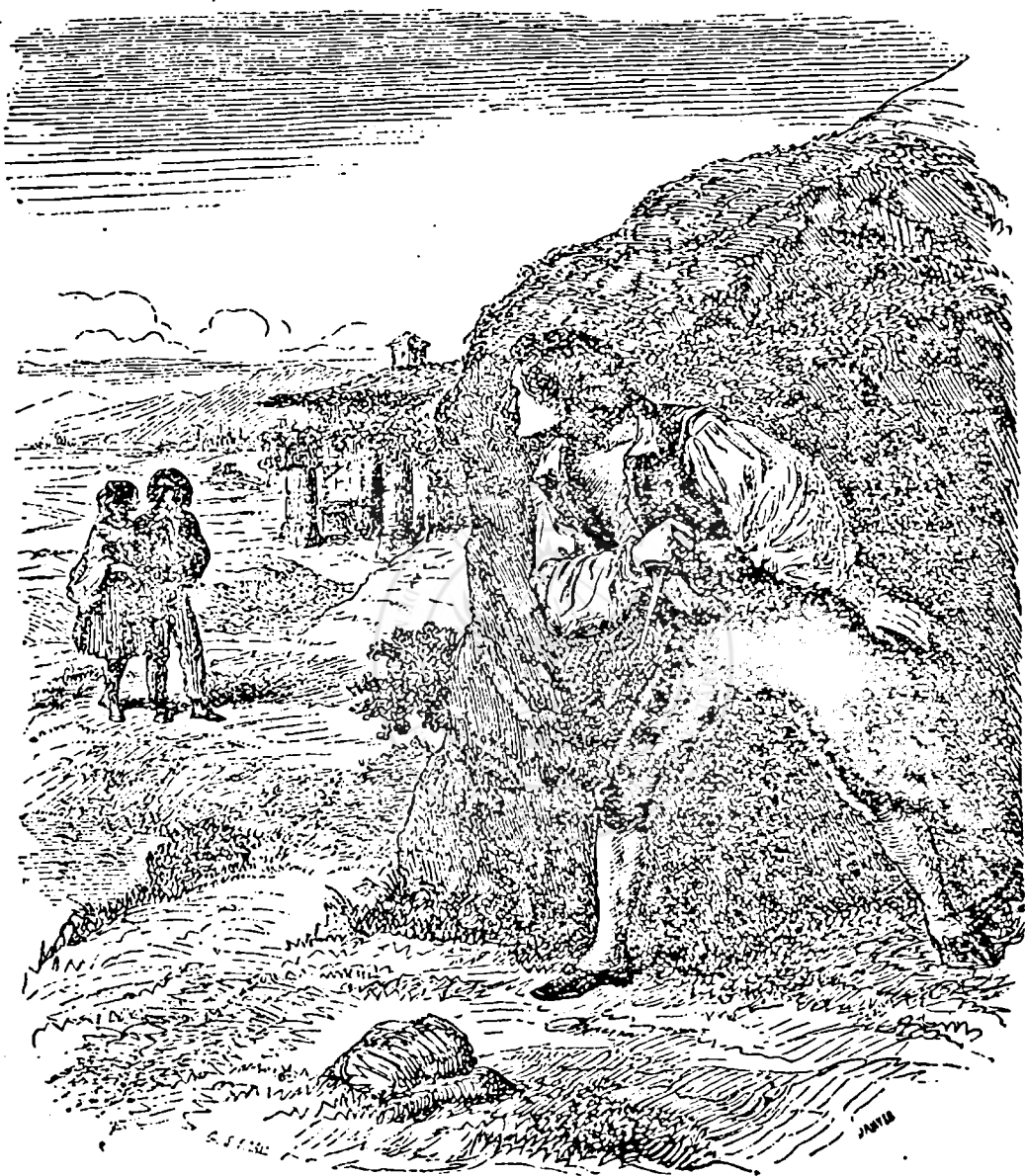
— Nu... Da... mi adsk a minte...

— Ce?

— In ajunul nuntiei mele, i am vzut ne amindoi la o mas s-a frnzaral nrintei Pamphile. Danglars era amikal mi glumeu, Fernand era galben mi tarbat.

— Era singur?

— Nu, avea cu dnu unu al treilea insoitor, nrea bine knoskut de mine, care fuz indoiat i a fcut knoscut ne unu cu altul, unu kroitor a nume Caderousse; dar acesta era beat; asteant... asteant... Kam

— Nu; aquesta mî arîi ă trasû numai unî cuțitî.

de nș mi am adșș a minte despre ațeasta? Lîngș masa șn-
de eî bea atșnșî era șnș kșlimșre, xșrtîș, nene de skrisș.
(Dantșș ișșî nșse mșna ne frșnte.) — Ox! infamiî! infamiî!

— Vreî șș mai șșîî mi altș țeva? zise abatele rîzîndș.

— Da, da, fiîndș-kș pștrșnzî toate, fiîndș-kș vezî
limnede în toate lșkrșrile. Voiș șș șșîș nentș țe am fostș
întrebatș nșmai o datș, nentș țe nș mi s'aș datș jșdekștorî,
șî kșm de șșnt kondamnatș fșrș vr'o sentîșș?

— Ox! asta, zise abatele, ̀ nșșîîîș kam gravș;
drentatea are mersșrî întșnekoase șî misterioase kari șșntș
grele de nștrșnsș. Țeia țe am fșkștș nîî'așî nentș amîî-
doî inemîșîî dșmitale era o jșkșrîș de konîlș; va trebșî șș
mî daî în prîvîșșa asta arșșșrile țele mai skșmne.

— Șș vedemș, întreabș-mș, kșșî, întř' adevșrș,
vezî mai limnede în viașșa mea de kștș mine însș-mî.

— Ține te a întrebatș? prokșrorșlș reșelșî, șșbști-
tștșlș, jșdele de întșrșkîșne?

— Șșbștitștșlș.

— Jșne saș bștrșîîș?

— Jșne de vr'o dozș-zevî mi șeante saș dozș-zevî
șî ontș de anî.

— Bine; nș înkș korșntș, dar ambîșiosș, zise aba-
tele. Țe maniere a avștș kș domnia ta?

— Mai mșltș dșlșî dekștș asure.

— I aî șșșșș totș?

— Totș.

— Șșî în timnșlș înterogatorîșlș șî a skîmbatș ma-
nierele?

— Șnș mîîștș aș fostș skîmbate; kșndș a țîtîș skri-
soarea kare mș kompromitea, se nșrș kam îngreșiatș de
neferîșirea mea.

— De neferîșirea domnîșî tale?

- Da.

— Şi ești prea sigură că de nefericirea domniei tale plănucă ea?

— Mi a dat o mare probă despre simpatia sa, celălalt.

— Care?

— A arde singura cărții care pețea a mă compromite.

— Care? denunțarea?

— Nu, skrisoarea.

— Ești sigură?

— Asta s'a făcut înaintea mea.

— E altă ceva; acesă omă ară pețea fi celălalt mai mare sclerată de călă ai krede.

— Mă faci a mă înșora, pe onoarea mea! zise Dantès, lămea dar è nonșlată de tigri mi de krokodili?

— Da; dekătă, tigrii mi krokodiliă că doxă nițioare sântă mai perikolouă dekătă ceă alți.

— Să știm, să știm.

— Bărbosă, zică că a arde skrisoarea?

— Da, zikîndă-mi: "Vezi, nămai astă probă se află înkontra domniei tale, mi o nimicheskă.,,

— Astă pețare nu poate fi naturală, căci è prea șblimă.

— Krezi?

— Sânt sigură. Căi era adresată astă skrisoare.

— Domnișă Noirtier, strada Coq-Héron, No. 13, la Parisă.

— Poți să prezună că șbsitătălă domniei tale ară fi avătă vre ună interesă ka să neargă skrisoarea?

— Poate; căci m'a făcută să i promită de doxă trei ori, în interesălă meă, zicea elă, să nu vorbeskă nimșă

despre azeastă skrisoare, mi m'a făcută să jurgi că nu voiș
șne nșmele kare era înskrișă d' asșnra adresei.

— Noirtier! reneti abatele... Noirtier! am kșnoskută
șnș Noirtier la kșrtea antivei reșine a Strșriei, șnș Noirtier
kare fșsesse șirondinș în revolșșione. Kșm kizma ne sșb-
stitștșlș domniei tale?

— De Villefort.

Abatele leminș de rișș.

Dantș se șitș la dinsșlș kș inkremenire.

— Țe ai? zise elș.

— Vezi astă rază de lșminș? întrebă abatele.

— Da.

— Ei bine! totșlș è mai limnede akșm nentș mine
de kștș azeastă rază strevșștoare mi lșminoasș. Bietsle
konilș! bietsle jșne! Și azeștș maștrăș a fostș bșnș în
privingș-șii?

— Da.

— Azeștș demnș sșstitștș a arsș mi a nimicitș
skrisoarea?

— Da.

— Astș onestș provșștorș alș gșdelș te nșse să jurgi
că nu vei șne niș o dată nșmele lși Noirtier?

— Da.

— Azeștș Noirtier, bietsle orbș Țe estș, șii Ține
era azeștș Noirtier? Azeștș Noirtier era tatșlș seș!

Fșșerșlș, kare arș fi kșzștș la nișioarele lși Dan-
tșș mi i arș fi șșuatș șnș abisș, în fșndșlș kșrșia se des-
kidea infernșlș, arș fi prodșșș șnș efektș mai nșșinș izte,
mai nșșinș elektrikș, mai nșșinș sdrobotorș, dekștș azește
vorbe neastentate; se skșla ișii anșka kșnșlș kș amindorș
mșnile, ka kșm arș fi voitș să lș onreaskș de a kșșna.

— Tatșlș seș! tatșlș seș! strigă elș.

Fulgerulū d'arū fi cădūtū la picidrele lui Dantès lū arū fi făcutū să
simțā unū efectū mai micū de quāt aste vorbe neasteptate.

nia o otzîre nestremtatъ. Abatele îlș privi kx okiî a-
șintauî.

— Îmi nare reș kx te am ajstatș în kxștștrele dș-
mitale mi kx am snșșș cheia che șî am snșșș, zise elș.

— Și nentx che? întrebș Dantès.

— Pentx kx șî am nșșș în inimъ șnș simtimentș
kare nș se afla într'însa: resbșnarea.

Dantès sșrîse.

— Sș vorbimș de altș ceva, zise elș.

Abatele îlș mai privi șnș minștș, și klți din kanș
kx înrîstare; dșn' așeia, asemșnatș rșgșșșniî lșî Dantès,
vorbi despre alte lșkrșrî.

Vștrșnșlșș prîsonierș era șnș omș dintr'așeia a kx-
rșia konvorbire, ka a oamenilorș kari aș sșferitș mșltș,
konrînde învșșșștre nșmeroase și șnș interesș konșinștș;
dar nș era egoistș, mi așestș neferîșitș nș vorbia nișî o
datș de neferîșirile sale.

Dantès askșlta fîș-kare din vorbele-sale kx mirare;
șnele korespșndea kx nișe idee ne kari le avea și elș și
kx nișe kșnosșinșe kari era din komnetinșa stșrîi sale de
marinarș; șele alte se atinșea de lșkrșrî nekșnoskște, și,
ka așele așrore boreale che lșmineazș ne navigatorîi în lati-
tșdinile aștrale, arșta jșnelșî neisășe și orîșonte noșe, lș-
minate de lșșirî fantastîche. Dantès îngșlese ferîșirea che arș
fi nentx dînsșlșș, kare avea o organizare intelișintș, șrșmșndș
așelș spiritș înalțș ne înlșșimile morale, d'așșnra kșșora
avea obișeîșlș a se jșka.

— S'arș kșdea sș mș învșșî șeva din șeia che șșî,
zise Dantès, d'arș fi nșmaî nentx ka sș nș șî se șraskș
kx mine. Mi se nare akșm kx trebșe sș șî plakș mai mșltș
șingșrștatea de kștș sș aî a fașe k'șnș omș fșrș kresșere

și fărâgă pricenege ka mine. Daka konsimți la cheia che ți cheră, mă legă să nă ți măi vorbeskă de fărîre.

Abatele sârîse.

— Vaî! konilăă meă, zise elă, sçiingă omeneaskă è foarte mărîinită, și kăndă te voiă învăda matematicele, fisika, istoria și chele trei saă patră limbe vorbitoare pe kari le sçiă, veî sçi cheia che sçiă eă; deçi, toată sçiingă aचेastă abia în doî anî voiă nătea să ovărsă din kanăă meă într' ală domnieă tale.

— Doî anî zise Dantès, krezi k'ashi nătea învăda toate lăkrărele aचेstea în doî anî nămaî!

— În anlikarea loră, nă; în prîncipiele loră, da; a învăda nă va să zikă a sçi; sântă oamenî kari sçiă și oamenî învădați: memoria fache pe xniă, filosofia fache pe chei ală.

— Dar nă poate învăda çineva filosofia?

— Filosofia nă se învaă: filosofia è adănarea sçiinçeloră învădate kă çenilăă kare le anlikă; filosofia è porăă cheă strelçită d'asăna kăria a năă Kristă niçiorăă ka să se çre în cheră.

— Să vedemă, zise Dantès, che ai să mă înveți măi întiă? Nă văă minstăă de a înçene; mi è sete de sçiingă.

— Toate, zise abatele.

Într' adevăă, kiară din seara aचेia, amîndoî prisoneerî fărăă xăă nlană de adănare, kare înçenă a se năne în lăkrare de adăa zi. Dantès avea o memorîă minănată, o înlesnire de prîçenere prea mare: disănarea matematikă a spiritală seă îlă lăchea prîmitoră de a înçeleçe totăă urî kalăă, de oare-çe poesia marinarăă îndrenta totă che nătea si prea materială în demăstrarea redăă la çifre seçi saă la rektitădinea linieloră; elă măi sçiă, kătre aचेstea, limba italiană și prîină ne chea romaikă, ne kare o învădase în kăltoriele sale la orientă. Kă aचेste doăă limbe, înçelose îndată me-

kanismălă țâțeloră ȳeloră alte, și dăne mease lăni, înȳepă să vorbeaskă limba spaniolă, anglă și ȳermană.

Dăne kăm snăse abatelăi Faria, saș pentră kă desfătarea ȳe i o da stădălă i ȳină lokălă libertăȳii, saș nentă-kă era prekăm lă amă mai văzătă, observatoră nestremătată ală kăvintălăi seș, nă mai vorbia desnre făgă, și zilele treȳea, nentă. dănsălă, reneză și instrăktive. Dăp'ănă ană, era kă totălă altă.

Kăță nentă abatele Faria, Dantès vedea kă kă toată desfătarea ȳe o adăse înfăȳășarea sa kăntivităȳii sale, se întăneka în toate zilele. O kăȳetate neînȳetată și eterpă părea kă i inkonjăra sniritălă; kădea în nisȳe vătăgi afănde, săspina fătă voiăi, se skăla de o dată, și inkăȳășă braȳele, și se preămbă inkăntată imnejărlă inkisorăi.

Întă'o zi se onri fătă veste în mizlokălă ană ȳerkă din ȳele de o sătă de oră renetite ne kari le deskria imnejărlă kamerei sale, și strigă:

— Ax! daka nă era sentinele!

— Sentinela va fi nămai ne kăță veă voi să fătă, zise Dantès, kare șrmase kăȳetarea sa nrintre ȳeasta kree-rloră sei ka nrintă'ănă kristală.

— Ax! ȳă am snăș'o, zise abatele, nă mă traȳe inima la omoră.

— Și kă toate aȳestea, fătăkindăse ară fi din instiktălă konservăriă noastră, dină'ănă simtimentă de apăgare personală.

— Oră și kăm, n'ășă nătea s'o fakă.

— Kă toate aȳestea kăȳeȳă l'ăȳeasta?

— Neînȳetată, neînȳetată, mărmărlă abatele.

— Și ai aflată ană mizlokălă, nă è așă? zise kă vioăășne Dantès.

— Da, kændž s'arž intimla sž nžiz la galerie o sentinelaž sžrdž, ši oarbž.

— Va fi sžrdž va fi oarbž, respnse jšnele k'žnž tonž otritorž kare sžžimintž ne abatele.

— Nž, nž! strigž elž; este kž nenstingž!

Dantès vřž sž lž žiž asžnra ačestš sžbiectž, dar abatele klzi din kanž mi nž maivoi sž respnzž.

Trei lžni trekžrž.

— Esti tare? intrebž intr'o zi abatele ne Dantès.

Dantès, fžr'a respnde, lžž dalta, o indoi ka o notkoavž ši o adžse la lokž.

— Te leži ka sž žvizi sentinela, insž la čea din žrmž estremitate?

— Da, ne onoare.

— Atžnči, zise abatele, amž nžtea sž nžnemž in lžkrare planžlž nostrž.

— Ši kžtž timžž ne va trebži oare ka sž lž nžnemž in lžkrare?

— Žnž anž, ne nžžinž.

— Dar amž nžtea sž ne nžnemž ne lžkrž?

— Kiarž akžm indatž.

— Ox! vezi dar, amž nerdtžž žnž anž, strigž Dantès.

— Krezi kž lž amž nerdtžž? zise abatele.

— Ox! mž eartž, mž eartž, strigž Dantès romindž.

— St! zise abatele, omžlž è totž omž, ši estž žnžlž din čei maivoi din kžži am kžnoskžtž. Eatž—mi planžlž:

Abatele aržtž atžnči lži Dantès žnž desemnž ne kare lž insemnase: ačesta era planžlž kamerei sale ši a lži Dantès, ši alž koridoržlži kare le žnia impřežnž. In mizlokžlž ačelei galerie, elž ameza o kžržržiž asemenea kž ačelea če se fakž in mine. Astž kžržržiž džčea ne amindoi prisonie-

rîi sîb galeria unde se nreîmbla sentinela; îndatî ce arî fi ajînsî akolo, era sî fakî o garî largî, era sî skoajî xna din lesnezele kari forma nodeala galeriei; lespedea, intr'îniî momentî datî, era sî se sîgne sîb greutatea soldatîlî, kare era sî se skîfînde îî garî: Dantîs era sî sarî asîngî îî minîstîlî kîndî, amejiî de kîderea sa, nî nîtea sî se anere, era sî lî leje, sî i astîne gîra, wi amîndoî atîniî, trekîndî nîintr'o fereastrî d'ale galeriei, era sî se lase d'ala îngîlî zidîlî din afarî kî ajîstorîlî skîrei de fîniî wi sî fîgî.

Dantîs bîzî îî palme mi okîi lî skînteia de bîkîrî; adestî planî era atîlî de simîlî, înkîlî era sî rexîeaskî. Îî ajeia-wî zi minorî se nîserî ne lîkrî kî atîta maî mîltî ardoare, kî kîlî astî mînkî xma dîne îniî îngî repîsî, wi dîne kîm è de kreziî, nî era maî mîltî de kîlî o xmare a kîdetîrîi întîme wi sekrete a fî-kîrîia dintr'îniî.

Nîmikî nî 'î întrezeîna fîrî nîmaî ora îî kare amîndoî era nevoiî a între îî kamera lorî ka sî nîimeaskî vîsîa grosîrîlî. Pe îng' ajeasta eî se obiînisîerî sî kînoaskî, dîne sgomotîlî celî abia simîjî alî nîwilorî, mînîstîlî îî kare desîindea astî omî, wi nîiî o datî nî fî nînsî fîrî veste nîiî îniî nîiî altîlî. Pîmîntîlî ne kare lî skotea din noxa galerî, wi kare nîne îî cele din xrmî îmlîse vekîlî koridorî, era arîkatî nîgîî kîte nîgîî, wi kî o nesîsî ferealî, kîndî ne fereastrî temîiei lî Dantîs, kîndî ne a temîiei abatîlî Faria; îlî fîrîma maî întîiî nîne se fîcea nîlberî, mi vîntîlî nonîiî îlî dîcea departe fîrî ka sî remîî nîiî xrmî dintr'însîlî?

Maî mîltî de îniî anî trekî îî ajeastî mînkî fîkîlî kî dalta, k'îniî kîjîî wi k'o nîrgî de lemî, singîrele îstrîmente ce le avea eî; îî timîlî adestî anî, Faria, ne kîndî lîkra, xma de a învîza ne Dantîs, vorbîndî kîndî

o limbă kândă alta, arătândă istoria națiunilor și a oamenilor celor mari kari lăsa din kândă în kândă dăne dinșii șna din acele șrme lăminoase ce se nămesce gloriă. Abatele, kare era omă de lăme și de lăme mare, mai avea în pârtaea sa șnă felă de maiestate melankolikă din kare Dantès, kă spiritală seă de asimilare ne kare i lă dărise natșra, șciș să tragă acea nolitege elegantă kare i linsia și acele maniere aristokratice ne kari le kapă običnișă čineva nă-mai prin frekarea klaseloră înalte saă a societății oameniloră șșneriori.

Dăne činči-spre-zече lăni, gașra era terminată șșb galeriș; se așzia sentinela trekîndă și retrekîndă, și amin-doi lăkrătorii, kari era nevoiți s'astente o noante întșnekoas-șă și făr lăne ka să făr fșga loră mai sigșră, avca nămai o temere: adikă de a vedea pănîntăș skășndăndă-se prea de timușriș de sine șșb ničioarele soldatășă. Preîntîmnară astă nekșviingă năîndă șnă felă de grindimoară, ne kare o aflaseră în temelii, ka o pronteală. Dantès era okșnată kă așezatășă ei kândă așzi de o dată ne abatele Faria, kare remșese în kamera jșnelă, șnde se okșna și elă kă askș-čirăa șnă rșstelă destinată ka să čiiș skara de fșniș, kiș-măndă-lă k'șnă glasă de așșzare. Dantès intră iste, mi vșzș ne abatele, în ničioare în mizlokășă kamerei, galbenă, kă șșdoarea ne frunte și kă mănile șgîrčite.

— Ox! Dămnezeșă meă! strigă Dantès, ce este, če ai oare?

— Kșrîndă! kșrîndă! zise abatele, askăltă-mă.

Dantès se șită la fața învinețită a lăi Faria, la okii seī kari avea împrejșră-le șnă čearkășă vîntăș, la bșzele sale albe, la pșrăi șpșrlităș; și, de șnaimă lășă să i kază joshă dalta ne kare o činea în mănă.

— Dar ce ai, omăle? strigă Dantès.

Dantés se uită la fața învinsă a lui Faria . și, de spaimă, i cădu dalta din mână.

— Sânt nerdtă! zise abatele; askălt-mă. Dă-reș spămîntător, poate mi de moarte, mă va konrînde; ilă simuș kă s'anroniă; mî a mai venită mi în anăș d'înaintea inkisoriî mele. E nămaî ună leakă nentru reșă ačesta, mi lă spuș akăm: aleargă kărîndă în kamera mea, redikă ničiorășă natăi; astă ničiorășă è gărîț, veî alla într'însășă o stikliuoață de kristală ne jămătate plină k'o ană romiă; adă-o, saș mai bine, nă, nă, ară nătea să dea čineva neste mine ačî; ajă-tă-mă să intră la mine ne kăță mai am čeva nătere. Čine sčie če are să se întîmple mi kăță timnă va čine reșă.

Dantès, făr' a mi perde mingile, de mi nefeřičirea era mare kare se întîmplase, se dete josă în koridoră, tîrîndă ne nefeřičitășă seș konsouă dăne dînsășă, mi, kondăkin-dă-lă, kă mare greșlate, pînt la čea altă marčine, se află în kamera abatelsă, ne kare ilă năse ne natăi.

— Mășămeskă, zise abatele înfiorîndă-se neste totă kornășă seș ka kăm ară fi ewită dînt'însășă o ană îngieyată. Eată reșă kă mî vine, am să kază în katalensiă, poate kă nă voiă faye ničî o miskare, poate kă nă voiă skoate ničî o plănuere; dar poate să mi fakă spușe, să mă îngeneneskă, să strigă; făr kăm veî sčî ka să nă așăză niminî strigătele mele, če è mai de trebăință, kăčî atănčî poate să mî skimbe lokșința, mi vomăș fi desnățușă nentru totă d'ășna. Kăndă mă veî vedea nemiskată, reče mi mortă, kă să zikă ama, nămaî atănčî, askălt-mă bine, nămaî atănčî destrînuče-mî dînuș k'ășă kășăiă, toarnă-mî în gără ontă saș zeye nikățare dîn apa ačeia, mi poate kă mî voiă veni în fire.

— Poate? strigă Dantès kă dăgere.

— Aleargă! aleargă! strigă abatele, mo... m...

Ačesășă fără de fără veste mi ama de iste, inkăță nefeřičitășă prisioneră nă năș ničî să mî termine kăvîntășă îngenășă; ună noră trekă ne frăntea sa, rene de mi întănekosă

ka firtšnele de ne mare; krisa i l'đi okii, i str'amb' g'ra, i aprinse obrazii; se kl'ti, f'k' s'p'me, r'kni; dar, d'ne k'm ins'—šii rekomandase, Dantès as'z'i strig'rile l'ii akoperin-d'—l' k' nanloma. A'ceasta ōin' do'z' ore. At'p'ii mai i-nert' de k't' o gr'mad', mai galben' ōi mai re'ce de k't' marm'ra, mai sf'g'mat' de k't' o trest'i' k'lkat' in ni'cioare, k'z', se mai sv'rkoli in konv'lsis'nea din ōrm' ōi se in-vine'ii.

Edmond' astent' ka a'ceast' moarte aparint' s' ko-prinz' korn'š' ingie'at' n'p' la inim', at'p'ii l' k'p'it'š', in'trod'xe ask'p'it'š' in'tre din'ii, desklest' k' o gre'atate nes'p'—s' f'lc'ile inklestate, n'p'm'r' ōna d'ne alta z'ce nik't're din apa ro'š', ōi astent'.

O or' trek' f'g' ka b'g'r'n'š' s' fak' cea-mai mik' miskare. Dantès se tem' s' n' fi astentat' prea m'lt', ōi se zita la d'ns'š' k' am'ndox' m'n'ile in'finte in n'g'š'. In' cele din ōr'š', o r'meneal' s'byire se v'z' ne fa'p'ii; okii se'i, kari rem'š'eser' ne'p'cet'at' deskim' ōi aton'i, ōš' rel'ar' k'z't'š'ra, ōn' s'x'spin' ōšor' e'š'i din g'g'š', ōi f'k' o mis-kare.

— Sk'nat'! sk'nat'! strig' Dantès.

Bolnav'š' n' p'tea s' vorbeask' ink', dar in'tinse k'o s'p'cinare v'z'at' m'na s'ne ōr'š'. Dantès ask'lt', ōi az'i pa'š'ii grosar'š'ii: era ap'roape ōeante ore, ōi Dantès n' p'—t'xe s' m'šoare tim'š'.

J'nele s'ri la deskiz'itoare, trek' n'rintr'insa, n'xe les-nede'a la l'ok'ii ne d'as'p'ra kap'š'ii se'š', ōi in'tr' la d'ns'š'.

Ŵn' min'at' d'n' a'cia, ōša se deskise ōi ea; gro-sar'š', d'p' ob'ic'ei'š', a'š' ne n'risonier'š' ōez'ind' ne pat'š' se'š'.

Abia ōš' ar'at' sp'atele, abia se ner'd' s'gomot'š' pa-š'ilor' se'i in koridor'š', ōi Dantès sf'š'iat' de neast'mn'r'š' ōi f'g' a i mai fi a minte s' m'n'p'ne, se in'toarse ear' de

Atunci luă unŭ cuțitŭ; introduse ascușitulŭ între dinți. numără una
dupe alta de ce picături din apa roșă și așteptă.

șnde plekase, mi, redikândă lespedea kă kanălă seă, reintră în kamera abatelăi.

Acesta își venise în fire, dar era totă întinsă pe pată, fără miskare mi fără nștere.

— Nă kredeam să te mai văză, zise elă lăi Dantès.

— Și nentă ce? întrebă jșnele; kredeaă kă o să mori?

— Nă; dar toate sșntă gata nentă ka să poăi făăi, mi kredeam kă vei făăi.

Roșeaua nekășlăi rșmeni făăa lăi Dantès.

— Fără domnia ta! strigă elă; m'ăi kreztă dar kă adevrătă în stare de a face șna ka asta?

— Akșm, văzăi kă eram închelată, zise bolnavă. Ah! sșnt foarte slabă, foarte sfărmată, foarte nimicită.

— Kșraăi! îi vei kșpăta eară nșterile, zise Dantès mezândă lingă pată lăi Faria mi lăndă-lă de mșnă.

Abatele klăti din kană.

— Cea din șrmă oară, zise elă, acesă dăă o jșmăă de oă, dăăe kare mi fă foame mi mă skălaă singră; astă-ză, nă notă să mi redikă niă niăioră niă braăă drentă; kană lăi mă ameăită, cea ce dovedeșce o așzare a krecriloră. În a treia oară, voiă remșnea paralăsată kă totă să voiă mșri ne dată.

— Nă, nă, reasăgră-te, nă vei mșri de lokă; astă acesă nentă a treia oară, daka dă va veni, te va afla liberă. Te vomă skăna ka în astă dată, kăăi vomă avea toate ajștoarele trebșinăioase.

— Amikă lă meă, zise bștrăăă, nă te amăăi, křisa kare a trekă m'a kondamnată la o inkăoare eternă, ka să notă îmbla.

— Eă bine! vomă astenta ontă zile, o lăăă, doăă lăăi daka va trebăi; în intervală acesta, îi vei kșpăta eară

nsterile; toate sânt nregzite pentru foga noastră, mi avem libertatea de a ne alege ora mi minzislă. Zisa în kare te vei simți kă destulă ntere ka sã inođi, ei bine! în zisa a-
cheia vomă nne în lkrare planislă nostră.

— Nã voiș mai inota, zise Faria, avestă brauș è paralisată, nã nentr' o zi nãmai, dar nentră totă d'arna; redik-lă singră, mi vezi ce greș este.

Jșnele redikă braușlă, kare rekzș nesimțitoră. Skoa-se șnă șșșnă.

— Esti konvinsă, akșm, nã è ama, Edmondă? zise Faria; krede-mă, șciș ce zikă: de la velă d'intiș atakă kare ilă avăi, n'am închetată d'a kșeta la dînsislă. Ilă astentam, kșci è o mostenire de familiă; tatălă meă a mșrită l'a treia krisă, stremoamă-meã asemenea. Medikslă kare mi a kom-
nșș achestă apă, mi kare este faimosslă Cabanis, mi a prezisă a-
cheia-mi soarte.

— Medikslă se încheală! strigă Dantès; kăș nentră paralisia domniei tale, niči kă m'amî șșșra de ea; te voiș lsa la șpinare mi voiș inota ġinîndă-te.

— Konile! zise abatele, estî marinară, estî inotștoră, katz nrin șmare sã șcii kă șnă omă inkșkată kă o aseme-
meã sargină n'ară nștea face ġinči-zeci de stînjini în mare. Închetează de a te lșsa sã te amșpeaskă nișce ximere, ne kândă inima-đi atăș de bșpă niči kă se încheală de ele; voiș remșnea dar aci nînă kândă va șșna minzislă skșșșii
mele, kare akșm nã noate fi altă de kăș ală morgii. Kăș nentră tine, fđi, pleakă! Esti jșne, îndemnatikă mi tare, nã te ingriji de mine, ġi inanoieză kșvîntă.

— Bine, zise Dantès. Ei bine! atșnă, voiș remș-
nea mi eș.

Pe șrmă redikândă-se mi intinzîndă o mșnă solem-
nelă așșra bșrșșlă:

— Pe sîncetele Kristelăi, mî jîră kî nî te voiă pî-
rîsi pîntî kîndă veî mîri!

Faria se xiti. P'arestă jîne atîtă de nobilă, atîtă de
simnă, atîtă de înlîyată, mi vîti ne trîsîrele sale însîflegite
de esîresînea devotamentsîi vîlî mai kîrată, sîncîritatea
afekîsîniî sale mi lealitatea jîrîmîntîsîi seă.

— Bîne, zise bolnavă, pîimeskă; îîî mîlîsmeskă.

Апоі, î înlîse mîna :

— Veî si poate resîntîtă nentî avestă devotamentă
atîtă de neînteresată, î zise elă; dar, fiîndă-kî eă nî potă
mî domnia ta nî vreî a pleka, este de trebîngî s'astîntîmă
sîntîmînta fîkîntî sîb galerî: soldatsîi poate deskonerî im-
blîndă sonoritatea lokîsîî mînată, sî kîrme îzarea a mîntî
a vre xîsî însîektoră, mi atîntîî vomă si deskonerîîî mi des-
pîrîgîî. Dî-te sî faci astî îskrare la kare dîn neferîqîre
nî potă a îî ajîta; întrebîngîeazî toatî noantea daka va tre-
bîi, mi vîno mîne dîmîneagî, dîntî visita grosarîsîi; voiă
avea xîă îskrî însîmînată sî îî sîsîă.

Dantîs îrî mîna abatîsîi, kare îlă înkredîngă pîntî
xîă sîrîsă, mi emî kî avea askîltare mi kî avîlă resîektă
ne kari le mîrtîrîsîse bîtrîntîsîi seă amîkă.

TABLA CAPITELOR.

	<i>Pagina.</i>
I. Marsilia—Sosirea	5.
II. Tatălă și Fiulă	20.
III. Catalanii	33.
VI. Complotu	51.
V. Cina de Nuntă	61.
VI. Substitutulă procurorului regelui	83.
VII. Întrebătoriu	99.
VIII. Castelulă d'lf	119.
IX. Seara fidanțării	140.
X. Miculă cabinetă din Tuileri	151.
XI. Căpcăunulă din Corsica	166.
XII. Tatălă și Fiulă	180.
XIII. Cele o sută țile	190.
XIV. Prisonierulă furiosă și Prisonierulă nebu	206.
XV. Numerulă 34 și Numerulă 27	227.
XVI. Ună Italiană Învățată	257.
XVII. Camera Abatelui	274.

BIBLIOTECA LITTERARIE SERIA III.

CONTELE
DE
MONTE-CRISTO.

DE
ALEX. DUMAS.

traducere de

GEORGE A. BARONZI.

VOL. I.

BUCUREȘTI.

Libraii-Editorii George Ioanid.

1857.

LIBRĂRIA GEORGE IOANID.

Cărți eșite de curindă de sub tiparū:

SERIA II. A BIBLIOTECII LITTERARIE.

Completă, compusă din uvragele:

Misterele Inquișiției, 2 volume kompinzândș koale	59 ¹ / ₂
Iacobiniū și Girondiniū, 1 volumș	41 ¹ / ₂
Fidaņtata de Lamermoor, 1 volumș	31 ¹ / ₂
Regina Margot, 3 volume	65
Cei patru-deci și cinci, 3 volume	75 ¹ / ₂
Pujolū, șefulū Mikeleșilorū, 2 volume	27

Este totș koale 300—

IAR DIN SERIA A TREIA SE AFLĂ SUB TIPARŪ:

Contele de Monte-Cristo, vol. 2-lea.
Ivanhœ, de Walter Skott.

ȘI SE VORŪ PUNE SUCCESIVE:

Contele de Monte-Cristo, vol. 3—10.
Iesușiți, de A. Arnould, ilustratū.
Graziela, de Lamartine.
Paradisulū perdutu și altele pânâ la complectarea
côlelorū.

ALTE SCRIERI:

Corina saș Italia.
Grecia și Insurecțiile ei, de Edmond Teksier.
Respectulū autoritâților stabilite
Tribunalulū Secretū.
Alkătuire aurită.
Unū visū pe Karpați.
Faptele Eroilor.
O noapte pe ruinele Târgoviștei.

SUB TIPARŪ SE AFLĂ:

Jidovul Rătăcitor vol. 2-lea.
Madelena.